

C:\Users\Plazma\Desktop\detektivky a valečné\Child, Lincoln; Preston, Douglas
J. - Relikvie.pdb

PDB Name:
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 24.12.2007
Modification Date: 24.12.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Douglas Preston
Lincoln Child

Relikvie

Expedice v Amazonské džungli pátrá po tajemném kmeni Kothogů. Nalezne chatrč s kultovními předměty kmene, mezi nimiž je dokonale propracovaná soška podivné bytosti. Tuto sošku vedoucí výpravy Whittlesey z chatrče uloupí, zabalí a pošle do Muzea dějin přírody v New Yorku. Celá expedice ale skončí tragicky, někteří členové se ztratí v džungli, ostatní zahynou při leteckém neštěstí. Z celé výpravy zbylo pouze několik beden nálezů, které se dostanou do muzea a skončí v depozitáři. O pět let později se v Muzeu připravuje velkolepá výstava o přírodním náboženství. Má za úkol přilákat co nejvíce návštěvníků, proto je většina exponátů do expozice umístěna až na poslední chvíli. Těsně před zahájením výstavy dojde ale v muzeu k sérii záhadných vražd. Jejich oběti jsou zohaveny, chybí jim podvěsek mozkový. Záhadě se snaží přijít na kloub skupina vědců v čele s doktorem Frockem a jeho asistenty Margo Greenovou a Gregem Kawakitou, a také policisté vedeni podporučíkem D'Agostou a agentem FBI Pendergastem. Postupně vychází najevo, že vraždy má na svědomí bytost Mbwun, což je právě ona bytost, jejíž sošku před léty ukořistil pro muzeum na své výpravě Whittlesey. Když nenašla tato bytost ve své domovině žádný přirozený zdroj potravy, který představovaly listy jedné tropické rostliny, vydala se za jejich jediným známým zdrojem za bednami s nálezy, které byly zabaleny právě do listů této rostliny. Lidský podvěsek mozkový byl jedinou adekvátní náhradou látky, kterou Mbwun z rostlin čerpal...

ÚVOD

1

Amazonský prales, září 1987

V poledne se mraky, zakrývající vrcholek Cerro Gordo, protrhaly a rozplynuly. Vysoko nad sebou, v korunách pralesních velikanů, spatřil Whittlesey zlatavé sluneční paprsky. Kromě nich tam zahlédl také nějaká zvířata podle zvuků, které vydávala, to byly nějaké drobné druhy opic, jejich samec se spustil dolů a nechutně vřeštěl.

Whittlesey se zastavil vedle ležícího kmene a pozoroval, jak se k němu prodírá Carlos, jeho upocený pomocník.

"Tady se zastavíme," řekl španělsky. "Jaja la caja. Shod' tu bednu."

Whittlesey se posadil na kmen a sundal si pravou botu a ponožku. Zapálil si cigaretu a její špičkou začal likvidovat armádu blech na nártu a kotníku.

Carlos sundal z ramen starou armádní krosnu, na níž byla důkladně přivázaná dřevěná bedna.

"Otevři ji, prosím tě," ozval se Whittlesey.

Carlos odstranil provazy, odemkl několik mosazných pojistek a sundal víko.

Obsah bedny byl pečlivě zabalen do vláken nějaké místní rostliny. Whittlesey odhrnul vlákna a pod nimi se objevily drobné nálezy, pak malý dřevěný lis na rostliny a deník v zašlých kožených deskách. Na okamžik se zamyslel, potom vytáhl z náprsní kapsy maskáčů malou, ale neobyčejně precizně vypracovanou figurku jakéhosi zvířete. Potěžkal ji v dlani, znovu obdivoval dokonalost provedení a nezvyklou váhu. Pomalu ji položil do bedny, vše zakryl a znovu přiklopil víko.

Z batohu Whittlesey vytáhl složený čistý list papíru a rozložil ho na koleni. Sáhl do kapsy košile pro zlaté plnicí pero a začal psát:

Horní tok Xingu 17. září 1987

Montague,

rozhodl jsem se poslat Carlose zpátky s poslední bednou a vydat se sám hledat Crockera. Carlos je spolehlivý a nemůžu riskovat ztrátu bedny, kdyby se mi něco stalo. Hlavně se podívejte na šamanské chřestítko a další rituální předměty. Jsou unikátní. Přiložená figurka, kterou jsme tady našli v opuštěné chatrči, je důkaz, který jsem hledal. Všimněte si těch nezvykle velkých čelistí, ještěřích znaků, náznaků vzpřímené chůze. Kothogové existují a legenda o Mbwunovi není pouhá smyšlenka.

Všechny mé poznámky jsou v tomto deníku. Také je v něm popsán krach celé expedice, o němž už budete ve chvíli, kdy tento deník dostanete, samozřejmě vědět.

Whittlesey zavrtěl hlavou při vzpomínce na scénu, která se odehrála předešlého dne. Ten idiot Maxwell. Nestaral se o nic jiného než jak dostat ty vzorky, co si nacpal na záda, nepoškozené do muzea. Whittlesey se pousmál. Pravěká vejce. Jako by to bylo něco víc než bezcenné schránky zárodků. Maxwell měl být paleobiolog, ne fyzický antropolog. Je ironií osudu, že se sbalil a opustil je zhruba kilometr od objevu ve svém oboru. V každém případě byl Maxwell teď pryč a ostatní také. Zůstali jenom Carlos a Crocker a dva průvodci. A teď s ním byl jenom Carlos. Whittlesey se vrátil k dopisu.

Použijte můj zápisník a nálezy, jak uznáte za vhodné, abyste obnovil mé dobré vztahy s muzeem. Ale hlavně se postarejte o tu figurku. Jsem přesvědčen, že její hodnota pro antropologii je nevyčíslitelná. Objevili jsme ji čirou náhodou včera. Zdá se, že je to klíčový předmět mbwunovského kultu. Ale nikde v okolí jsme nenašli žádné stopy osídlení. To mi připadá zvláštní.

Whittlesey se zamyslel. Objev figurky v deníku nepopsal. Ještě teď se té vzpomínce bránil. Crocker sešel ze stopy kvůli lepšímu výhledu na skaliska; jinak by asi přehlédli skrytou pěšinu, která se klikatě vinula mezi mechem porostlými skalními útesy. A pak ta děsivá chatrč, napůl pohřbená mezi pralesními velikány ve vlhkém údolí, kterého se jen letmo dokázaly dotknout sluneční paprsky... Dva botokudští průvodci, kteří jinak neustále cosi brebentili v jazyce tupí, okamžitě ztichli. Na Carlosovu otázku jeden z nich jen zamumlal cosi o nějakém strážci chatrče a kletbě, která postihne každého, kdo naruší její tajemství. A pak poprvé zaznělo z jejich úst slovo Kothogové. Lidé stínu. Whittlesey byl skeptický. Už o kletbách slyšel obvykle předcházely požadavku na vyšší mzdu. Ale když vyšel z chatrče, byli průvodci pryč.

... A pak ta stařena, která se vynořila z pralesa. Patřila rozhodně k Yanomamům, v žádném případě ne ke Kothogům. Ale věděla o nich. Spatřila je. Kletba, kterou pronesla... A to, jak znovu zmizela v pralese, neslyšně, spíš jako jaguár než člověk.

A pak obrátili pozornost k chatrči.

Chatrč... Whittlesey se neochotně ponořil do vzpomínek. U vchodu stály po stranách dvě kamenné desky se stejnou rytinou jakéhosi zvířete sedícího na zadních. Drželo cosi v čelistech, ale na zvětralém kameni už se nedalo rozeznat, co to je. Za chatrčí se rozprostírala zpustlá zahrada, bizarní oáza zářící v té zelené jednodolitosti jasnými barvami.

Podlaha chatrče byla několik desítek centimetrů pod úrovní okolního terénu a Crocker si díky tomu při vstupu málem srazil vaz. Whittlesey už ho následoval mnohem opatrněji a Carlos si prostě jenom klekl do vchodu. Uvnitř je uvítaly tma a chlad, páchlo to tam hnilobou. Když Whittlesey rozsvítil baterku, spatřil tu figurku, sedící na vysokém hliněném oltáři uprostřed chatrče. Kolem něj leželo na zemi množství podivně rýhovaných kotoučů. A pak zasáhl paprsek stěny. Chatrč byla postavena z lidských lebek. Při prohlídce těch nejbližších si Whittlesey povšiml hlubokých škrábanců, jejichž původ nedokázal odhalit. Na temenech lebek zely díry s nepravidelnými okraji. Většinou měly rozdrcenou a održenu spodinu lebeční. Silné kosti, které ji tvořily, zcela chyběly.

Ruka se mu zachvěla a baterka zhasla. Než ji stačil znovu rozsvítit, spatřil, jak tisíce očních důlků proudí dovnitř slabé světlo, v němž se pomalu převalovaly kotouče prachu.

A pak prohlásil Crocker, že se jde kousek projít, aby byl chvíli sám, jak řekl Whittleseymu. Ale už se nevrátil.

Vegetace je tady velmi neobvyklá. Kapradiny a přesličky vypadají jako z pravěku. Hrozná škoda, že nemáme čas na podrobnější studium. Použili jsme vlákna jednoho obzvláště starobyle vypadajícího druhu jako balicí materiál; pokud bude mít Jørgensen zájem, ať se na ně podívá.

Rozhodně předpokládám, že se sejdem v Klubu objevitelů za měsíc a oslavíme náš úspěch řádkou suchých martini a dobrým macanudem. Do té doby do Vašich rukou světuji tento materiál i svou pověst.

Váš kolega Whittlesey.

Zasunul dopis pod víko bedny.

"Carlosi," řekl. "Chci, abys vzal tuhle bednu zpátky do Porto de Mós a počkal tam na mě. Když se nevrátím do dvou týdnů, spoj se s kolonelem Sotem. Řekni mu, aby ji poslal letadlem spolu s ostatními bednami do muzea, jak jsme se dohodli. Vyplatí ti tvou mzdu."

Carlos na něj pohlédl. "Nechápu," prohlásil. "Chcete tady zůstat sám?"

Whittlesey se usmál, zapálil si druhou cigaretu a pokračoval v zabíjení blech. "Někdo tu bednu musí odsud vynést. Měl bys dosáhnout Maxwella ještě před řekou. Chci tady pár dní pátrat po Crockerovi."

Carlos se plácl do kolene. "Es loco! Nemůžu vás nechat samotného. Si té dejo atrás, té morirías. Tady v tom pralese umřete, señore, a vaše kosti rozesou ty strašné opice. Musíme jít oba, to je jediná cesta."

Whittlesey zavrtěl netrpělivě hlavou. "Dej mi teploměr a chinin a to sušené hovězí ze svého batohu," řekl, natáhl si špinavou ponožku a zavázal botu.

Carlos začal vybalovat batoh, ale stále protestoval. Whittlesey ho ignoroval, bezděky si škrábal hmyzí kousance na zádech a hleděl k Cerro Gordo.

"Bude jim to divné, señore. Řeknou si, že jsem vás opustil. Bude to pro mě velmi zlé," poznamenal Carlos rychle a vložil věci do Whittleseyova batohu. "Ty mušky vás sežerou zaživa," pokračoval, sehnul se nad bednu a zaklapl pojistky. "Znova chytíte malárii a tentokrát zemřete. Zůstanu s vámi."

Whittlesey v úžasu zíral na pramen sněhobílých vlasů přilepený na Carlosovo upocené čelo. Ty vlasy byly ještě včera uhlově černé, ještě předtím, než Carlos nahlédl do chatrče. Carlosův pohled se na okamžik střetl s jeho a potom Carlos sklopil oči.

Whittlesey vstal. "Diós," řekl a zmizel v křovinách.

Pozdě odpoledne si Whittlesey povšiml, že vrcholek Cerro Gordo už zase halí husté nízko letící mraky. Několik posledních milů kráčel po staré stezce, vyšlapané bůhvíkým v uzoučkém průseku mezi křovinami. Cesta se moudře vyhýbala bažinám s černou vodou, které obklopovaly základnu tepui, vlhké, džunglí porostlé stolové hory, která se tyčila před ním. Ta pěšina má logiku lidské stezky, pomyslel si Whittlesey. Vznikla za jasným účelem; zvířecí stezky se vždy klikatí. A mřila k úzké strži, která se rýsovala v masivu tepui. Crocker musel jít tudy.

Zastavil se a uvažoval, bezděky se dotkl svého talismanu zlatého šípů proklatého stříbrným, který měl na šíji zavěšený od dětství. Až na tu chatrč nespátřili několik posledních dní žádné známky lidského osídlení, nepočítá-li jednu dlouho opuštěnou vesnici domorodých sběračů kořínků. Tuhle pěšinu mohli vyšlapat jedině Kothogové.

Jak se blížil k výšině, spatřil několik vodopádů, které se řítily po jejich strmých stěnách. Dnešní noc stráví tady dole a ráno podnikne tisícimetrový výstup nahoru. Bude strmý, blátivý a možná i nebezpečný. Kdyby potkal Kothogy asi by ho dostali.

Ale neměl zatím žádný důvod si myslet, že kmen Kothogů bude útočit. Koneckonců byl to přece Mbwwun, ta bytost, již místní mýty připisovaly všechno zabíjení a agresivitu. Zvláštní neznámá bytost ovládaná kmenem, který ještě nikdo nikdy nespátřil. Může Mbwwun opravdu existovat? uvažoval. Třeba v tomhle rozsáhlém deštném pralesu skutečně žije vymírající zbytek druhu; biologové tuhle oblast ještě nestačili prozkoumat. Nebylo to poprvé, co zalitoval, že si Crocker s sebou vzal při odchodu z tábora jeho vlastní pušku, třicítku Mannlicher.

Ale nejdříve, uvědomil si Whittlesey, by měl najít Crockera. Potom může pátrat po Kothozích, dokázat, že nevymřeli už před staletími. Bude slavným objevitelem pravěkých lidí se zvyky doby kamenné žijících hluboko v srdci amazonského pralesa, na planině, která se tyčí nad džunglí jako ve Ztraceném světě Arthura Conana Doylea.

Neměl žádný důvod obávat se Kothogů. Snad jedině ta chatrč...

Náhle ho do nosu udeřil ostrý zápach rozkladu a on zastavil. Nebylo žádných pochyb mrtvé zvíře, a velké. Udělal pár kroků a zápach zesílil. Srdce mu začalo očekáváním tlouct rychleji: možná Kothogové poblíž ulovili nějaké zvíře. Možná na tom místě najde nějaké jejich výrobky nástroje, zbraně, snad dokonce i předměty související s přírodním kultem. Plížil se vpřed. Nasládlý pach, při němž se mu zvedal žaludek, stále narůstal. V korunách nad svou hlavou spatřil sluneční paprsky jasné znamení, že nedaleko je paseka. Zastavil se a přitáhl si batoh těsněji, aby mu nebránil v rychlejšímu pohybu.

Úzká stezka, proražená houštinami, začala klesat a náhle zahнула na malý palouk. Na jeho opačné straně spatřil zbytky zvířete. Do kůry na kmenech, u něhož se válely, byla vyrytá jakási posvátná spirála a na obnažených, mokvavých žebrech mršiny leželo několik jasně zelených papoušcích pírek.

Ale když přišel blíž, uviděl, že mršina má na sobě khaki košili.

Nad otevřeným hrudníkem zabzučel a zavířil mrak velkých much. Whittlesey si povšiml, že krvavá levá paže s lehce rozevřenou dlaní je připoutaná ke kmenech nějakým primitivním provazem. Kolem těla se povalovalo množství prázdných nábojnic. A pak spatřil hlavu. Ležela tváří nahoru v podpaží mrtvol, s chybějící zadní částí lebky, s prázdným pohledem upřeným vzhůru a nafouklými tvářemi.

Whittlesey našel Crockera.

Instinktivně začal couvat. Viděl, že celé tělo je ohlodáno hroznými, nelidskými čelistmi. Mrtvola vypadala ztuhle. Snad pro milosrdenství boží už Kothogové odtáhli.

Pokud to ovšem udělali Kothogové.

Náhle si povšiml, že deštný prales, jinak překypující projevy života, náhle ztichl. Prudce se obrátil a zahleděl do džungle. Něco se pohybovalo v hradbě keřů na pokraji paseky a mezi listy se rýsovaly dvě rudě planoucí oči. Se vzlykem a zaklením si přetřel rukávem tvář a znovu pohlédl tím směrem. Oči zmizely.

Nemohl váhat musí se dostat zpět na stezku, pryč odsud. Pěšina do pralesa začínala přímo před ním. Musí k ní doběhnout co nejrychleji.

A pak spatřil na zemi něco, čeho si předtím nepovšiml, a v keřích před sebou zaznamenal těžkopádný, a přitom děsivě plíživý pohyb.

2

Belem, Brazílie, červenec 1988

Tentokrát si byl Ven naprosto jistý, že někde před ním se potlouká předák doku.

Stál hluboko ve stínu mezi skladištními baráky a pozoroval okolí. Lehký déšť ještě více zkresloval bachraté obrysy zakotvených loděk a světla přístavu se v něm změnila ve špendlíkové hlavičky. Kapky se po dopadu na rozpálené paluby měnily v páru, která s sebou odnášela slabý pryskyřičnatý zápach. Z dálky k němu doléhaly zvuky nočního přístavu: zuřivý štěkot psů, útržky smíchu střídané portugalsčinou; směsice hudby z barů na nábřeží.

Bylo to jako sen. Dostal se sem dlouhou oklikou, když půda v Miami začala už pálit. Tady šlo hlavně o drobné obchody, kolem pobřeží pořád putovaly nějaké bárky. V přístavu vždycky potřebovali píchnout a on byl v nakládání člunů zběhlý. Řekl, že se jmenuje Ven Stevens, a nikdo se dál nevyptával. Stejně by nevěřili, že mu mohli dát křestní jméno Stevenson.

Zavedl se vcelku slušně. V Miami získal spoustu zkušeností, měl dost času, aby si vytříbil instinkty. A ty se mu tady dole náramně hodily. Úmyslně mluvil špatně portugalsky, s dlouhými odmlkami, a tak mohl sledovat oči a mimiku ostatních. Ricon, zástupce vedoucího přístavu, byl slušný informátor.

Ven vždycky dostal včas hlášku, že se po řece blíží náklad. Obvykle mu stačila jenom dvě jména: odesílatele a příjemce. Vždycky věděl, co má hledat. Bedny byly pokaždé stejné. Viděl, jak je opatrně vyložili a potom zamkli do skladiště. A pak se už jenom postaral o to, aby byly jako poslední naložené na určený člun směřující do Států.

Ven byl přirozeně opatrný. Neustále sledoval předáka. Jednou nebo dvakrát měl zvláštní pocit, poplašené vyzvánění v

mozku, že předák cosi vyčenichal. Ven pokaždé na nějakou dobu trochu přibrzdil a za pár dní vyzvánění utichlo. Pohlédl na hodinky. Jedenáct. Slyšel, jak se za rohem otvírají dveře, potom se zavřely. Ven se pomalu plížil kolem zdi. Na dřevěných prknech zadusaly těžké kroky, pak pod lampou prošla známá postava. Když se kroky ztratily v dálce, Ven vyhlédl zpoza rohu. Kancelář byla prázdná, přesně podle jeho očekávání. Naposledy pohlédl tím směrem, odlepil se od budovy a zamířil do doků.

Při každém kroku ucítil na rameni náraz prázdného batohu. Sáhl do kapsy, vytáhl klíč a pevně ho sevřel v hrsti. Na tomhle klíči to všechno záviselo. Nechal si ho zhotovit ještě předtím, než se na dva dny ztratil do doků.

Ven prošel kolem malého nákladního člunu kotvícího u mola, z těžkých plachet dopadala na jeho zrezavělou palubu černá voda. Loď vypadala opuštěně, vykašlala se na ni i přístavní hlídka. Zpomalil. Dveře skladiště měl přímo před sebou, blízko konce hlavního mola. Chvatně se ohlédl. Pak rychlým pohybem ruky odemkl kovové dveře a vklouzl dovnitř.

Pomalů za sebou zavřel dveře a chvíli počkal, až si jeho oči zvyknou na tmou. Polovinu už měl šťastně za sebou.

Zbývalo už jenom to tady dotáhnout do konce a vypadnout.

A to co nejdřív. Protože Ricon byl čím dál nenažranější a prachy mu rukama protékaly jako voda. Naposledy vedl dokonce jakési řeči o zvýšení svého podílu. Zrovna to ráno se Ricon s předákem na čemsi potichu domlouvali a předák se přitom zahleděl na Venu. A Venovi velely instinkty, aby se co nejdříve vypařil.

Tma zřídla a on spatřil obrysy nesčetných přepravních kontejnerů a beden. Nemohl si dovolit rozsvítit baterku, ale nevadilo mu to; plán skladiště měl v malíčku. Pomalu vyrazil vpřed mezi hory zboží.

Konečně uviděl, co hledal: hromádku beden, šest velkých a jednu malou, stojících opuštěně v rohu místnosti. Na dvou větších bednách vystupoval nápis MDP, New York.

Už před několika měsíci se Ven na ty bedny ptal. Kluk, který pomáhal skladníkovi, ho seznámil s jejich příběhem. Podle něj přišly bedny vloni na podzim po řece z Porto de Mós. Byly určené na leteckou přepravu, ale něco se stalo s lidmi, kteří ji měli zajistit uředník nevěděl, co přesně. Nikdo včas nevyřídil poplatky, a tak teď bedny trčely tady za červenou čarou a zdálo se, že na ně všichni zapomněli.

Všichni kromě Vena. Skrývaly za sebou přesně tolik místa, aby tam ukryl své zboží až do chvíle, než je naloží na loď.

Rozbitým oknem vysoko ve zdi zalétl dovnitř teplý noční větřík a osušil pot na Venově čele. Usmál se. Zrovna před týdnem se dozvěděl, že tyhle bedny už konečně brzo odvezou do Států. Ale to on už bude dávno pryč.

Bylo třeba zkontrolovat skříš. Tentokrát jenom jedna bedýnka, jejíž obsah zaplní jeho prázdný batoh. Věděl, kde najde kupce a jak na to. A udělá to hodně brzo někde daleko odsud.

Když se Ven chystal protáhnout za velké bedny, najednou se zarazil. Divně to tam páchlo: tak nějak zemitě, kozlinou a hnílobou. Přístavem prošla pěkná řádka podivných zásilek, ale žádná takhle nezapáchala.

Jeho instinkty byly v pohotovosti, ale nic zvláštního jinak nezaregistroval. Pohnul se vpřed, mezi dodávku do muzea a stěnu.

Znova se zastavil. Něco se dělo. Něco bylo úplně špatně.

Spíš zaslechl, než uviděl, že se něco v tom malém prostoru pohybovalo. V ústretu se mu vyvalil ten čpavý puch a hníloba ho ochromila. Jakási strašlivá síla ho najednou odhodila na stěnu. V hrudi a břiše jako by mu hořelo. Otevřel ústa, chtěl křičet, ale v hrdle mu cosi vřelo, a pak mu lebkou projela jako blesk ostrá bolest a po ní následovala už jen tma.

MUZEUM NEPŘIROZENÝCH JEVŮ

ČÁST PRVNÍ

3

New York, současnost

Zrzek lezl na podstavec, nadával mladšímu bratrovi do sraabů a sápal se po noze slona. Juan ho beze slova sledoval a zareagoval až ve chvíli, kdy se ruka dítěte dotkla exponátu.

"No tak," vykřikl Juan a naznačil pohlavek. "Hele, nesahejte na ty slony." Kluk se polekal a odtáhl ruku; ještě pořád byl ve věku, kdy na něj působila uniforma. Ti starší patnácti a šestnáctiletí by Juana poslali někam. Těm bylo jasné, že je jenom hlídač. Zatracená práce. Ale jednou si dodělá ty prokleté zkoušky a bude z něj policajt.

Podezíravě sledoval, jak zrzek a jeho mladší bratr chodí kolem vitrín v setmělé hale a dívají se na vycpané lvy. U vitríny plné šimpanzů začali chlapci poskakovat a škrábat se na rukou. Těžili z toho, že jsou ještě děti. Kde, sakra, mají rodiče? Potom Billy, ten zrzek, zatáhl bratra do místnosti plné náleží z Afriky. Za sklem na ně zírala řada masek s velkými dřevěnými zuby.

"Jé!" překvapeně vyjekl Billyho mladší bratr.

"To je na nic," prohlásil Billy. "Půjdem se podívat na dinosaury."

"Kde je máma?" zeptal se druhý chlapec a rozhlédl se kolem sebe.

"Ale, asi se ztratila," odpověděl Billy. "No tak, pojď."

Vydali se na cestu prázdným, ozvěnou dunícím sálem plným totemových kůlů. Mladší chlapec měl dojem, že to tam zvláště páchne kouřem a hnojícími kořeny stromů.

Billy si vzpomínal, že když tady byl naposledy, viděl největšího brontosaura světa a tyranosaura a trachydonta. Zub toho brontosaura musel měřit aspoň stopu. Byla to ta největší věc, jakou kdy Billy spatřil. Ale na tyhle indiánské totémy si nevzpomínal. Možná jsou ti dinosauři za dalšími dveřmi. Ale ty vedly jenom do nudného sálu Národů Pacifiku, plného zdechlin, slonoviny, hedvábí a bronzových soch.

"Tak vidíš, cos udělal," řekl Billy.

"Co?"

"Kvůli tobě jsem se ztratil, víš," prohlásil Billy.

"Máma se zblázní," podotkl bratr.

Billy odfrkl. S rodiči se přece měli setkat až po zavření, na velkém vstupním schodišti. Cestu ven najde, není přece malý. Prošli několika dalšími zaprášenými místnostmi, sestoupili po úzkém schodišti do dlouhé slabě osvětlené chodby. Od podlahy po strop ji lemovaly tisíce drobných vycpaných ptáčků, kteří měli místo očí bílou bavlnu. Chodba byla prázdná a páchla naftalínem.

"Už vím, kde jsme," prohlásil Billy s nadějí v hlase a s pohledem upřeným do tmy.

Chlapec začal popotahovat.

"Nech toho," zarazil ho Billy. Posmrkování jako když utne.

Chodba prudce zahnula a skončila malým výklenkem plným prachu a prázdných vitrín. Byl to skutečně konec, odejít se dalo jenom kolem těch vycpaných ptáčků. Kroky dětí se rozléhaly prostorem, kam nezabloudil žádný z nedělních návštěvníků. Na konci výklenku spatřili zástěnu ze dřeva, která se marně tvářila, že je stěna. Billy pustil ruku svého bratra, přistoupil k zástěně a nahlédl za ni.

"Tady už jsem byl," prohlásil sebevědomě. "Uzavřeli to tady, ale minule to bylo otevřené. Vsaď se, že dinosauři jsou přesně nad námi. Jdu se podívat, jestli se tam dá projít."

"Ale nenecháš mě tady," naléhal mladší chlapec.

"Hele, hlupáku. Jdu. A ty počkej." Billy se protáhl za zástěnu a za chvíli se ozvalo kovové skřípění otevíraných dveří.

"Hele," ozval se Billyho hlas, "jsou tady točité schody. Vedou dolů. Vyzkouším je."

"Nech toho! Billy!" zakřičel chlapec, ale jedinou odpovědí mu byly vzdalující se kroky.

Chlapec začal vzlykat, chodbou se rozléhal jeho tenounký hlásek. Po několika minutách se dal do škytání, hlasitě vzlykl a posadil se na podlahu. Začal popotahovat úzký proužek gumy, který mu plandal na tenise, až ho utrhl.

Náhle vzhledl. V chodbě bylo ticho a dusno. Osvětlené skříňky vrhaly na podlahu dlouhé stíny. Kdesi zavrčela ventilace. Billy byl skutečně pryč. Chlapec začal znovu plakat, tentokrát mnohem hlasitěji.

Možná by udělal nejlíp, kdyby se vydal za bratrem. Třeba to nebude ani tak hrozné. Billy už možná našel cestu ven a dostal se k rodičům a všichni na něj v tuhle chvíli čekají někde tam, na druhé straně. Ale musí si pospíšet. Muzeum už asi zavřeli.

Vstal a vklouzl za přepážku. Chodba pokračovala dalšími skříněmi plnými prachu a zapomenutých vycpanin. Spatřil pootevřené staré kovové dveře.

Chlapec k nim přistoupil a nahlédl dovnitř. Za dveřmi začínalo úzké točité schodiště, které se ztrácelo kdesi v hloubce. Vzduch zde byl ještě hustší a páchlo to tu tak, že hoch srahl nos. Vůbec se mu nechtělo stát na těchhle schodech.

Ale Billy byl někde tam dole.

"Billy!" zavolal. "Billy, vylez! Prosím tě!"

Jedinou odpovědí ze šachty mu byla ozvěna vlastního hlasu. Dítě znovu zafňukalo, potom začalo sestupovat dolů a přidržovalo se zábradlí.

4

Pondělí

Když zahnula Margo Greenová do Západní sedmdesáté druhé ulice, oslnilo ji ranní slunce. Na okamžik sklopila oči a zamrkala, potom si rukou shrnula vlasy z čela a přešla ulici. Před ní se jako pevnost tyčilo newyorské Muzeum dějin přírody, jeho mohutná klasicistní fasáda se těžce opírala o řadu měděných sloupů.

Margo se vydala po dlážděné cestě, která vedla ke vchodu pro zaměstnance. Prošla kolem nakládacích ramp a zamířila do granitového podjezdu, ústícího na nádvoří muzea. A potom udiveně zpomalila. Ústí tunelu před ní ozařovaly červené záblesky. Na druhém konci viděla shluk sanitek, policejních vozů a jedno vozidlo záchranky.

Margo vešla do tunelu a kráčela k prosklené vrátnici. Normálně by touto dobou starý strážný Curly seděl rozvalený na židli se začernalou lulkou v koutku úst a opíral by se o zadní sklo vrátnice. Ale dnes byl na nohou. Pootevřel dveře.

"Dobré ráno, paní doktorko," řekl. Pro něj byl "doktorem" každý, od vysokoškoláků po ředitele muzea, titul netitul.

"Co se děje?" zeptala se Margo.

"Vím já?" opáčil Curly. "Přihlíželi se sem před dvěma minutama. Ale myslím, že bych se měl tentokrát mrknout na vaši průkazku."

Margo začala prohrabávat kabelku a uvažovala, jestli vůbec průkazku má. Už celé měsíce ji po ní nikdo nechtěl. "Nevím jistě, jestli ji mám s sebou," poznamenala a byla vzteklá, že si od zimního úklidu neudělala v kabelce pořádek. V poslední době vedla její kabelka v antropologickém oddělení soutěž o Největšího bordeláře.

Telefon na vrátnici zazvonil a Curly se k němu vrhl. Margo našla legitimaci a zvedla ji proti oknu, ale Curly si jí nevšímal a s vytřeštěným pohledem poslouchal informace ze sluchátka.

Beze slova zavěsil a bylo na něm vidět, že je v šoku.

"No tak?" vyzvíдалa Margo. "Co se děje?"

Curly vytáhl dýmku. "Ani to nechtějte vědět," prohlásil. Telefon začal znovu vyzvánět a Curly ho popadl. Margo nikdy neviděla u strážného takovou rychlost. Pokrčila rameny, upustila legitku do tašky a šla dál. Blížil se termín odevzdání další části její disertace a ona si nemohla dovolit ztratit ani jediný den. Minulý týden měla fofry lítání kolem otce, vyřizování, telefony. Takže už nemohla ztrácet čas.

Přešla přes nádvoří, vstoupila do muzea zadním vchodem, zahnula doprava a spěchala dlouhou chodbou v přízemí k antropologickému oddělení. V kancelářích byla ještě tma, ožily až kolem půl desáté nebo v deset.

Chodba prudce zahýbala o devadesát stupňů a ona se zastavila. V další chůzi jí bránila žlutá páska natažená přes celou chodbu. Margo si nemohla nepovšimnout nápisu MÍSTO ČINU - ZÁKAZ VSTUPU. U pásy stál Jimmy, strážce z peruánské expozice, a spolu s ním Gregory Kawakita, mladý zástupce kurátora z oddělení vývojové biologie. "Co se to

tu děje?" zeptala se Margo.

"Typický úkaz práce muzea," prohlásil Kawakita s unaveným úsměvem. "Odřízli nás."

"Neřekli mi nic, jenom že mám všechny zastavit," řekl nervózně strážný.

"Hele," Kawakita na to, "příští týden mám mít prezentaci v Národním vědeckém fondu a dneska s tím musím pohnout.

Takže když dovolíte..."

Jimmy už začínal být dopálený. "Dělám jen svou práci, jasný?"

"Nech toho," krotila Margo Kawakitu. "Pojďme dolů do zasedačky na kafe. Možná tam bude někdo vědět, co se vlastně stalo."

"Nejdřív se potřebuju dostat na záchod, jestli najdu nějaký nezapečetěný," odpověděl podrážděně Kawakita. "Pak tam přijdu."

Dveře zasedací místnosti, které se nikdy nezavíraly, byly toho dne zavřené. Margo položila ruku na kliku a přemýšlela, jestli by neměla počkat na Kawakitu. Nakonec otevřela. Nepotřebuje přece, aby si na ni někdo otvíral hubu.

Uvnitř se zády k ní bavili dva policisté. Jeden zavrčel. "Co to bylo, Šestko?" zeptal se.

"Poblil se z toho," odpověděl druhý. "Dneska už si asi žádnou snídani nahoru nepřinese." Když policisté poodstoupili, Margo se přes ně podařilo nahlédnout do zasedačky.

Velká místnost byla prázdná. V kuchyňce na druhé straně se někdo nahýbal nad dřezem. Odplivl si, utřel si ústa a obrátil se. Margo poznala Charlieho Prinea, nového konzervátora z antropologického oddělení, kterého přijali na dočasný grant před šesti měsíci kvůli restaurování exponátu pro novou výstavu. Tvář měl popelavou a bez výrazu.

Policisté se postavili k němu, každý z jedné strany, a odváděli ho pryč.

Margo poodstoupila stranou, aby mohl projít. Prine krácel toporně jako robot. Margo sjela pohledem po jeho postavě. Prineovy boty byly nasáklé krví.

Apatický Prine si povšiml změny v jejím výrazu. Jeho pohled sledoval její; potom se zastavil tak prudce, že policista za ním do něj vrazil.

Prine vytřeštil oči a zbledl ještě víc. Policisté ho uchopili v podpaží, ale on se jim začal vzpouzet a vrtěl v panice hlavou. Rychle ho vyvedli z místnosti.

Margo se opřela o stěnu a čekala, až se jí uklidní srdce. Mezitím vstoupil do místnosti Kawakita a za ním několik dalších lidí. "Polovina muzea je zapečetěná," konstatoval, zavrtěl hlavou a nalil si šálek kávy. "Nikdo se nemůže dostat do kanceláře."

Jakoby v odpověď začal v tu chvíli brblat starý místní rozhlas: "Prosím pozor. Všichni zaměstnanci, kromě strážných, ať se okamžitě shromáždí v zasedací místnosti."

Když se posadili, začali se dovnitř trousit po dvou po třech laborantky a pomocní kurátoři, kteří zrovna nepracovali na žádném úkolu; na skutečně důležité lidi bylo ještě příliš brzy. Margo je nezaújatě pozorovala. Kawakita něco říkal, ale ona ho neposlouchala.

Za deset minut bylo v místnosti narváno. Jeden se snažil překřičet druhého: nadávali, že se nemohou dostat do kanceláří, stěžovali si, že jim nikdo nic neřekne, afektovaně diskutovali o každé nové fámě. V muzeu, kde se, kam až paměť sahá, nic zajímavého nepříhodovalo, měli teď samozřejmě žně.

Kawakita usrkl kávu a protáhl obličej. "Nemrkneš se na tu sedlinu?" Obrátil se k Margo. "Tys oněměla? Za celou dobu, co tu sedíme, jsi neřekla ani slovo."

Zdráhavě mu vyprávěla o Prineovi. Kawakitovy příjemné rysy ztuhly. "Proboha," vysoukal ze sebe nakonec. "Co myslíš, že se stalo?"

Margo si uvědomila, že hluk v místnosti postupně utichá. Ve dveřích stál podsaditý oplešatělý muž v hnědém obleku, s policejní vysílačkou v kapse špatně padnoucího saka a nezapáleným doutníkem v koutku úst. Prošel místností následován dvěma uniformovanými policisty.

Zastavil se vepředu, povytáhl si kalhoty, vyndal z úst doutník a kousek tabáku a odkašlal si. "Mohli byste mi prosím věnovat pozornost?" začal. "Došlo k situaci, kdy se budete muset načas smířit s naší přítomností."

Najednou se zezadu ozval dotčený mužský hlas. "Promiňte, pane...?"

Margo se ohlédla za sebe. "Freed," zašeptal Kawakita. Margo už o Franku Freedovi, kurátorovi ichtyologických sbírek, slyšela.

Muž v hnědém pohlédl na Freeda. "Poručík D'Agosta," vyštěkl. "Newyorská městská policie."

Taková odpověď by umlčela většinu lidí. Freed, vychrtlý muž s dlouhými šedými vlasy, se ale nedal. "Možná," prohlásil sarkasticky, "byste nás laskavě mohl informovat o tom, co přesně se tady děje. Myslím, že máme právo..."

"Rád bych vám alespoň krátce sdělil, co se stalo," utnul ho D'Agosta. "Ale v tuhle chvíli vám můžeme říct jediné, a to, že se v přízemí našla mrtvola. Okolnosti vyšetřujeme. Jestliže..."

V nastalém rozruchu zvedl D'Agosta unaveně ruku.

"Můžu prozradit jen tolik, že už jsou tady z oddělení vražd a rozběhlo se vyšetřování," pokračoval. "Muzeum je s okamžitou platností uzavřeno. V tuhle chvíli nemůže nikdo ani dovnitř, ani ven. Očekáváme, že toto řešení bude pouze dočasné."

Odmlčel se. "Jestliže se jedná o vraždu, je zde možnost, zdůrazňuji možnost, že vrah je stále ještě v muzeu. Proto bychom vás rádi požádali, abyste hodinu nebo dvě zůstali zde, než všechno zkontrolujeme. Mezitím si jeden z našich policistů poznamená vaše jména a další údaje."

V napjatém tichu, které zavládlo, vyšel z místnosti a zavřel za sebou dveře. Jeden ze zbylých policistů si ke dveřím postavil židli a ztěžka na ni dosedl. Hovor se pomalu znovu rozproudil. "To nás tady chtějí držet?" vykřikl Freed. "To je skandál."

"Ježíš," vydechla Margo. "Snad není Prine ten vrah?"

"Hrozná myšlenka, co?" konstatoval Kawakita. Vstal a přešel k automatu na kávu a prudkým pohybem si z konvice nalil do šálku poslední zbytky tekutiny. "Ale zdaleka ne tak hrozná jako fakt, že se včas nepřipravím na svou prezentaci."

Margo věděla, že Kawakita, mladý a ambiciózní vědec, bude připraven za všech okolností.

"Image je dnes všechno," pokračoval Kawakita. "Samotná věda už nic neznamená."

Margo znovu přikývla. Slyšela jeho i hukot hlasů kolem sebe, ale nic z toho jí nepřipadalo důležité. Kromě té krve na Prineových botách.

5

"Takže poslouvejte," oznámil policista o hodinu později. "Už můžete jít. Ale rozhodně nevstupujte do míst za žlutou páskou."

Margo polekaně zvedla hlavu, když jí někdo sevřel rameno. Vysoký, vyzábělý Bill Smithback svíral ve druhé dva kroužkové notesy a při pohledu na jeho vlasy nabyl člověk obvyklý dojem, že právě vstal z postele. Za uchem měl zastrčenou ožušlanou tužku, límec se neobtěžoval zapnout a na krku mu visela ušmudlaná kravata. Perfektní karikatura novináře, který neví kam skočit. Margo se ale nedokázala zbavit dojmu, že si tuhle image pěstuje úmyslně. Smithbacka pověřili, aby napsal knihu o muzeu. Měl se hlavně soustředit na výstavu Mýty, která měla začít příští týden.

"Nepřirozené úkazy v Muzeu dějin přírody," zahučel jí Smithback zlověstně do ucha, když se složil na vedlejší židli. Hodil notesy na stůl a na plastovou desku z nich vyhrézla hromada naškrábaných poznámek, neoznačených disket a okopírovaných článků se žlutě zatřesenými pasážemi.

"Nazdar, Kawakito!" prohodil Smithback žoviálně a poplácal ho po rameni. "Neviděls tady nějaké tygry?"

"Jenom ty od novin," odsekl Kawakita suše.

Smithback se obrátil k Margo. "Předpokládám, že podrobnostmi vás nemusím zatěžovat. Pěkný poprask, co?"

"Neřekli nám nic," řekla Margo. "Vlastně víme jenom cosi o nějakém zabití. Myslím, že to musel udělat Prine."

Smithback se rozesmál. "Charlie Prine? Ten chlap by nezabil ani mouchu, aby nad ní nebrečel. Ne, Prine jenom našel tělo. Vlastně bych měl říct těla."

"Těla? O čem to mluvíš."

Smithback zvedl obočí. "Vy fakt nic nevíte, jo? Myslel jsem, že jste se něco dozvěděli, když tady celou tu dobu vězíte." Vstal a šel si pro kávu. Popadl konvici, zatřásl s ní, zanačoval a vrátil se s prázdnou. "Našli ředitelovu ženu nacpanou do skleněné vitríny v sále s opicemi," pronesl, když se znovu posadil. "Byla tam už dvacet let, než si toho někdo všiml."

Margo zavrčela. "Tak a teď vážně, Smithbacku," řekla.

"Tak jo, dobře," povzdychl. "Kolem půl osmé ráno našli v suterénu staré budovy těla dvou malých kluků."

Margo si přitiskla ruku k ústům.

"Jak ses tohle všechno dozvěděl?" zajímalo Kawakitu.

"Zatímco vy dva jste trčeli tady, zbytek světa se motal venku po Sedmdesáté druhé ulici," pokračoval Smithback.

"Nepustili nikoho dovnitř. A tak tam venku zůstali i lidi od novin. Ale jenom od některých. Hlavně se ale Wright chystá v deset uspořádat tiskovku ve Velké rotundě, aby vyvrátil všechny ty fámy. Všechno o těch zvířatech. Máme deset minut."

"O zvířatech?" nechápala Margo.

"Vždyť tady máte zoo. Bože. To jsou stavy." Smithback oddaloval to hlavní. "Vypadá to, že ty vraždy byly pěkně brutální. A znáš noviny. Vždycky se šířily fámy, že tady chováte nějaká zvířata."

"Nemůžu se zbavit dojmu, že ty se tím skvěle bavíš," usmál se Kawakita.

"Tahle historka dá mé knížce naprosto nový rozměr," mluvil dál Smithback. "Šokující pravda o bestiálních vraždách v muzeu od Williama Smithbacka juniora. Divoké, žravé bestie dusají prázdnými chodbami. To by mohl být trhák."

"Tohle ale není k smíchu," vyštěkla Margo. Napadlo ji, že Prineova laboratoř v suterénu staré budovy není daleko od její vlastní kanceláře.

"Vím, vím," konejšil ji Smithback. "Je to hrozné. Chudáci děti. Ale já tomu pořád nedokážu uvěřit. Podle mého jde o nějaký Cuthbertův tah, aby zvýšil zájem o výstavu." Pokrčil rameny a pak se zatvářil provinile. "Margo, to s tvým tátou mě moc mrzí. Chtěl jsem ti to říct už dřív."

"Dík." Margo měla najednou na tváři jemný úsměv.

"Hele, vy dva," zvedl se Kawakita. "Fakt už musím..."

"Slyšel jsem, že jste uvažovali o tom, že bys odešla," nenechal se Smithback rušit. "Že bys nechala disertaci disertací a šla pracovat do jeho firmy." Podíval se na ni zvědavě. "Je to pravda? Myslel jsem, že ten tvůj výzkum konečně začíná dostávat tvar."

"Víš," řekla Margo, "ano i ne. Práce na disertaci poslední dobou spíš stojí. Dnes mám opět, jako každý týden v jedenáct, sedánek s Frockem. Nejspíš ale zase zapomene a domluví si něco úplně jiného, zvlášť s touhle tragédií. Ale doufám, že se aspoň dostanu dovnitř, abych ho viděla. Našla jsem zajímavou monografii o kiribitovské klasifikaci léčivých rostlin."

Uvědomila si roztěkaný Smithbackův pohled a znovu si připomněla, že většinu lidí naprosto nezajímá genetika rostlin ani etnofarmakologie. "Hm, budu se muset připravit." Vstala.

"Vydrž ještě moment!" Smithback začal shrabovat své papíry. "Tebe ta tiskovka nezajímá?"

Když vycházeli ze zasedací místnosti, Freed si stále ještě stěžoval každému, kdo ho byl ochotný poslouchat. Kawakita, který už se řítíl chodbou daleko před nimi, jenom letmo pozvedl ruku na pozdrav, když zahýbal za roh, a zmizel jim z dohledu.

Došli do Velké rotundy a zjistili, že tisková konference je už v plném proudu. Reportéři se nahrnuli kolem Winstona Wrighta, ředitele muzea, nastavovali jeho směrem mikrofony a fotoaparáty a ohromným prostorem se rozléhal jejich křik. Vedle ředitele stál Ippolito, bezpečnostní šéf muzea. V hloučcích opodál okouněli další zaměstnanci a několik zvědavých školních výprav.

Wright stál vztekle ve světle blesků a snažil se reagovat na volání reportérů. Jeho obvykle perfektní oblek byl pomačkaný a prořídle vlasy mu padaly přes jedno ucho. Obličej měl popelavý a oči zarudlé.

"Ne," říkal právě. "Nejspíš si mysleli, že jejich děti už odešly z muzea. Nikdo nás předem nevaroval... Ne, v muzeu nechováme žádná živá zvířata. Jistě, máme tady kvůli výzkumům nějaké myši a hady, ale žádné lvy nebo tygry ani nic podobného... Ne, těla jsem neviděl... Nevím, jak byla zohavena, pokud byla... Nejsem oprávněn to posuzovat, takže budete muset počkat na výsledek pitvy... Chci zdůraznit, že policie nevydala žádné oficiální stanovisko... Ne, už jsem řekl, že v muzeu nemáme žádná divoká zvířata... Ano, zahrnuje to i medvědy... Ne, neřeknu žádná jména... Jak bych mohl takovou otázku zodpovědět...? Tahle tisková konference skončila... Ano, samozřejmě spolupracujeme všemožně s policií... Ne, nevidím žádný důvod, proč by se měl odkládat začátek výstavy. Chtěl bych zdůraznit, že Mýty zahájíme přesně podle plánu... Ano, máme vycpané slony, ale jestli se snažíte naznačit... Zastřelili je v Africe před pětasedmdesáti lety, proboha! Zoo? Se zoo nemáme žádné spojení... Už odmítám odpovídat na jakékoli spekulace tohoto druhu. Bude pán z Postu tak hodný a přestane po mně rvát...? Policie vyšetřuje vědce, který těla našel, ale nemám o tom žádné další informace... Ne, už nemám co dodat, pouze to, že děláme, co je v našich silách... Ano, byla to tragédie, samozřejmě..."

Novináři se začali rozcházet a mířili kolem Wrighta k východu.

6

Wright se obrátil vztekle na šéfa bezpečnostní služby. "Kde, sakra, byli policajti?" zaslechla Margo jeho vyštěknutí. Když se odvrátil, prohodil ještě přes rameno: "Když potkáte paní Rickmanovou, řekněte jí, ať okamžitě přijde ke mně." A vykráčel z Velké rotundy.

Margo se vzdalovala od veřejných prostor muzea, až se dostala na chodbu zvanou "Broadway". Táhla se po celé délce objektu přes šest bloků a říkalo se o ní, že je to nejdelší chodba v celém New Yorku. Celou stěnu lemovaly masivní dubové skříně, jež po každých třiceti stopách vystřídaly dveře s neprůhlednými skly. Na většině dveří stála na zlatých destičkách černě napsaná jména kurátorů.

Margo jako postgraduální studentka měla přidělený jenom kovový stůl a skříň v jedné z laboratoří v suterénu. Ale pořád je to kancelář, říkala si, když sestupovala po úzkém kovovém schodišti. Jedna její kamarádka ze školy dostala v oddělení savců jenom malou školní lavici vraženou mezi dva obrovské mrazáky. Musela si i v nejparnějších dnech srpna oblékat do práce tlusté svetry.

Příslušník ochranky na konci schodiště na ni zamával a ona se vydala slabě osvětleným tunelem, po jehož stranách stály staré skleněné vitríny s vypreparovanými koňskými kostrami. Nikde žádný policejní zátaras.

V kanceláři položila kabelku vedle svého stolu a posadila se. Většina laboratoře sloužila vlastně jako skladiště pro nálezy z jižních moří. Zelené kovové skříně nacené maorskými štíty, válečnými kanoemi a třtinovými šípky se vypínaly od podlahy až ke stropu. Pod hroznem světla spočívalo na železném rámu obrovské akvárium, patřící oddělení pro výzkum chování zvířat a simulující podmínky v močálu. Přes husté řasy a množství rostlin se Margo jen málokdy podařilo zahlédnout nějaké ryby.

Vedle jejího místa stál dlouhý pracovní stůl s řadou zaprášených masek. Konzervátorka, nepříjemná mladá žena, pracovala se vzteklou úporností a trávila každý den pouze necelé tři hodiny nad svým úkolem. Margo zjistila, že práce na jedné masce jí vzhledem k dlouhým procedurám zabere zhruba dva týdny. Celá kolekce čítala asi dva tisíce masek, ale nikoho netrápilo, že při rychlosti, jakou vyvíjela, bude celý projekt uskutečněn asi za dvě století.

Margo se přihlásila na svém počítači. Na obrazovce naskočila zeleně napsaná zpráva z počítačové sítě:

AHOJ MARGO GREENOVA BIOTECHSTF
VITEJTE ZPET NA MUSENET
SITOVY SYSTEM, VERZE 155
COPYRIGHT 19891995 NYMNH AND CEREBRAL
SYSTEMS INC.
PRIPOJENI V 10:24:06 032795
TISK SMEROVAN NA LJ56
NEMATE ZADNE NOVE VZKAZY

Zapnula textový editor a vyhledala si své poznámky, aby si je přečetla před schůzkou s Frockem. Jak se mohla každý týden přesvědčit, byl její konzultant člověk s neskutečně nabitým programem a ona se snažila pokaždé připravit něco nového. Většinou se nic nového nenašlo jenom více přečtených článků a anotace v počítači; další práce v laboratoři; a možná... možná... další tři nebo čtyři strany její disertace. Naprosto přesně dokázala pochopit, že se může někdo stát neustálým cestujícím ve vlaku vládních grantů i to, čemu vědci s odporem říkali VKD všechno kromě disertace.

Když před dvěma lety souhlasil Frock s tím, že bude konzultantem její práce, považovala to zpočátku jenom za nějaký omyl. Frock odborník na Kallistó efekt, kterému patřilo křeslo poradce Katedry statistické paleontologie na Kolumbijské univerzitě, vedoucí oddělení vývojové biologie v muzeu si ji vybral jako výzkumníka. Téhle pocty se dostávalo každý rok jenom hrstce lidí.

Frock začal svou kariéru jako fyzický antropolog. Od dětství byl kvůli obrně upoután na vozík, a přesto dokázal při výzkumech v terénu dát dohromady poznatky, které ještě stále tvořily základ mnoha učebnic. Když mu opakovaná těžká onemocnění malárií zabránila v práci v terénu, vrhl veškerou svou energii do evoluční teorie. V polovině 80. let vyvolal jeho naprosto nový přístup k této problematice doslova bouři. Hypotéza založená na kombinaci teorií chaosu a darwinovské evoluce popírala do té doby všeobecně zastávaný názor, že život se vyvíjel postupně. Frock tvrdil, že čas od času neprobíhal vývoj postupně; prohlašoval, že odklon od evoluce představovaly neproduktivní mutace "monstra". Zastával názor, že evoluce nespočívala pouze v přirozeném výběru, ale že samotné životní prostředí mohlo u druhů způsobit náhlé, groteskní změny.

Ačkoli byla jeho teorie podpořena sérií skvělých článků a přednášek, většina vědců k ní zaujala zdrženlivý postoj. Jestliže existují bizarní formy života, kde se skrývají, ptali se. Frock odpovídal, že teorie předpokládá rychlé mizení druhů stejně jako rychlý vývoj.

Čím více se vědci snažili označovat Frocka za pomýleného, či dokonce za blázna, tím více se jeho myšlenkou zabývali bulvární novináři. Teorii nazvali Kallistó efektem podle řecké mytologie, v níž se mladá bohyně náhle proměnila ve zřůdu. Ačkoli Frock hluboce litoval nedostatků své teorie, přesto se vši silou svého kreditu snažil dále rozvíjet své vědecké bádání. Jako mnoho dalších skvělých kurátorů se i Frock stal obětí svého výzkumu. Margo měla občas pocit, že ho všechno ostatní, včetně její práce, nudí.

Na druhém konci místnosti vstala konzervátorka a beze slova odešla na oběd, což bylo neklamným znamením, že se blíží jedenáctá. Margo naškrábala ještě několik poznámek na list papíru, vypnula monitor a popadla zápisník. Frock měl kancelář v jihovýchodní věži, na konci elegantní edwardianské chodby v pátém patře. Bylo to klidné místo, daleko od laboratoří a počítačových stanic, které vytvářely obraz většiny pracovišť muzea. Na těžkých dubových dveřích jeho kanceláře visela prostá cedulka Dr. Frock.

Margo zaklepala.

Uslyšela silně zakašlání a zavržení vozičku. Dveře se pomalu otevřely, vykoukla známá tvář s nečistou pletí a husté obočí se překvapeně zvedlo. Potom se mu pohled rozzářil.

"No jistě, vždyť je pondělí. Pojdte dál," pronesl hlubokým hlasem, dotkl se jejího zápěstí hubenou rukou a ukázal na přeplněnou židli. Frock byl oblečen ve střizlivém obleku s bílou košilí a křiklavou širokou kravatou. Husté bílé vlasy měl rozčuchané.

Kolem stěn kanceláře stály staré prosklené skřínky, mnoho polic zabíraly všemožné artefakty a zvláštnosti z dávných let jeho činnosti v terénu. Kolem zdí se na ohromných vrátkách hromadách kupily knihy. Ze dvou velkých oken byl výhled na Hudson. Na prošlapaném perském koberci trnily dvě polstrované viktoriánské židle a na stole leželo několik výtisků Frockovy nejnovější knihy *Fraktální evoluce*.

Vedle knih spatřila Margo velký kus šedého pískovce. Na jeho široké ploše byl patrný hluboký otisk, zvláště protáhlý a rozmazaný na jednom konci a na opačné straně ukončený třemi velkými prohlubněmi. Podle Frocka se jednalo o fosilní stopu vědě neznámé bytosti; byl to jediný hmatatelný důkaz na podporu teorie vývoje v odchylkách. Názory dalších vědců se různily. Mnozí pochybovali, že se jedná o fosilii, a nazývali ji "Frockova bláhovost". Většina z nich ji nikdy nespátřila.

"Dejte někam ten binec a posaďte se," prohlásil Frock a poodjel na své oblíbené místo pod jedním z oken. "Sherry? Ne, samozřejmě nikdy nechcete. Zase jsem hloupě zapomněl."

Na židli leželo několik posledních čísel časopisu *Nature* a strojopis nějakého nedokončeného článku. Margo je položila na stůl vedle, posadila se a čekala, jestli se doktor Frock zmíní o smrti těch dvou chlapců.

Na okamžik na ni nehnutě hleděl. Potom zamrkal a povzdychl. "No, slečno Greenová," řekl. "Začneme?"

Margo zklamaně otevřela blok. Přelétla očima poznámky a potom začala vysvětlovat svou analýzu kiribitovského třídění rostlin a jaký má vztah k další kapitole její práce. Zatímco mluvila, Frock svěsil pomalu hlavu a zavřel oči. Kdo by ho neznal, mýlel by, že usnul, ale Margo věděla, že Frock jí naslouchá se zvýšenou pozorností.

Když skončila, pomalu se napřimil. "Klasifikace léčivých rostlin spíše podle užití než podle vzhledu," zamumlal.

"Zajímavé. Ten článek mi připomněl příhodu, která se mi stala u kmene Ki v Botswaně." Margo trpělivě čekala na jeho vzpomínky.

"Kmen Ki, jak víte," Frock vždy předpokládal, že posluchač ovládá téma stejně dobře jako on "nějakou dobu užíval kůru jednoho keře jako léku proti bolestem hlavy. Charrière je studoval v roce 1869 a ve svých denících se zmiňoval o využívání tohoto keře. Když jsem se tam objevil o tři čtvrtě století později, už tento způsob léčby nepoužívali. Místo toho věřili, že bolest hlavy je způsobena uřknutím čarodějovým." Pohnul se v křesle.

"Způsob léčby byl jednoduchý. Příbuzní postiženého museli najít čaroděje a zabít ho. Rodina zabitého čaroděje musela pochopitelně pomstít jeho smrt, a tak téměř okamžitě zabila osobu s bolestí hlavy. Dokážete si jistě představit, co se zpravedla stalo."

"Co?" otázala se Margo a předpokládala, že jí Frock vysvětlí, jak tohle všechno souvisí s její disertací.

"Nevíte?" rozhodil Frock ruce. "Došlo k medicínskému zázraku. Lidi přestala bolet hlava."

Jeho široký hrudník se otrásl smíchem. Margo se také zasmála poprvé toho dne, jak si uvědomila vzápětí.

"Takže tolik k primitivní medicíně," řekl Frock už poněkud vážnějším tónem. "Když to tak vezmu, byla ta práce v terénu stejně zábavná." Na okamžik se odmlčel. "Víte, na té nové výstavě Mýty bude celá expozice věnovaná kmeni Ki," pokračoval. "Samozřejmě to bude celé udělané tak, aby to přitáhlo co největší zájem veřejnosti. Kurátorem výstavy je nějaký mladý kluk, který čerstvě skončil Harvard. Povídá se, že toho ví mnohem více o počítačích a reklamě než o celé vědě."

Frock se znovu zavrtil. "V každém případě si myslím, slečno Greenová, že to, co jste popsala, bude pěkným doplněním vaší práce. Navrhují, abyste si z rostlinných sbírek vypůjčila několik vzorků kiribitovských rostlin a pokračovala s

nimi."

Margo se už zvedala, když Frock najednou znovu promluvil. "Dnes ráno to bylo hrozné." Margo přikývla.

Frock okamžik mlčel. "Mám strach o muzeum," promluvil konečně.

Překvapená Margo odpověděla: "Byli to bratři. Pro tu rodinu to musí být tragédie. Ale rychle se na to zapomene vždycky to tak dopadne."

"Myslím, že ne," prohlásil Frock. "Slyšel jsem něco o stavu těch těl. Ta síla, která byla využita, byla... nenormálního původu."

"Ale určitě si nemyslíte, že to způsobilo nějaké zvíře?" zeptala se Margo. Možná je Frock nakonec skutečně blázen, jak lidi říkají.

Frock se usmál. "Má drahá. Nedělám žádné závěry. Počkám na další důkazy. V tuhle chvíli prostě jenom doufám, že ta nepříjemnost neovlivní vaše rozhodování, zda máte zůstat v muzeu. Ale ano. Doneslo se mi to a velmi mě mrzelo, když jsem se doslechl o smrti vašeho otce. Ale vy prokazujete, že máte tři dary, které jsou nezbytné pro prvotřídního badatele: cit pro to co hledat a kde hledat a zápal, abyste mohla prosadit své teorie." Popojel na vozičku k ní. "Nadšení je stejně důležité na akademické rovině jako při práci v terénu, slečno Greenová. To si navždy zapamatujte. Vaše teoretická příprava i výsledky z laboratorí jsou skvělé. Bylo by opravdu škoda, kdyby naše profese přišla o člověka vašich schopností."

Margo pocítila směsici vděčnosti a vzteku. "Děkuji, doktore Frocku," odpověděla. "Opravdu si vážím vašich slov i vašeho zájmu."

Vědec mávl rukou a Margo se rozloučila. Ale když už stála u dveří, promluvil Frock znovu.

"Slečno Greenová," uslyšela naléhavý hlas.

"Ano?"

"Prosím, buďte opatrná."

7

Venku se málem srazila se Smithbackem. Naklonil se k ní a spiklenecky zamrkal. "Nechceš si zajít na oběd?"

"Ne," odbyla ho Margo. "Mám moc práce." Dvakrát za den nebyla si jistá, zda by byla schopná přežít tak velkou dávku Smithbacka.

"Ale no tak," naléhal. "Mám pár dalších ohavných podrobností o těch vraždách."

"Tak si je užij." Zrychlila krok, podrážděná svou zvědavostí.

Smithback ji vzal pod paží. "Slyšel jsem, že v bufetu mají skvělé staré, v troubě vysušené lasagne." Tlačil ji k výtahu. V jídelně se nacházel obvyklý dav kurátorů, hulákajících strážných a několik techniků a preparátorů v bílých laboratorních pláštích. Jeden z kurátorů právě posílal nějaké vzorky kolegům kolem stolu, ti je s obdivem a zájmem komentovali. Margo se na ně zahleděla. Těmi vzorky byli parazitití červi, stočení ve sklenicích zakaleného formaldehydu.

Posadili se a Margo se pokusila prorazit krustu z lasagní.

"Přesně jak jsem slíbil," prohlásil Smithback, uchopil svou porci do ruky a uchroustl propečený roh. "Musely být v troubě přinejmenším od devíti ráno."

Drtil sousto v ústech. "Takže policie to nakonec potvrdila. Včera v noci došlo ke dvěma vraždám. Skvělé, když si to představíš. A vzpomínáš si na všechny ty otázky, které kladli reportéři ohledně zvířat. Existuje skutečně možnost, že to udělalo nějaké zvíře."

"Nech toho, jím," poznamenala Margo.

"Je to tak. Byli doslova rozsápaní, podle toho co jsem slyšel."

Margo se na něj podívala. "Prosím!"

"Nekecám," pokračoval Smithback. "A všichni mají vážný zájem, aby se to vyřešilo, zvláště vzhledem k té velké výstavě, co se chystá. Slyšel jsem, že tím poldové pověřili dokonce zvláštního patologa. Prý umí luštit z otisků čelistí stejně dobře, jako umí Helen Kellerová číst slepecké písmo."

"Krucí, Smithbacku," rozčílila se Margo a praštila s vidličkou. "Už toho mám dost tvého kavalírství a nadšených výkřiků během mého oběda. Copak se nemůžu napřed najíst a pak si to všechno v klidu poslechnout?"

"Přesně jak říkám," ignoroval její výbuch Smithback, "je to odbornice na kočkovité šelmy. Doktorka Matildá Ziewiczová. To je jméno. Takové šťavnaté."

Margo i přes svůj vztek nedokázala zadržet úsměv. Smithback je možná potrhlý, ale aspoň je s ním zábava. Odstrčila táč. "Kde ses tohle všechno dozvěděl?" zeptala se.

Smithback se ušklíbl. "Mám své zdroje." Napasoval si do úst další kus lasagní. "Viš, narazil jsem na jednoho kámoše, který píše pro News. Někdo to vynesl z policejního oddělení. Bude to ve všech večernicích. Dokážeš si představit Wrightovu tvář, až si to přečte? Bože!"

Smithback se zakuckal a potom si dal do úst další sousto. Dojedl svou porci a pustil se do její. Na takového hubeňoura toho spořádal dost.

"Ale jak by se nějaké zvíře mohlo dostat až do muzea?" zeptala se Margo. "To je absurdní."

"Jo? Tak si poslechni tohle: Mají tady někoho s bloodhoundem a ten má za úkol tu bestii vystopovat."

"Teď si děláš srandu."

"Hele, já nikdy. Zeptej se strážných. Tady je kolem milionu čtverečních stop prostor, kde se může potloukat nějaká velká kočka nebo něco podobného, včetně pěti mil klimatizačních šachet, jimiž se může pohodlně plazit člověk. A pod muzeem je síť zapomenutých tunelů. Myslí to naprosto vážně."

"Tunelů?"

"Jasně. Nečetlas můj článek z minulého měsíce. Původní muzeum bylo postaveno na přírodní podzemní nádrži, která se

nedala zcela odvodnit. Proto se vybudovaly všechny tyhle tunely, aby odvedly vodu. A když v roce 1911 původní muzeum vyhořelo, postavili novou budovu nad suterénem té původní. Ty prostory tam jsou obrovské, několikapatrové. Většina je dokonce elektrifikovaná. Pochybuju, že ještě žije někdo, kdo by se tam vyznal." Smithback spořádal poslední kus lasagni a odsunul táč. "A pak existují ty známé povídky o bestii z muzea." Všichni zaměstnanci muzea tenhle příběh znali. Údržbáři, kteří pracovali na nočních směnách, ji zahlédli koutkem oka. Pomocní kustodi, kteří procházeli slabě osvětlenými chodbami k depozitářům, ji zahlédli utíkat v temnotě. Nikdo nevěděl, co je zač, ani odkud přišla, ale někteří prohlašovali, že tahle bestie před několika lety zabila jednoho muže. Margo se rozhodla, že změní téma. "Ještě pořád ti Rickmanová dělá problémy?" zeptala se.

Když Smithback zaslechl to jméno, ušklíbl se. Margo věděla, že Lavinia Rickmanová, výkonná ředitelka pro styk s veřejností, najala Smithbacka, aby psal tuhle knihu. Také vypracovala strategické plány pro rozvoj muzea. Ačkoli Smithback nijak nejásal nad detaily smlouvy, výstava slibovala tak vysokou návštěvnost, že se náklad knihy, která mohla na úspěchu výstavy profitovat, mohl vyšplhat k šestimístným číslům. Pro Smithbacka to není vůbec špatný kšeft, pomyslela si Margo, když se vezme v úvahu jenom vlažný ohlas na jeho předchozí knihu o Akváriu v Bostonu. "Rickmanová? A problémy?" odfrkl Smithback. "Ach jo. Ona je samotné ztělesnění všech problémů. Hele, chci ti něco přechyst." Vytáhl z poznámkového bloku stoh papírů.

"Když doktor Cuthbert přišel s myšlenkou výstavy o mýtech za ředitelem muzea, Wright byl okouzlen. Měla všechny náležitosti, aby se stala skutečným trhákem, něčím na způsob Pokladů Tutanchamona nebo Sedmi měst Tróji. Wright věděl, že by mohla představovat pro muzeum obrovský finanční přínos a s ním spojenou příležitost jak navýšit fondy od institucí a státu. Ale někteří starší kurátoři se nedokázali zbavit pochyb; měli pocit, že výstava zavání senzací." Smithback přestál. "Podívej se, co udělala Rickmanová." Přistrčil jí papír. Přes odstavec se táhla červená čára a u ní napsal tlustým červeným zvýrazňovačem: VEN!

Margo se zahihňala.

"Co je na tom směšného?" vyjel po ní Smithback. "Rozsekává mi rukopis jako řezník. Podívej se na tohle." Popadl další list.

Margo zavrtěla hlavou. "Rickmanové jde prostě o prestiž muzea. Vy dva se nikdy neshodnete."

"Já se z ní zblázním. Škrtá všechno, co je jenom trochu kontroverzní. Chce prostě, abych celou dobu žvanil jenom s tím nýmandem, co má výstavu na starost. Ví, že mi řekne jenom to, co mu dovolí Cuthbert." Spiklenecky se k ní nahnul.

"Nikdy v životě jsi neviděla horšího společníka." Vzhledl a zasténal. "Ale ne. My o vlku..."

U jejich stolu se zjevil mladý, lehce zavalitý muž s kostěnými obroučkami a snažil se vyrovnat táč na lesklé kožené aktovce. "Můžu k vám?" zeptal se ostýchavě. "Omlouvám se, tohle je prakticky jediné volné místo."

"Jasně," prohlásil Smithback. "Sedni si. Stejně jsme o tobě zrovna mluvili. Margo, tohle je George Moriarty. To je ten člověk, který má na starost Mýty."

Smithback zamával papíry před Moriartyho obličejem. "Jen se podívej, co provedla Rickmanová s mým rukopisem. Jediné, na co nesáhla, jsou tvé citáty."

Moriarty přelétl stránky očima a potom pohlédl na Smithbacka s téměř dětským údivem. "To mě nepřekvapuje," poznamenal. "Proč by se mělo na veřejnosti přepírat špinavé prádlo muzea?"

"Ale no tak, Georgi. Vždyť právě z toho se dá vytáhnout zajímavý příběh."

Moriarty se obrátil k Margo. "Ty jsi ta asistentka na etnofarmakologii, že?" zeptal se.

"Jo," přitakala překvapeně. "Jak to víš?"

"Tohle téma mě zajímá." Usmál se a krátce na ni pohlédl. "Na výstavě bude pár vitrín věnováno farmakologii a medicíně. Vlastně jsem si chtěl s tebou o jedné povykládat."

"Fajn. O co ti jde?" Pohlédla na Moriartyho mnohem přívětivěji. Seděl před ní ten nejprůměrnější človíček z muzea, jakého si dovedla představit: průměrná výška, trošku baculatý, průměrně hnědé vlasy. Jeho tvídové sako mělo přesně tu barvu, jakou mělo podle předpisu mít. Jediné, co se vymykalo průměru, byly jeho hodinky ve tvaru slunečních hodin a jeho oči nezvykle oříškově hnědé a inteligentně hledící přes skla brýlí. Smithback se předklonil, rozladěně se zavrtěl na židli a upřel pohled na ty dva. "No," prohlásil, "rád bych tady poseděl a pozoroval tuhle nádhernou scénu, ale na středu mám domluvené interview s člověkem z oddělení brouků a potřebuju dorazit další kapitulu. Georgi, nepodepisuj žádné filmové smlouvy na svou výstavu, aniž bys to se mnou probral." Vztekla se zvedl, vydal se ke dveřím a cestou našťavaně vrážel do stolů.

8

Jonathan Hamm mžoural v suterénní chodbě přes tlusté brýle, které nutně potřebovaly vyčistit. Kolem černých rukavic měl omotané kožené řemeny a u nohou mu poslušně seděli dva velcí psi. Po jeho boku stál jeho pomocník a vedle něho poručík D'Agosta a v ruce držel ušmudlané, umaštěné mapy. Za ním se o stěnu opírali jeho dva kolegové. V podpaždí měli nabitě dvanáctky remingtony.

D'Agosta nervózně zvedl mapu. "Copak ti psi nejsou schopni zjistit, kam mají jít?" zeptal se vztekla.

Hamm zhluboka vydechl. "Stopaři. Jsou to stopaři. A nic necítí. Nechytíli dobrou stopu od chvíle, co jsme začali. Ale spíš je tu až příliš mnoho pachů."

D'Agosta zasténal, vytáhl z kapsy saka pomačkané cigáro a zvedal ho k ústům. Hamm si toho všiml.

"No jasně," poznamenal D'Agosta. Zastrčil doutník zpátky do kapsy.

Hamm nasál vzduch. Byl vlhký, což přivítal. Ale to na tomhle dýchánku byla jediná dobrá věc. Zaprvé to byla od policie obvyklá pitomost. Chtěli jsme stopaře. Tohle byli stopaři. Kdyby měli vhodné podmínky, dokázali by vystopovat ztraceného horolezce i přes tři stopy srážek. Ale tohle, pomyslel si Hamm, tohle nejsou vhodné podmínky. Jako vždycky bylo místo činu převráceno vzhůru nohama. Chemikálie, spreje, křída, prostor pod schodištěm doslova přetékal krví; i teď, osmáct nebo kolik hodin po zločinu, byl cítit ve vzduchu její pach, který dráždil zvířata.

Nejdříve se pokusili chytit pachovou stopu přímo na místě činu. Když se to nepodařilo, navrhl Hamm, aby zkusili "hledat pach", udělali okruh kolem místa činu a doufali, že zachytí stopu, pakliže tam někde je.

Psi ale nebyli trénováni na hledání stop uvnitř budov, a tak byli přirozeně zmatení. Ale to nebyla jeho vina. Policisté mu ani neřekli, jestli pátrají po člověku nebo po zvířeti. Beztak to sami nevěděli.

"Pojďme tudy," řekl D'Agosta.

Hamm podal řemeny pomocníkovi. Vydali se pomalu za psy, kteří očichávali zem.

Za chvíli narazili na skladiště plné kostí mastodontů a paradichlorbenzenových výparů, které se jim vyvalily v ústretu, když otevřeli dveře, což mělo za následek půlhodinovou pauzu, během níž se psům vracel čich. Poté následovala skladiště plná zvířecích kožesin, goril ve formaldehydu, mrazáků s mršinami ze zoo a jedna místnost nacpaná až po strop lidskými lebkami.

Došli k průchodu s otevřenými ocelovými dveřmi, za nimiž vedly někam dolů kamenné schody. Stěny byly pokryty vrstvou vápna a schodiště bylo tmavé.

"Vedou do nějaké kobky," prohlásil s odporem jeden z policistů.

"Do starého suterénu," opravil ho D'Agosta po krátkém pohledu do plánů. Přešel k policistovi, který mu podal svítilnu. Kluzké schody končily v tunelu z pálených cihel, klenutý strop stěží umožňoval vzpřímenou chůzi. Stopař se vydal vpřed se psy, D'Agosta a Hamm ho následovali. Skupinu uzavírali dva policisté.

"Na podlaze je voda," konstatoval Hamm.

"No a co?" zeptal se D'Agosta.

"Jestliže tudy protekla voda, smyla pachové stopy."

"Tvrдили mi, že tady budou jenom sem tam louže," odpověděl D'Agosta. "Voda se tu drží, jen když prší, a poslední dobou nepršelo."

"To mě přesvědčilo," ironicky poznamenal Hamm.

Dorazili k místu, kde se sbíhaly čtyři tunely, a D'Agosta se zastavil, aby podle mapy zjistil situaci.

"Říkal jsem si, že byste se na to měl mrknout," prohlásil Hamm.

"Opravdu?" prohodil D'Agosta. "Víte, možná vás to překvapí, ale sklepení není na těchto mapách zakreslené."

Když jeden ze psů zakňučel a začal zuřivě čenichat, Hamm najednou zpozorněl. "Tudy. Rychle."

Psi znovu zakňučeli. "Na něco narazili!" řekl Hamm. "Je to jasná stopa. Podívejte se na tu zježenou srst! Držte to světlo nahore, houby vidím."

Psi se vzpínali, tlačili se vpřed a s čenichy nahore nasávali vzduch.

"Hele, hele!" zvolal Hamm. "Je to ve vzduchu. Cítíte, jak je tady čerstvo? Měl jsem s sebou vzít křepeláky. Ti jsou na tenhle typ pachu nepřekonatelní."

Policisté se protáhli kolem psů, jeden se zvednutou svítilnou, druhý s připravenou zbraní. Vpředu se tunel znovu větvil a psi zahnuili doprava a začali šilet.

"Počkejte, pane Hamme, může tam být ten zabiják," zvolal D'Agosta.

Psi náhle propukli v ohlušující štěkot. "Sednout!" vykřikl pomocník. "K noze! Castore! Polluxi! K noze, k čertu!" Psi se vzpínali a nevyšimlali si ho. "Hamme, potřebuju pomoc!"

"Co to do vás vjelo?" zvolal Hamm, hnal se k zuřícím psům a snažil se je chytit za obojky. "Castore, sedni!"

"Uklidněte je!" vyštěkl D'Agosta.

"Utrhl se!" zakřičel pomocník, když se jeden ze psů vrhl do tmy. Rozběhli se za jeho ztrácejícím se štěkotem.

"Cítíte to?" řekl najednou Hamm a prudce se zastavil. "Proboha, cítíte to?"

Náhle je obklopil pronikavý koží pach. Druhý pes šlel vzrušením, svíjel se a skákal a najednou se utrl.

"Polluxi!"

"Počkejte!" zarazil ho D'Agosta. "Pusťte na chvíli z hlavy ty zatracené psy. Musíme se trochu uspořádat. Vy dva běžte zase první. Odjítit."

Policisté nabili zbraně.

Štěkot slábl v temných ozvěnách před nimi a nakonec ustal. Následoval okamžik ticha. Potom se ztemnělým tunelem rozlehlo strašlivé, nepozemské zavytí připomínající zvuk brzdících pneumatik. Policisté na sebe pohlédli. Zvuk ustal tak náhle, jako začal.

"Castore!" vykřikl Hamm. "Proboha! Něco se mu stalo!"

"Vraťte se, Hamme, zatraceně!" zařval na něj D'Agosta.

V tu chvíli na ně cosi vyrazilo a do tmy zazněly dva výstřely, dva záblesky světla doprovázely hromové rány. Rachot se odrážel od stěn, až utichl, pak nastalo napjaté ticho.

"Zatracený idiote, zabil jste mi stopaře," pronesl Hamm tiše. Pollux ležel pět stop od něj, z rozdrčené hlavy mu pomalu vytékala krev.

"Hnal se přímo na mě," začal jeden z policistů.

"Ježíšikriste," skočil mu do řeči D'Agosta. "Vyserte se na to. Ještě pořád tam něco je."

O sto yardů dál našli druhého psa. Byl roztržený skoro vejpůl, vyhřezlá střeva se válela v divokém chumlu.

"Proboha, podívejte se na to," hlesl D'Agosta.

Hamm mlčel.

Hned za tělem se tunel znovu větvil. D'Agosta nedokázal odtrhnout pohled od zvířete. "Bez psů už vůbec nemáme šanci poznat kudy jít," prohlásil konečně. "Vypadnem odsud a s tímhle ať si poradí na patolce."

Hamm mlčel.

9

Moriarty, který náhle osaměl s Margo v bufetu, znejistěl. "Takže?" vyzvala ho Margo po chvilce ticha.

"Víš, fakt jsem si chtěl s tebou popovídat o tvé práci." Zarazil se.

"Vážně?" Margo nebyla zvyklá, že by měl někdo zájem o její projekt.

"No, nepřímo. Vitríny o primitivní medicíně pro výstavu jsou hotové, až na jednu. V té poslední jsme chtěli vystavit sbírku šamanských rostlin a artefaktů z Kamerunu, ale je špatně zdokumentovaná. Kdyby ses na ni mohla podívat...?"

"S radostí," zareagovala Margo.

"Skvělé! Kdy?"

"Klidně hned. Mám trochu času."

Vyšli z jídelny a vydali se dlouhou suterénní chodbou plnou bublajících parovodních trubek a dveří se západkami. Jedny z nich zdobila cedulka Skladiště dinosaurů svrchní jura. Většina kostí dinosaurů a dalších sbírek fosilií byla uskladněná zde v přízemí, protože jak se doslechla, velká hmotnost zkamenělých kostí by vedla ke zborcení horních pater.

"Sbírka je v místnosti v šestém patře," prohlásil omluvně Moriarty, když vstupovali do služebního výtahu. "Doufám, že to tam najdu. Vždyť víš, jaký je tam ve skladištích chaos."

"Nedoneslo se ti něco nového o Charliem Prineovi?" zeptala se tiše Margo.

"Nic moc. Rozhodně ho nepodezírají. Ale myslím, že ho tady nějaký čas neuvidíme. Doktor Cuthbert mi před obědem říkal, že je v těžkém šoku." Moriarty zavrtěl hlavou. "Je to hrozné."

V pátém patře Margo následovala Moriartyho dlouhou chodbou a pak vzhůru po kovovém schodišti. Úzké lávky, jejichž labyrint vedl celým šestým patrem, byly vybudovány přímo pod dlouhými špičatými střechami muzea. Po obou stranách byla spousta kovových dveří, za nimiž ležely neocenitelné antropologické sbírky hermeticky uzavřené ve skladištích. V dřívějších dobách se do místností pravidelně vpouštěly jedovaté páry kyanidu, aby se zničily plísňe a bakterie; v současnosti se už při péči o artefakty užívaly šetrnější metody.

Během chůze po lávkách měli ti dva řadu předmětů opřených o stěny: vyřezávanou válečnou kanoi, několik totemů, řadu bubnů z popraskaných pařezů. I přes skladovací prostory o velikosti milionu čtverečných stop byl využitý každý kousek volné plochy, včetně schodišť, chodeb a kanceláří pomocných kurátorů. Z padesáti milionů artefaktů a rostlinných druhů bylo vystaveno pouze 5 procent; zbytek byl k dispozici pouze vědcům a badatelům.

Newyorské Muzeum dějin přírody tvořila ne jedna, ale několik velkých budov, které se během let spojily v jediný mohutný, rozlehlý komplex. Když Margo a Moriarty přešli z jedné budovy do druhé, strop se najednou zvedl a lávka se změnila v rozvětvenou chodbu. Prostor byl slabě osvětlen řadou špinavých stropních světel, která ozařovala police plné sádrových odlitků domorodých tváří.

"Bože, tady je to obrovské," prohlásila Margo s náhlým pocitem chladného závanu strachu, šťastná, že jsou sedm pater nad temnými chodbami, kde na ty malé chlapce čekala smrt.

"Největší na světě," přitakal Moriarty a odemkl dveře s nápisem Stř. Afrika, odd. 2.

Rozsvítil pětadvacetiwattovou žárovku bez stínítka. Margo nahlédla dovnitř a spatřila malou místnost plnou masek, šamanských chrastítek, pomalovaných a korálky zdobených kůží zvířat a několik dlouhých tyčí zakončených šklebicími se hlavami. Podél jedné stěny stála řada dřevěných skříní. Moriarty pokynul hlavou směrem k nim.

"Rostliny jsou támhle. To ostatní jsou šamanské pomůcky. Je to ohromná sbírka, ale Eastman, který dával dohromady věci z Kamerunu, nepatřil, pokud jde o dokumentaci, zrovna mezi pečlivé antropology."

"To je neuvěřitelné," vydechla Margo. "Netušila jsem..."

"Hele," přerušil ji Moriarty, "když jsme začali připravovat tuhle výstavu, člověk by nevěřil, co všechno jsme našli. Jenom v téhle sekci je skoro stovka antropologických skladišť a troufl bych si přísahat, že do některých z nich už dobrých čtyřicet let nikdo ani nepáchl."

Moriarty byl náhle mnohem sebevědomější a živější. Margo si uvědomila, že kdyby shodil to tvídové sako a pár kil a vyměnil ty kostěné brýle za čočky, mohl by být i hezký.

Ale Moriarty mluvil dál. "Zrovna minulý týden jsme našli přímo tady vedle jednu z mála existujících ukázek yukaghirského obrázkového písma! Hned jak budu mít čas, napíšu o tom poznámku do časopisu."

Margo se pousmála. Byl tak vzrušený, jako by mluvil o objevu neznámé Shakespearovy hry. Byla si jistá, že by tenhle článek vzbudil zájem jenom u několika čtenářů Časopisu amerických antropologů. Ale Moriartyho nadšení ji zaujalo.

"V každém případě," posunul si Moriarty brýle na nose, "potřebuju kvůli výstavě někoho, kdo by mi pomohl vyznat se v těchhle věcech z Kamerunu."

"Co chceš po mně?" zeptala se Margo, která pro tuhle chvíli zapoměla na další kapitolu své disertace. Jeho nadšení bylo nakažlivé.

"To je snadné," prohlásil Moriarty. "Mám už hrubý náčrt textu pro vitrínu."

Vytáhl z aktovky nějaký dokument. "Vidiš," řekl a přejel prstem po obálce, "tady je napsáno, co vlastně chceme, aby vitrína vyjadřovala. Říkáme tomu scénář. Potřeboval bych, abys to zaobalila a doplnila několika artefakty a rostlinami." Margo prolétla rychle očima dokument. Začínala mít pocit, že to bude časově daleko náročnější, než počítala. "Jak dlouho myslíš, že to bude trvat?"

"No, maximálně deset patnáct hodin. Už tu mám pár poznámek a komentářů. Ale spěchá to. Zahájení je už za pár dní."

Znovu si připomněla další kapitolu. "Počkej chvíli," řekla. "Tohle bude náročné a já musím psát disertaci."

Výraz zklamání na Moriartyho tváři ji málem rozesmál. Ani ho nenapadlo, že by mohla mít na práci ještě něco jiného.

"Chceš říct, že mi s tím nepomůžeš?"

"Možná bych to mohla zkusit," zamumlala.

Tvář se mu rozjasnila. "Skvělé! Hele, když už jsme tady, ukážu ti ještě něco."

Vedl ji k dalším dveřím a zasunul klíč do zámku. Dveře se otevřely a odhalily úžasný pohled na pomalované bizoní lebky, chřestítka, hromady kůží a na cosi, v čem po chvíli rozpoznala havraní lebky svázané proužky surové kůže.

"Ježíš," vydechla Margo.

"Je tady celé náboženství," řekl Moriarty. "Počkej, až uvidíš, co budeme vystavovat. Tohle jsou pouhé zbytky. Máme jednu z košík k Tanci slunce. A podívej se na tohle!" Vytáhl zásuvku. "Originální voskové válečky s nahrávkou písní k Tanci slunce. Z roku 1901. Přehráli jsme je na pásek a budeme je pouštět v expozici Siouxů. Co myslíš? Skvělá výstava, ne?"

"Už teď vyvolala v muzeu pozdvižení," odpověděla Margo opatrně.

"Ve skutečnosti není zdaleka tak kontroverzní, jak by se mohlo zdát," pokračoval Moriarty. "Není žádný důvod, proč by se věda nemohla k zábavě chovat přátelsky."

Margo už to nevydržela. "Vsadím se, že o tomhle tě přesvědčil tvůj šéf Cuthbert."

"Vždycky cítil, že výstavy by měly být přístupnější široké veřejnosti. Tuhle lidé navštíví, protože čekají duchy a skřítky a tajemnou show a budou je mít. Ale až budou odcházet, budou mít víc, než bys čekala. A navíc tahle show vydělá muzeu spoustu peněz. Co je na tom špatného?"

"Nic," usmála se Margo. Kousavost přenechá Smithbackovi.

Ale Moriarty ještě neskončil. "Vím, že slovo mýty vyvolává u některých lidí špatný dojem," řekl. "Zavání senzačností. A je pravda, že některé efekty, které pro tohle představení připravujeme, jsou... no... trochu senzační. Ale výstava s názvem Domorodé náboženství by tak netáhla, nemyslíš?"

"Myslím, že nikdo nemá nic proti názvu," namítla Margo. "Prostě se domnívám, že je pár lidí, kteří pochybují, že vaše závěry jsou skutečně vědecké."

Zavrtěl hlavou. "Jenom zkostnatělí staří kurátoři a remcalové. Jako Frock, například. Vybrali Mýty, ačkoli on navrhoval výstavu o evoluci. Takže pro ni teď nemá jediné dobré slovo."

Margo zvažněla. "Doktor Frock je skvělý antropolog," prohlásila.

"Frock? Doktor Cuthbert tvrdí, že se dostal do slepé uličky. 'Ten chlap je naprosto zcestný,' říká." Moriarty napodobil Cuthbertův skotský přízvuk. Jeho hlas se nepříjemně nesl šedivými chodbami.

"Podle mého není Cuthbert ani způsobilý tak velký génius, jak si myslíš," poznamenala Margo.

"Ale prosím tě, Margo. Je to špička."

"Doktoru Frackovi nesahá ani po paty. Co třeba Kallistó efekt?" oponovala Margo. "To je přece jedna z nejprejvratnějších věcí současnosti."

"Má aspoň jediný důkaz, kterým by své spekulace podložil? Copak jsi viděla něco, co by dokazovalo, že po zemi běhají nějaká monstra?" Moriarty znovu zavrtěl hlavou, až se zdálo, že mu brýle spadnou z nosu. "Pouhá teorie. Chci říct, že teorie má své místo, ale musí být podložena prací v terénu. A ten jeho poskok Greg Kawakita jenom Frocka dál podporuje tím svým extrapoláčnickým programem, který vyvíjí. Myslím, že Kawakita má své vlastní důvody. Ale je hrozně smutné, když vidíš, jak takový velký mozek takhle tápe. Jenom se podívej na tu Frockovu novou knihu. Fraktální evoluce? I ten název patří spíš do dětské počítačové hry než do vědy."

Margo poslouchala s narůstající nechuť. Možná Smithback odhadl Moriartyho správně. "No," poznamenala, "když uvážíš mé vztahy k doktoru Frockovi, nebudeš nakonec ani stát o mou práci. Mohla bych do toho textu vnést příliš mnoho hypotéz." Obrátila se, vyšla rychle ze dveří a zamířila chodbou pryč.

Moriarty byl šokován. Příliš pozdě si uvědomil, že Frock je její hlavní konzultant. Zakroužil kolem ní.

"Ale ne, ne, nemyslel jsem to..." koktal. "Prosím tě, jenom jsem... Vždyť víš, že Frock a Cuthbert se nemohou snést."

Zřejmě jsem z toho něco přenesl i mezi nás." Vypadal tak zděšeně, že Margo cítila, jak ji zlost opouští. "Nevěděla jsem, že mezi nimi panují takové vztahy," zastavila se nakonec.

"Ale jo. Už dlouho. Od té doby, co přišel Frock s Kallistó efektem, jeho sláva v muzeu upadá. V současnosti je šéfem oddělení už jenom podle jména, ale za nitky táhne Cuthbert. Samozřejmě mám jednostranné informace. Moc mě to mrzí. Uděláš pro mě tu vitrínu, že jo?"

Margo musela mít poslední slovo. "Za podmínky, že mě odsud rychle dostaneš. Potřebuju se vrátit ke své práci."

"No jasně. Promiň," řekl Moriarty. Jejich střet znovu přivolał jeho plachost. Celou cestu, co se vraceli do pátého patra, mlčel.

"Tak mi prozrad' něco o té výstavě," snažila se ho Margo povzbudit. "Slyšela jsem o naprosto unikátních artefaktech, které tam budou vystavené."

"To určitě myslíš ten materiál od kmene Kothogů," ožil Moriarty. "Dosud jejich stopy našla jediná expedice. Figurka jejich tajuplného zvířete Mbwuna je no prostě, je to jeden z vrcholů celé výstavy." Zaváhal. "Spíš bych měl říct, bude to jeden z vrcholů. Ještě není v expozici."

"Opravdu?" podivila se Margo. "To se čeká až na poslední chvíli?"

"Situace je trochu nezvyklá," odpověděl Moriarty. "Ale, Margo, nikde to nešl." Moriarty ji vedl dlouhými chodbami a mluvil tlumeným hlasem. "O nálezy od Kothogů měli eminentní zájem všichni nahoře. Lidé jako Rickmanová, doktor Cuthbert, dokonce i Wright. Taky se vedly spory o tom, zda se vůbec má tenhle materiál vystavovat. Určitě se ti už donesly povídky o prokletí té figurky a všechny podobné nesmysly."

"Moc toho nebylo," prohlásila Margo.

"Expedice, která našla tyhle věci, skončila tragicky," pokračoval Moriarty. "Nikdo se k nálezům od té doby nepřiblížil, pořád jsou v původních bednách. Ale minulý týden jsme všechny bedny přemístili ze suterénu, kde celou tu dobu ležely, do bezpečnostní zóny. Od té doby k nim nikdo nemá přístup a já jsem ještě nemohl nic připravit na výstavu."

"Ale proč jste je přestěhovali?" naléhala Margo.

Nastoupili do výtahu a dokud se dveře nezavřely, Moriarty váhal s odpovědí. "Viš, s těmi bednami si evidentně někdo hrál."

"Co? Chceš říct, že se do nich někdo vloupal?"

Moriarty se na Margo zadíval, na soví tváři se mu usadil výraz naprostého překvapení. "Nic takového jsem neřekl," prohlásil.

Otočil klíčem a výtah se začal spouštět dolů.

10

D'Agosta netoužil snad v životě víc po ničem jiném, než aby mu ze žaludku zmizel ten dvojitý cheeseburger s chilli. Nejenže ho obtěžoval, dokonce byla jeho přítomnost v tu chvíli nežádoucí.

Místnost byla cítit stejným pachem jako všechny jejího druhu. Popravdě řečeno tam byl smrad. Ani všechny desinfekční přípravky světa nedokázaly přebít ten zápach smrti. A nijak to nevylepšily ani zelené stěny barvy zvratků, kterými se newyorská patologie pyšnila. Ani ta velká, v tu chvíli ještě prázdná nosítka, která působila v pitevně jako nezvaný host.

Jeho myšlenky přerušila statná žena, která vstoupila dovnitř, následovaná dvěma muži. D'Agosta upoutaly její módní brýle a blond vlasy, které lékařský čepce nedokázal zakrýt. Žena přešla k němu a napřáhla ruku, rudá rtěnka vyloudila profesionální úsměv.

"Doktorka Ziewiczová," řekla s lehkým ušklíbnutím. "Vy jste nejspíš D'Agosta. Tohle je můj asistent, doktor Fred Gross," dodala a ukázala rukou na drobného vyzáběhlého muže. "A toto je náš fotograf Delbert Smith." Delbert pokývl hlavou a sevřel na hrudi fotoaparát Deardorff.

"Asi sem, paní doktorko, chodíte často, že?" zeptal se D'Agosta puzen náhlým nutkáním říct cokoliv, jen aby oddálil nevyhnutelné.

"Newyorská pitevna je můj druhý domov," odpověděla Ziewiczová s neměnným úsměvem. "Mým oborem je jak bych to řekla speciální patologie. Hledáme přesně určené věci. Provedeme úkol a vrátíme těla zpátky. Pak si v novinách přečtu, k čemu to vlastně bylo dobré." Vrhla na něj vyzvídavý pohled. "Vy už jste u tohohle někdy asistoval, že?"

"Jo, jasně," řekl D'Agosta. "Mockrát." Cheeseburger se mu v žaludku změnil v olověný ingot. Proč trochu neuvažoval, nevzpomněl si, co ho odpoledne čeká, než se do něj pustil jako hladový pes?

"To je dobře." Ziewiczová nahlédla do svých poznámek. "Souhlas rodičů? Máme. Zdá se, že je všechno v pořádku. Frede, začni s 5B."

Začala si natahovat latexové rukavice, tři páry, masku, brýle a plastickou zástěru. D'Agosta ji napodobil.

Gross přešel s nosítky k lednici a vytáhl zásuvku s označením 5B. Věc v plastovém pytli s podivnou vypouklinou na jednom konci připadala svými rozměry D'Agostovi nezvykle malá. Gross přesunul celou zásuvku na nosítka, odvezl vozík pod světla, zkontroloval cedulku na chodidle a zabrzdil kola vozíku. Potom položil pod odtokovou trubku nosítek nerez kelík.

Ziewiczová si hrála s mikrofonem zavěšeným nad tělem.

"Zkouška, jedna... dvě... tři... Frede, tenhle mikrofon je úplně nanic."

Fred se sklonil nad ovládacím pultem. "To nechápu, všechno je, zapnuté."

D'Agosta si odkašlal. "Nemá šťávu," podotkl.

Zavládla chvíle ticha.

"No," řekla Ziewiczová. "Jsem ráda, že je tady někdo, kdo není vědec. Jestli budete mít nějaké otázky, pane D'Agosto, řekněte své jméno a mluvte přímo na mikrofon. Ano? Všechno se bude nahrávat. Nejdříve popíšu stav těla a potom začneme řezat."

"Jasně," odpověděl tiše D'Agosta. Řezat. Celkem snesitelné bylo, když tady před nimi ležela mrtvola. Ale když do ní začali řezat, oddělovat jednotlivé části dodnes si na to nedokázal zvyknout.

"Jsme připraveni? Fajn. Tady je doktorka Matilda Ziewiczová a doktor Frederick Gross, dnes je pondělí 27. března, 14.15. Spolu s námi je tady detektiv?"

"Poručík Vincent D'Agosta."

"Poručík Vincent D'Agosta z newyorské policie. Máme tady..."

Fred se podíval na visačku. "William Howard Bridgmana, číslo 33A45."

"Odstraňuji obal." Ozvalo se zapraskání silné plastové folie.

Na okamžik nastalo ticho. D'Agosta si náhle vzpomněl na toho rozpáraného psa z rána. Důležité je moc nepřemýšlet. Nemysli na malého Vinnieho, na jeho narozeniny příští týden.

Doktorka Ziewiczová se zhluboka nadechla. "Máme tady bělocha, chlapce, věk asi, hm, deset až dvanáct let, výška... nemohu udat přesnou výšku, protože je prakticky bez hlavy. Možná čtyři stopy deset, snad pět stop? Hmotnost, asi devadesát liber. Je to jen velmi přibližné. Tělo je v takovém stavu, že nejsou patrné další výrazné znaky. Barva očí a rysy tváře jsou pro velké poškození hlavy nejistitelné.

Žádná vnější poranění nebo stopy na chodidlech, nohou nebo genitáliích. Frede, prosím tě, otri abdominální oblast... Děkuji. Vidím poměrně četná a velká poškození vedoucí z levé anteriorní pectorální oblasti pod úhlem sto devadesát stupňů dolů přes žebra, hrudní kost a končící v pravé anteriorní abdominální oblasti. Jedná se o masivní tržnou ránu, možná dvě stopy dlouhou a stopu širokou. Vypadá to, že pectoralis minor a pectoralis major jsou odděleny od vnější hrudní dutiny, vnější a vnitřní interkostaly jsou odděleny a trup je do velké míry poškozen. Hrudní kost je rozlomená a došlo k obnažení žeber. V oblasti aorty je velké množství sražené krve je obtížnější vyšetřit bez očištění a bližšího ohledání.

Frede, očisti okraj břišní dutiny. Vnitřnosti, které jsou vyhřezlé a jasně viditelné, jsou žaludek, tenké a tlusté střevo.

Orgány v zadní části břišní dutiny se zdají být na místě.

Očisti krk, Frede. Oblast krku jeví znaky poškození, škrábane, snad známky utržení, případně rozdrčení obratlů.

A teď hlava... Můj bože."

Fred si do ticha odkašlal.

"Hlava byla násilně oddělena mezi axiálem a atlasem. Celá týlní část lebky a část temene byly neznámým způsobem rozdrčené. Spíš to vypadá, že byly vraženy dovnitř a vytaženy, na místě vniknutí je otvor, který má zhruba deset palců v průměru. Lebka je prázdná. Zdá se, že celý mozek vypadl nebo byl vytažen otvorem... Mozek, přesněji řečeno to, co z něj zůstalo, leží v misce napravo od hlavy, ale nejsou patrné žádné známky jeho původní polohy v těle."

"Našli jsme jeho jednotlivé části poblíž těla," řekl D'Agosta.

"Děkuji, poručíku. Ale kde je zbytek?"

"Tohle je všechno, co jsme našli."

"Ne. Něco chybí. Skutečně jste prozkoumali celé místo činu?"

"Samozřejmě," prohlásil D'Agosta a snažil se nedat najevo zlost.

"Mozek je velmi poškozený. Frede, přines dvojku skalpel a zrcátko. Poškozená je i prodloužená mícha. Varolův most je nedotčen, ale oddělen. Cerebellum je svrchu poškrábané, ale jinak je v pořádku. Jsou zde stopy po krvácení, naznačující postmortální trauma. Vidím fornix, je celý. Cerebrum je kompletně odděleno od mesencefalonu a podívej se, Frede, není tu nic z talamické oblasti. A z podvěsku mozkového. Tohle schází."

"Co je to?" zeptal se D'Agosta. Donutil se přistoupit blíž. Mozek uložený v nerezové misce byl více tekutý než pevný. Odvrátil se. Baseball. Mysli na baseball. Hřiště, zvuk pálky...

"Talamus a hypothalamus. Tělesný regulátor."

"Tělesný regulátor," opakoval D'Agosta.

"Hypothalamus reguluje tělesnou teplotu, krevní tlak, tlukot srdce a metabolismus tuků a uhlohydrátů. Také spánkový cyklus. Domníváme se, že jsou v něm uložena centra příjemných vjemů a bolesti. Je to velmi složitý orgán, poručíku." Upřela na něj pohled a očekávala otázku. D'Agosta z povinnosti zamumlal: "Jak to všechno zvládá?"

"Hormony. Vylučuje do mozku a krevního řečiště stovky regulačních hormonů."

"Jo," odpověděl D'Agosta. Odstoupil od stolu. Baseballový míček míří hluboko do středu hřiště, středový hráč utíká zpět, rukavice se zvedá...

"Frede, pojď se podívat na tohle," ozval se ostrý hlas Ziewiczové.

Fred se sklonil nad miskou. "Vypadá to jako... No, nevím..."

"No tak, Frede," naléhala Ziewiczová.

"No, vypadá to skoro jako..." Fred se odmlčel. "Jako by to bylo vykousnuté."

"Přesně. Fotograf!" Delbert vyrazil vpřed. "Zaberte tohle. Vypadá to přesně tak, jako když si jedno z mých dětí ukousne z koláče."

D'Agosta se naklonil vpřed, ale v krvavě šedé změti neviděl nic zvláštního.

"Má to půlkruhový tvar jako od člověka, ale větší, rozervanější, než by se dalo čekat. Frede, jenom pro jistotu provedeme testy na enzymy ve slinách. Vezmi to do laborky, ať to bleskově zmrazí a odeberou mikrořezy tady, tady a tady. Každý na pět částí. Alespoň na jeden naneste eozinofil. Na jeden dejte aktivací enzym salivázy. A jinak udělejte všechno, co tebe nebo ostatní napadne."

Když Fred odešel, Ziewiczová pokračovala. "Právě rozebírám mozek. Zadní lalok je pohmožděný, vcelku, odtržený od lebky. Snímek. Na povrchu jsou tři paralelní lacerace nebo incize, přibližně čtyři milimetry od sebe, asi půl palce hluboké. Snímek. Poručíku, vidíte, jak jsou ty lacerace zpočátku široké a potom se sbíhají? Co si myslíte?"

"Skutečně nevím," řekl D'Agosta a pohlédl na ně z větší blízkosti. Je to prostě mozek mrtvol, pomyslel si.

"Co třeba dlouhé nehty? Ostré nehty? Chci říct, nemáme tady co do činění s vraždicím psychopatem?"

Fred se vrátil z laboratoře a poté celou věčnost, aspoň D'Agostovi to tak připadalo, pokračovali v práci na mozku.

Konečně Ziewiczová přikázala Fredovi, aby ho uložil do ledničky.

"Teď vyšetřím ruce," prohlásila do mikrofonu. Sejmula igelitový pytel z pravé ruky a pečlivě ho znovu uzavřela. Potom zvedla ruku, obrátila ji, prohlédla nehty. "Pod nehtem palce, ukazováčku, prostředníku a prsteníku je cizorodá látka. Frede; sklíčko se třemi prohlubněmi."

"Je to dítě," konstatoval D'Agosta. "Dá se předpokládat, že bude mít špínu za nehty."

"Možná, poručíku," odpověděla Ziewiczová. Seškrábala látku na sklíčko, z každého prstu do zvláštní prohlubně. "Frede, pod mikroskop. Chci se na to podívat."

Ziewiczová položila sklíčko pod mikroskop, pohlédla do něj a zaostřila.

"Normální špína pod palcem, aspoň to tak vypadá. U ostatních totéž. Frede, nech udělat úplný rozbor, pro jistotu." Na levé ruce nenašla nic zajímavého.

"Teď vyšetřím," pokračovala Ziewiczová, "podélné trauma na anteriorní části trupu. Dele, fotky tady, tady a tady a další snímky, ze kterých bude co nejlíp vidět ránu. Chci zvětšeniny oblasti vniku. Vypadá to, jako by nám vrah chtěl ušetřit práci s řezem břišní dutiny, co říkáte, poručíku?"

"Jo," polkl ztěžka D'Agosta.

Místnost několikrát ozářilo prudké světlo blesku.

"Kleště," zazněl hlas Ziewiczové. "Tři lacerace s nerovnými okraji začínají přímo nad levou bradavkou v horní části prsního svalu, který je protržen a oddělen. Rozevírám a zkoumám první laceraci v místě vstupu. Sponku, Frede."

Ted' zkoumám ránu. Obsahuje neidentifikovatelný cizorodý materiál. Frede, celofán. Vypadá to jako kus látky, možná z košile oběti. Snímek."

Blesk zasvítí a poté zvedla kousek krvavé sraženiny a vhodila ho do celofánové obálky. Několik okamžiků beze slova pokračovala ve vyšetřování.

"Hluboko ve svalu je další kus nějaké cizorodé látky, asi čtyři centimetry pod pravou bradavkou. Zastavil se o žebro. Zřejmě se jedná o něco tvrdého. Snímek. Podej mi skalpel, Frede."

Vytáhla tu věc a zvedla ji. Zkrvavený kousek, na jehož konci visel zbytek prsního svalu. D'Agosta se pohnul k ní. "Co je to? Opláchněte to a uvidíme."
Pohlédla na něj s lehkým úsměvem. "Frede, podej mi misku se sterilovanou vodou."
Jakmile ponořila předmět a pohnula jím, voda se zbarvila do hnědočervena.
"Nevylívej tu vodu, podíváme se, jestli tam ještě něco nezůstalo," řekla a vystavila nález světlu.
"Ježíšikriste," prohlásil D'Agosta. "To je dráp. Je to dráp, zasraně."
Ziewiczová se obrátila ke svému asistentovi. "Na našem pásku se bude tenhle monolog skvěle vyjímat, co říkáš, Frede?"

11

Margo hodila knížky a papíry na gauč a pohlédla na hodiny stojící na televizi. Čtvrt na jedenáct. Zavrtěla hlavou. Neuvěřitelně příšerný den. Celé ty hodiny navíc v práci a jenom tři nové odstavce disertace. A pořád ještě nemá ten text pro Moriartyho. Povzdychla si a litovala, že se vůbec nechala na tenhle kšeft ukecat.
Díky neonům na obchodě s alkoholem naproti přes ulici se obývací pokoj nořil do přízračného namodralého svitu. Rozsvítila malý lustr, opřela se o dveře a pomalu se porozhlédla po nepořádku kolem. Normálně to s úklidem až přeháněla. Ale teď se po pouhém týdnu, kdy se k němu nedostala, všude válely učebnice, soustrastné dopisy, právnícké dokumenty, boty a svetry. Ve dřezu ležely prázdné obaly od jídla z čínské restaurace, která sídlila o patro níž. Na parketách se povaloval psací stroj Royal a štos podkladů k výzkumu.
Tahle špinavá čtvrt poněkud necivilizovaná Amsterdam Avenue pro otce ztělesňovala další důvod, proč se měla vrátit domů do Bostonu. "Tady děvče jako ty přece nemůže bydlet, Midge," říkával a užíval přitom její dětskou přezdívku. "Ani práce v muzeu není nic pro tebe. Celé dny být zahrabaná mezi všemi těmi vycpanými zdechlinami a odpornostmi ve sklenicích. Co je to za život? Vrať se a pracuj pro mě. Seženeme ti dům v Beverly, možná v Marblehead. Budeš tam šťastnější, Midge, vím to."
Když si Margo všimla, že bliká záznamník, zapnula přehrávač.
"Tady Jan," spustil první vzkaz. "Dnes jsem se vrátila do města a zrovna jsem se to dozvěděla. Moc, opravdu moc mě to s tvým tátou mrzí. Ještě se ti ozvu, ano? Chci si s tebou pokecat. Ahoj."
Čekala. Ozval se další hlas. "Margo, tady je máma." A pak pípnutí.
Na okamžik zavřela pevně oči, pak se zhluboka nadechla. Jan volat nebude, teď určitě ne. A na matčino zavolání také neodpoví; určitě ne aspoň do zítřka. Dobře věděla, co máma řekne: "Musíš přijet a věnovat se otcově práci. Tohle by si určitě přál. Dlužíš nám to oběma."
Obrátila se, na zkřížených nohou usedla před psací stroj a zahleděla se do kurátorových poznámek, katalogových údajů a přístupových seznamů, které jí dal Moriarty. Musí to zvládnout do pozítří, říkal, a do pondělí musí mít také hotovou další kapitolu disertace.
Ještě minutu nebo dvě listovala papíry a třídila si myšlenky. Potom začala psát. O několik okamžiků později se zarazila a vrhla pohled do prázdna. Vzpomněla si, jak její otec v neděli ráno připravoval omelety věděla, že to je jediné jídlo, které zvládal. "Vidiš, Midge," říkával. "Na starého vysloužilce to není vůbec špatné, co říkáš?"
Některá světla venku zhasla, jak se zavřely obchody. Margo se podívala z okna na graffiti a zabeďněná okna. Možná měl táta pravdu: Bída není nic veselého.

Bída. Zavrtěla hlavou a vybavil se jí okamžik, kdy tohle slovo slyšela naposled, výraz na matčině tváři, když je pronesla. Seděly spolu v chladné, tmavé kanceláři otcova exekutora a poslouchaly všechny ty složité důvody, proč otcovy dluhy a nedostatek plánování nutně povedou k likvidaci pokud se někdo z rodiny nerozhodne pokračovat v podnikání.

Myslela na rodiče těch dvou chlapečků. Také museli mít se svými dětmi velké plány, napadlo ji. A teď už nikdy nezažijí zklamání. Ani štěstí. Potom se v myšlenkách dostala k Prineovi. A ke krvi na jeho botách.

Vstala a rozsvítila více světla. Nastal čas večere. Zítra se zamkne v kanceláři a dokončí tu kapitolu. Bude pracovat na textu o Kamerunu pro Moriartyho. A odloží konečné rozhodnutí ještě aspoň o jeden, jediný den. Po další schůzce s Frockem, slibovala si, se definitivně rozhodne.

Zazvonil telefon. Automaticky ho zvedla.

"Haló," řekla. Okamžik poslouchala. "Je. Ahoj, mami."

12

Noc se na Muzeum dějin přírody snesla brzy. Už kolem páté zapadlo zubaté jarní slunce. Davy uvnitř začaly řidnout. Po mramorových schodištích scházeli k východům turisté, školáci a zničení rodiče. Klenuté sály opustila ozvěna křiku a klapotu podpatků. Lampy ve vitrínách s exponáty jedna po druhé zhasly a v houstnoucím šeru vrhala zbývající světla na mramorové podlahy bizarní stíny.

Jedním ze sálů pomalu procházel osamělý strážný, pohupoval velkým svazkem klíčů a tiše si pozpěvoval. Začínala mu směna. Na sobě měl modročernou uniformu se znakem muzea, na níž bylo vidět, že už pamatuje pěknou řádku let. Tyhle zasrané myšlenky mám z těch jointů, říkal si. Podívej na toho hajzla tady. Zasranej domorodec. Kdo, do prdele, za tuhle podívanou zaplatí? Stejně je polovička z těch věcí prokletá.

Z tmavé vitríny na něj vyvalila oči maska. Výrazil k dalšímu stanovišti a otočil klíčem ve skřínce. Skříňka zaznamenala čas 22:23. Když procházel do dalšího sálu, vtírala se mu neodbytná představa jako ostatně častokrát, že se ozvěna jeho kroků mísí se zvukem chůze nějakého neviditelného pronásledovatele.

Přišel k dalšímu stanovišti a otočil klíčem. Skříňka cvakla a zaregistrovala čas 22:34.

Trvalo mu jenom čtyři minuty, než došel k dalšímu stanovišti. Mohl si dopřát šestiminutovou pauzu.

Vlezl na schodiště, zavřel a zamkl za sebou dveře a pohlédl dolů do tmavého suterénu, odkud vedly další schody na uzavřený dvorek. Zašátral rukou po vypínači nad horním schodem, ale nerozsvítil. Není třeba na sebe upozorňovat.

Pevně uchopil zábradlí a začal sestupovat dolů. V suterénu se vydal podél zdi, dokud nenarazil na dlouhé horizontální madlo. Zatlačil a dovnitř pronikl čerstvý jarní vzduch. Zaklínil dveře a zapálil si joint, s potěšením vdechoval hořký kouř a nakláněl se nad dvorkem. Jeho pohyby osvětlovalo jenom slabé světlo z opuštěné lampy dole. Tichý hukot projíždějících aut, ztlumený mnoha zdmi, chodbami a utěsněnými okny, k němu přicházel jako z jiné planety. S úlevou cítil horko, které se mu po konopí rozlévalo tělem další snesitelná dlouhá noc. Oheň pohasl, zahodil nedopalek do tmy, projel si prsty krátké vlasy a narovnal se. Když už byl v polovině schodů, uslyšel, jak se pod ním přibouchly dveře. Zastavil se. Náhle ho zamrazilo. Nechal otevřené dveře? Ne. Do prdele, co když ho někdo viděl, jak tam kouří? Ale kouř nemohl být cítit a v té tmě to muselo vypadat, že má cigaretu.

Ve vzduchu se vznášel zvláštní pach hniloby, který neměl nic společného s trávou. Ale světla zůstala zhasnutá, na kovových schodech se neozvaly žádné kroky. Vykročil k plošině nahoře.

Právě když k ní vystoupal, zaregistroval na schodech za sebou rychlý pohyb. Obrátil se a prudký náraz do hrudi ho odhodil na zeď. Jeho poslední pohled patřil vnitřnostem, které se z něj vyvalily a sklouzly po schodišti. Po chvíli ho už nezajímalo, odkud se najednou vzala všechna ta krev.

13

Úterý

Bill Smithback seděl na masivní židli a sledoval kostnatou postavu Lavinie Rickmanové, za stolem s dýhovým povrchem v imitaci břízy, jak čte jeho zmačkaný rukopis. Dvěma jasně červenými nehty neustále ťukala do stolu. Smithback věděl, že ty nehty nevěstí nic dobrého. Náladu mu nevylepšilo ani šedivé úterní ráno.

Místnost nepřipomínala typickou kancelář muzea. Scházely zde zaprášené hromady papírů, časopisů a svazků knih, které tvořily nezbytný doplněk jiných podobných místností. Místo toho, kam se člověk podíval, narazil na policích a stole na cetky z celého světa: byla tady pohádková panenka z Nového Mexika, bronzový Buddha z Tibetu, několik loutek z Indonésie. Stěny měly typický světlezelený nátěr a kolem se vznášela borovicová vůně z osvěžovače vzduchu. Na obou stranách jejího stolu ležely další drobnosti, jejichž pečlivé symetrické uspořádání připomínalo francouzskou zahradu achátová váha na dopisy, kostěný perořízek, šálek s japonským motivem. A střed celého obrazce tvořila sama Rickmanová, lehce skloněná nad rukopisem. Smithbacka napadlo, že natočené tuhé oranžové vlasy se k zelenkavým stěnám příliš nehodí. Jak Rickmanová obracela stránky, ťukání se zrychlovalo nebo zpomalovalo. Konečně došla k poslední straně, srovnala listy a umístila je na přesný střed stolu.

"No," prohlásila se širokým úsměvem. "Mám několik drobných postřehů."

"Hm," zabručel Smithback.

"Například k téhle části o aztéckých lidských obětech. Je to příliš kontroverzní." Olízla si zlehka prst a našla stránku.

"Tady."

"Ano, ale na výstavě..."

"Pane Smithbacku, výstava pojednává o tomhle tématu vkusně. Tohle je ale nevkusné. Příliš popisné." Začala zvýrazňovačem zatrhnout v rukopisu.

"Ale je to naprosto přesné," podotkl Smithback s pocitem bolesti.

"Já teď ale mluvím o dojmu, ne o přesnosti. Některé věci mohou být naprosto přesné, ale dojem z nich může být špatný. Dovolte, abych vám připomněla, že v New Yorku máme velkou hispánskou komunitu."

"Ano, ale jak to může ublížit?"

"A dál, tahle část o Gilborgovi musí prostě zmizet." Udělala čáru na další straně.

"Ale proč?"

Opřela se o opěradlo židle. "Pane Smithbacku, Gilborgova expedice představovala groteskní fiasko. Hledali ostrov, který neexistuje. Jeden z členů, jak horlivě uvádíte, znásilnil domorodou ženu. Dávali jsme si velký pozor, abychom v případě výstavy vyloučili jakoukoli zmínku o Gilborgovi. A vůbec, je skutečně nutné psát o problémech muzea?"

"Ale jeho sbírky byly skvělé!" pokusil se namítnout Smithback.

"Pane Smithbacku, nejsem si jistá, že zcela chápete podstatu svého úkolu." Následovala dlouhá pauza. Znovu se ozývalo ťukání. "Opravdu si myslíte, že vás muzeum najalo a platilo, abyste se rozepisoval o jeho neúspěších a rozporech?"

"Ale neúspěchy a rozpory jsou součástí vědy. A kdo si přečte knihu, která...?"

"Muzeum dostává peníze od mnoha společností, kterých by se mohly takovéhle věci velmi dotknout," přerušila ho Rickmanová. "A také existuje spousta etnických skupin s nemalým vlivem, které by nás za to mohly napadnout."

"Ale vždyť se jedná o věci, které se udály před stoletím, a přece..."

"Pane Smithbacku!" Rickmanová jenom lehce pozvedla hlas, ale účinek byl ohromující. Nastalo ticho.

"Pane Smithbacku, musím vám otevřeně říct..." Zarazila se, potom rychle vstala, obešla stůl a postavila se přímo za jeho záda.

"Musím vám říct," pokračovala Rickmanová, "že jste mě zklamal, protože jste dosud ještě nepochopil naše stanoviska. Nepíšete knihu pro komerčního vydavatele. Abych vám to řekla na rovinu, byli bychom rádi, kdybyste k věci zaujal podobný postoj, jako v případě ehm vaší práce o bostonském Akváriu." Předstoupila před Smithbacka a opřela se ztělka o okraj stolu. "Jsou jisté věci, které očekáváme a dokonce máme právo očekávat. Jsou to...", začala odpočítávat na kostnatých prstech.

"Za prvé žádné kontroverze. Za druhé nic, čím byste se mohl dotknout etnických menšin. Za třetí nic, čím byste mohl uškodit pověsti muzea. Je to tak nepochopitelné?" Ztišila hlas, předklonila se a položila svou suchou ruku na Smithbackovu.

"Já... Ne." Smithback se musel velice přemáhat, aby ten dotyk vydržel.

"Takže dohodnuto." Vrátila se za stůl a posunula k němu rukopis.

"Zbývá probrat už jen jednu drobnost," řekla důrazně. "Na několika místech rukopisu jste citoval některé zajímavé poznámky lidí "úzce svázaných s výstavou", ale opomněl jste uvést přesný zdroj. Není to nic důležitého, chápete, ale ráda bych měla, jen pro svou potřebu, seznam těchto zdrojů." S očekáváním se usmála.

Ve Smithbackově hlavě zazvonilo na poplach. "No," odpověděl opatrně, "rád bych vám v tomhle vyhověl, ale novinářská etika mi to nedovoluje." Pokrčil rameny. "Víte, jak to je."

Úsměv na tváři Rickmanové rychle pohasl a už už se chystala něco říct. A přesně v tu chvíli, k Smithbackově úlevě, zazvonil telefon. Zvedl se k odchodu a popadl rukopis. Když se blížil ke dveřím, uslyšel prudký nádech.

"Ne! Zas?"

Dveře za ním se zasyčením zapadly.

14

D'Agosta si za žádnou cenu nedokázal zvyknout na Sál lidoopů. Na všechny ty vycpané šklebíci se šimpanze, s chlupatými pažemi, vztyčenými skutečnými ptáky a velkýma lidskýma rukama s opravdovými nehty, visící na imitacích stromů. Přemýšlel, proč vědcům trvalo tak dlouho, než přišli na to, že člověk vzešel z opic. Jak to, že je to nenapadlo už při prvním pohledu na šimpanze. Kdesi se dokonce doslechl, že šimpanzi jsou stejně jako lidé zákešní, impulzivní, vždycky se s chutí tloučou, dokonce se zabíjejí a požírají navzájem. Ježíš, říkal si, vždyť přece musí existovat nějaký jiný způsob, jak se dostat dál a vyhnout se přitom tomuhle sálu.

"Tudy," řekl strážný, "dolů po schodech. Je to fakt hrozné, poručíku. Přišel jsem v..."

"To mi povíte později," zarazil ho D'Agosta. Po tom dítěti už byl připraven na všechno. "Říkáte, že je oblečen jako strážný. Znáte ho?"

"Nevím, pane. To je těžké."

Strážný ukázal dolů po zšeřelém schodišti. Schody končily na jakémsi dvorku. Tělo leželo dole ve tmě. Na všem se nacházely černé stříkance na podlaze, na stěnách, na stropním světle. D'Agosta věděl, co ta černá barva znamená.

"Vy," obrátil se k jednomu z policistů, kteří přišli s ním, "se postarejte, aby tu bylo pořádné světlo. Chci, abyste se tady porozhlédli po sebemenších maličkostech. Výjezdovka už je na cestě? Ten chlap je evidentně mrtvý, takže záchranku zatím zadržte venku. Nechci, aby se tu teď motali."

Pohlédl znovu se schodů. "Ježíšikriste," prohlásil, "čí jsou to stopy? Vypadá to, že nějaký pitomec se prošel přímo touhle krvavou louží. Nebo se vrah možná rozhodl, že nám tu zanechá pořádné vodítko."

Nastalo ticho.

"Jsou vaše?" obrátil se ke strážnému. "Jak se jmenujete?"

"Norris. Eric Norris. Jak už jsem říkal, já..."

"Ano nebo ne?"

"Ano, ale..."

"Budte zticha. Je to od vašich bot?"

"Ano. Pochopte, já..."

"Sundejte je. Ničíte koberec." Zastranej blbec, pomyslel si D'Agosta. "Doneste je na patologii. Ať je strčí do sáčku jako doličný předmět, už budou vědět, co s nimi. Počkejte tam na mě. Ne, nečekejte. Potom se vám ozvu. Budu na vás mít pár otázek. Ne, sundejte ty zastrané boty přímo tady." Nepotřeboval žádného dalšího Prinea. Co to tady do těch lidí vjelo, že je baví brouzdat se v krvi? "Budete to muset přejít v ponožkách."

"Ano, pane."

Jeden z policistů za D'Agostou vyprskl.

D'Agosta na něj pohlédl. "Vám to připadá k smíchu? Roznesl tu krev všude kolem. To vůbec není k smíchu."

Sešel do poloviny schodiště. Hlava ležela v protějším rohu, obličejem dolů. Sice ji dobře neviděl, ale věděl, že má proraženou lebku a mozek je rozstříknutý někde v té krvavé kaši kolem. Bože, v jakou hrůzu se může změnit lidské tělo, když se mu zachce.

Na schodišti za ním se ozvaly kroky. "Výjezdovka," řekl menší muž následován fotografem a několika dalšími lidmi v laboratorních pláštích.

"Konečně. Chci, abyste to nasvítili támhle, támhle a támhle a všude tam, kde potřebuje fotograf. Chci, abyste to tady prolezli, už před pěti minutami bylo pozdě, abyste sebrali každý kousek hadru a každé zrnko písku. Chci, abyste u všeho provedli chemické rozborů. Chci no, co ještě? Chci všechny testy, které znáte, a aby na tom dělali všichni, jasné? Nemáme ani špetku času."

D'Agosta se obrátil. "Už dorazil tým z oddělení vražd? A ohledávač? Nebo si dávají ještě kafe s koláčem?" Zasařtral v náprsnice saka po doutníku. "Hodte lepenku přes všechny tyhle stopy. A taky, hoši, až skončíte, to kolem těla trochu vytřete, abychom tudy mohli chodit a neroznášeli všude tu krev."

"Skvělé," uslyšel za sebou D'Agosta hluboký sametový hlas.

"Co jste, sakra, zač?" vybuchl a obrátil se k vysokému štíhlému muži v lesklém černém obleku, který se na vrcholku schodiště opíral o zeď. Blond vlasy, které byly až bílé, měl nad světle modrýma očima sčesané dozadu. "Pohřebák?"

"Pendergast," představil se muž, sestoupil dolů a podal mu ruku. Kolem něj se s nádobíčkem protáhl fotograf.

"No, Pendergaste, měl byste mít nějaký dobrý důvod, proč jste tady, jinak..."

Pendergast se usmál. "Zvláštní agent Pendergast."

"Ale, FBI? Divíte se, že mě to nepřekvapuje? No, těší mě, Pendergaste. Proč se sakra, chlapi, nikdy neohlásíte předem? Mám tady jednoho tuhého bez hlavy a bez mozku. Ale kde je vás víc?"

Pendergast svěsil ruku. "Bohužel, jsem tady sám."

"Cože? Nedělejte si srandu. Vždyť vy vždycky chodíte po skupinkách."

Rozzářily se reflektory a krev kolem nich se koupala ve světle. Všechno, co bylo předtím černé, náhle získalo barvy, tělesné tekutiny hrály všemi možnými odstíny. D'Agosta spatřil v záplavě krve ležet cosi, co podle něho byla Norrisova snídaně. D'Agostovy čelisti začaly mimoděk pracovat. Potom jeho pohled padl na lebku s krátkými vlasy, ležící dobrých pět stop od těla.

"Ach bože," povzdychl D'Agosta, ustoupil o krok a pak to na něj přišlo. Přímo před tím chlapem od FBI, před výjezdovkou, před tím fotografem ze sebe vyhodil snídani. To je neuvěřitelné, napadlo ho. Poprvé za dvacet dva let a stane se to v nejhroší možnou chvíli.

Na schodišti se objevila ohledávačka, mladá žena v bílém plášti a igelitové zástěře. "Kdo tomu tady velí?" zeptala se a navlékla si rukavice.

"Já," prohlásil D'Agosta a utíral si ústa. Pohlédl na Pendergasta. "Ale už asi jenom pár minut. Poručík D'Agosta."

"Doktorka Collinsová," odpověděla rychle žena.

Doprovázena svým pomocníkem sešla dolů k tělu, kde už mezitím utřeli krev.

"Snímky," řekla. "Obracím tělo. Celou sérii, prosím."

D'Agosta odvrátil pohled. "Máme práci, Pendergaste," zavelel. Ukázal na zvratky. "Neodklízejte to, dokud výjezdovka neskončí s těmi schody. Jasně?"

Všichni přikýkli.

"Chci mít co nejdříve k dispozici informace o tom, odkud vrah přišel a kam se ztratil. Pokuste se identifikovat tělo. Jestli je to strážný, sežeňte Ippolita. Pendergaste, pojďme nahoru na velitelské stanoviště, abychom provedli koordinaci, měli styk, či jak tomu, sakra, říkáte a pak, až to tady tým dokončí, se vrátíme."

"Jasně," řekl Pendergast.

Jasně? pomyslel si D'Agosta. Vypadá to, že ten chlap je typický jižan. Už jich pár potkal a v New Yorku byli beznadějně ztraceni:

Pendergast se k němu nahnul a zašeptal: "Ta krev rozstříknutá po stěnách je velmi zajímavá."

D'Agosta se ohlédl. "Neříkejte."

"Zajímalo by mě balistické vyšetření."

D'Agosta pohlédl do Pendergastových jasně modrých očí. "Dobrý nápad," prohlásil po chvíli. "Fotograf, párkrát zblízka zaberte tu krev na stěně. A vy, vy..."

"McHenry, pane."

"Chci balistickou analýzu té krve. Vypadá to, jako by vystříkla prudce v pravém úhlu. Chci mít přesně určené, odkud vystříkla, rychlost, sílu, kompletní rozbor."

"Ano, pane."

"Chci to mít na stole za třicet minut."

McHenry vypadal trochu nešťastně.

"Tak, Pendergaste, nějaký další nápad?"

"Ne, tenhle byl jediný."

"Tak dobře, jdeme."

Na improvizovaném velitelském stanovišti bylo všechno v pořádku. D'Agosta na to vždycky dbal. Nikde se nepovaloval žádný kus papíru, žádná složka, nikde neležel žádný magnetofon. Budilo to dobrý dojem a o ten mu v tuhle chvíli šlo. Každý si hleděl práce, žhavily se telefony všechno mělo svůj řád.

Pendergast se nasoukal do křesla. Na obyčejného člověka se pohyboval jako kočka. D'Agosta mu podal stručné hlášení o vyšetřování. "Tak jo, Pendergaste," uzavřel. "Jaké máte vlastně pravomoce? Máme to zabalit? Vypadnout?"

Pendergast se usmál. "Ale vůbec ne. Pokud vás zajímá můj názor, já osobně bych udělal všechno naprosto stejně. Víte, poručíku, tímhle případem jsme se zabývali od samotného začátku, jenom jsme si to neuvědomovali."

"Jak to?"

"Jsem z úřadovny v New Orleansu. Pracovali jsme tam na sérii vražd, velmi zvláštních vražd. Nebudu zacházet do podrobností, ale oběti měly proražené temeno lebky, mozek chyběl. Stejný modus operandi."

"A do prdele. Kdy to bylo?"

"Před sedmi lety."

"Před sedmi lety? To..."

"Ano. Zůstalo to nevyřešené. Nejdříve se tím zabývali na ATF, protože mysleli, že by v tom mohly být drogy, a když neuspěli, pustila se do toho FBI. Ale nedokázali jsme vypátrat vůbec nic, stopa už byla vychladlá. A pak jsem si včera přečetl hlášení o dvojité vraždě v New Yorku. Způsob provedení je příliš výjimečný, ty případy spolu musejí souviset, nemyslíte? Takže jsem včera v noci přiletěl. Dokonce tu nejsem ani oficiálně. Ale zítra už budu."

D'Agosta se uvolnil. "Takže vy jste z Louisiany. Myslel jsem, že jste nějaký nováček z newyorské úřadovny."

"Ti sem taky přijdou," řekl Pendergast. "Až dnes večer předám zprávu, určitě se objeví. Ale já tenhle případ povedu."

"Vy? To přece není možné, když nejste z New Yorku."

Pendergast se usmál. "Budu tomu velet, poručíku. Za tímhle případem jdu už celé roky a abych pravdu řekl, zajímá mě."

Při tónu, jakým Pendergast vyslovil zajímá, přejel D'Agostovi mráz po zádech. "Ale nemějte obavy, poručíku, jsem připravený a ochotný s vámi spolupracovat, i trochu jinými metodami, než jaké používá newyorská úřadovna. Když mi pomůžete, budu jenom rád. Necítím se v tomhle městě ve své kůži a budu potřebovat vaši pomoc. Co vy na to?"

Vstal a napřáhl ruku. Bože, řekl si D'Agosta, tihle chlapi z newyorské úřadovny ho za hodinu a půl rozcupují na kusy a pošlou zpátky do New Orleansu.

"Dohodnuto," řekl nahlas a popadl ruku. "Seznámím vás se situací. Začneme u Ippolita, vedoucího bezpečnostní služby. Ale dlužíte mi jednu odpověď. Říkal jste, že v New Orleansu byly ty vraždy úplně stejné. Co ty otisky zubů,

keré jsme našli na mozku staršího chlapce? A úlomek drápu?"

"Z toho, co jsem od vás slyšel o pitvě, poručíku, vyplývá, že se patoložka jenom domnívala, že jde o otisky chrupu," odpověděl Pendergast. "Zajímaly by mé výsledky testu na sliny. Ten pařát se už testuje?"

Až později si D'Agosta uvědomil, že dostal na svou otázku jenom částečnou odpověď. V tu chvíli zareagoval: "Budou se tomu věnovat dnes."

Pendergast se opřel o opěradlo křesla, sepal ruce a zahleděl se do prázdna. "Budu muset doktorku Ziewiczovou navštívit, až se bude zabývat tou dnešní nepříjemností."

"Poslouchejte, Pendergaste. Nejste náhodou příbuzný Andyho Warhola?"

"Nijak zvlášť se o moderní umění nezajímám, poručíku."

Na místě činu se motala spousta lidí, ale všichni měli důvod; svižně se věnovali své práci, mluvili tiše jakoby s úctou k mrtvému. Přijeli pohřebáci, postávali stranou a sledovali dění. Pendergast stál s D'Agostou a Ippolitem, šéfem bezpečnostní služby muzea.

"Promiňte, prosím vás," říkal právě Pendergast fotografovi. "Chtěl bych jeden snímek odsud, asi takhle." Rychle mu to předvedl. "A chtěl bych sérii seshora ze schodů a potom sled snímků při sestupu. Vyhrajte si s tím, dejte si záležet na liniích, stínech a světlech."

Fotograf pohlédl opatrně na Pendergasta, potom pomalu odkráčel.

Pendergast se obrátil k Ippolitovi. "Mám jednu otázku. V první řadě, proč ten strážný jak jste říkal to jméno, pane Ippolito, Jolley, Fred Jolley? Proč byl tady dole? Tohle přece nebyla součást jeho pochůzky. Mám pravdu?"

"To ano," odpověděl Ippolito. Stál na suchém místě blízko vchodu na dvorek, tvář měl jedovatě zelenou.

D'Agosta pokrčil rameny. "Bůh ví."

"No právě," dodal Pendergast. Vyhledl na dvorek přes schodiště, které bylo strmé, a po obou stranách se zvedaly cihlové zdi. "A říkal jste, že za sebou zamkl dveře. Musíme proto předpokládat, že tudy vyšel ven, nebo ho k tomu něco přimělo. Hmm. Včera v noci vrcholil průlet meteorického roje Tauridy. Možná tenhle Jolley byl začínající astronom. Ale pochybuju o tom." Minutu stál mlčky, jenom se rozhlížel kolem sebe. Pak se k nim znovu obrátil. "Myslím, že vám můžu říct proč."

Sakra, hotový Sherlock Holmes, pomyslel si D'Agosta.

"Sešel po těchhle schodech, aby se mohl věnovat své vášni. Marihuaně. Dvorek je izolované a dobře větrané místo. Jako dělané k tomu, aby si tady mohl v klidu vykourit trávu."

"Marihuana? To je jenom vaše domněnka, ne?"

"Mám pocit, že vidím špačka," ukázal Pendergast na dvorek. "Přesně támhle u zárubně dveří."

"Nevidím nic," prohlásil D'Agosta. "Hele, Ede. Prohlídni to tam u fute. Jo, přesně tam. Co vidíš?"

"Joint," ozval se Edův hlas.

"Co tady, chlapi, vlastně děláte, když nedokážete najít ani zasraný joint. Proboha, vždyť jsem vám říkal, abyste tady přesili každé zrnko písku."

"K tomu jsme se ještě nedostali."

"Dobře." Pohlédl na Pendergasta. Ten má ale kliku. Ale stejně ten joint nejspíš nepatřil strážnému.

"Pane Ippolito," pokračoval Pendergast, "je běžné, že by váš personál užíval ve službě drogy?"

"Rozhodně ne, ale já si nemyslím, že by Fred Jolley..."

Pendergast ho umlčel mávnutím ruky. "Předpokládám, že všechny tyhle stopy patří vám."

"Ty jsou strážného, který našel oběť," konstatoval D'Agosta.

Pendergast se shýbl. "Naprostě překryly jakékoli důkazy, které se tu snad daly najít," zamračil se. "Vážně, pane Ippolito," pokračoval. "Měl byste svým mužům lépe vysvětlit, jak se mají chovat na místě činu."

Ippolito otevřel ústa a pak je zase zavřel. D'Agosta se jen stěží ubránil smíchu.

Pendergast s očima na stopkách přešel zpět pod schodiště k pootevřeným kovovým dveřím. "Poradte mi, pane Ippolito. Tyhle dveře pod schody vedou kam?"

"Do chodby."

"Která vede?"

"No, napravo vzadu je bezpečnostní zóna. Ale je vyloučeno, aby tudy šel vrah, protože..."

"Odpusťte, že s vámi nemohu souhlasit, pane Ippolito, ale jsem si naprostě jistý, že vrah prošel právě tudy," odpověděl Pendergast. "Budu hádat. Za bezpečnostní zónou je starý suterén, mám pravdu?"

"Ano," přitakal Ippolito.

"A tam byly nalezeny ty dvě děti."

"Přesně," prohlásil D'Agosta.

"Tahle bezpečnostní zóna vypadá zajímavě, pane Ippolito. Pojdte, uděláme si menší vycházku."

Za rezivějícími kovovými dveřmi se nad dlouhou suterénní chodbou táhla řada žárovek. Podlaha byla pokrytá ušmudlaným linoleem a stěny zdobily malby, zobrazující Indiány z jihozápadu při drcení kukuřice, tkaní a při lovu jelena.

"Nádherné," prohlásil Pendergast. Škoda, že jsou tady dole. Vypadají jako raný Fremont Ellis."

"Kdysi visely v Sále jihozápadu," poznamenal Ippolito. "Ale myslím, že ve dvacátých letech ho zrušili."

"Aha!" řekl Pendergast a podrobně zkoumal jeden z obrazů. "To je Ellis. Bože, ty jsou krásné. Podívejte se na světlo na téhle fasádě."

"Ano," podivil se Ippolito. "Ale jak to víte?"

"Cože?" prohlásil Pendergast. "To je přece jasné každému, kdo Ellise zná."

"Myslím, jak víte, že vrah prošel právě tudy."

"No, nejspíš jsem jenom hádal," zkoumal Pendergast další obraz. "Víte, pokaždé, když někdo řekne, že je to nemožné, mám tenhle hloupý zvyk, že se snažím co nejvíc přesvědčit toho druhého o opaku. Jistě, strašně hloupý zvyk, ale nedokážu si prostě pomoci. Ale teď už můžeme s jistotou tvrdit, že tudy vrah skutečně prošel."

"Jak to?" Ippolito vypadal zmateně.

"Podívejte se na to krásné vyobrazení starého Santa Fé. Byl jste někdy v Santa Fé?"

Na okamžik zavládl ticho. "Ehm, ne," ozval se potom Ippolito.

"Za městem je pohoří, které se jmenuje Sierra de Sangre de Cristo. Ve španělštině to znamená Hory Kristovy krve."

"No a?"

"Ty hory skutečně mají při západu slunce rudou barvu, ale odvážím se říct, že ne až tak rudou. Tohle je skutečná krev a je čerstvá. Velká škoda, že zničila ten obraz."

"A sakra," promluvil D'Agosta. "Máte pravdu."

Přes celý obraz se ve výšce pasu táhl široký stříkanec krve.

"Víte, vražda je ošklivá věc. Stopy krve bychom mohli najít po celé téhle chodbě. Poručíku, budeme tu potřebovat lidi z laborky. Myslím, že určitě víme, kudy vrah utekl." Odmlčel se. "Dokončíme naši procházku a pak je sem pozveme. Rád bych šel ještě dál a porozhlédl se po důkazech, pokud nemáte nic proti tomu."

"Ani to nejmenší," prohlásil D'Agosta. "Dávejte pozor, kam šlapete, pane Ippolito, budeme po nich chtít, aby kromě zdi vzali vzorky i z podlahy."

Došli k zamčeným dveřím s nápisem ZÁKAZ VSTUPU. "Tohle je bezpečnostní zóna," upozornil Ippolito.

"Aha," podotkl Pendergast. "A jaký je přesně smysl téhle bezpečnostní zóny, pane Ippolito? Copak je zbytek muzea nezabezpečený?"

"To vůbec ne," odpověděl rychle šéf bezpečnosti. "Bezpečnostní zóna slouží k uložení obzvlášť vzácných a cenných předmětů. Nacházíte se v nejlépe zabezpečeném muzeu v celé zemi. Teprve nedávno jsme v budově instalovali nejnovější systém spouštěcích kovových dveří. Jsou všechny řízeny naším počítačovým systémem a v případě loupeže můžeme celé muzeum rozdělit na jednotlivé sekce, podobně jako vodotěsná oddělení v..."

"Už je mi to jasné, pane Ippolito, mockrát vám děkuji," řekl Pendergast. "Zajímavé. Staré dveře s měděným povrchem," prohlížel si je zblízka.

D'Agosta si všiml, že na měděném povrchu jsou patrné rýhy.

"Čerstvé rýhy, aspoň tak vypadají," prohlásil Pendergast. "A co říkáte na tohle?" ukázal dolů.

"Ježíšikriste," vydechl D'Agosta při pohledu na spodní část dveří. Dřevěná zárubeň byla celá rozdrásaná, jako by ji něco poškrábalo pařáty.

Pendergast udělal krok zpět. "Jestli vám to nevadí, poručíku, chtěl bych analýzu celých dveří. A teď bych se rád podíval, co je uvnitř, pane Ippolito, pokud se vám podaří otevřít dveře tak, abyste je rukama celé neupatli."

"Tam nesmí bez povolení nikdo vstoupit."

D'Agosta na něho nevěřícně pohlédl. "Chcete snad říct, že si musíme sehnat nějaký zatracený papír?"

"Ale ne, ne, je to jenom..."

"Zapomněl si klíč," poznamenal Pendergast. "Počkáme."

"Hned budu zpátky," řekl Ippolito a jeho spěchající kroky se rozléhaly chodbou. Když byl z doslechu, obrátil se D'Agosta k Pendergastovi. "Je mi to až nepříjemné říkat, Pendergaste, ale váš styl práce se mi líbí. To s tím obrazem i to, jak jste zvládl Ippolita, bylo skutečně perfektní. Hodně štěstí u nás v New Yorku."

Pendergast vypadal pobaveně. "Díky. Ty pocity jsou vzájemné. Jsem rád, že pracuji s vámi, poručíku, a ne s jedním z těch tvrděáků. Z toho, co se stalo tam vzadu, usuzuji, že ještě stále máte srdce. Že jste ještě pořád normální člověk."

D'Agosta se zasmál. "Ale ne, tak to nebylo. Za to můžou ta míchaná vajíčka se šunkou, sýrem a kečupem, co jsem měl k snídani. A pak ty krátké vlasy. Nesnáším vylepance."

15

Dveře od botanických sbírek byly jako obvykle zavřené, ačkoli na nich jasně stálo NEZAVÍRAT. Margo zaklepala. No tak, pospěšte si, Smithi, vím, že jste uvnitř. Zaklepala znovu, tentokrát hlasitěji, a zevnitř se ozval našťvaný hlas: "No jo, to je pořád spěchu! Už jdu!"

Dveře se otevřely a Bailey Smith, starý správce botanických sbírek, se posadil s nesmírně dotčeným výrazem za svůj stůl a začal se prohrabovat v poště.

Margo rozhodně vstoupila dovnitř. Bailey Smith svou práci považoval za obrovskou obět' veřejnému blahu. A když se rozvykládal, nebylo snadné ho umlčet. V jiném případě by Margo prostě poslala dolů žádanku a vyhnula se osobnímu kontaktu. Ale ty kiribitské rostliny potřebovala kvůli další kapitole své disertace co nejdříve. Text pro Moriartyho neměla ještě stále hotový a navíc se šířily zvěsti, že kvůli další hrůzná vraždě by mohlo být celé muzeum okamžitě uzavřeno.

Bailey Smith si něco broukal a nevsímal si jí. Přestože mu táhlo už na osmdesátku, měla Margo občas pocit, že svou hluchotu předstírá, jen aby mohl štvát lidi.

"Pane Smithi," zavolala. "Potřebuji, prosím vás, tyhle rostliny." Položila na přepážku seznam. "Pokud možno hned."

Smith zavrčel, zvedl se ze židle, pomalu vzal papír a se zjevnou nechutí ho studoval. "Možná to bude chvíli trvat, než je najdu. Co takhle zítra ráno?"

"Prosím vás, pane Smithi. Slyšela jsem, že možná každou chvíli muzeum uzavřou. Skutečně ty rostliny potřebuji."

Starý muž vycítil možnost si popovídat a zatvářil se poněkud přátelštěji. "Hrozné věci," zavrtěl hlavou. "Za čtyřicet dva let tady jsem nikdy nic podobného nezažil. Ale nemůžu říct, že by mě to překvapilo," dodal s významným pokývnutím. Margo neměla zájem, aby Smith pokračoval. Proto raději mlčela.

"Ale není to první případ, o kterém jsem slyšel. A ani poslední." Odvrátil se od ní, seznam držel těsně u nosu. "Co je tohle? Muhlenbergia dunbarii? Nic takového nemáme."

V tu chvíli se za Margo ozval hlas.

"Není první?"

Byl to Gregory Kawakita, mladý pomocný kurátor, který ji předešlé ráno doprovázel do klubovny. Margo si přečetla jeho záznamy: narodil se bohatým rodičům, v mládí osiřel, opustil rodnou Jokohamu a vyrostl u příbuzných v Anglii. Potom studoval na Magdalene College v Oxfordu, disertaci dělal na M. I. T., dostal se do muzea, kde získal místo pomocného kurátora. Byl to Frockův miláček, čímž Margo trpěla. Podle ní nebyl Kawakita ten typ vědce, který by měl stát po Frockově boku. Kawakita dokázal obrátit hierarchii muzea, zatímco Frock byl opozičník a obrazoborec. I přes zahleděnost do sebe byl Kawakita skvělý odborník a spolupracoval s Frockem na modelu genetických mutací, do kterého, jak se zdálo, nikdo kromě těch dvou nedokázal plně proniknout. Pod Frockovým vedením pracoval Kawakita na extrapolátoru, programu, který dokázal porovnávat a kombinovat genetické kódy různých rostlinných a živočišných druhů. Když ověřovali svá data na výkonném serveru muzea, funkce systému se tak silně zpomalily, že se všichni smáli, že počítač běží v "režimu kapesní kalkulačky".

"Co není první?" zeptal se Smith a počastoval Kawakitu nepřátelským pohledem.

Margo vrhla na Kawakitu varovný pohled, ale on pokračoval. "Říkal jste něco o tom, že tahle vražda není první."

"Gregu, tohle jsi nemusel," zavřela Margo tiše. "Teď už se k těm rostlinám nedostanu."

"Vůbec mě to všechno nepřekvapuje," pokračoval Smith. "Ne že bych věřil na nějaké pohádky," nahnul se přes pult, "ale není to poprvé, co se muzejními sály prohánil nějaké záhadné stvoření. Usuzuju podle toho, co slyším od druhých. Ale můžu vám říct, že nevěřím ani slovu."

"Stvoření?" zeptal se Kawakita. Margo zlehka kopla Kawakitu do nohy.

"Opakuju jenom to, co tady říká každý, doktore Kawakito. Neraď bych dělal zbytečný poplach."

"Samozřejmě," zamrkal Kawakita na Margo. Smith upřel na Kawakitu pronikavý pohled. "Prý to tady žije už pěkně dlouho. Dole v suterénu, žere krysy, myši a šváby. Všiml jste si, že se nám tady neprohání jediná krysa nebo myš? A přitom se jimi New York jenom hemží. Ale tady nejsou. Zvláštní, nemyslíte?"

"Toho jsem si nevšiml," řekl Kawakita. "Ale budu se tomu důkladně věnovat."

"Pak tady byl taky jeden vědec, který pro své pokusy choval kočky," mluvil dál Smith. "Sloane se myslím jmenoval, doktor Sloane z oddělení pro výzkum chování zvířat. Jednoho dne mu utekl tucet koček. A víte, co se stalo? Už je nikdo nikdy neviděl. Zmizely. No, není to zvláštní? Člověk by čekal, že se aspoň jedna nebo dvě objeví."

"Možná utekly, protože tady nenašly ani jedinou myš," zašpičkoval Kawakita.

Smith ho ignoroval. "Říká se, že se to vylíhlo z jednoho z těch dinosauřích vajec přivezených ze Sibiře."

"Aha," potlačoval Kawakita smích. "Dinosauři volně pobíhající naším muzeem."

Smith pokrčil rameny. "Jenom povídám, co jsem slyšel. Další si myslí, že je to něco z těch hrobů, co jsme za ta léta vyloupili. Nějaký prokletý nález. Víte, něco jako Tutanchamónova kletba. A pokud chcete slyšet můj názor, ti chlapi si to v tomhle případě zaslouhují. Nezáleží na tom, jak tomu říkají, archeologie, antropologie nebo nějak jinak, podle mě jde o obyčejné drancování hrobů. Nikdy jsem je neviděl, že by sáhli na hrob vlastní matky, ale klidně vlezou do jiného a seberou všechno, co najdou. Nemám pravdu?"

"Rozhodně," řekl Kawakita. "Ale co jste myslel tím, že tyhle vraždy nejsou první?"

Smith na něj spiklenecky pohlédl. "Jestli někomu řeknete, že jsem vám to vyprávěl já, tak to popřu, ale tak před pěti lety se tady stalo cosi zvláštního." Následovala asi minutová pauza, jako by se snažil vystupňovat efekt svého sdělení.

"Byl tady jeden kurátor, Morrissey nebo Montana, nějak tak. Měl něco společného s tou katastrofální expedicí k Amazonce. Víte s tou, co ji nikdo nepřežil. No, a jednoho dne jednoduše zmizel. Nikdo už o něm nikdy neslyšel. Totiž, objevil se jeden strážný a ten říkal, že jeho tělo našli roztrhané v suterénu."

"Aha," poznamenal Kawakita. "A vy si myslíte, že to udělala tahle bestie z muzea?"

"Nemyslím si nic," odpověděl rychle Smith. "Prostě jenom říkám, co jsem slyšel. To je vše. Ale můžu vám říct, že jsem slyšel spoustu věcí od spousty lidí."

"A viděl někdo to, ehm, stvoření?" Kawakita se marně snažil zachovat vážnou tvář.

"Ale samozřejmě, pane. Pár lidí ano. Znáte Carla Conovera támhle ze železářství? Před třemi lety, povídal, sem přišel brzo ráno kvůli nějaké zakázce a uviděl, jak se to plíží kolem rohu v suterénu. Viděl to právě tam, na vlastní oči."

"Vážně?" podotkl Kawakita. "Jak to vypadalo?"

"No," začal Smith a pak se zarazil. Nejspíš si v tu chvíli uvědomil Kawakitův pobavený výraz. Chování starého muže se změnilo. "Myslím, doktore Kawakito, že to vypadalo jako starý Jim Beam," prohlásil.

Kawakitu totálně zmátl. "Beam? Toho myslím neznám..."

Bailey Smith náhle propukl v řehot a ani Margo nedokázala potlačit pobavený úsměv. "Georgi," poznamenala, "nejspíš tím chtěl říct, že Conover byl opilý."

"Aha," pronesl strojeně Kawakita. "Rozumím."

Jeho dobrá nálada jako by se vypařila. Nesnese legraci na svůj účel, napadlo Margo. Dokáže si utahovat z jiných, ale vůči sobě to nesnese.

"No, v každém případě," pronesl Kawakita rozhodným tónem, "potřebuji nějaké rostliny."

"Hele, počkej chvilku!" zaprotestovala Margo, když Kawakita položil seznam na pult. Starý muž na něj pohlédl a pak se zadíval na vědce.

"Přesprší týden, ano?" zeptal se.

16

O několik pater výš se poručík D'Agosta uvelebil na prostorné kožené pohovce v kurátorské studovně. Spokojeně si

olízl rty, přehodil si jednu tlustou nohu přes druhou a rozhlédl se. Pendergast zaujatý knihou litografií se usadil do křesla za stolem. Stěny nad zdobeným táfováním byly vyloženy dubovým dřevem se staletou patinou. Těsně pod prolamovaným stropem z bílého plechu visely krásné pozlacené lampy z ručně foukaného skla. Jednomu rohu místnosti dominoval velký krb s římsou z mistrně opracovaného pískovce. Krásné místo, pomyslel si D'Agosta. Staré peníze. Starý New York. Má to styl. Není to místo, kde je vhodné kouřit levné cigáro. Zapálil si.

"Už je dávno po půl třetí, Pendergaste," prohlásil. "Kde, sakra, vězí ten Wright?"

Pendergast pokrčil rameny. "Snaží se nás vytočit," řekl a obrátil na další stranu.

D'Agosta se mlčky zahleděl na agenta FBI.

"Znáte tyhle velké šéfy. Myslí si, že na ně každý může počkat," promluvil nakonec a čekal na reakci. "Wright a jeho poskoci nás už od včerejšího rána mají za druhořadé občany."

Pendergast otočil další list. "Vůbec jsem netušil, že muzeum vlastní celou kolekci Piranesiho skeči Fora," zamumlal. D'Agosta si v duchu odfrkl. To je fakt zajímavé, říkal si. Během oběda zvládl pár tajných telefonátů několika přátelům v FBI. Nejenže slyšeli o Pendergastovi, ale počastovali ho i několika perličkami z jeho života. Skvěle absolvoval nějakou anglickou univerzitu to byla nespíš pravda. Byl důstojníkem zvláštních jednotek ve Vietnamu, zajali ho a později se vynořil z džungle, jako jediný přežil kambodžský tábor smrti - tímhle si D'Agosta nebyl tak zcela jist. Ale v každém případě si o něm udělal obrázek.

V tom okamžiku se tiše otevřely masivní dveře a vstoupil Wright, následován šéfem bezpečnostní služby. Wright prudce usedl proti agentu FBI. "Předpokládám, že jste Pendergast," prohlásil ředitel unaveně. "No tak do toho, ať to máme z krku." D'Agosta se v očekávání dobré zábavy pohodlně rozvalil na pohovce.

Nastalo dlouhé ticho a Pendergast dál listoval knihou. Wright se zavrtěl. "Jestli máte moc práce," prohlásil našťavaně, "můžeme přijít někdy jindy."

Pendergastovi nebylo přes velkou knihu vidět do tváře. "Ne," promluvil po chvíli. "Teď je přesně ta správná doba." Obrátil další list. A pak další.

D'Agosta sledoval pobaveně, jak ředitel rudne. "Šéfa bezpečnostní služby nebudeme při tomhle jednání potřebovat," ozval se hlas zpoza knihy. "Pan Ippolito patří k vyšetřování..." Nad okrajem knihy se náhle vynořily agentovy oči. "Já vedu tohle vyšetřování, doktore Wrighte," řekl Pendergast tiše. "Kdyby byl pan Ippolito tak laskav..."

Ippolito pohlédl nervózně na Wrighta, který mu mávnutím ruky naznačil, aby odešel.

"Podívejte se, pane Pendergaste," spustil Wright, když za Ippolitem zapadly dveře. "Mám na starost chod téhle instituce a nemám času nazbyt. Doufám, že budete stručný."

Pendergast něžně položil otevřenou knihu na stůl před sebe.

"Často jsem si říkal," promluvil pomalu, "že tyhle raně klasicistní věci od Piranesiho patří k jeho mistrovským dílům. Souhlasíte?"

Wright vypadal zcela ohromen. "Nechápu," vysoukal ze sebe, "co to má společného s..."

"Jeho pozdější práce jsou zajímavé, ale na můj vkus až příliš fantastické," odpověděl Pendergast.

"No víte," prohlásil ředitel svým nejjistějším řečnickým tónem, "já si vždycky myslel..."

Ozvala se rána, jak se kniha zavřela. "No víte, doktore Wrighte," prohlásil Pendergast pevným hlasem, ze kterého se vytratila veškerá dvornost, "je čas, abyste zapomněl na to, co jste si vždycky myslel. Zahrajeme si teď takovou malou hru. Já budu mluvit a vy budete pěkně poslouchat. Rozumíte?"

Wrightovi došla řeč. Vzápětí se mu tvář stáhla vztekem. "Pane Pendergaste, vyprošuji si, abyste se mnou mluvil tímhle způsobem..."

Pendergast mu skočil do řeči. "Pokud jste náhodou nečetl noviny, doktore Wrighte, tak vězte, že tady došlo za posledních čtyřicet osm hodin ke třem brutálním vraždám. Ke třem. Novináři spekulují, že tu řadí nějaké nebezpečné zvíře. Návštěvnost od víkendu poklesla o padesát procent. Vaši zaměstnanci jsou velmi rozrušení, abych to vyjádřil co nejšetněji. Obtěžoval jste se projít si dnes ráno muzeum, doktore Wrighte? Rozhodně by to bylo poučné. Pociť hrůzy je zde takřka hmatatelný. Lidé, pokud vůbec vylezou z kanceláří, chodí po dvojicích nebo po trojicích. Údržbáři hledají všemožné výmluvy jak se vyhnout starému suterénu. A vy se tváříte, jako by se nic nedělo. Věřte mi, doktore Wrighte, děje se toho skutečně spousta."

Pendergast se předklonil a pomalu složil ruce na deskách knihy. V jeho pohybech se tajila taková hrozba a z pohledu mu vycházel takový chlad, že ředitel bezděčně couvl.

D'Agosta nevědomky zatajil dech. Potom Pendergast pokračoval.

"Existují tři způsoby jak to zvládnout," řekl. "Váš, můj a FBI. Doposud se praktikoval především váš způsob. Jak jsem zjistil, postup policie je striktně omezen. Na telefonáty se reaguje pozdě, někdy vůbec. Zaměstnanci jsou zaneprázdnění nebo nejsou k sehnání. Ti, co k sehnání jsou jako například pan Ippolito, projeví svou naprostou neschopnost. Lidé chodí pozdě na schůzky. Myslím, že jsou to dostatečné důvody, abychom začali být podezíraví. Takže, celkem vzato, váš způsob už je dále nepřijatelný."

Pendergast čekal na reakci. Žádná nepřicházela, a tak pokračoval.

"Postup FBI by v první řadě spočíval v uzavření muzea, odložení všech jednání a zrušení výstav. Pro vás by to znamenalo velmi špatnou reklamu, na to vemte jed. Příliš drahou, pro daňové poplatníky i pro vás. Ale můj způsob je poněkud přijatelnější. Všechno bude jako doposud. Muzeum může zůstat otevřené, ale pouze za určitých podmínek. Za první," prohlásil, "chci, abyste zajistil plnou spolupráci vašich zaměstnanců. Čas od času si budeme muset promluvit s vámi a dalšími řídicími pracovníky. Požaduji naprostou otevřenost. Budu také potřebovat seznam všech zaměstnanců. Chceme mluvit s každým, kdo pracuje nebo se z jakéhokoli důvodu zdržuje v blízkosti místa činu. Neexistují žádné výjimky. Sestavíme rozpis a každý se dostaví přesně."

"Ale tady pracuje dva tisíce pět set lidí," začal Wright.

"Za druhé," pokračoval Pendergast, "počínaje zítřkem, omezíme přístup zaměstnanců do muzea až do doby, než bude uzavřeno vyšetřování. V zájmu jejich bezpečnosti bude od určité hodiny zakázán vstup. Alespoň takhle jim to vysvětlíte."

"Ale tady běží důležité výzkumy, které..."

"Za třetí," Pendergast namířil výhružně tři prsty na Wrighta, "občas budeme možná potřebovat uzavřít muzeum, buď zcela nebo částečně. V některých případech budou mít zakázán vstup pouze návštěvníci, jindy bude muzeum uzavřeno i pro zaměstnance. Doba mezi ohlášením a provedením může být krátká. Budeme očekávat, že nám vyjdete vstříc."

Wrightův vztek narůstal. "Tohle muzeum se zavírá pouze třikrát do roka o Vánocích, na Nový rok a Den díkůvzdání," prohlásil. "To je bezprecedentní. Bude to vypadat hrozně." Vrhl na Pendergasta dlouhý prosebný pohled. "Kromě toho nejsem přesvědčen, že k tomuto máte oprávnění. Myslím, že bychom měli..." Zarazil se. Pendergast při jeho slovech zvedl telefon.

"Co děláte?" zeptal se Wright.

"Doktore Wrighte, začínáte mě unavovat. Možná bychom měli zavolat přímo generálnímu prokurátorovi."

Pendergast začal vytáčet číslo.

"Okamžik," namítl Wright. "Snad bychom si o tom mohli promluvit a nezatahovat do toho další lidi."

"To záleží na vás," prohlásil Pendergast, když skončil s vytáčením.

"Proboha, položte to sluchátko," řekl rozzlobeně Wright. "Budeme plně spolupracovat za všech podmínek."

"Velmi správně," konstatoval Pendergast. "A pokud byste měl někdy v budoucnu pocit, že je cokoli bezdůvodné, vždy to můžeme provést takhle." Jemně položil sluchátko.

"Jestliže budu spolupracovat," pokračoval Wright, "mám myslím právo být informován o tom, čeho se od našeho posledního setkání dosáhlo. Prozatím, jak se zdá, jste příliš nepokročili."

"Jistě, doktore," řekl Pendergast. Pohlédl na papíry na stole. "Podle vašeho záznamového zařízení nastala smrt u poslední oběti, Jolleyho, včera v noci krátce po půl jedenácté," prohlásil. "Pitva by to měla potvrdit. Jak víte, byl zohaven podobným způsobem jako předešlé oběti. Byl zabit při pochůzce, přestože schodiště, pod nímž byl nalezen, na jeho obvyklé pochůzkové trase neleží. Možná tam zaslechl nějaký podezřelý zvuk nebo něco podobného. Možná se tam jenom zastavil, aby se osvěžil. Přímo před východem ze schodiště ležel oharek z čerstvě vykouřené marihuanové cigarety. Tělo budeme přirozeně testovat na přítomnost drog."

"Bože, tohle nám ještě scházelo," podotkl Wright. "Ale copak jste nenašli žádná užitečná vodítka? Co třeba ta věc s tím zvířetem? Vy..."

Pendergast zvedl dlaň a počkal na ticho. "Byl bych raději, kdybyste se zdržel spekulací, dokud neprobereme dostupné důkazy s odborníky. K nim mohou patřit i někteří vaši zaměstnanci. Jen pro zajímavost, dosud jsme nenašli žádné známky toho, že by se v okolí místa činu pohybovalo nějaké zvíře."

Tělo bylo nalezeno pod schodištěm, ačkoli je zjevné, že k napadení došlo někde na jeho vrcholu, protože krev a tělesné tekutiny jsme našli po celé jeho délce. Buď se skutálelo nebo bylo taženo dolů. Ale berte má slova s rezervou, doktore Wrighte," řekl Pendergast a zvedl ze stolu velkou obálku. "Podívejte se sám." Vytáhl lesklou fotografii a položil ji opatrně na desku stolu.

"Prokrista," řekl Wright a zíral na fotografii. "Pomáhej nám pánbůh."

"Zde" na pravé straně schodiště byla postříkaná krev," komentoval Pendergast. "Zde je fotografie."

Podal snímek Wrightovi, který ho rychle upustil na stůl.

"Provést balistickou analýzu rozstříknuté krve je naprosto jednoduché," pokračoval Pendergast. "V tomto případě je dalším vodítkem i mohutná rána vedená směrem dolů, v jejímž důsledku byla oběť doslova vykuchaná."

Pendergast uložil fotografie a pohlédl na hodinky. "Poručík D'Agosta s vámi bude v kontaktu, aby se ujistil, že všechno běží podle naší dohody," řekl. "Poslední otázka, pane doktore. Který z vašich kurátorů se nejlépe vyzná ve zdejších antropologických sbírkách?"

Zdálo se, že doktor Wright neslyší. Nakonec odpověděl téměř neslyšně: "Doktor Frock."

"Výborně," prohlásil Pendergast. "A ještě něco, pane doktore řekl jsem už dříve, že muzeum může zůstat otevřené, všechno zůstane jako dříve. Ale pokud zde zemře někdo další, muzeum bude muset být okamžitě uzavřeno. Události už půjdou mimo mě. Chápete?"

Po dlouhé pauze Wright přikývl.

"Skvělé," odpověděl Pendergast. "Jsem si dobře vědom, pane doktore, že vaše výstava Mýty by měla být zahájena o tomto víkendu a že na páteční večer plánujete velkou vernisáž. Byl bych rád, kdyby zahájení proběhlo podle plánu, ale všechno bude záležet na tom, co zjistíme v následujících čtyřicetihodinách. Možná budeme muset vernisáž odložit z důvodů bezpečnosti."

Wrightovi začalo cukat v levém víčku. "To je naprosto nemožné. Tím by se zhroutila celá naše marketingová kampaň. Veškerá reklama by přišla vniveč."

"Uvidíme," zareagoval Pendergast. "A protože už nic dalšího nepotřebujeme, myslím, že vás nebudeme déle zdržovat."

Wright, jehož tvář byla bílá jako stěna, vstal a beze slova vyšel ztuhle z místnosti.

Když se za ním zavřely dveře, D'Agosta se ušklíbl. "Pěkně ten syčák změknu," prohlásil.

"Copak zase máte, poručíku?" Pendergast se znovu pohodlně usadil v koženém křesle a s novým elánem popadl knihu.

"Ale no tak, Pendergaste," pohlédl D'Agosta spiklenecky na agenta FBI. "Myslím, že dokážete odložit svou uhlazenost, kdykoli se vám to hodí."

Pendergast upřel na D'Agostu nevinný pohled. "Omlouvám se, poručíku. Omlouvám se za své chování v podobných případech. Ale já prostě nedokážu vystát nafoukané, byrokratické jedince. Bohužel s nimi jednám rázně." Uchopil knihu. "Strašně hloupý zvyk, ale nedokážu si pomoci."

17

Z laboratoře byl výhled na East River a na skladiště a rozpadající se průmyslové budovy na Long Islandu v pozadí. Lewis Turow stál u okna a pozoroval ohromnou pramici plnou odpadků, která obklopena nesčetnými racky pomalu klouzala na moře. Zhruba minutová dávka newyorských odpadků, uvažoval.

Turow se odvrátil od okna a povzděchl si. Nesnášel New York, ale člověk se musí rozhodnout. Buď překoná nechuť k městu a bude pracovat v jedné z nejlepších genetických laboratoří v zemi, anebo v nějakém zapadlém zařízení někde na pěkném venkově. Prozatím si zvolil město, ale pomalu ztrácel trpělivost.

Uslyšel tiché pípnutí a potom zasyčení tiskárny. Chrlila výsledky. Další pípnutí oznámilo, že tisková operace skončila. Omega9, počítač za tři miliony dolarů, jehož jednotky byly uloženy v řadě šedých skříní podél jedné zdi, byl v tu chvíli naprosto tichý. Jenom podle blikání několika světýlek se dalo usuzovat, že se něco děje. Šlo o zvláštní, velkokapacitní model určený pro rozbor DNA a mapování genů. Turow přišel do téhle laboratoře před šesti měsíci právě kvůli tomuto stroji.

Popadl sjetinu a prolétl ji očima. Na první straně za souhrnem výsledků následovala řada nukleových kyselin nalezených ve vzorku. Potom zde byly sloupce písmen, která označovala prošlé sekvence a mapované geny z cílové skupiny.

Cílová skupina v tomto případě byla nezvyklá: velké kočkovité šelmy. Požádali ho o genetické shody s asijským tygrem, jaguárem, leopardem, rysem. Turow přidal ještě geparda, jeho genetika byla dobře prozkoumaná. Referenční skupina (kontrola), která měla zajistit, že proces genetického srovnávání bude správný a vzorek přesný, byla jako obvykle Homo sapiens. Prohlédl výsledky.

Běh 3349A5 990

VZOREK: Kriminalistická laboratoř
newyorské policie LA33

SHRNUTÍ

CÍLOVÁ SKUPINA

Panthera leo

Panthera onca

Felix lynx

Felix rufa

Acinonyx jubatus

Shod stupeň spolehlivosti

5,5 4

7,1 5

4,0 3

5,2 4

6,6 4

REFERENČNÍ SKUPINA

Homo sapiens 45,2 33

Tak tohle je pěkná kravina, pomyslel si Turow. Vzorek se shoduje s referenční skupinou mnohem více než s cílovou skupinou - to je přesný opak toho, co se mělo zjistit. Jenom čtyřprocentní možnost, že genetický materiál je z kočkovité šelmy, ale třiatřicetiprocentní pravděpodobnost, že pochází z lidské bytosti.

Třicet tři procent. Sice stále nízké, ale v mezích pravděpodobnosti.

Takže to znamená projet to přes GenLab. GenLab byla obrovská mezinárodní databáze DNA dvě stě gigabytů a stále rostla, která obsahovala řetězce DNA, jejich součásti a mapované geny tisícovek organismů od bakterie Escherichia coli až k Homo sapiens. Nechá projít data přes databázi GenLabu a zjistí přesně, z čeho je tato DNA. Zdá se, že to musí být něco blízkého člověku. Nemůže to být lidoop, ale mohl by to být například lemur.

Turowova zvědavost dosáhla vrcholu. Až do tohoto úkolu ani nevěděl, že jeho laboratoř pracuje pro policii. Co je, sakra, vedlo k přesvědčení, že tenhle vzorek pochází z kočkovité šelmy? říkal si.

Výsledky zabraly dobrých osmdesát stran. Sekvencer DNA vytiskl identifikované nukleotidy ve sloupcovém formátu, označil druhy, identifikované geny a nerozpoznané řetězce. Turow věděl, že většina řetězců bude neznámá, protože jediným organismem s kompletní genetickou mapou byla E. coli.

CG

GC

neidentifi

GC

GC

GC

Homo sapiens

TA

CG

TA

AT

AI alela
TA
TA
marker
GC
CG
CG
AT
AI
CG
AT
polymorfismus
CG
AT
začátek
GC
AT
TA
GC
GC
TA
TA
GC
TA
j TA
T
! AT
TA
; GC
CG
CG
AI Póly end

Turow pohlédł na údaje, potom si přenesl papír ke stolu. Pomocí několika úhozů na své SPARC stanici 10 mohl Turow získat přístup k informacím z tisícovek databází. Když neměla požadovanou informaci Omega9, automaticky ho připojila k internetu a našla počítač, který ji obsahoval.

Při bližším prozkoumání sjetiny se Turow zamračil. Musí to být nějaký poškozený vzorek, uvažoval. Je tady příliš mnoho neidentifikované DNA.

Hemidactylus turcicus

Přestal listovat stránkami. Tohle bylo skutečně zvláštní: program určil, že velká část DNA patří zvířeti, které se jmenuje Hemidactylus turcicus.

Co je to, sakra, zač? uvažoval Turow.

V Databázi biologických struktur našel:

DRUHOVÉ JMÉNO: GEKON TURECKÝ

Cože? napadlo Turowa. Natákal: Podrobnosti 102

AT neidentifikováno

AT
AT
TA
AT
CG
AT
TA
AT
CG
AT
TA
TA
GC
GC

GC
GC
GC
AT Hemidactylus
GC
TA turcicus
GC
CG
GC
GC
GC
GC
GC
GC
TA
GC
CG
GC
AT
GC

HEMIDACTYLUS TURCICUS: GEKON TURECKÝ

PŮVOD: SEVERNÍ AFRIKA

SOUČASNÝ VÝSKYT: FLORIDA, BRAZÍLIE, MALÁ ASIE,

SEVERNÍ AFRIKA

STŘEDNĚ VELKÝ JEŠTĚR DRUHU GEKONU, GEKONOVITÍ, STROMOVÝ, NOČNÍ, BEZ POHYBLIVÝCH VÍČEK

Turow se odpojil od databáze, ještě když stále vyjížděly informace. Vždyť to byl evidentně naprostý nesmysl. Ještěří a lidská DNA ve stejném vzorku? Ale nestalo se to poprvé, co zažil něco podobného. A počítači to nebylo v žádném případě možno klást za vinu. Šlo o nepřesnou proceduru a u daného organismu byly známy pouze nepatrné zlomky řetězců DNA.

Znovu prošel vytištěný seznam. Méně než padesát procent shod bylo lidských - velmi nízký poměr za předpokladu, že vzorek patřil člověku, ale v případě poškozeného vzorku se to tak nedalo brát. A navíc bylo potřeba vždy brát v úvahu kontaminaci. Jedna dvě cizí buňky mohly zkreslit celý výsledek. Tahle možnost se začala Turowovi rýsovat jako ta nejvíce pravděpodobná. Co taky může člověk čekat od newyorské policie? Vždyť se ani nedokázali zbavit toho chlápka, co támhle naproti prodává úplně nepokrytě drogy.

Pokračoval ve čtení. Počkat, řekl si, tady je další dlouhý řetězec: *Tarentola mauritanica*. Znovu vyvolal databázi a vložil jméno. Na obrazovce se objevilo:

TARENTOLA MAURITANICA: GEKON ZEDNÍ

No tak počkat, napadlo Turowa. Tohle je nějaký vtip. Pohlédl na kalendář. Prvního dubna bylo v sobotu. Začal se smát. Tohle je tedy pěkný vtip. Opravdu povedený. Nikdy by ho nenapadlo, že ho ten syčák Buchholtz takhle dostane. No co, on má taky smysl pro humor. Začal psát zprávu.

Vzorek LA33

Souhrn: Vzorek identifikován jako *Homo Gekkopiens*, běžně označován jako Člověkgekon...

Když dokončil zprávu, okamžitě ji poslal nahoru. Potom si zašel na kávu a stále se ještě dusil smíchy. Dmul se pýchou, jak to zvládl. Přemýšlel, kde vlastně Buchholtz tyhle vzorky gekona schrástil. Nejspíš mu je prodali v nějakém obchodě se zvířaty. Viděl Buchholtze jako živého, jak ve směšovači mísí dvě tři buňky gekona s několika kapkami své vlastní krve. Podíváme se, co s nimi ten nováček Turow dokáže. Ale určitě se při tom pořádně zapotí. Když se Turow vracel s kávou, nedokázal se ubránit hlasitému smíchu. V laboratoři na něj totiž čekal Buchholtz. Jenomže ten se nesmál.

18

Středa

Frock seděl ve svém invalidním vozíku a utíral si čelo kapesníkem značky Gucci. "Posaďte se, prosím," řekl Margo.

"Děkuji, že jste přišla tak rychle. To je hrozné, prostě hrozné."

"Chudák strážný," odpověděla. Nikdo v muzeu nemluvil o ničemjiném.

"Strážný?" vzhlédl Frock. "Aha ano, skutečně tragické. Ne, já měl na mysli tohle." Zvedl oběžník.

"Celá snůška naprosto nevyhovujících nových předpisů," prohlásil Frock. "Počínaje dneškem mají zaměstnanci povoleno zdržovat se v budově mezi desátou a pátou. Žádné přesčasy nebo práce v neděli. V každém oddělení budou umístěni strážníci. Každý den se budete muset na antropologii zapsat do knihy příchodů a odchodů. Požadují, aby každý u sebe neustále nosil průkaz. Bez něj se nikdo nedostane do muzea ani z něj."

Četl dál. "A co dál... Aha, ano. Snažte se pokud možno zdržovat na vymezeném pracovišti. A měl bych vám také říct, abyste sama nechodila do vzdálenějších částí muzea. Jestliže budete chtít někam jít, vezměte si někoho s sebou. Policie bude vyslýchat všechny, kteří pracují ve starém suterénu. Vy přijдете na řadu na začátku příštího týdne. A různé části

muzea jsou znepřístupněny." Podal jí oběžník přes stůl.

Margo si prohlížela připojený půdorys budovy, na němž byly nepřístupné oblasti červeně zvýrazněny. "Žádný strach," podotkl Frock. "Všiml jsem si, že ta zóna končí přesně za vaší kanceláří."

Skvělé, pomyslela si Margo. Hned vedle míst, kde se nejspíš potuluje ten vrah. "Tohle mi připadá strašně komplikované, pane profesore. Proč nezavřeli přímo celé muzeum?"

"Bezpochyby se o to pokoušeli, má drahá. Jsem si jistý, že jim to Winston vymluvil. Jestliže nebudou Mýty zahájeny podle plánu, bude to pro muzeum moc zlé." Frock natáhl ruku po oběžníku. "Máte k tomu ještě nějaké dotazy? Je spousta dalších věcí, které bych s vámi chtěl probrat."

Margo přikývla. Pro muzeum to bude moc zlé. Jí se zdálo, že už se tak stalo. Její spolupracovnice a polovina zaměstnanců muzea zavolali dnes ráno, že jsou nemocní. Ti, co se objevili, trávili většinu času u automatů na kávu nebo kopírek, sdělovali si novinky a zůstávali ve skupinkách. A jako by nebylo toho špatného ještě dost, výstavní síně zely prázdnotou. Objevilo se jenom několik normálních návštěvníků rodinek na prázdninách, školních skupin a křičících dětí. Muzeum teď přitahovalo spíš různé hledače senzací.

"Zajímalo by mě, jestli se vám podařilo sehnat nějaké rostliny pro vaši kapitolu o Kiribitech," pokračoval Frock. "Říkal jsem si, že by nám oběma neuškodilo, kdybychom na nich nechali zapracovat extrapolátor."

Zazvonil telefon. "K čertu," zanačoval Frock, když zvedal sluchátko. "Ano?" řekl podrážděně.

Následovalo dlouhé ticho. "Je to nutné?" zeptal se Frock. Potom zmlkl. "Když jinak nedáte," uzavřel, zavěsil a zhluboka si povzdychl.

"Ti od policie chtějí, abych přišel dolů do suterénu. Bůhví proč. Nějaký Pendergast. Smím vás požádat, abyste mě tam odvezla? Můžeme si povykládat cestou."

Ve výtahu pokračovala Margo. "Podařilo se mi sehnat pár vzorků, ale ne všechny. Ale asi jsem vás nepochopila. Vy je chcete nechat projet extrapolátorem?"

"Přesně tak," odpověděl Frock. "Záleží to ale samozřejmě na stavu těch rostlin. Dají se z nich odebrat vzorky?"

Extrapolátor bylo stručné označení Extrapolátoru genetických sekvencí, který vyvíjeli Kawakita s Frockem k rozboru genetických vzorků.

"Rostliny jsou v dobrém stavu, aspoň většina z nich," připustila Margo. "Ale pořád nechápu, pane doktore, k čemu bude extrapolátor dobrý." Copak opravdu žálím na Kawakitu? proběhlo jí hlavou. Proto mu odpovíj?

"Má drahá Margo, vaše názory jsou zastaralé!" vykřikl Frock a pod vlivem vzrušení užil její křestní jméno. "Nemůžete sice opakovaně spustit evoluci, ale můžete ji simulovat. Možná že tyhle rostliny jsou geneticky spřízněné, možná přesně tak, jak si to představovali šamani Kiribitů. Nebyl by to zajímavý postřeh na okraj vaší disertace?"

"To mě nenapadlo," řekla Margo.

"Testujeme beta verzi programu a tohle je přesně ten úkol, který potřebujeme," pokračoval zapáleně Frock. "Proč si nepromluvíte s Kawakitou a nepracujete společně?"

Margo přikývla. Pro sebe si říkala, že Kawakita není ten typ, který by se chtěl dělit o práci nebo dokonce o výzkum s někým jiným.

Dveře výtahu se otevřely a na stanovišti za nimi spatřili dva policisty vyzbrojené pistolemi. "Vy jste doktor Frock?" zeptal se jeden z nich.

"Ano," odpověděl Frock našťvaně.

"Pojďte s námi, prosím."

Margo vezla Frocka několika křižovatkami chodeb, až konečně přijeli ke druhému policejnímu stanovišti. Za barikádou stáli další dva policisté a vysoký štíhlý muž, v důstojném černém obleku, s blond vlasy sčesanými z čela. Když policisté odstranili zátaras, vykročil vpřed.

"Vy jste určitě doktor Frock," natáhl ruku. "Děkuji, že jste sešel dolů. Jak už jsem vám říkal, čekám ještě jednoho člověka, proto jsem nemohl zajít do vaší kanceláře osobně. Kdybych věděl, že jste..." kývl směrem k vozičku, "nežádal bych vás o to. Zvláštní agent Pendergast." Stále držel ruku nataženou. Zajímavý přízvuk, uvažovala Margo. Alabama? Tenhle chlapík nevypadá rozhodně jako agent FBI.

"To je v pořádku," odpověděl Frock očividně potěšen Pendergastovou dvorností. "Tohle je má asistentka, slečna Greenová." Margo pocítila chladný dotyk agentovy ruky.

"Je mi ctí, že se mohu osobně setkat s tak významným vědcem," pokračoval Pendergast. "Doufám, že si najdu čas, abych si přečetl vaši poslední knihu."

"Děkuji," pokynul Frock hlavou.

"Zabýváte se v ní, jak předpokládám, spojením scénáře 'Hráčova zničení' a vaší evoluční teorie, že? Vždycky jsem si říkal, že to poměrně dobře podporuje vaši hypotézu, zvláště za předpokladu, že většina druhů se objevuje blízko absorpční hranice."

Frock se v pojižděném křesle prudce napřímil. "No, hm, chystal jsem se učinit na tohle téma několik poznámek ve své další knize." Zdálo se, že mu došla řeč.

Pendergast kývl směrem k policistům, kteří znovu upravovali bariéru. "Potřebuji vaši pomoc, pane doktore," řekl tišším hlasem.

"Ale s radostí," prohlásil Frock přátelsky. Margo žasla, jak rychle si dokázal Pendergast získat Frockovu náklonnost.

"V první řadě vás musím požádat, abyste náš rozhovor považoval alespoň prozatím za velmi důvěrný," řekl Pendergast.

"Mohu se na vás spolehnout? A na slečnu Greenovou?"

"Samozřejmě," odpověděl Frock. Margo přikývla.

Pendergast pokynul jednomu z policistů a ten přinesl velký plastový pytel s nápisem DŮKAZY. Vytáhl z něj nějaký malý tmavý předmět a podal ho Frockovi.

"To, co držíte," řekl, "je latexový odlitek drápu, který jsme našli zaseknutý v jednom z těch dětí, zabitých o minulém víkendu."

Margo se nahnula, aby lépe viděla. Měřil asi palec, možná trochu méně, byl zahnutý a špičatý.

"Dráp?" zeptal se Frock, zvedl ho k obličeji a pozorně prohlížel. "Velmi nezvyklý. Ale podle mého je to podvrh."

Pendergast se usmál. "Zatím jsme nezjistili, komu patří, doktore. Ale já si nejsem jistý, že jde o podvrh. V kořenovém kanálku drápu jsme našli látku, kterou právě teď testujeme na DNA. Výsledky stále nejsou jednoznačné a testy pokračují."

Frock zvedl obočí. "Zajímavé."

"A tohle," sáhl Pendergast do pytle a vytáhl mnohem větší předmět, "je rekonstrukce nástroje, jenž podrásal totéž dítě." Podal tu věc Frockovi.

Margo pohlédla znechuceně na odlitek. Na jednom konci byl latex zmuchlaný a neupravený, ale na druhém byly detaily zřetelné a dobře rozeznatelné. Byl zakončen třemi zahnutými pařáty: velkým uprostřed a dvěma kratšími po stranách.

"Panebože!" vydechl Frock. "To vypadá jako z dinosaura."

"Z dinosaura?" zeptal se pochybovačně Pendergast.

"Ano, z dinosaura," trval na svém Frock. "Typicky ptačí končetina, řekl bych, s jediným rozdílem. Podívejte se na tohle. Prostřední prst je nezvykle zesílený, zatímco zbývající dva jsou menší."

Pendergast pozvedl obočí v mírném úžasu. "No pane," prohlásil pomalu, "my jsme počítali s nějakou kočkovitou šelmou nebo s jiným savčím predátorem."

"Ale určitě víte, pane Pendergaste, že všichni draví savci mají pět prstů."

"Samozřejmě, doktore," odpověděl Pendergast. "Pokud mi věnujete chvilku pozornosti, rád bych vám vysvětlil naše myšlenkové pochody."

"Jistě," souhlasil Frock.

"Naše teorie spočívá v tom, že vrah používá tohle," potěškal pařát, "jako zbraň, kterou rozpárá oběť. Myslíme si, že to, co držím, by mohl být nějaký artefakt, který kupříkladu vyrobil nějaký primitivní kmen, řekněme, z jaguáří nebo sloní kosti. Zdá se, že DNA je poškozená. Může se jednat o nějaký starý nález, který muzeum získalo už hodně dávno, ale pak ho někdo ukradl."

Frock sklonil hlavu, až se bradou dotýkal hrudi. Nastalo ticho, které přerušovalo jen přecházení policistů u zátarasu. Potom Frock promluvil.

"Ten strážný, co ho zabili. Vykazovala jeho zranění známky zlomeného nebo chybějícího drápu?"

"Dobrá otázka," podotkl Pendergast. "Podívejte se sám." Rukou zasátral v pytli a vytáhl velkou latexovou placku, dlouhý trojúhelník s třemi zubatými zářezy vedoucími k jeho středu.

"Tohle je odlitek jednoho z abdominálních poranění strážného," vysvětlil Pendergast. Margo se zachvěla. Ta věc vypadala děsivě.

Frock pozorně zkoumal dlouhé rýhy. "Ta zlomenina by byla vidět. Ale v téhle ráně není ani stopy po zlomeném drápu. Vy tudíž soudíte, že vrah používá dva stejné artefakty."

Pendergast vypadal poněkud vyvedený z klidu, ale přikývl.

Frockovi znovu poklesla hlava. Následovalo několik dlouhých minut ticha. "Ještě jedna věc," řekl náhle nezvykle hlasitě. "Vidíte, jak se ty stopy drápů lehce sbíhají? Jak jsou nahore mnohem dál od sebe než dole?"

"Ano?" souhlasil Pendergast.

"Jako ruka svírající se v pěst. To by naznačovalo pružnost toho nástroje."

"Beru," prohodil Pendergast. "Ale lidská kůže je dost měkká a snadno poškoditelná. Z těchto odlitků toho moc nevyčteme." Odmkl se. "Doktore Frocku, schází ve vašich sbírkách nějaký artefakt, který by se k tomuhle dal použít?"

"Ve sbírkách není žádný takový artefakt," lehce se pousmál Frock. "Víte, tohle nepochází z žádného žijícího zvířete, které jsem studoval. Vidíte ten kónický tvar drápů? Vidíte, jak se u vrcholu sbíhají v téměř dokonalou trojitou pyramidu? Tohle se objevuje pouze u dvou živočišných tříd: u dinosaurů a u ptáků. To je také jeden z důvodů, proč si někteří evoluční biologové myslí, že se ptáci vyvinuli z dinosaurů. Řekl bych, že tenhle pařát je z ptáka, nebýt toho, jak je velký. Takže dinosaurus."

Položil si latexový pařát na klín a znovu vzhledl. "Chytrý člověk obeznámený s morfologií dinosaurů by samozřejmě mohl vytvořit takovýhle pařát a použít ho jako vražedný nástroj. Předpokládám, že jste na původním úlomku provedli testy, které potvrdily, že je skutečně složen z původního biologického materiálu, jakým je například keratin, a není vytvářen nebo odlit z nějaké anorganické látky."

"Jistě, doktore. Je pravý."

"A jste si jisti, že DNA byla pravá, že to nebyla pouze krev nebo kůže oběti?"

"Ano," odpověděl Pendergast. "Jak jsem řekl, vzorek pocházel z kořenového kanálku, ne z povrchu."

"A z čeho pochází DNA?"

"Konečnou zprávu ještě nemáme."

Frock mávl rukou. "Chápu. Ale řekněte mi, proč jste nevyužili naši vlastní laboratoř DNA tady v muzeu? Máme zařízení na stejné úrovni jako kdokoli v tomto státě."

"Jako kdokoli v této zemi, pane doktore. Ale chápejte, naše postupy nám to zakazují. Mohli bychom si být jisti výsledky, kdyby se testy prováděly v místě činu? Co kdyby zařízení obsluhoval samotný vrah?" Pendergast se usmál.

"Odpusťte mi mé naléhání, doktore, ale mohl byste laskavě zvážit možnost, že je tahle zbraň vytvořena z ostatků patřících do antropologických sbírek, a zamyslet se nad tím, který artefakt nebo artefakty tenhle odlitek asi nejvíce připomíná?"

"Jak si přejete," odvětil Frock.

"Děkuji vám. A můžeme si to probrat za den dva. Bylo by možné mezitím dostat tištěný seznam inventáře antropologických sbírek?"

Frock se usmál. "Šest milionů položek? Vždyť přece můžete použít katalog v počítači. Chcete, abych vám připravil terminál?"

"Možná později," odpověděl Pendergast a vložil latexový odlitek zpět do pytle. "Ale děkuji za nabídku. Naše velitelské stanoviště je umístěno v nepoužívané galerii za reprografiky."

Za nimi se ozvaly kroky. Margo se ohlédla a spatřila vytáhlou postavu doktora Iana Cuthberta, zástupce ředitele muzea, v doprovodu dvou policistů od výtahu.

"Hele vy, jak dlouho bude tohle trvat?" stěžoval si Cuthbert. Zastavil se u zátarasu. "Ale Frocku, takže vás sem taky přitáhli? To je něco neskutečného!"

Frock neznatelně přikývl.

"Doktore Frocku," prohlásil Pendergast, "moc se omlouvám. Tohle je ten pán, na kterého jsem čekal, když jsme spolu mluvili po telefonu. Samozřejmě můžete zůstat, pokud máte zájem." Frock znovu přikývl.

"Takže doktore Cuthberte," řekl Pendergast rychle a obrátil se ke Skotovi. "Požádal jsem vás, abyste sešel sem dolů, protože potřebuji jisté informace o prostorách tady za mnou." Ukázal na velké dveře.

"O bezpečnostní zóně? Co je s ní? Jistě by mohl někdo jiný," spustil Cuthbert.

"Ano, ale mé otázky se týkají vás," slušně, ale důrazně ho přerušil Pendergast. "Půjdeme dovnitř?"

"Pokud to nebude trvat příliš dlouho," řekl Cuthbert, "musím se vrátit k práci na výstavě."

"Ano, jistě," poznamenal Frock poněkud uštěpačným tónem. "Na výstavě." Naznačil Margo, aby s ním popojela blíž.

"Doktore Frocku?" zazněl Pendergastův uctivý hlas.

"Ano?"

"Možná byste mi mohl vrátit ten odlitek."

Staré oplechované dveře vedoucí k bezpečnostní zóně vyměnili za nové, ocelové. Přímě naproti nim byly malé dveře s cedulkou PACHYDERMAE. Margo napadlo, jak asi jimi zaměstnanci dokázali pronést dovnitř velké sloní kosti.

Obrátila se a vjela s Frockem do úzké chodby za otevřenými dveřmi bezpečnostní zóny. Nejcennější kusy muzejních sbírek byly uloženy v malých místnostech po stranách: safíry a diamanty; slonovina a rohy nosorožců ležely jako špalky dřeva na policích; kosti a kožešiny vyhynulých zvířat; zušské válečné nástroje. Na druhém konci chodby stáli v tichém hovoru dva muži v tmavých oblecích. Když Pendergast vstoupil, napřímili se.

Pendergast se zastavil u otevřených skladištních dveří, nijak se nelišících od ostatních, s velkým černým kombinačním knoflíkem a mosaznou pákou. Kovové stěny uvnitř ještě umocňovaly nepříjemné světlo žárovky visící ze stropu.

Místnost byla až na několik beden prázdná. Všechny byly velké, kromě jedné. U menší bedny scházelo víko, jedna z větších byla rozbitá a její obsah čouhal ven.

Pendergast počkal, až budou všichni uvnitř místnosti. "Dovolte mi, abych vám vysvětlil, oč tady jde," řekl. "K vraždě strážného došlo nedaleko od tohoto místa. Zdá se, že pak uprchl vrah chodbou, kterou jsme sem přišli. Pokoušel se vylomit dveře k bezpečnostní zóně. Možná se o to pokoušel už předtím. Ale neúspěšně."

Nejdříve jsme si nebyli jisti, co tady vrah hledal. Jak víte, nachází se zde spousta cenných materiálů." Pendergast pokynul jednomu z policistů, ten k němu přistoupil a podal mu list papíru. "A tak jsme se trochu poptali a zjistili, že v uplynulých šesti měsících se nic nestěhovalo do zóny ani z ní. Až na tyto bedny. Byly sem přemístěny minulý týden. Na váš pokyn, doktore Cuthberte."

"Pane Pendergaste, dovolte mi, abych vysvětlil," spustil Cuthbert.

"Ještě okamžik, když dovolíte," přerušil ho Pendergast. "Když jsme tyhle bedny prohlíželi, našli jsme něco velmi zajímavého." Ukázal na poškozenou bednu. "Všimněte si těch látek. Nesou hluboké stopy po drápech. Lidé od nás z patologie mi sdělili, že stopy na obětech způsobil patrně stejný předmět nebo nástroj."

Pendergast skončil a pohlédl vyzývavě na Cuthberta.

"Vůbec mě nenapadlo...", řekl Cuthbert. "Nic jsme neodnášeli. Jenom jsem si říkal, že...", selhal mu hlas.

"Byl byste tak hodný, doktore, a ozřejmil nám původ těch beden?"

"To je krátká historie," odpověděl Cuthbert. "Není v tom žádná záhada. Pocházejí z jedné staré expedice."

"Předpokládám jsem to," poznamenal Pendergast. "Ze které expedice?"

"Z Whittleseyho," odpověděl Cuthbert.

Pendergast čekal.

Nakonec si Cuthbert povzdechl. "Šlo o expedici do Jižní Ameriky, která se konala před více než pěti lety. Nebyla... tak docela úspěšná."

"Byla to katastrofa," ozval se Frockův ironický hlas. Nevěnoval pozornost Cuthbertovu rozzlobenému pohledu a pokračoval. "V té době vyvolala v muzeu skandál. Expedice se brzy rozpadla kvůli osobním sporům. Některé z členů potom zabili nepřátelští domorodci; zbytek zahynul při leteckém neštěstí na zpáteční cestě do New Yorku. Jak už to ale chodí, vyrojily se řeči o nějaké kletbě a tak."

"To přeháníte," vyštěkl Cuthbert. "K žádnému takovému skandálu nedošlo."

Pendergast je pozoroval. "A ty bedny?" zeptal se mírně.

"Byly sem dopraveny zvlášť," řekl Cuthbert. "Ale tohle všechno je vedlejší. V jedné z beden jsme našli velmi nezvyklý předmět, figurku vytvořenou zaniklým jihoamerickým kmenem. Právě ona bude velmi důležitou součástí výstavy Mýty."

Pendergast přikývl. "Pokračujte."

"Minulý týden, když jsme přišli pro figurku, jsem zjistil, že se do jedné z beden někdo vloupal." Ukázal na ni. "Proto jsem nařídil, aby byly všechny bedny dočasně přemístěny do bezpečnostní zóny."

"Co se ztratilo?"

"Víte, to je právě to zvláštní," řekl váhavě Cuthbert. "Z bedny se neztratil žádný artefakt. Samotná figurka má nevyčíslitelnou cenu. Je jedinečná, na světě nemá obdoby. Kmen Kothogů, který ji vyrobil, zmizel už před mnoha lety." "Chcete říct, že nic nescházelo?" zeptal se Pendergast.

"Tedy nic důležitého. Podle mého chyběly jenom ty semeníky nebo co to bylo. Maxwell, vědec, který je balil, zahynul při tom leteckém neštěstí ve Venezuele."

"Semeníky?" zeptal se Pendergast.

"Skutečně nevím, co byly zač. Kromě antropologických materiálů se nezachovala žádná dokumentace. Měli jsme Whittleseyho deník, ale to bylo vše. Když ty bedny dorazily, pouze jsme je zmapovali, ale od té doby..." zarazil se.

"Možná byste mi měl povědět všechno o té expedici," řekl Pendergast.

"Není toho mnoho. Vznikla se záměrem pátrat po stopách kmene Kothogů a provést výzkum a sběr v téměř opuštěné části deštného pralesa. Myslím, že v předběžných odhadech stálo, že devadesát pět procent rostlinných druhů v oblasti není vědě známo. Vedoucím expedice byl Whittlesey, antropolog. Tuším, že tam byl ještě paleoantropolog, odborník na savce, fyzický antropolog, možná entomolog, několik pomocníků. Whittlesey a pomocník Crocker zmizeli a pravděpodobně je zabili domorodci. Zbytek zahynul při letecké havárii. Jediná věc, o níž se dochovala dokumentace ve Whittleseyho deníku, byla figurka. Zbytek věcí představuje záhadu, žádné údaje o lokalitě, nic."

"Proč ležel ten materiál tak dlouho v bednách? Proč nebyl vybalen, zdokumentován a zařazen do sbírek?"

Cuthbert se nervózně ošil. "Víte," ohradil se, "zeptejte se Frocka. On je vedoucím oddělení."

"Naše sbírky jsou obrovské," řekl Frock. "Máme dinosauří kosti ze třicátých let, které jsou stále v bednách a nikdo na ně nesáhl. Restaurace těchto věcí stojí obrovské peníze a množství času." Povzdechl si. "Ale v tomhle případě to není otázka pouhého přehlédnutí. Pokud si vzpomínám, antropologické oddělení nedostalo souhlas, aby se těm bednám věnovalo." Pohlédl ostře na Cuthberta.

"To bylo před lety!" odpověděl Cuthbert kysele.

"Jak víte, že v těch neotevřených bednách nejsou nějaké vzácné artefakty?" zeptal se Pendergast.

"Ve Whittleseyho deníku stálo, že tahle figurka je jediná věc, která má nějakou cenu."

"Mohu ten deník vidět?"

Cuthbert zavrtěl hlavou. "Ztratil se."

"Byly bedny přemístěny na váš příkaz?"

"Navrhl jsem to doktoru Wrightovi, když jsem zjistil, že se do nich někdo vloupal," řekl Cuthbert. "Materiál byl uskladněn v původních obalech do té doby, než se jím mohl někdo zabývat. To je jeden z předpisů."

"Takže k přestěhování beden došlo na konci minulého týdne," zamumlal Pendergast téměř pro sebe. "Těsně před vraždou těch dvou chlapců. O co tomu vrahovi šlo?" Potom znovu pohlédl na Cuthberta. "Co jste to říkal, že z těch beden zmizelo? Semeníky, že?"

Cuthbert pokrčil rameny. "Jak už jsem řekl, nejsem si jistý tím, co to bylo. Podle mě to vypadalo jako semeníky, ale něj sem botanik."

"Můžete je popsat?"

"Jsou to už roky, nevzpomínám si. Velké, oválné, těžké. Povrch měly rýhované. Světle hnědé. Pochopte, do bedny jsem nahlédl jen dvakrát: jednou, když ji přivezli, a potom minulý týden, když jsem přišel pro Mbwuna. To je ta figurka."

"Kde je teď?" zeptal se Pendergast.

"Připravujeme ji na výstavu. Měla by být už na místě, dnes to tam budeme zapečet'ovat."

"Vzal jste z bedny ještě něco jiného?"

"Ne. Ta figurka je jediná cenná věc z toho všeho."

"Chtěl bych, abyste mi umožnil ji vidět," požádal Pendergast.

Cuthbert našťavaně přešlápl. "Uvidíte ji při zahájení. Víte, skutečně nevím, oč vám jde. Proč ztrácíte čas nějakou rozbitou bednou, když tady pobíhá masový vrah a vy ho ani nedokážete najít?"

Frock si odkašlal. "Margo, přistrčte mě blíž, buďte tak hodná," řekl.

Margo ho posunula k bednám. Se zasténáním se sehnul a prohlédl si polámaná prkýnka.

Všichni ho sledovali.

"Děkuji," napřimil se. Pohlédl na ostatní, na každého zvlášť.

"Prosím, povšimněte si, že tyhle desky jsou poškrábány zevnitř i zvenčí," řekl nakonec. "Pane Pendergaste, neučiníme z toho nějaký závěr?" zeptal se potom.

"Nikdy nedělám závěry," odpověděl s úsměvem Pendergast.

"Ale ano," naléhal Frock. "Vy všichni děláte závěry že se cosi blíže neurčeného vloupalo do těchto beden."

V místnosti nastalo náhle ticho. Margo vnímala prach ve vzduchu a slabý pach rozkladu.

A potom se Cuthbert začal chraplavě smát a ten zvuk se nesl celou místností.

Když se blížili k Frockově kanceláři, kurátor náhle ožil.

"Všimla jste si toho odlitku?" zeptal se Margo. "Těch ptačích atributů, dinosauří morfologie. To by mohlo být ono!"

Málem se nedokázal ovládnout.

"Ale, profesore Frocku, pan Pendergast věří, že ta věc byla vyrobená jako zbraň," řekla rychle Margo. Jakmile to vyslovila, uvědomila si, že by tomu také ráda věřila.

"Nesmysl!" odfrkl Frock. "Nenapadlo vás při tom pohledu, že se díváte na něco velmi známého, a přitom naprosto neznámého? Máme tady evoluční odchylku, potvrzení mé teorie." Uvnitř v kanceláři vytáhl Frock okamžitě

poznámkový blok a začal psát.

"Ale profesore, jak by mohlo tohle stvoření...?" Margo se zarazila, protože ucítila dotyk Frockovy ruky. Jeho stisk byl neuvěřitelně silný.

"Mé drahé děvče," řekl, "jsou věci mezi nebem a zemí, jak už řekl Hamlet. A nám vždy nenáleží úvahy. Občas jsme odsouzeni do role pozorovatelů." Mluvil tiše, ale jeho hlas se chvěl vzrušením. "Tuhle příležitost nesmíme propást, slyšíte? K čertu s tímhle mým ocelovým vězením! Musíte být můj zrak a sluch, Margo. Musíte jít všude, všechno prohledat, být konečky mých prstů. Nesmíme si tuhle příležitost nechat ujít. Souhlasíte, Margo?"

Ještě pevněji ji sevřel ruku.

19

Starý nákladní výtah ve 28. sekci muzea vždycky páchne, jako by v něm něco pošlo, napadlo Smithbacka. Snažil se dýchat ústy.

Výtah byl masivní, měl rozměry manhattanské garsonky a obsluha ho vyšperkovala stolkem, židlí a obrázky vystřiženými z přírodovědného časopisu muzea. Obrázky byly monotematické. Žirafy s dotýkajícími se krky, pářící se hmyz, pavián s vystrčeným zadkem, domorodá žena s visícími prsy.

"Líbí se vám tahle malá galerie?" zeptal se muž obsluhující výtah s úšklebkem. Bylo mu asi šedesát a na sobě měl oranžovou uniformu.

"Vždycky potěší, když potkáte někoho s tak vyhraněným zájmem o přírodní krásy," poznamenal Smithback sarkasticky. Když vystupoval, pach zahrávajícího masa se zdvojnásobil; zdálo se, že visí ve vzduchu jako hustá mlha. "Jak to můžete vydržet?" se zatajeným dechem se obrátil na muže.

"Co vydržet?" zavolal na něj muž mezi zavírajícími se dveřmi výtahu.

Chodbou zazněl veselý hlas. "Vítám vás!" Starší muž se snažil překřičet zvuk klimatizace a potřásl bodře Smithbackovou rukou. "To dnes vaříme jenom zebra. Přišel jste o hrocha. Ale pojdte dál, pojdte, prosím!" Smithback věděl, že ten silný akcent patří Rakušanovi.

Jost von Oster řídil osteologickou přípravu, laboratoř muzea, kde se zvířecí zdechliny měnily na kostry. Měl už přes osmdesát, ale na pohled byl tak růžovoučký, veselý a baculatý, že mu lidé, s nimiž se setkal, tipovali mnohem méně. Von Oster začínal v muzeu na konci dvacátých let preparováním a připravováním koster k výstavám. Jeho vrcholným kouskem té doby byla série koňských koster v chůzi, poklusu a běhu. Povídalo se, že tyhle kostry znamenaly převrat ve způsobu, jak byla zvířata vystavována. Von Oster se potom vydal cestou vytváření skupin v životním prostředí, kdy se kladl důraz na to, aby každý detail až po sliny na tlamách zvířat vypadal naprosto věrohodně.

Ale éra těchto skupinek pominula a von Oster byl vykázán k broukům. Odmítl všechny nabídky na důchod a s humorem šéfoval osteologické laboratoři, kde se zvířata v současnosti většinou svážená ze zoologických zahrad měnila v holé bílé kosti určené ke studiu a vystavování. Ale jeho dlouholeté zkušenosti se mu hodily znovu, když se na něj obrátilo muzeum s požadavkem, aby vytvořil speciální šamanskou expozici pro výstavu Mýty. A právě nelehké přípravě této expozice chtěl Smithback věnovat jednu kapitolu své knihy.

Smithback uposlechl von Osterovu pobídku a vstoupil do laboratoře. Tuhle slavnou místnost ještě nikdy nenavštívil.

"Jsem rád, že jste si přišel prohlédnout mou dílnu," řekl von Oster. "Moc lidí sem dolů nechodí, po těch vraždách. Moc rád, skutečně!"

Dílna se nejvíce podobala nějaké bizarní průmyslové kuchyni. Jednu stěnu lemovaly hluboké nerezové vany. Ze stropu poblíž tanků visely masivní kladky, řetězy a háky na zvedání velkých mršin. Do středu místnosti vedl odtokový kanál, v jehož odpadu se zachytila nějaká drobná zlomená kůstka. Na druhém konci dílny stál velký ocelový vozík a na něm leželo velké zvíře. Bylo téměř rozložené a kolem něj ležely pinzety, nůžky a skalpely.

"Díky, že jste si na mě udělal čas," vypravil ze sebe Smithback.

"Ale není zač!" vybuchl von Oster. "Klidně bych tady prováděl celé skupiny, ale víte, tahle oblast je pro turisty nepřístupná, to je hrozná škoda. Měl jste tady být u hrocha. Gott, to bylo něco!"

Přešel čiperně přes místnost a ukázal Smithbackovi macerovací nádrž s pozůstatky zebry. I přes roušku zachycující výpary byl zápach stále silný. Von Oster zvedl víko a napřímil se jako pyšný kohout.

"Co si myslíte o tom?"

Smithback se zahleděl na hustou hnědou omáčku v nádrži. Pod rosolovitým škraloupem ležela naložená zebra. Její kůže a měkké tkáně se pomalu měnily v tekutinu.

"Je trochu přezralá," poznamenal Smithback značně znechuceně.

"Co tím chcete říct, přezralá? Je perfektní! Pod tímhle máme ohříváč. Udrží vodu na devadesáti pěti stupních. Vidíte, nejdříve odstraníme střeva a mršinu vložíme sem. Pak to hnije a za dva týdny vytáhneme zátka a všechno vypustíme. Zůstane jen velká hromada hnědých kostí. Potom znovu naplníme nádrž, přidáme trochu kamence a kosti vaříme. Nesmějí se převařit, jinak změkknou."

Von Oster přerušil výklad, aby se nadechl. "Víte, jako když vaříte kuře moc dlouho. Fuííí! Špatné! Ale ty kosti stále masné, takže je umyjeme mit benzen. Tím se vybělí."

"Pane Von Ostere," spustil Smithback. Jestli se hned nepokusí o interview, nikdy se odsud nedostane. "Chtěl jsem vás požádat o pár informací k té šamanské skupině, na níž jste pracoval. Piši knihu o Mýtech. Vzpomínáte si na náš rozhovor?"

"Ja, ja! Jistě!" Sklonil se nad stůl a popadl několik nákrešů. Smithback zapnul diktafon.

"Nejdříve si nakreslíte pozadí na oválné ploše, abyste neměl žádné rohy, vidíte? Potřebujete iluzi hloubky."

Von Oster začal popisovat postup, hlas mu vzrušením přeskakoval. Tohle bude skvělé, pomyslel si Smithback. O takovém chlapíkovi sní každý spisovatel.

Von Oster mluvil dlouho, mával rukama, naznačoval stíravé pohyby, zhluboka se nadechoval mezi větami s těžkým

přizvukem. Když skončil, kývl na Smithbacka. "Nechcete se teď podívat na brouky?" zeptal se.

Těhle nabídce nedokázal Smithback odolat. Jeho brouci byli vyhlášení. Představovali podstatu postupu, který vymyslel sám Von Oster, ale dnes ho využívala všechna velká přírodovědná muzea v zemi. Brouci obrali maso z menších zdechlin a zanechali za sebou vybělenou, perfektně zachovanou kostru.

"Trezor", v němž žili brouci, byl horký a vlhký, o něco větší než obyčejná komora. Brouci nazývaní dermestidi pocházeli z Afriky a žili v bílých keramických válcích s hladkými stěnami a s průzory nahoře. Pomalu lezli po několika mrtvých, kožovitých zvířatech.

"Co jsou zač?" zeptal se Smithback při pohledu na brouky pokryté mršiny ve válcích.

"Netopýři!" řekl Von Oster. "Netopýři pro doktora Huysmanse. Bude trvat asi deset dní, než ty netopýři očistí."

Smithback už měl zápachu a brouků dost. Vstal a podával starému muži ruku. "Musím jít. Díky za rozhovor. A ti brouci jsou skutečně skvělí."

"Mockrát děkuji!" odpověděl Von Oster. "Ale počkejte. Rozhovor, říkáte. Pro koho tu knihu píšete?" Najednou mu došlo, že absolvoval interview.

"Pro muzeum," řekl Smithback. "Stojí za tím Rickmanová."

"Rickmanová?" Von Osterovi náhle blýsklo v očích.

"Ano. Proč?" zeptal se Smithback.

"Vy pracujete pro Rickmanovou?" nevěřil svým uším Von Oster.

"Vlastně ne. Ona mi do toho jenom pořád mluví," upřesnil Smithback.

Von Oster nasadil růžový úšklebek. "Och, ona jed, tahle! Proč pro ni děláte?"

"Prostě k tomu došlo," řekl Smithback rád, že našel spojení. "Nevěřil byste, co kvůli ní musím vytrpět. Bože."

Von Oster sepal ruce. "Věřím tomu! Věřím tomu! Ona dělá všude samé problémy! Tahle výstava, ona dělá samé problémy!"

Poznámka vyvolala Smithbackův zájem. "Jak to?" zeptal se.

"Ona je tady každý den, jenom říká, tohle ne dobré, tamto ne dobré. Gott, ta ženská!"

"To je jí podobné," usklíbl se Smithback. "Copak se jí nezdálo?"

"Ty, jak tomu říkáte, ty věci od kmene Kothogů. Byl jsem včera odpoledne nahoře a ona přiletěla. "Všichni odejít z výstavy! My přineseme figurku Kothogů!" Všichni museli nechat práce a jít."

"Figurku? Jakou figurku? Co je na ní tak zvláštního?" Smithbacka náhle napadlo, že to, co Rickmanovou dokáže vyvést z míry, se mu může někdy hodit.

"Figurka Mbwuna, velký trháč výstavy. Já moc toho nevím. Ale ona byla velice rozčilená, říkám vám."

"Proč?"

"Jak povídám, ta figurka. Vy jste neslyšel? Moc řečí kolem ní, samé špatné. Snažím se je neslyšet."

"Jaké řeči?"

Smithback naslouchal starci drahnou dobu. Nakonec vycouval z dílny a Von Oster ho následoval až k výtahu.

Když se dveře zavíraly, muž ještě stále mluvil. "Nešťastníku, musíte pro ni pracovat!" zavolal za Smithbackem ve chvíli, kdy výtah začal stoupat. Ale Smithback ho už nevnímal. Horečně přemýšlel.

20

Odpoledne už pomalu končilo a Margo vzhledla unaveně od počítače. Protáhla se, odeslala text na tiskárnu v chodbě, potom se posadila a protřela si oči. Text pro Moriartyho konečně dokončila. Pripadal jí trochu strohý v detailech. Nebyl tak důkladně propracovaný, jak by si přála, ale nemohla mu věnovat příliš mnoho času. Ve skrytu duše byla ráda, že už ho může vytisknout a zanechat do Moriartyho kanceláře ve čtvrtém patře Butterfieldovy observatoře, kde sídlil přípravný tým výstavy Mýty.

Prstem jela po telefonním seznamu zaměstnanců a hledala Moriartyho linku. Potom zvedla sluchátko a vytočila čtyřmístné číslo.

"Centrála výstavy," uslyšela něčí hlas. V pozadí se někdo právě hlasitě loučil.

"Prosila bych George Moriartyho," řekla Margo.

"Myslím, že je dole na výstavě," odpověděl hlas. "Právě ji uzavíráme. Mám něco vyřídit?"

"Ne, díky," odpověděla Margo a zavěsila. Pohlédla na hodinky: bylo už skoro pět. Za chvíli zavrou muzeum. Ale na výstavu se až do pátečního večera nedostane a slíbila Moriartymu materiály.

Když vstávala, vzpomněla si na Frockovu nabídku, aby zavolala Gregu Kawakitovi. Povzdechla si a znovu zvedla telefon. Může to s ním zkusit. Třeba už odešel z budovy a ona mu nechá jenom vzkaz na záznamníku.

"Greg Kawakita," uslyšela známý baryton.

"Gregu? Tady Margo Greenová." Přestaň s tím omluvným tónem. Vždyť to není žádný vedoucí oddělení.

"Ahoj, Margo. Co se děje?" Ze sluchátka zaslechla slabé chrastění klíčů.

"Chtěla bych tě požádat o laskavost. Vlastně mi to navrhl doktor Frock. Dělam analýzu nějakých rostlin pocházejících od kmene Kiribitů a on říká, abych je nechala projet vaším extrapolátorem. Možná najde mezi těmi vzorky nějakou genetickou příbuznost."

Nastalo ticho. "Doktor Frock si myslí, že by to mohl být dobrý test vašeho programu, a mně by to pomohlo," naléhala. Kawakita promluvil po chvíli ticha. "No, víš Margo, rád bych ti s tím pomohl, věř mi. Ale extrapolátor dosud není v takovém stavu, aby ho mohl použít kdokoli. Vychytávám pořád mouchy a nemohl bych ručit za výsledek."

Margo zrudla. "Tak kdokoli?"

"Promiň, špatně jsem se vyjádřil. Víš, co myslím. A kromě toho teď nevím, kam dřív skočit, a díky těm časovým omezením je to ještě horší. Raději to odložíme o týden dva? Souhlasíš? Ozvu se ti."

Linka oněměla.

Margo vstala, popadla sako a kabelku a šla na chodbu vyzvednout sjetinu. Věděla, že to odloží na neurčito. Ale co, k čertu s Kawakitou. Než odejde, zaskočí ještě za Moriartym a dá mu ty papíry. Aspoň ji provede po výstavě a ona možná zjistí, kvůli čemu je kolem ní takový bláznec.

O pár minut později kráčela pomalu prázdnou Selousovou výstavní síní. U vchodu stáli dva strážníci a v informačním stánku nějaký zaměstnanec právě odemykal vitríny a rovnal suvenýry, aby byl připraven na další nápor návštěvníků. Za předpokladu, že někdo přijde, napadlo Margo. Pod velkou bronzovou sochou Selouse se bavili tři policisté. Margo si nevšimla.

Margo zjistila, že se v myšlenkách vrací k rannímu rozhovoru s Frockem. Kdyby se nepodařilo najít vraha, bezpečnostní opatření by se zpřísnila. Možná by se oddálila obhajoba její disertace. Nebo by mohlo být uzavřeno celé muzeum. Margo zavrtěla hlavou. Kdyby k tomu došlo, asi by se vrátila domů.

Zamířila k Walkerově galerii a zadnímu vstupu do Mýtů. K jejímu zklamání byly velké železné dveře zamčené a před nimi mezi dvěma bronzovými sloupky byl natažen fialový provaz. Vedle cedule stál nehnutě policista.

"Můžu vám pomoci, slečno?" zeptal se. Na štítku měl napsáno F. BEAUREGARD.

"Jdu za Georgem Moriartym," odpověděla Margo. "Myslím, že je někde ve výstavních sálech. Musím mu něco předat."

Zamávala papíry před policistou, ale nezdálo se, že by to na něj zapůsobilo.

"Promiňte, slečno," řekl. "Už je po páté. Neměla byste tady vůbec být. A kromě toho," řekl už příjemnějším tónem, "výstava byla až do zahájení zapečetěná."

"Ale...", začala Margo protestovat, potom se obrátila a s povzdechem se vydala zpět do sálu.

Když zahnula za roh, zastavila se. Na konci prázdné chodby začínal šerý rozlehlý sál. Beauregard už na ni neviděl. Z náhlého popudu zahnula prudce doleva malou nízkou chodbou, která ústila do další souběžné. Možná ještě není tak pozdě a Moriartyho přece jenom najde.

Vyšla po širokém schodišti, rozhledla se opatrně kolem sebe a pomalu vešla do klenutého sálu vyhrazeného hmyzu.

Potom zahnula doprava a vstoupila na galerii, která vedla ve výši druhého patra kolem Mořského sálu. Jako všechny místnosti muzea působil strašidelně a opuštěně.

Margo sestoupila po jednom ze dvou úzkých schodišť na granitovou podlahu hlavního sálu. Kráčela teď mnohem pomaleji, minula skupinku mrožů v životní velikosti a rafinovaně opracovaný model mořského dna. Věděla, že tyhle rekonstrukce, tak oblíbené ve třicátých letech, už nebylo možno vytvářet - jejich výroba byla příliš nákladná.

Na druhém konci sálu byl vchod do Weismanovy galerie, kde se konaly velké příležitostné výstavy. Právě v ní a v řadě dalších sálů byla instalována výstava Mýty. Velké prosklené dvoukřídlové dveře byly zevnitř polepeny černým papírem a na něm hlásal nápis GALERIE UZAVŘENA. PŘÍPRAVA NOVÉ VÝSTAVY. DĚKUJEME ZA POCHOPENÍ. Dveře nalevo byly zamčené. Ale pravá strana se při zatlačení tiše otevřela.

Ležerně se ohlédla přes rameno: nikdo.

Dveře se za ní se zasyčením zavřely. Zjistila, že se nachází v úzké chodbičce mezi stěnami galerie a zadní stranou výstavních panelů. Kolem se povalovaly překližkové desky a velké hřebíky, na podlaze se klikatily elektrické kabely. Při pohledu vlevo na velkou masu lepenkové skály a desek, stlučených dohromady a podpíraných dřevěnými vzpěrami, měla dojem, že se dívá zezadu na panorama Hollywoodu. Ocítla se v části výstavy Mýty, kterou neměl běžný návštěvník nikdy možnost spatřit.

Opatrně se vydala uličkou a hledala skulinku, kterou by vklouzla do sálu. Prostor byl jen slabě osvětlen žárovkami s kovovými stínítky, rozmístěnými asi dvacet stop od sebe. Snažila se nezakopnout. Brzy narazila na úzký otvor mezi dřevěnými panely byl právě tak veliký, aby se jím protáhla.

Ocítla se ve velké šestiúhelníkové vstupní místnosti. Třemi stěnami z ní gotickými oblouky vycházely chodby a ztrácely se v šeru. Veškeré světlo pocházelo pouze z prosvícených fotografií šamanů, zavěšených vysoko na stěnách. Vůbec nevěděla, ve které části výstavy se právě nalézá, nevěděla, kudy by měla jít, aby našla Moriartyho. "Georgi?" zavolala tiše. V tom tichu a šeru se neodvážila zvýšit hlas.

Prostřední chodbou prošla do dalšího sálu, který byl zaplněný exponáty. Jasné světlo střídavě osvětlovalo různé předměty: masku, kostěný nůž, zvláštní řezbu pokrytou ostny. Artefakty se ztrácely ve fialové tmě. Na stropě probíhala zvláštní hra světla a stínů.

Na druhé straně místnosti se stěny zužovaly. Margo měla pocit, že kráčí do hluboké jeskyně. Dost sugestivní, řekla si. Teď už chápala, proč se Frock rozčiloval.

Zašla hlouběji do stínů, v nichž neslyšela nic kromě svých kroků tlumených tlustým kobercem. Exponáty neviděla, dokud do nich doslova nenarazila. Začala přemýšlet, jak najde cestu zpět do šamanského sálu. Možná se jí někde dál podaří objevit nějaký nezamčený, dobře osvětlený východ.

Úzká chodba se před ní rozdvojovala. Po chvíli váhání zahnula vpravo. Při chůzi si povšimla malých výklenků ve stěnách, které skrývaly groteskní artefakty. Ticho bylo tak tísnivé, že se přistihla, jak zatajuje dech.

Chodba ústila do malého šálku a Margo se zastavila před skupinou maorských tetovaných hlav. Nebyly scvrklé - ze štítku se dozvěděla, že stále obsahují lebky a jsou konzervovány kouřem. Oční důlky měly vyplněny nějakými vlákny a mahagonová pleť se leskla. Černé svařené rty odhalovaly zuby. Šest hlav vytvářelo hystericky se šklebící a do tmy zirájící zástup. Modré tetování bylo až neuvěřitelně dokonalé: rafinované spirály, které se vzájemně proplétaly a rozcházely, se vinuly v nekonečných zákrutech po tvářích, nose a bradě. Jak si přečetla, bylo tetování provedeno zaživa a hlavy byly uchovány na znamení úcty.

Margo si všimla, že hned za nimi se prostor náhle zužuje. Ve vzniklém koutě se tyčil masivní totemový sloup, zezadu ozářený slabým oranžovým světlem. Stíny vlčích hlav a ptáků s krutými, zahnutými zobáky se sápalý vzhůru na strop a rozlézaly se po něm. Napadlo ji, že došla do slepé uličky, a se sebezapřením přistoupila k totemu. Vtom si vlevo před

sebou povšimla malého vchodu, vedoucího do jakéhosi přístěnku. Šla pomalu dál, tiše jako myška. Už dávno zapudila všechny myšlenky na to, že by snad měla volat Moriartyho. Díkybohu, že nejsem ve starém suterénu, pomyslela si. V přístěnku našla nejrůznější fetiše. Některé byly obyčejné kameny s rytinami zvířat, ale většinou se jednalo o přišery zachycující temnou stránku lidských mýtů. Dalším průchodem se Margo dostala do úzké dlouhé místnosti. Její tvar se ztrácel v husté tmě, ze skrytých zdrojů vycházelo slabé namodralé světlo. Strop měla Margo nízko nad hlavou. Smithback tudy bude muset procházet po kolenou, napadlo ji.

Místnost přešla ve velký osmiúhelníkový prostor pod vysokou žebrovou klenbou. Strop pokrývala mozaika se středověkými výjevy ze záhrobi, jimiž procházelo dovnitř mihotavé světlo. Každé stěně vévodilo jedno velké okno. Přistoupila k nejbližšímu a zjistila, že se dívá do mayské hrobky. Uprostřed viděla kostru pokrytou hustou vrstvou prachu. Kolem ní byly rozmístěny nejrůznější předměty. Na hrudním koši ležel velký zlatý náhrdelník a prsty zdobily zlaté prsteny. V půlkruhu kolem lebky byly umístěny malované misky. Jedna obsahovala obětní dar z drobných seschlých kukuřičných klasů.

Dalším oknem hleděla na eskymácký skalní pohřeb i s mumii eskymáka v kožešinách. To následující bylo ještě odpudivější: prohnílá rakev, podle vzhledu z Evropy, bez víka i s nebožtíkem. Ležel tam v tlejícím fraku s kravatou a už ve značném stadiu rozkladu. Hlavu měl natočenou směrem k Margo, jako by se jí chystal sdělit nějaké tajemství. Viděla prázdné oční důlky a rozšklebená ústa. Udělala krok zpět. Proboha, pomyslela si, to je něčí pradědeček. Věcný styl textu na štítku, popisujícího pohřební rituály spojené s typickým americkým pohřbem devatenáctého století, kontrastoval se sugestivností scény. Je to fakt, řekla si. S takhle silným kalibrem má muzeum rozhodně velkou šanci na úspěch.

Dospěla k názoru, že další okna už může vynechat, a opustila chvatně osmiúhelníkovou místnost. Znovu se před ní chodba rozdvíjovala. Nalevo byla jediná malá místnost, napravo vedla dlouhá úzká chodba někam do tmy. Tam nechtěla, aspoň prozatím. Vešla tedy do místnosti vlevo, odkud už nevedl žádný východ, a náhle se zarazila. Její pohled upoutala jedna vitrina. Vykročila k ní.

V tomto prostoru byly nashromážděny ukázky toho nejryzejšího zla v mnoha mytických podobách. Vedle nejrůznějších středověkých zobrazení ďábla zde byl i eskymácký zlý duch Tornarsuk. Ale Margo zaujal hrubý kamenný oltář uprostřed. Na něm seděla v záři žlutého bodového svítidla malá figurka, vyřezaná tak precizně, že Margo až zatajila dech. Tělo měla pokryté šupinami a stála na čtyřech. Ale přesto se v těch dlouhých údech a ve sklonu hlavy dalo vypořádat cosi lidského. Zachvěla se. Z čí představivosti vznikla tahle bytost se šupinami a chlupy? Pohled jí sklouzl na popisek.

MBWUN. Tato figurka znázorňuje síleného boha Mbwuna, nejspíše vyřezaného kmenem Kothogů i z horního toku Amazonky. Tohoto krutého boha, známého také pod jménem Ten, kdo kráčí po čtyřech, se obávalo mnoho domorodých kmenů v oblasti. Podle místních pověstí dokázali Kothogové Mbwuna ovládat a posílali ho na ničivé výpravy k sousedním kmenům. Po kmeni Kothogů se zachovalo pouze několik památek a toto je jediné známé zobrazení Mbwuna. Kromě odkazů v legendách z povodí Amazonky se neví nic o kmeni Kothogů ani o jejich tajemném "ďáblu".

Margo cítila, jak jí po zádech přeběhl mráz. Pohlédla na figurku pozorněji, upoutaly ji ještě tři rysy, malá vychytralá očka..., pařáty. Tři na každé končetině. Proboha. To není možné.

Náhle si uvědomila, že jí všechny instinkty velí, aby zachovala naprostý klid. Minula minuta, potom druhá.

A pak se ozval znovu ten zvuk, který ji předtím doslova ochromil. Zvláštní šelest, pomalý, ostražitý, neskutečně tichý. Na tom tlustém koberci ty kroky musejí být blízko..., velmi blízko. Měla pocit, že se zadusí hrozným pachem připomínajícím kozlinu.

Ze všech sil se snažila potlačit paniku. Rychle se ohlížela po nějakém bezpečném východu. Tma byla neproniknutelná. Nejtíši jak jen mohla, prošla místností. Zaslechla další šustivý zvuk a rozběhla se. Běžela bezhlavě temnotou, kolem strašidelných vitrin a šklebících se soch, které proti ní vyskakovaly ze tmy, běžela dál přes různé místnosti a chodby a volila vždy tu nejméně nápadnou cestu.

Nakonec, když už úplně ztratila orientaci a došel jí dech, zalezla do místnůstky, zaplněné ukázkami přírodního léčitelství. Zalapala po dechu a vmáčkla se za vitrínu s trepanovanou lidskou lebkou na železné tyči. Ukryla se ve stínu a poslouchala.

Nic žádný zvuk, žádný pohyb. Čekala, dokud se jí nezklidnil dech a nevrátila rozvaha. Tam venku nic nebylo. Nikdy tam nic nebylo to jen její vybičovaná představivost ji vyhnala na tuhle cestu jako vystřiženou z nočních můr. Byla jsem pěkně blbá, že jsem lezla dovnitř, říkala si. Nejspíš nebudu mít chuť se sem někdy vrátit ani v nejrůznějším sobotním provozu.

Ale teď musí hledat cestu ven. Bylo už pozdě a ona jenom doufala, že až najde zamčený východ, budou poblíž nějakí lidé, kteří uslyší její klepání. Ta hrůza, až se bude muset zpovídat strážnému nebo policistovi. Ale to už bude venku. Vyhledla přes vršek vitríny. Ačkoli to všechno byly jenom její představy, ani za nic by se nevydala stejnou cestou nazpět. Zatajila dech, tiše vyklouzla ven a poslouchala. Nic.

Zahnula doleva, šla pomalu chodbou a pátrala po cestě, která by vedla ven. Na velkém rozcestí chodeb se zastavila, oči upírala do tmy a v duchu se přela, kterou cestou se má dát. Neměly by tady být směrovky s vyznačeným východem? Hádej, jestli už je instalovali. Typické. Ale chodba vlevo vypadala slibně: zdálo se, že vpředu, kam už jen stěží dohlédla, končí v nějakém větším prostoru.

Koutkem oka zahlédla nějaký pohyb. Celá ztuhla a pohlédla váhavě doprava. Přes vitríny a šklebící se artefakty se k ní plíživě přibližoval nějaký stín v té tmě rozeznávala jen jakési vlnění.

Neskutečnou rychlostí, do níž vložila všechnu svou hrůzu, vystřelila chodbou. Spíš cítila, než viděla, jak před ní stěny chodby mizí a rozšiřují se. Pak před sebou spatřila dvě zapuštěné vertikální zářivky, které lemovaly dvě velká křídla

dveří. Aniž zmínila tempo, vrhla se k nim. Dveře se rozletly a něco na druhé straně ruplo. Ocitla se v měkkém načervenalém nočním osvětlení muzea. Tváře jí ochladil čerstvý vzduch. S pláčem přibouchla dveře, opřela se o ně, zavřela oči, čelo přitiskla na studený kov a mezi vzlyky se snažila popadnout dech. V karminovém přitíni za ní někdo zakašlal.

VÝSTAVA MÝTY ČÁST DRUHÁ

21

"Co se tady děje?" zazněl strohý hlas.

Margo se prudce obrátila a málem se zhroutila úlevou. "Pane Beauregarde, tam...", začala, potom se uprostřed věty zarazila.

F. Beauregard, upravující bronzové sloupky, které se nárazem dveří převrhly, při vyslovení svého jména vzhlédl. "Hej, vy jste to děvče, co se předtím snažilo dostat dovnitř!" V očích mu zablesklo. "Co se děje, slečno, ztratila jste řeč?"

"Pane, tam...", Margo se pokusila začít znova, ale opět jí selhal hlas.

Policista udělal krok vzad, založil si ruce na hrudi a čekal. Pak se mu na tváři objevil výraz překvapení. "Tak sakra! Hele, dámo, jste v pořádku?"

Margo se sesypala, smála se nebo plakala, sama si nebyla jistá a utírala si slzy.

Policista ji uchopil jednou rukou pod paži. "Myslím, že byste měla jít se mnou."

Při představě, že by musela sedět v místnosti plné policistů a stále dokola líčit svůj zážitek, možná by k tomu byli přizváni doktor Frock a třeba i doktor Wright, a nedej bože by musela jít zpět na výstavu, rychle vystřízlivěla. Budou mě považovat za blázna. "Ale ne, to není nutné," popotáhla. "Jenom jsem se trochu polekala."

Nezdálo se, že by Beauregarda přesvědčila. "Přesto si myslím, že bychom měli zajít za poručíkem D'Agostou." Druhou rukou vytáhl z kapsy kalhot objemný poznámkový blok v kožených deskách. "Jak se jmenujete?" zeptal se. "Budu o tom muset podat hlášení."

Bylo jasné, že ji nepustí, dokud mu to neřekne. "Jmenuji se Margo Greenová," řekla nakonec. "Jsem asistentkou doktora Frocka. Dělal jsem nějakou práci pro George Moriartyho je kurátorem téhle výstavy. Ale pravdu jste měl vy. Uvnitř nikdo nebyl." Jemně se při řeči vyvinula z policistova sevření. Potom se dala na ústup směrem k Selousově výstavní síni a stále mluvila. Beauregard ji pozoroval a nakonec s pokrčením ramen rozevřel notes a začal psát.

V sále se Margo zastavila. Nemohla se vrátit zpátky do kanceláře; bylo skoro šest a platil už zákaz pohybu po muzeu. Nechtěla jít domů, nemohla jít domů, aspoň ne teď.

Potom si vzpomněla na text pro Moriartyho. Jedním loktem se dotkla boku výborně, kabelka byla na svém místě, na úprku ji neupustila. Ještě okamžik stála, potom přešla k opuštěnému informačnímu stánku. Zvedla sluchátko telefonu a vytočila číslo.

Jedno zazvonění, pak se ozvalo: "Moriarty."

"Georgi?" promluvila. "Tady Margo Greenová."

"Ahoj, Margo. Co se děje?"

"Jsem v Selousově síni. Zrovna jsem přišla z výstavy."

"Z mé výstavy?" překvapeně zareagoval Moriarty. "Cos tam dělala? Kdo tě pustil dovnitř?"

"Šla jsem za tebou. Chtěla jsem ti dát ten elaborát o Kamerunu. Byl jsi tam?" Cítila, jak se jí začíná znovu zmocňovat panika.

"Ne. Výstava už by měla být před pátečním otevřením zapečetěná," řekl Moriarty. "Proč?"

Margo zhluboka dýkala, snažila se ovládnout. Ruce se jí třáslly a sluchátko jí naráželo do ucha.

"Co si o ní myslíš?" zeptal se Moriarty zvědavě.

Margo se hystericky zahihňala. "Děsivá."

"Najali jsme pár odborníků, aby dali dohromady osvětlení a rozmístění předmětů. Doktor Cuthbert dokonce sehnal chlapíka, který navrhoval Dům hrůzy pro Fantasyworld. Je považován za nejlepší na světě, víš?"

Margo se konečně ovládla natolik, že byla schopná mluvit. "Georgi, na výstavě bylo něco se mnou." Strážný na druhé straně sálu ji spatřil a vydal se k ní.

"Co znamená to tvé něco?"

"Přesně to!" Náhle se ocitla zpátky na výstavě, ve tmě před tou strašnou figurkou. Vzpomněla si na nahořklou pachutí hrůzy.

"Hele, přestaň ječet!" řekl Moriarty. "Víš co, zajdeme ke "Kostem" a probereme to. Stejně už bychom oba měli být z muzea pryč. Slyším, co říkáš, ale nerozumím tomu."

Hostinec U kostí, jak říkal každý v muzeu, znali místní obyvatelé pod názvem U Blarneyského kamene. Jeho nenápadná fasáda byla vmáčknutá mezi dvě velké zdobené budovy na Sedmdesáté druhé ulici přímo naproti jižnímu vchodu do muzea. Stejně jako v ostatních podobných barech na Upper West Side jste si tady sice nemohli objednat zaječí speciality ani pět příchutí minerální vody, ale mohli jste dostat domácí sekanou a tuplák Harpu za deset dolarů. Zaměstnanci muzea téhle hospodě říkali U kostí, protože Boylan, majitel, nacpal a přidrátoval na každé volné místo neuvěřitelné množství kostí. Stěny lemoval bezpočet stehenních a holenních kostí, které byly natěsnány vedle sebe jako bambusové obložení. Nártní kůstky, lopatky a česky tvořily bizarní mozaiky na stropě. Každý výklenek zaplňovaly lebky nejrůznějších savců. Kde ty kosti sehnal, bylo záhadou, ale proslýchalo se, že to byly trofeje z nočních nájezdů na muzeum.

"Lidi je sem nosej," pokrčil Boylan vždycky rameny. Přirozeně se tohle místo stalo oblíbenou zastávkou personálu

muzea.

U pultu bylo vždycky plno a Moriarty a Margo si museli razit cestu, aby se dostali k volnému stolku. Margo se rozhlédla a spatřila několik zaměstnanců muzea, včetně Billa Smithbacka. Spisovatel seděl u baru a vzrušeně se bavil s nějakou štíhlou blondýnou.

"Tak jo," snažil se Moriarty překřičet okolní hlasy. "Co ses mi to snažila v telefonu říct? Myslím, že jsem to úplně nepochopil."

Margo se zhluboka nadechla. "Šla jsem na výstavu, abych ti předala ty papíry. Byla tam tma. Něco tam bylo. Sledovalo mě to. Šlo to po mně."

"Zase to slovo, něco. Proč to nepojmenuješ?"

Margo zavrtěla netrpělivě hlavou. "Nechtěj, abych to vysvětlovala. Slyšela jsem tam nějaké zvuky, jako tlumené kroky. Byly tak ostražitě, tak tiché, já..." pokrčila rozpačitě rameny. "A taky jsem tam cítila takový zvláštní puch. Bylo to hrozné."

"Hele, Margo...", spustil Moriarty, potom se na okamžik odmlčel, protože přišla číšnice pro objednávku nápojů. "Ta výstava je udělaná tak, aby děsila. Říkalas mi sama, že Frock a ostatní ji považují za příliš sugestivní. Dokážu si živě představit, jaký to musel být pocit, být tam zamčená, sama ve tmě..."

"Jinými slovy jsem si to prostě vymyslela." Margo se zoufale zasmála. "Ani nevíš, jak ráda bych tomu věřila."

Přinesli pití: světlé pivo pro Margo a pintu Guinness pro Moriartyho, s hustou čepicí pěny téměř na půl palce vysokou. Moriarty znalecky usrl. "A ke všemu tyhle vraždy a všechny ty řeči, co se kolem nich nadělají," prohlásil. "Pravděpodobně bych nereagoval jinak."

Margo, která už se trochu uklidnila, váhavě promluvila. "Georgi, ta malá figurka na výstavě...?"

"Mbwun? Co je s ním?"

"Na předních nohou má tři pařáty."

Moriarty si vychutnával svého Guinness. "Vím. Je to úžasná soška, jeden z vrcholů výstavy. I když v ni samozřejmě nevěřím, myslím si, že nejpřitažlivější na ní je ta kletba."

Margo ochutnala pivo. "Georgi. Chci, abys mi řekl co nejpodrobněji všechno, co víš o té Mbwunově kletbě."

Jejich hovor přehlušil výkřik. Margo vzhledla a spatřila Smithbacka, jak se vynořuje z kouřové clony, ruce plné poznámkových bloků, vlasy shrnuté z čela mu trčely na všechny strany. Ženu, s níž prve mluvil u baru, nebylo nikde vidět.

"Schůzka zatracenců," řekl. "Tahle 'policejní hodina' je fakt skvělá. Bůh mě chraň před policajty a výkonnými ředitelkami." Aniž čekal na pozvání, hodil bloky na stůl a uvelebil se vedle Margo.

"Doneslo se mi, že se chystají výsledky všech, kteří pracují poblíž míst, kde se vraždilo," podotkl. "Myslím, že se to týká i tebe, Margo."

"Přijdu na řadu příští týden," odpověděla.

"O tom jsem nic neslyšel," řekl Moriarty. Nezdálo se, že by ho Smithbackova přítomnost nějak těšila.

"No, ty se toho nemusíš taky bát, tam na tom svém cimbuří," prohodil Smithback. "Tahle bestie z muzea nejspíš schody nezvládá."

"Vypadá to, že máš dneska večer nějakou blbou náladu," řekla Margo Smithbackovi. "Provedla snad Rickmanová na tvém rukopise další amputaci?"

Smithback ještě stále mluvil k Moriarty. "Viš, přesně s tebou jsem potřeboval mluvit. Mám na tebe otázku." V dohledu se objevila číšnice a Smithback na ni mávl. "Macallana."

"Tak, kde jsme to přestali," pokračoval potom. "Co mě zajímá? Ta historka o sošce Mbwuna." Nastalo napjaté ticho. Smithback pohlédl z Moriartyho na Margo. "Co jsem řekl?"

"O Mbwunovi jsme právě teď mluvili," podotkla Margo nejistě.

"Jo?" Smithback na to. "Jak je ten svět malý. No prostě, ten starý Rakušan od brouků Von Oster mi řekl, že se Rickmanová málem stavěla na hlavu, aby dostala Mbwuna na výstavu. Něco o citlivých místech. Tak jsem se v tom trochu pohrabal."

Přinesli skotskou a Smithback nejprve znalecky zvedl sklenku do výšky a pak ji do sebe převrátil.

"Zatím jsem zjistil tohle," pokračoval. "Vypadá to, že kolem horního toku Xingu v Amazonii žil kmen Kothogů. Nejspíš to byla pěkná sebranka plno nadpřirozena, lidské oběti a tak. Protože po sobě nezanechali příliš mnoho stop, předpokládají antropologové, že vymřeli už před staletími. Zůstala po nich jenom snůška mýtů u okolních kmenů."

"Něco z toho taky vím," začal Moriarty. "Margo a já jsme se o tom zrovna bavili. Až na to, že ne všichni si mysleli..."

"Vím, vím. Zadrž."

Moriarty se zarazil, vypadal rozčileně. Byl zvyklý spíš vést přednášky než je poslouchat.

"Ale před pár lety pracoval tady v muzeu chlapík jménem Whittlesey. Dal dohromady výpravu ke Xingu, která měla za úkol pátrat po stopách Kothogů po artefaktech, starých sídlištích, prostě po čemkoli." Smithback se spiklenecky předklonil. "Ale Whittlesey nikomu neřekl, že nechce pátrat pouze po starých stopách Kothogů. Snažil se najít samotný kmen. Nějak vyčenichal, že Kothogové stále existují, a byl si dost jistý, že je dokáže najít. Vypracoval něco, čemu se říká zaměření mýtů."

Tentokrát se už Moriarty nedal zastavit. "To se dělá tak, že na mapě označíte všechna místa, kde se vyskytují legendy o lidech nebo lokalitách, vymezíte oblasti, kde jsou legendy nejpodrobnější a nejsouvislejší, a nakonec určíte přesný střed tohoto území. A tam se dá obvykle najít zdroj těchto mýtických cyklů."

Smithback se na okamžik zahleděl na Moriartyho. "To je fakt," řekl. "V každém případě Whittlesey v roce 1987 odjíždí a mizí v amazonském deštném pralese. Pak už ho nikdo nikdy nespátl."

"Tohle všechno ti vyprávěl Von Oster?" obrátil Moriarty oči v sloup. "Otravný dědek."

"Možná je otravný, ale ví toho zatraceně moc o tomhle muzeu." Smithback pátravě zkoumal svou prázdnou skleničku. "V džungli nejspíš došlo k velké konfrontaci a většina expedice se brzy vydala zpět. Našli něco tak důležitého, že chtěli okamžitě odjet, ale Whittlesey nesouhlasil. Zůstal ještě s dalším chlápem, ten se jmenoval Crocker. Nejspíš oba zahynuli v džungli. Ale když jsem se zeptal Von Ostera na další podrobnosti kolem téhle figurky Mbwuna, najednou zchladl." Smithback se výmluvně napřimil a pohledem sledoval číšníci. "Asi se budu muset poohlídnout po někom, kdo se téhle expedice zúčastnil."

"Hodně štěstí," poznamenala Margo. "Všichni se cestou zpět zabili při letecké havárii."

Smithback se na ni pátravě podíval. "To je blbý. Ale jak ty to víš?"

Margo váhala, protože si vzpomněla, že je Pendergast žádal, aby si to nechali pro sebe. Pak si vybavila, jak ji Frock svíral ráno ruku. Tuhle příležitost nesmíme propást. Nesmíme si tuhle příležitost nechat ujít. "Řeknu vám, co vím," spustila pomalu. "Ale nikde ani slovo. A musíte slíbit, že mi budete pomáhat, jak to půjde."

"Víš, co děláš, Margo?" zpozorněl Moriarty.

"Pomáhat ti? Jasně, žádný problém," prohlásil Smithback. "A s čím, prosím tě?"

S odmlkami jim Margo pověděla o schůzce v bezpečnostní zóně o odlitcích pařátu, o bednách, o Cuthbertově vyprávění. Potom popsala sošku Mbwuna, kterou viděla na výstavě - vynechala jen svou paniku a útěk. Věděla, že by ji Smithback neuvěřil o nic víc než Moriarty.

"A právě když jsi přišel, jsem žádala George, aby mi vyprávěl všechno, co ví o kletbě Kothogů."

Moriarty pokrčil rameny. "Vlastně toho moc není. Podle místních legend byli Kothogové tajemný kmen s čarodějnickým kultem. Říkalo se o nich, že dokáží ovládat demony. Měli bytost známého, jestli chcete kterou používali pro vraždy ze msty. To byl Mbwun. Ten, kdo kráčí po čtyřech. Jakmile objevil Whittlesey tuhle figurku a další předměty, zabalil je a poslal do muzea. K podobné svatokrádeži došlo už mockrát předtím. Ale když se pak ztratil v džungli a nikdy už se neobjevil a zbytek výpravy zahynul na zpáteční cestě..." Pokrčil rameny. "Kletba."

"A teď umírají lidé v muzeu," dodala Margo.

"Chceš tím říct, že Mbwunova kletba, povídačky o bestii z muzea a tyhle vraždy spolu souvisejí?" zeptal se Moriarty.

"Ale Margo, nežer to tak."

Naštvaně na něj pohlédla. "Neříkal's mi sám, že Cuthbert dal tu figurku na výstavu až na poslední chvíli?"

"To je fakt," řekl Moriarty. "Veškerou práci na téhle relikvii prováděl sám. To není nic zvláštního, když uvážíme, o jakou vzácnost jde. A co se týče toho pozdního umístění na výstavu, to byl, myslím, nápad Rickmanové. Nejspíš si myslela, že to přitáhne větší pozornost."

"O tom pochybuju," podotkl Smithback. "Takhle ona neuvažuje. Pokud jí o něco šlo, tak spíš o to, aby pozornost odvrátila. Vyvolejte nějaký skandál a ona se začne třepotat jako mol u svíčky." Zachechtal se.

"Ale nechápu, o co jde v tomhle případě tobě?" chtěl vědět Moriarty.

"Snad si nemyslíš, že mě zajímá nějaký starý zaprášený artefakt?" Smithbackovi se podařilo konečně na sebe upozornit číšníci a objednal ke stolu další rundu.

"No, je jisté, že ti Rickmanová nedovolí, abys o tom psal," řekla Margo.

Smithback se ušklíbl. "Máš rozhodně pravdu. Nejspíš by se to dotklo všech příslušníků kmene Kothogů, co jich v New Yorku je. Víte, jdu po tom proto, že mi Von Oster řekl, jak to Rickmanovou vytočilo. Tak jsem si říkal, že se mi možná podaří najít nějakou špinu. Něco, co mi umožní zaujmout lepší výchozí pozici, až dojde k naší další schůzce mezi čtyřma očima. Něco jako: 'Tahle... kapitola... zůstane tak jak je, jinak beru Whittleseyho příběh do časopisu Smithsonian.'"

"Hele, moment," řekla Margo. "Nesvěřila jsem se ti, abys z toho třískal peníze. Copak to nechápeš? Musíme se dozvědět víc o těch bednách. Ať už ty lidi vraždí cokoli, chce to něco z nich. Musíme zjistit co."

"Já hlavně potřebuju co nejdřív najít ten deník," prohlásil Smithback.

"Ale Cuthbert říká, že se ztratil," namítla Margo.

"Dívala ses do přístupové databáze?" zeptal se Smithback. "Možná je tam nějaká informace. Udělal bych to sám, ale má přístupová práva jsou mizivá."

"Moje taky," odpověděla Margo. "A dnes jsem navíc neměla s počítači štěstí." Řekla jim o svém rozhovoru s Kawakitou.

"A co tady Moriarty?" dostal Smithback nápad. "Ty jsi přece počítačový kouzelník, ne? A kromě toho jako pomocný kurátor máš určité široká přístupová práva."

"Myslím, že bychom to měli přenechat policii." Moriarty se snažil důstojně vykroutit. "Není na nás, abychom se do toho pletli."

"Copak nic nechápeš?" naléhala Margo. "Nikdo neví, s čím tady máme co dělat. V sázce jsou lidské životy možná i budoucnost muzea."

"Já vím, že tvé pohnutky jsou správné, Margo," řekl Moriarty. "Ale Billovi nevěřím."

"Mé pohnutky jsou čisté jako horský pramen," bránil se Smithback. "Rickmanová se pokouší zbořit věž novinářské pravdy. Jenom se snažím hájit pozice."

"Nebylo by snazší Rickmanové vyhovět?" zeptal se Moriarty. "Myslím, že tvá vendetta je poněkud dětinská. A víš co? Stejně nevyhraješ."

Na stole se objevily nápoje. Smithback svou sklenici znovu vypil na ex a s požitekem vydechl. "Jednou tu děvku dostanu," prohlásil.

22

Beauregard dopsal, potom nacpal notes zpátky do zadní kapsy. Věděl, že by měl tenhle incident hlásit. K čertu s tím. Ta holka vypadala tak vyděšeně. Bylo jasné, že se jí něco přihodilo. To hlášení udělá, až bude čas, teď ne.

Beauregard, měl neustále špatnou náladu. Nerad hlídkoval u dveří. Ale pořád to bylo lepší než řídit dopravu místo

rozbitého semaforu. A udělá dobrý dojem na O'Ryanse. Jo, řekne, jsem přidělený k případu v muzeu. Promiň, nemůžu o tom mluvit.

Na muzeum je tohle místo zatraceně tiché, říkal si Beauregard. Očekával, že ve všední den tady bude pěkný cvrkot. Ale muzeum od neděle normální nebylo. Během dne tudy aspoň procházeli zaměstnanci do nových výstavních síní. Ale potom je kvůli blížícímu se zahájení výstavy uzavřeli. Nemáte-li písemný souhlas doktora Cuthberta, nesmíte dovnitř, jedině kdybyste byli od policie nebo ochranky. Směna mu končí v šest a pak se může těšit na dva dny volna. Pojede sám rybařit do Catskills. Už týdny se na to těší.

Beauregard pohladil pouzdro své osmatřicítky. Jako vždy připraven do akce. A na druhém boku měl pistoli o takové ráži, že by dostala na kolena i slona.

Beauregard za sebou zaslechl tiché ťukání.

Prudce se otočil, srdce se mu rozbušilo, ale spatřil jen zavřené dveře. Vylovil klíč, odemkl dveře a nahlédl dovnitř.

"Je tam někdo?"

Nic, jen chladný větřík.

Zavřel dveře a vyzkoušel zámek. Člověk mohl vyjít, ale dovnitř se nedostal. Ta holka musela proklouznout hlavním vchodem. Ale copak ho taky nezamkli? Nikdy mu nic neřeknou.

Opět uslyšel ten zvuk.

Ale sakra, říkal si, to přece není moje věc, abych lezl dovnitř. Nikoho nesmím pustit na výstavu. O těch, co půjdou z ní, nepadlo ani slovo.

Beauregard si začal tiše broukat, do rytmu si ťukal dvěma prsty do boku. Ještě deset minut a vypadne z tohoto začarovaného domu.

Zvuk se ozval znovu.

Beauregard podruhé odemkl dveře a vrazil hlavu daleko do tmy. Viděl jenom nejasné obrysy: vitríny s exponáty, přízračný vstup. "Tady policie. Vy tam ozvěte se, prosím."

Vitríny byly tmavé, stěny pouhé stíny. Žádná odpověď.

Beauregard vycouval a vytáhl vysílačku. "Beauregard velitelskému, slyšíte mě?"

"Tady stanoviště. Co se děje?"

"Hlásím zvuky u zadního vchodu na výstavu."

"Jaké zvuky?"

"Nejasné. Zní to, jako by byl někdo uvnitř."

V pozadí někdo mluvil a potom uslyšel tlumený smích.

"Frede?"

"Co je?" S každou minutou byl Beauregard nervóznější. Dispečer na velitelském stanovišti byl pěkný hňup.

"Raději tam nechod'."

"Proč ne?"

"Mohla by to být ta příšera, Frede. Mohla by tě dostat."

"Běž k čertu," zamumlal si Fred pro sebe. Bez posil nemohl nic podniknout a dispečer to věděl.

Zpoza dveří se ozvalo škrábání, jako by po nich někdo přejížděl nehty. Beauregard cítil, že se mu nedostává dech.

Ve vysílačce zapraskalo. "Už jsi tu obludu viděl?" uslyšel hlas.

Beauregard se snažil ovládat hlas: "Opakuju, hlásím neznámé zvuky na výstavě. Žádám posily."

"Chce posily." Opět ten potlačovaný smích. "Frede, nemáme žádné posily. Všichni mají práci."

"Hele," ztratil Beauregard trpělivost. "Kdo je to tam s tebou? Proč ho sem nepošleš?"

"McNitt. Má přestávku na kávu. Že, McNitte?"

Znovu zaslechl smích.

Beauregard vypnul vysílačku. Zatracení blbci, pomyslel si. To je profesionální přístup. Jenom doufal, že na další frekvenci to slyšel poručík.

Čekal v temné chodbě. Ještě pět minut a padám.

"Stanoviště volá Beauregarda. Slyšíš mě?"

"Slyším," řekl Beauregard.

"Už je tam McNitt?"

"Ne," odpověděl Beauregard. "Skončila mu pauza?"

"Hele, jenom jsem si dělal srandu," řekl dispečer trochu nervózně. "Hned jsem ho poslal nahoru."

"No, tak se teda ztratil," poznamenal Beauregard. "A mně za pět minut končí služba. Vypadnu na dalších osmačtyřicet hodin a nic mi v tom nezabrání. Měl bys volat raději jemu."

"Neozývá se," řekl dispečer.

Beauregarda náhle něco napadlo. "Kudy šel? Jel výtahem v sekci 17, tím za zasedačkou?"

"Jo, přesně tak jsem mu to řekl. Výtah v sekci 17. Mám tady mapu, stejnou jako ty."

"Skvělé, aby se dostal až sem, bude muset projít celou výstavu. To bylo fakt moudré. Tos ho mohl zrovna poslat pro jídlo."

"Hele, Freddy, hochu, mně o moudrosti nepovídej. To on se vypařil. Zavolej mi, až se objeví."

"Vlastně je mi to docela jedno, za pět minut stejně padám," prohlásil Beauregard. "Pak už z toho bude bolet hlava Effingera. Končím."

V tom okamžiku uslyšel Beauregard z výstavy další zvuky. Znělo to jako tlumená rána. Ježíši, napadlo ho, McNitt. Odemkl dveře, a když vcházel dovnitř, odepl pouzdro osmatřicítky.

Dispečer ukousl další kus oříškového koláče, žvýkal a zapil ho pořádným hltem kávy. Ve vysílačce zapraskalo.

"McNitt stanovišti. No tak, dělej."

"Slyším. Kde se, sakra, flákáš?"

"Jsem u zadního vchodu. Beauregard tady není. Není po něm ani vidu, ani slechu."

"Počkej, zkusím ho dostat." Přepnul vysílačku. "Stanoviště Beauregardovi. Frede, ozvi se. Stanoviště volá Beauregarda... Hej, McNitte, myslím, že se na to vysral a šel domů. Právě mu skončila směna. Jak ses tam ale dostal ty?"

"Šel jsem, jak jsi mi řekl, ale když jsem se dostal k hlavnímu vchodu, bylo zamčeno, tak jsem to musel celé obejít. Neměl jsem u sebe klíče. Trošku jsem bloudil."

"Zůstaň na místě, jasné? Každou chvíli by ho měli přijít vystřídat. Mám tu napsáno, že Effinger. Ozvi se, až se objeví, a pak se vrať."

"Effinger už je tady. Budeš Beauregarda hlásit?" zeptal se McNitt.

"Blázníš? Copak jsem nějaká chůva?"

23

D'Agosta se ohlédl na Pendergasta, vmáčknutého do špinavého zadního sedadla buicku. Ježíši, napadlo ho, pro chlapa jako je Pendergast by se hodil tak nejnovější cadillac. A místo toho vyfasoval čtyři roky starý buick a řidiče, který skoro neuměl anglicky.

Pendergastovy oči byly napůl zavřené.

"Zabočte na Osmdesátou šestou a stříhnete to přes Central Park," zakřičel D'Agosta.

Řidič se rozjel přes Central Park.

"Teď to vezměte přes Pátou a projedte Šedesátou pátou," navigoval D'Agosta. "Pak se držte jeden blok severně po Třetí a zahrňte vpravo do Šedesáté šesté."

"Padesátá devátá je rychlejší," promluvil řidič s těžkým středozápadním přízvukem.

"Ve večerní špičce ne," zavolal D'Agosta. Proboha, nedokázali ani najít řidiče, který by se vyznal ve městě.

Vůz kličkoval a rachotil po avenue a řidič se prohnal kolem Šedesáté páté ulice.

"Co, k čertu, děláte," ozval se D'Agosta. "Právě jste minul Šedesátou pátou."

"Omlouvám se," prohlásil řidič a vřít se Šedesátou první do pořádné dopravní zácpy.

"To snad není pravda," prohodil D'Agosta k Pendergastovi. "Měl byste toho vtipálka vyrazit."

Pendergast se usmál, víčka měl pořád přivřená. "Byl to, řekněme, dárek od newyorské úřadovny. Ale to zpoždění nám dává možnost promluvit si." Opřel se o rozbité sedadlo.

Pendergast strávil téměř polovinu odpoledne při Jolleyho pitvě. D'Agosta pozvání odmítl.

"Laboratoř našla v našem vzorku několik druhů DNA," pokračoval soustředěně Pendergast. "Jeden byl lidský, ten druhý z gekona."

D'Agosta na něj pohlédl. "Gekon? Co to je?"

"Druh ještěrky. Vcelku neškodný. Rádi posedávají na zdech a vyhřívají se na slunci. Když jsem byl dítě, najali jsme si najedno léto chatu u Středozemního moře a tam jich byly plné zdi. V každém případě dopadly ty výsledky tak překvapivě, že si laborant myslel, že si z něj někdo vystřelil."

Otevřel aktovku. "Tady je pitevni protokol Jolleyho. Není v něm nic nového, bohužel. Stejná zranění, tělo hrůzně zohaveno, talamoidní oblast mozku chybí. Kancelář koronera odhadla, že k tomu, aby při jediném úderu vznikly tak hluboké rány, je potřeba síly," nahlédl do strojopisu, "dvakrát převyšující schopnosti silného muže. Nemusím zdůrazňovat, že jde o pouhý odhad."

Pendergast obrátil několik stran. "Také už mám výsledky testů na přítomnost slin v mozku toho staršího chlapce a Jolleyho."

"A?"

"Testy obou mozků vyšly pozitivní."

"Ježíši. Chcete říct, že vrah ten zasraný mozek jí?"

"Nejen jí, poručíku, ale pěkně při jídle slintá. Prostě nemá žádné vychování. Máte už zprávu z výjezdovky? Můžu se na ni podívat?"

D'Agosta mu ji podal. "Nenajdete tam žádná překvapení. Krev na obraze patřila Jolleymu. Objevili stopy krve vedoucí kolem bezpečnostní zóny dolů po schodech do podzemí. Ale tam včerejší déšť přirozeně všechny stopy spláchl."

Pendergast si prohlížel dokument. "A tady je zpráva o těch dveřích ve skladišti. Někdo do nich pořádně bouchal, nejspíš nějakým tupým předmětem. Také tam našli trojitě škrábance, stejné jako na obětech. A ta použitá síla byla zase ohromná."

Pendergast podal papíry D'Agostovi. "Zdá se, že budeme muset věnovat větší pozornost podzemí. Naším jediným vodítkem, Vincente, je ta DNA. Jestliže vypátráme původ toho úlomku drápu, budeme mít první záchytný bod. Proto jsem žádal o tuhle schůzku."

Auto zastavilo před řadou cihlových budov, porostlých břečťanem, s výhledem na East River. Strážný je nasměroval k bočnímu vchodu.

V laboratoři se Pendergast postavil ke stolu uprostřed místnosti a začal se bavit s vědci Buchholtzem a Turowem. D'Agosta obdivoval, jak rychle tenhle jižan dokázal získat přehled o situaci.

"Můj kolega a já bychom rádi pronikli do podstaty postupu rozboru DNA," prohlásil právě Pendergast. "Potřebujeme vědět, jak jste došli k těmhle výsledkům a jestli by bylo možno provést nějaké další rozborů. Jsem si jistý, že mě chápete."

"Samozřejmě," prohlásil Buchholtz. Byl čilý a malý a lysý jako Mount Monadnock. "Rozborů prováděl můj asistent, doktor Turow."

Turow nervózně přistoupil blíž. "Když jsme dostali ten vzorek," řekl, "požádali nás, abychom určili, zda pochází z nějakého velkého masožravého savce. Speciálně z kočkovité šelmy. V takovém případě srovnáváme DNA vzorku s pěti nebo šesti druhy, s nimiž by se mohl shodovat. Ale vybíráme také zvíře, jemuž vzorek rozhodně nepatří, a ten označíme jako referenční skupinu. Jde o vyloučení chyb. Mluvíme dost jasně?"

"Zatím ano," řekl Pendergast. "Ale snažte se mluvit co nejjednodušeji. V těchto záležitostech jsem jako dítě."

"Obvykle jako referenční skupinu volíme lidskou DNA, protože ji máme dostatečně zmapovanou. Na vzorku provádíme polymerovou řetězovou reakci. Je přitom potřeba vyrobit tisíce a tisíce kopií genů. S tím máme spoustu práce, chápete?"

Ukázal na velký přístroj s dlouhými průhlednými pásy plexiskla po stranách. Za pásy byly vidět tmavé vertikální pruhy seřazené do složitých vzorů. "To je gelový elektroforézní přístroj s pulzním polem. Umístíme tam vzorek a jeho části putují gelem podél těch pásů podle molekulární hmotnosti. Zobrazují se jako ty tmavé pruhy. Podle jejich vzoru můžeme za pomoci našeho počítače určit, jaké geny jsou ve vzorku přítomny."

Zhluboka se nadechl. "V každém případě byl výsledek, týkající se kočkovitých šelem, negativní. Velmi negativní. Ani se jim nepřiblížil. A k našemu překvapení jsme obdrželi pozitivní výsledek u referenční skupiny, to znamená u Homo sapiens. A jak víte, také jsme identifikovali některé části DNA z několika druhů gekona - aspoň to tak vypadá." Pohlédl na ně skepticky. "Ale převážná většina genů ve vzorku byla neidentifikovatelná."

"A proto předpokládáte, že byl kontaminován."

"Ano. Kontaminován nebo porušen. Spousta opakovaných základních párů ve vzorku naznačuje, že se zde jedná o vysoký stupeň genového poškození."

"Genového poškození?" zeptal se Pendergast.

"Když je DNA poškozená nebo defektní, často nekontrolovaně replikuje dlouhé opakující se řady stejného základního páru. DNA mohou poškodit viry. Taky radiace, některé chemikálie, dokonce i rakovina."

Pendergast začal rázovat po laboratorní s a téměř kočičí zvědavostí zkoumal její vybavení. "Tyhle geny gekona mě dost zajímají. Co přesně znamenají?"

"To je obrovská záhada," prohlásil Turow. "Jsou to vzácné geny. Některé jsou velmi běžné, jako třeba cytochrom B, který můžete najít od prvoků až po člověka. Ale tyhle geny gekonů no, skutečně o nich nic nevíme."

"Tím chcete říct, že ta DNA nepochází ze zvířete?" promluvil D'Agosta.

"Aspoň ne ze žádného známého dravého savce," odpověděl Buchholtz. "Testovali jsme všechny možné skupiny. Nenašli jsme však dostatek shod, abychom mohli říct, že pocházejí z gekona. Takže pomocí vylučovací metody bych řekl, že jsou lidské. Ale byly poškozeny nebo kontaminovány. Výsledky jsou nejisté."

"Ten vzorek," vysvětloval D'Agosta, "jsme objevili v těle zavražděného chlapce."

"Aha!" řekl Turow. "To by potom vysvětlovalo, jak se tam dostal ten lidský genetický materiál. Vážně byste nám usnadnili práci, kdybychom tyhle věci věděli předem."

Pendergast se zamračil. "Ten vzorek odebral soudní patolog z kořenového kanálku drápu a ze všech sil jsme se snažili, aby nedošlo ke kontaminaci."

"K tomu stačí jediná buňka," prohlásil Turow. "Říkáte dráp?" Na okamžik se zamyslel. "Něco mě napadlo. Ten dráp mohl pocházet z nějakého ještěra, který byl silně kontaminován krví své lidské oběti. Z jakéhokoli ještěra, nejen z gekona." Pohlédl na Buchholtze. "Jediný důvod, proč jsme ty geny identifikovali jako geny z gekona, je ten, že jeden člověk z Baton Rouge před pár lety zkoumal genetiku gekonů a své výsledky předal do GenLabu. Jinak by byly určeny jako neznámé, podobně jako většina vzorku."

Pendergast pohlédl na Turowa. "Chtěl bych další testy, které by nám řekly, co tyhle gekoní geny způsobují, kdyby vám to nevadilo."

Turow se zamračil. "Pane Pendergaste, šance na úspěch téhle analýzy je mizivá, a navíc to může trvat celé týdny. Podle mě se ta záhada už vyřešila..."

Buchholtz poplácal Turowa po zádech. "Nehádej se s agentem Pendergastem. Koneckonců to policie zaplatí a tohle je pěkně drahá procedura."

24

Pendergast se přátelsky usmál. "Jsem rád, že jste se o tom zmínil, doktore Buchholtzi. Klidně pošlete účet na ředitelství zvláštních operací FBI." Napsal na svou vizitku adresu. "A prosím vás, žádný strach. Na ceně skutečně nezáleží."

D'Agosta se musel pousmát. Věděl, co Pendergast zamýšlí: tohle byla pomsta za to všivé auto. Zavrtěl hlavou. On je fakt d'ábel.

Čtvrtek

Ve čtvrtek v jedenáct patnáct dopoledne se v záchvatu šílenství prohnal expozicí antiky muž, který o sobě prohlašoval, že je oživlou inkarnací egyptského faraóna Totha, přičemž převrátil dvě vitríny v Paláci AzarNar, srazil skříň a vytáhl jednu mumii z hrobky. K jeho zkracení byli potřeba tři policisté a několik kurátorů mělo po zbytek dne plné ruce práce s upravováním obvazů a odklizením starověkého prachu.

Ani ne o hodinu později vyběhla jedna ječící žena ze Sálu lidoopů a nesouvisle mlela, že spatřila, jak se cosi plíží v temném zákoutí toalety. Televizní tým, který čekal na jižních schodech na Wrighta, zaznamenal její hysterický úprk na film.

Kolem oběda se před muzeem začala shromažďovat skupina lidí, která si říkala Protirasistická aliance, a volala po bojkotu výstavy Mýty.

V časných odpoledních hodinách Anthony McFarlane, renomovaný filantrop a lovec vysoké, nabídl odměnu 500 tisíc dolarů za odchycení a bezpečné odstranění bestie z muzea. Muzeum okamžitě dementovalo jakékoli spojení s McFarlanem.

Všechny tyhle události se okamžitě objevily v tisku. Ty následující ale zůstaly okolnímu světu utajeny. Do oběda dali čtyři zaměstnanci bez udání důvodů výpověď. Dalších třicet pět si vzalo náhle dovolenou, téměř tři sta dalších zatelefonovalo, že kvůli zdravotním problémům nepřijdou do práce. Krátce po obědě se u svého pracovního stolu zhroutila pomocná preparátorka v oddělení paleontologie obratlovců. Odvezli ji k lékaři, kde požadovala okamžité uznání pracovní neschopnosti a finanční odškodné za silné emoční a fyzické přetížení.

Kolem třetí odpoledne asistovala ochranka u sedmi žádostí o objasnění podezřelých zvuků v různých odlehlých částech muzea. V době policejní uzávěry muzea mělo velitelské stanoviště nahlášeno čtyři případy výskytu neznámého tvora. Vždy se jednalo o planý poplach.

Později telefonní ústředna muzea vyčísila počet telefonátů vztahujících se ten den k tajemnému stvoření, včetně informací od bláznů, hlášení o bombách a nabídek pomoci od lovců po spiritualisty, na sto sedm.

25

Smithback pomalu otevřel popraskané dveře a nahlédl dovnitř. Tohle, říkal si, musí být jedno z nejpozoruhodnějších míst v muzeu: skladištní prostory laboratoře fyzické antropologie v hantýrce muzea "Kosterna". Muzeum vlastnilo jednu z největších sbírek koster v zemi, druhou hned po Smittsonianech dvanáct tisíc jenom v téhle místnosti. Většina z nich patřila severoamerickým a jihoamerickým indiánům nebo černochům. Sbírký vznikly v devatenáctém století, v době žní fyzické antropologie. Vysoko ke stropu se tyčily řady velkých kovových zásuvek. Každá obsahovala alespoň část lidské kostry a na čelní stěně byla označena zažloutlým štítkem. Na štítcích byla čísla, jména kmenů, někdy i krátký popis.

Smithback kdysi strávil celé odpoledne zkoumáním skříní, otvíráním zásuvek a čtením poznámek, z nichž většina byla napsána starobylým, elegantním písmem. Některé si vypsál do notesu:

Poř. č. 18801770

Chodí v oblaku. Yanktonský Sioux. Zabit v bitvě u Bow Creeku, 1880.

Poř.č. 18991206

Maggie Ztracený kůň. Severní Čejenové.

Poř.č. 193343469

Asanazi. Kaňon smrti. ThorpeCarlsonova expedice, 1900

Poř.č. 1912695

Luo. Viktoriino jezero. Daroval generál Henry Throck morton, Bart.

Poř.č. 187210

Aleut, původ neznámý.

Skutečně zvláštní pohřebiště.

Za skladištěm se nacházela řada místností patřících laboratoři fyzické antropologie. V dřívějších dobách trávili fyzičtí antropologové většinu času měřením kostí a pokusy určit vztahy mezi rasami a podobnými studii. Dnes se ve fyzikálně antropologické laboratoři prováděl mnohem soustavnější biochemický a epidemiologický výzkum. Před několika lety se muzeum na Frockovo naléhání rozhodlo sloučit antropologickou laboratoř s pracovišti zabývajícími se genetickým výzkumem a zkoumáním DNA. Za prostorem plným zaprášených kostí se nacházely nejrůznější velké centrifugy, syčící autoklávy, elektroforézní přístroje, zářící monitory, složité destilační a titrační soupravy, které patřily k nejdokonalejším svého druhu. Tady v zemi nikoho mezi starým a novým se nacházelo království Grega Kawakity.

Smithback pohlédl přes vysoké police skladiště směrem ke dveřím laboratoře. Bylo teprve deset a Kawakita zde byl zatím sám. Přes police Smithback spatřil Kawakitu, stojícího jednu dvě řady od něj, jak levou rukou provádí nad hlavou podivné prudké, trhavé pohyby, jako by něco odháněl. Potom Smithback zaslechl cinknutí zářáčky a vrčení navijáku.

To mě podržte, řekl si. Ten chlap chytá ryby.

"Chytils něco?" zavolal hlasitě.

Uslyšel hlasitý výkřik a třesnutí padajícího prutu.

"Sakra, Smithbacku," vztekal se Kawakita. "Vždycky se připlížíš jako duch. Teď není zrovna nejvhodnější doba, aby ses tady potuloval a děsil lidi. Taky jsem si mohl nabíjet pětáctýřičítku."

Prošel uličkou, vyšel za rohem, navíjel prut a pobaveně po Smithbackovi pokukoval.

Smithback se rozesmál. "Říkal jsem ti, abys nepracoval tady u těch koster. Vidiš, k čemu to vede. Začíná ti z toho hrabat."

"Jenom trénuju," zasmál se Kawakita. "Hele. Třetí police. Bizoní hrb."

Mávl udicí. Vlasce vylétl, háček se zablýskl a t'ukl do zásuvky ve třetí polici na konci uličky. Smithback tam došel.

Přesně: obsahovala kosti někoho, kdo se kdysi jmenoval Bizoní hrb.

Smithback hvízdal.

Kawakita navinul vlasce, levou rukou pomalu otáčel navijákem a v pravé pevně svíral udici. "Pátý regál, druhá řada.

John Mboya," prohlásil.

Vlasce znovu proflízl vzduch mezi úzkými policemi a malý háček zavadil o správnou cedulku.

Kawakita navinul vlasec a začal rozkládat bambusový prut. "Lovení v řece se to úplně nevyrovná," poznamenal při práci, "ale je to skvělý nácvik, zvlášť v tomhle úzkém prostoru. O přestávkách mi pomáhá relaxovat, pokud se mi vlasec nezachytí o nějakou skříň."

Když Kawakitu přijímali do muzea, odmítl slunnou kancelář v pátém patře. Raději se nastěhoval do mnohem menší v laboratoři a tvrdil, že chce být součástí dění. Od té doby publikoval více článků než někteří starší kurátoři za celou svou kariéru. Jeho interdisciplinární studie u Frocka ho rychle vynesly na místo pomocného kurátora v oddělení vývojové biologie, kde se původně věnoval studiu vývoje rostlin. Kawakita umně využil známosti svého učitele k vlastnímu postupu. Později odložil dočasně vývoj rostlin stranou a začal se zabývat programem extrapolace genetických řetězců. Jeho jedinou vášní kromě práce bylo muškaření. Ale především, jak vysvětloval každému, kdo byl ochotný ho poslouchat, lov vznešeného a dokonalého atlantického lososa.

Kawakita zasunul prut do vycpaného pouzdra a opatrně ho opřel do rohu. Pokynul Smithbackovi, aby ho následoval, a kráčet mezi dlouhými řadami rakví k velkému stolu se třemi těžkými dřevěnými židlemi. Jak si Smithback povšiml, stůl pokrývaly papíry, hromady monografií a podnosy, na nichž pod plastovým krytem ležely v písku různé lidské kosti. "Podívej se na tohle," přisunul Kawakita cosi směrem ke Smithbackovi. Šlo o starý rodokmen, vyvedený hnědým inkoustem na ručním papíře. Větve stromu byly popsány různými latinskými jmény.

"Pěkné," posadil se Smithback.

"Taky se to dá tak říct," odpověděl Kawakita. "Názor z poloviny devatenáctého století na vývoj člověka. Umělecké dílo, ale z vědeckého hlediska naprostý nesmysl. Zrovna připravuji článek do Human Evolution Quarterly o raných pohledech na evoluci."

"Kdy to vyjde?" zeptal se Smithback s profesionálním zájmem.

"Asi na začátku příštího roku. Tyhle časopisy jsou strašně pomalé."

Smithback položil perokresbu zpět na stůl. "Ale co to má společného s tvou současnou prací s tím EEG nebo EKG, či jak se to jmenuje?"

"EGS," zasmál se Kawakita. "Vůbec nic. Tohle je jenom takový nápad, co jsem dostal, pouze takové odreagování. Občas si rád zašpiním ruce." Uložil papír opatrně do složky a potom se obrátil ke spisovateli. "A jak se daří tvé dílo?" zeptal se. "Pořád ti madam Rickmanová dává zabrat?"

Smithback se usmál. "Vidím, že tady už kdekdo ví o mém boji s tyranem. Ale nechme knihu knihou. Teď jsem si s tebou přišel promluvit o Margo."

Kawakita se posadil proti Smithbackovi. "O Margo Greenové? Co je s ní?"

Smithback začal bezděky listovat jednou monografií ležící na stole. "Dozvěděl jsem se, že potřebuje, abys jí s něčím píchnul."

Kawakita přimhouřil oči. "Volala včera večer a ptala se, jestli by si mohla na extrapolacním programu projet nějaká data. Řekl jsem jí, že ještě není hotový." Pokrčil rameny. "Technicky vzato je to pravda. Nemůžu zaručit stoprocentní přesnost výpočtů. Navíc mám poslední dobou fůru práce, Bille. Nemám prostě čas, abych někoho zaslavčoval do programu."

"Ona ale není žádný vědecký diletant, který by potřeboval vodit za ruku," odporoval Smithback. "Pracuje na vlastním náročném genetickém výzkumu. Musí se tady v laboratoři co chvíli motat." Odstrčil monografii a naklonil se k němu.

"Možná by neškodilo té holce trochu pomoci," řekl. "Nemá to teď právě lehké. Víš, před dvěma týdny jí umřel táta."

Kawakita vypadal překvapeně. "Fakt? Tak o tomhle jsi mluvil v zasedačce?"

Smithback přikývl. "Moc toho nenamluví, ale musí to pro ni být těžké. Dokonce uvažuje o tom, že odejde z muzea."

"To by byla chyba," zamračil se Kawakita. Chtěl něco říct, ale zarazil se. Opřel se o opěradlo a zkoumavě si Smithbacka prohlížel. "Velmi altruistické gesto, Bille." Sevřel rty a pomalu kývl. "Bill Smithback, dobrotivý samaritán. Tvůj nový image, že?"

"Pro tebe jsem William Smithback mladší."

"Bill Smithback, mladý skaut," pokračoval Kawakita. Potom zavrtěl hlavou. "Nějak mi to nesedí. Přece jsi nepřišel jenom proto, abychom si promluvili o Margo, že?"

Smithback váhal. "No, byl to jeden z důvodů."

"Já to věděl!" vykřikl Kawakita potěšeně. "No tak, ven s tím."

"Tak jo," povzdychl si Smithback. "Poslyš, snažím se sehnat pár informací o Whittleseyho expedici."

"O čem?"

"O jihoamerické expedici, která přivezla figurku Mbwuna. Víš, ten trháček pro novou výstavu."

V Kawakitových očích se objevil záblesk porozumění. "Aha. Tak o tom mluvil ten dědek Smith onehdy ve skladu rostlin. Co je s ní?"

"Víš, myslíme si, že mezi expedicí a těmi vraždami může být nějaká souvislost."

"Cože?" zeptal se nevěřící Kawakita. "Nevykládej mi, že už i ty začínáš s tou bestií z muzea. A co myslíš tím ,my'?"

"Neříkám, že něčemu z toho věřím, jasně?" odpověděl Smithback dotčeně. "Ale poslední dobou se mi donesla spousta zvláštních informací. A ke všemu to maximální úsilí Rickmanové, aby dostala sošku na výstavu. Od expedice přišly kromě téhle vzácnosti ještě další věci dokonce v několika bednách. Chci toho o nich zjistit víc."

"A co přesně očekáváš ode mě?" zeptal se Kawakita.

"Nic. Ale jsi pomocný kurátor. Máš přístupová práva k počítači. Můžeš projet přístupovou databázi, získat informace o těch bednách."

"Pochybují, že je tam vůbec vložili," řekl Kawakita. "Ale stejně na tom nezáleží."

"Proč ne?" zeptal se Smithback.

Kawakita se zasmál. "Počkej chvilku." Vstal a zamířil do laboratoře. Za několik minut se vrátil a v ruce držel list papíru.

"Musíš být blázen," prohlásil a podal mu papír. "Podívej se, co jsem dnes ráno našel v poště."

NEWYORSKÉ MUZEUM DĚJIN PŘÍRODY
VNITŘNÍ POKYN

Komu: Kurátorům a členům vedení
Od: Lavinie Rickmanové
Kopie: Wright, Lewallen, Cuthbert, Lafore

V důsledku tragických událostí je muzeum pod silným tlakem médií a veřejnosti. Proto využívám příležitosti, abych vás seznámila s postupem muzea při komunikaci s jinými subjekty.

Veškerá jednání s tiskem musejí být vedena prostřednictvím kanceláře pro styk s veřejností. Je zakázáno podávat novinářům a zástupcům médií jakákoli vyjádření k záležitostem v muzeu, ať už oficiálně nebo neoficiálně. Všechna prohlášení nebo pomoc lidem, kteří se podílejí na přípravě rozhovorů, dokumentů, knih, článků atd. týkajících se muzea, musejí být konzultována s naší kanceláří. Nedodržení tohoto nařízení bude mít za následek disciplinární řízení.

Děkuji za spolupráci v tuto pro muzeum nelehkou dobu.

"Bože," zamumlal Smithback. "Podívej se na tohle. Lidé, kteří se podílejí na přípravě knih."

"Tím myslíš tebe, Bille," zasmál se Kawakita. "Tak vidíš. Mám svázané ruce." Vytáhl z kapsy kapesník a vysmrkal se.

"Alergie na prach z kostí," vysvětloval.

"To je neuvěřitelné," řekl Smithback a znovu si přečetl směrnici.

Kawakita vzal Smithbacka kolem ramen. "Bille, příteli, vím, že tenhle příběh by byl špičkový. A rád bych ti pomohl napsat tu nejkontroverznější, nejdívočejší a nejprodávanější knihu. Ale nemůžu. Budu upřímný. Mám tady práci a...", stiskl ho ještě víc, "chtěl bych se dostat výš. Nemůžu si prostě teď dovolit tenhle druh hazardování. Budeš to muset zkusit jinudy. Chápeš?"

Smithback rezignovaně přikývl. "Chápu."

"Nezdá se mi, že bych tě přesvědčil," zasmál se Kawakita. "Ale jsem rád, že jsi pochopil." Jemně spisovatele přinutil, aby vstal. "Víš co? Pojďme si v neděli trochu zarybařit. Na Connetquotu prý berou jako divé."

Smithback se konečně pousmál. "Tak mi sežeň jednu z těch tvých ďábelských nymfíček," prohlásil. "Jedu s tebou."

26

D'Agosta se nacházel právě na opačné straně muzea, když se znovu ozvala vysílačka. Poplach v sekci 18, v počítačovém centru.

Povzdechl si, zasunul vysílačku do pouzdra a politoval své unavené nohy. Každý na tomhle zatraceném místě už vidí strašidla.

Na chodbě před počítačovým centrem se tísnil asi tucet lidí, kteří nervózně komentovali situaci. U zavřených dveří stáli dva policisté v uniformách. "Tak fajn," prohlásil D'Agosta a rozbaloval si doutník. "Kdo to viděl?"

Vystoupil nějaký mladý muž. V bílém plášti, s úzkými rameny, brýlemi, jejichž skla připomínala lupy, s kalkulačkou a pagerem zavěšeným na opasku. Bože, pomyslel si D'Agosta, kde tyhle týpky berou? Neměl chybu.

"Já jsem vlastně nic neviděl," řekl, "ale z elektrické rozvodny vycházely divné zvuky. Znělo to jako bušení, jako by se někdo snažil prorazit dveře..."

D'Agosta se obrátil ke dvěma policistům. "Tak se na to podíváme."

Zalomcoval klikou, potom mu někdo podal klíč s vysvětlením: "Zamkli jsme. Nechtěli jsme, aby odtamtud něco vylezlo..."

D'Agosta mávl rukou. Tohle už nebylo normální. Každý měl strach. Jak můžou na příští večer plánovat velkou vernisáž? Tohle zatracené místo měli zavřít hned po prvních vraždách.

Místnost byla velká, kulatá a bez smítka prachu. Uprostřed na velkém podstavci, osvětlený jasnými zářivkami stál pět stop vysoký válec. D'Agostu napadlo, že je to sálový počítač muzea. Tiše bzučel, obklopovaly ho terminály, počítače, stoly a poličky s knihami. Na opačné straně spatřil dvoje dveře.

"Vy to omrkněte taky, hoši," řekl mužům a vložil si nezapálený doutník do úst. "Já si promluví s tímhle pánem, ať to máme kompletní."

Vyšel z místnosti. "Jméno?" zeptal se.

"Roger Thrumcap. Jsem vedoucí směny."

"Dobře," unaveně prohlásil D'Agosta a dělal si poznámky. "Vy říkáte, že z výpočetního střediska vycházely nějaké divné zvuky."

"Ne, pane, to je o patro výš. Tohle je počítačové centrum. Monitorujeme hardware, řídíme činnost systémů."

"Takže počítačové centrum." Znovu něco naškrábal. "Poprvé jste si těch zvuků všiml kdy?"

"Pár minut po desáté. Zrovna jsme skončili zálohování. Prováděli jsme denní zálohy."

"Aha. Skončili jste v deset hodin."

"Zálohy se nedají dělat v době špičky. Máme zvláštní povolení, abychom sem mohli přijít už v šest ráno."

"To vám závidím. A odkud vycházely ty zvuky?"

"Z elektrické rozvodny."

"A ta je?"

"V těch dveřích nalevo od MP3. To je ten počítač, pane."

"Viděl jsem tam dvoje dveře," poznamenal D'Agosta. "Co je za těmi druhými?"

"Ale to je jenom zhasínací místnost. Vstup je pouze na kartu, nikdo se tam jinak nedostane.

D'Agosta vrhl na muže udivený pohled.

"Jsou tam uloženy diskety a podobné věci. Říkáme jí zhasínací, protože je tam všechno zautomatizováno a nikdo kromě obsluhy tam nechodí." Pyšně přikývl. "Pracujeme v plně automatickém provozu. V porovnání s námi jsou jiná muzea ještě v době kamenné. Stále tam musejí všechno obsluhovat operátoři."

D'Agosta se vrátil dovnitř. "Slyšeli ty zvuky za dveřmi vlevo, támhle vzadu. Podíváme se tam." Obrátil se. "Vy běžte ven," řekl Thrumcapovi.

Dveře rozvodny se rozlétly a do nosu je udeřil pach horkého elektrického vedení a ozonu. D'Agosta zašátral po zdi, našel vypínač a rychle rozsvítil.

Nejdříve provedl vizuální ohledání místa. Transformátory, mřížky zakrývající ventilátory, kabely. Několik velkých klimatizačních jednotek. Spousta horkého vzduchu. Ale nic víc. "Podívejte se za ty přístroje," řekl. Policisté všechno důkladně prolezli, načež se jeden obrátil k D'Agostovi a pokrčil rameny.

"V pořádku," prohlásil D'Agosta a vyšel z místnosti. "Podle mě je vzduch čistý. Pane Thrumcape?"

"Ano?" Ve dveřích se objevila hlava.

"Můžete říct svým lidem, že se mohou vrátit. Zdá se, že je tady všechno v pořádku, ale pro jistotu tu s vámi po dobu třiceti šesti hodin bude jeden muž." Obrátil se k jednomu z policistů, který vyšel právě z rozvodny. "Watersi, chci, abyste tady zůstal až do konce směny. Pro jistotu, jasně? Potom vás vystřídám." Ještě pár takových poplachů a budu bez lidí.

"Rozumím," řekl Waters.

"To je dobrý nápad," prohlásil Thrumcap. "Víte, tahle místnost je srdcem muzea. Nebo spíš jeho mozkem. Obsluhujeme telefony, síť, tiskárny, elektronickou poštu, bezpečnostní zařízení..."

"Jistě," podotkl D'Agosta, Uvažoval, jestli se jedná o týž bezpečnostní systém, který mu nedokázal poskytnout přesný plán sklepení.

Zaměstnanci se začali trousit dovnitř a zaujímali místa u terminálů. D'Agosta si utřel čelo. Je tu horko jako v pekle.

Obrátil se k odchodu.

"Rogu," uslyšel za sebou něčí hlas. "Máme problém."

D'Agosta na okamžik zaváhal.

"Proboha," řekl Thrumcap, když pohlédl na monitor. "Systém spadl. Co sakra?"

"Když jsi odcházel, byl ještě hlavní terminál v zálohovacím režimu, Rogu?" zeptal se drobný muž s předkusem. "Třeba usnul, protože skončil a nedostal žádnou odpověď."

"Možná máš pravdu," řekl Roger. "Nastartuj ho znovu a zkontroluj, jestli odpovídají všechny oblasti."

"Nereaguje."

"Spadl operační systém?" sklonil se Thrumcap nad operátorem s předkusem. "Podíváme se na to."

V místnosti se rozezněl poplašný signál, nebyl příliš hlasitý, ale jeho vysoký tón byl vtíravý. D'Agosta spatřil, jak se na stropním panelu nad sálovým počítačem rozsvítilo červené světlo. Možná by měl zůstat.

"Tak co?" zeptal se Thrumcap.

Ježíši, tady je vedro, pomyslel si D'Agosta. Jak to ti lidi můžou vydržet?

"Co nám to vyhazuje za kód?"

"Nevím. Najdi to."

"Kde?"

"V manuálu, osle! Máš ho přímo za terminálem. Tady, už ho držím."

Thrumcap začal listovat stránkami. "2291, 2291, tady to je. Je to tepelný poplach. Bože, ta mašina se přehřívá! Ať sem okamžitě přijde údržbář."

D'Agosta pokrčil rameny. To bouchání, které slyšeli, nejspíš způsobila havárie klimatizace. Na to není potřeba žádný špičkový vědec. Vždyť tu musí být takových třicet stupňů. Když odcházel chodbou, potkal dva údržbáře spěchající opačným směrem.

Podobně jako mnoho moderních superpočítačů byl také muzejní MP3 lépe vybaven, aby odolal vysokým teplotám, než "velké železné" sálové počítače z doby před deseti dvaceti lety. Jeho silikonový mozek dokázal na rozdíl od starých elektronek a tranzistorů dlouhý čas fungovat nad doporučenou teplotní hranicí, aniž by došlo k poškození nebo ztrátě dat. Ale propojovací rozhraní muzejního bezpečnostního systému instalovala jiná firma, která nepřihlížela k pracovním specifikacím výrobce počítače. Když teplota v místnosti dosáhla třiceti pěti stupňů, došlo k výpadku čipů ROM ovládajících automatický systém ochrany před poškozením. O devadesát sekund později došlo ke zkratu.

Waters stál v koutě a rozhlížel se po místnosti. Údržbáři odešli už před hodinou a v místnosti byl příjemný chládek.

Všechno se vrátilo do normálu a jedinými zvuky, které slyšel, bylo bzučení počítače a klapot klávesnic. Tupě se zahleděl na monitor neobsazeného počítače a spatřil blikající zprávu.

```
EXTERNAL ARRAY FAILURE  
AT ROM ADDRESS33B14AOE
```

Připadalo mu to jako čínština. Ať už je to cokoli, proč to nemůžou napsat normálním jazykem? Nesnášel počítače.

Nedokázal si vzpomenout na žádnou věc, kterou by pro něj udělaly, až na fakt, že mu na účtech v příjmení vynechaly s. A ty prd'oly, co si s nimi hráli, nesnášel taky. Jestli je tu něco v nepořádku, ať se o to postarají sami.

27

Smithback hodil poznámky vedle jednoho ze svých oblíbených stolků v knihovně. Zhluboka si povzdechl, zasoukal se

do úzkého prostoru, položil na stůl svůj laptop a rozsvítil malou lampičku nad hlavou. Seděl nedaleko čítárny vykládané dubovým dřevem, s židlemi potaženými červenou kůží a mramorovým krbem, který už celé jedno století neviděl oheň. Ale Smithback miloval tyhle stolky mezi regály. Vůbec nejraději měl ty hluboko zaklíněné v uličkách, protože si mohl nerušeně a v relativním pohodlí listovat dokumenty a rukopisy, které si dočasně přivlastnil. Muzejní sbírka nových, starých a vzácných knih ze všech oblastí přírodních věd byla nepřekonatelná. Obsahovala tolik odkazů z pozůstalosti a soukromých darovaných sbírek, že kartotéka nedokázala nikdy udržet krok s přírůstkem. A Smithback navíc znal knihovnu mnohem lépe než většina knihovníků. I hluboko zasutou knihu dokázal najít v rekordně krátkém čase.

Ted' sevřel rty a uvažoval. Moriarty byl tupý byrokrat a od Kawakity se také vrátil s prázdnou. Nevěděl už o nikom, kdo by mu umožnil dostat se do přístupové databáze. Ale určitě existovaly ještě další možnosti, jak tuhle hádanku vyřešit. Na mikrofilmu začal procházet obsah New York Times. Dostal se zpět až do roku 1975. Nenašel tam nic. Neuspěl ani v dostupných přírodovědných a antropologických časopisech.

Prohlédl také stará čísla muzejních časopisů, aby získal informace o expedici. Nic. Dvouřádkový záznam v ročence Kdo je kdo v NYMDP mu o Whittleseym neřekl nic, co by už nevěděl.

Tiše zaklel. Ten chlap je ukrytý líp než poklad na Oak Islandu.

Smithback pomalu uložil svazky zpět na police a rozhlédl se. Potom vytáhl pár popsaných listů ze svého zápisníku a vydal se nedbale ke stolku knihovnice. Nejprve se ale ujistil, že ji ještě nikdy neviděl.

"Tohle musím vrátit do archivu," řekl jí.

Přísně na něj pohlédla. "Vy jste tady nový?"

"Jsem z vědecké knihovny, poslali mě sem minulý týden. Kolečko, vždyť to znáte." Vykouzlil na tváři úsměv, doufal, že dost široký a nevinný.

Zamračila se a znejistěla, když vtom jí na stole zazvonil telefon. Váhala, potom ho zvedla a roztržitě podala Smithbackovi záznamový arch a klíč na dlouhé modré šňůrce. "Podepište to," řekla a zakryla mluvítko dlaní.

Do archivu se vcházelo neoznačenými šedými dveřmi, které se ztrácely na odlehlém konci mezi regály. Smithback byl uvnitř pouze jednou, a to legálně. Věděl, že většina muzejních archiválií je uložena někde jinde a že záznamy knihovny jsou velmi specifické. Ale měl nutkavý pocit zkusit to. Zavřel za sebou dveře a vydal se mezi police a hromady krabic se štítky.

Prošel už jednu stranu místnosti a chystal se prozkoumat druhou, když se zarazil. Opatrně natáhl ruku a sundal z police krabici s nápisem DODACÍ LISTY PŘEPRAVA: LETECKÉ ZÁSILKY. Dřepl si a rychle listoval záznamy.

Znovu prošel pozpátku všechno až do roku 1975. Zklamaně je prolistoval ještě jednou. Nic.

Když vracel krabici na horní regál, všiml si další nálepky: PŘEPRVNÍ LISTY, 1970 1990. Už se nemůže zdržet déle než pět minut.

Prst se mu zastavil téměř na konci hromady. "Mám to," zašeptal a vytáhl z krabice ušmudlaný list papíru. Z kapsy vylovil diktafon a tiše, ale jasně do něj namluvil data a místa: Belem; přístav New Orleans; Brooklyn. The Strella de Venezuela - Hvězda Venezuely. Zvláštní, pomyslel si. Hrozně dlouhá překládka v New Orleansu.

"Vypadáte sám se sebou nadmíru spokojený," poznamenala knihovnice, když ukládala klíč zpátky do stolu.

"Mějte se," řekl Smithback. Dokončil zápis do záznamového listu: Sebastian Melmoth, příchod 11.10, odchod 11.25.

Když se vrátil ke katalogu mikrofilmů, chvíli přemýšlel. Vzpomínal si, že noviny v New Orleansu měly takové zvláštní, strašně starobylé jméno TimesPicayune, tak to bylo.

Rychle prolétl katalog. Našel je: TimesPicayune, 1840 až současnost.

Rychle vložil do přístroje mikrofilm s rokem 1988. Jak se blížil k říjnu, zpomaloval, pak zastavil úplně. Do očí ho udeřil velký titulek.

"Bože," vydechl.

Už mu bylo naprosto jasné, proč se Whittleseyho bedny zdržely v New Orleansu tak dlouho.

28

"Je mi to moc líto, slečno Greenová, ale ještě pořád neotevřel dveře. Předám mu váš vzkaz, jakmile to jen bude možné."

"Díky," prohlásila Margo a zklamaně zavěsila. Jak má být Frockovým očima a ušima, když si s ním ani nemůže promluvit?"

Jakmile byl Frock hluboce zabrán do nějakého projektu, často se v kanceláři zamykal. Jeho sekretářka dobře věděla, že ho nesmí rušit. Margo se mu během dopoledne snažila už dvakrát dovolat, ale pokaždé bez úspěchu.

Pohlédla na hodinky. Bylo 11.20. Dopoledne už téměř končilo. Zapnula terminál a pokusila se spojit s muzejním počítačem.

AHOJ MARGO GREENOVA BIOTECHSOFT

VITEJTE ZPET NA MUSENET

SITOVY SYSTEM,

VERZE 155

COPYRIGHT 19891995 NYMNH AND CEREBRAL

SYSTEMS INC.

PRIPOJENI V 11:20:45 033095

TISK SMEROVAN NA LJ56

VSEM UZIVATELUM DULEZITE SDELENI

KVULI VYPADKU DNES RANO BUDE V POLEDNE PROBIHAT ZALOHOVANI SYSTEMU. OCEKAVEJTE

OMEZENY VYKON. VSECHNY CHYBEJICI NEBO NARUSENE SOUBORY HLASTE SYSTEMOVEMU

ADMINISTRATOROVI.
ROGER THRUMCAP ADMINSYSTEM
VE FRONTE MATE I NOVOU ZPRAVU

Margo vyvolala menu elektronické pošty a přečetla si vzkaz.

ZPRAVA OD GEORGE MORIARTY VYSTAVA STF ODESLANO 10:14:07 033095
DIKY ZA INFORMACE DO VITRINY JE TO SKVELE, ZADNE ZMENY NEBUDOU TREBA. UMISTIME JI S
DALSIMI KONECNYMI UDAJI PRED ZAHAJENIM VYSTAVY. NECHCES SI DNES ZAJIT NA OBED? GEORGE
ODPOVEDET, SMAZAT, ULOZIT (O, S, U)?

Ticho přerušilo zvonění telefonu. "Haló?" řekla.

"Margo? Ahoj. Tady George," ozval se Moriartyho hlas.

"Ahoj," odpověděla. "Promiň, tvůj vzkaz jsem četla až teď."

"Bylo mi to jasné," odpověděl zvesela. "Ještě jednou díky za pomoc."

"Není zač," prohlásila Margo.

Moriarty se odmlčel. "Takže...", spustil váhavě. "Co s tím obědem?"

"Promiň," řekla Margo, "strašně ráda bych šla, ale musím počkat, až se mi ozve doktor Frock. Může to být za pět minut, ale taky příští týden."

Z ticha, které následovalo, jí bylo jasné, jak Moriartyho zklamala.

"Víš co?" dodala. "Mohl by ses tu pro mě zastavit, až půjdeš na kafe. Když mi do té doby Frock zavolá, snad si udělám čas. A když ne..., no tak bys třeba mohl čekat pár minut se mnou, pomoci mi s křížovkou z Timesů nebo tak."

"Jasně!" odpověděl Moriarty. "Znám všechny australské savce na tři písmena, kteří existují."

"A když už budeš tady," řekla váhavě Margo, "možná by ses mohl kouknout do přístupové databáze, jestli tam není něco o těch bednách..."

Následovalo ticho. Nakonec si Moriarty povzdechl. "No, když je to pro tebe tak důležité, myslím, že mi to nic neudělá. Zastavím se kolem dvanácté."

O půl hodiny později se ozvalo zaklepání na dveře. "Dále," zavolala.

"Sakra, vždyť máš zamčeno." Nebyl to Moriartyho hlas.

Otevřela dvéře. "Zrovna tebe jsem tady nečekala."

"A myslíš, že je to štěstí nebo osud?" Smithback vstoupil rychle dovnitř a zabouchl za sebou dveře. "Hele, lotosový kvítku, od včerejší noci jsem se ještě nezastavil."

"Já taky ne," poznamenala. "Každou chvíli se tu má objevit Moriarty a pustit mě do přístupové databáze."

"Jak jsi...?"

"Po tom ti nic není," odpověděla Margo se šibalským úsměvem.

Otevřely se dveře a Moriarty nahlédl dovnitř. "Margo?" zavolal. Potom spatřil Smithbacka.

"Žádné strachy, profesore, všechno je v pořádku," poznamenal spisovatel. "Dnes nekoušu."

"Nevšímej si ho," řekla Margo. "Vždycky člověka našteví tím, že se zničehonic objeví. No tak, nestůj tam a pojď dál."

"A udělej si pohodlí," ukázal významně Smithback na židli před počítačem.

Moriarty se pomalu posadil, pohlédl na Smithbacka, potom na Margo a pak znovu na Smithbacka. "Asi po mně chcete, abych se podíval do přístupové databáze," řekl.

"Kdybys byl tak hodný," pronesla Margo tiše. Se Smithbackem to vypadalo jako předem připravená bouda.

"Tak jo, Margo." Moriarty položil prsty na klávesnici. "Smithbacku, ty se otoč. Kvůli heslu, víš."

Přístupová databáze muzea obsahovala informace o milionech katalogizovaných předmětech z muzejních sbírek. Původně byla přístupná všem zaměstnancům. Ale někdo v pátém patře začal být nervózní, že kdokoli má přístup k detailním popisům exponátů i k tomu, kde se právě nacházejí. Takže teď už přístup zůstal pouze vyšším zaměstnancům počínaje pomocnými kurátory, k nimž patřil i Moriarty.

Moriarty soustředěně tůkal do klávesnice. "Za tohle bych mohl jít před komisi, víte," řekl. "Doktor Cuthbert je na tohle hrozně přísný. Proč jsi neřekla Frockovi, aby to pro tebe udělal?"

"Vždyť jsem ti už vysvětlovala, že se k němu nemůžu dostat," odpověděla Margo.

Moriarty konečně ušel na enter. "Tady je to," prohlásil. "Rychle se na to podívejte, znovu už to vyvolávat nebudu."

Margo a Smithback se vrhli k terminálu a sledovali, jak na obrazovku pomalu naskakují zelená písmena:

SOUBOR CISLO 19892006 DATUM: 4. DUBNA 1989

SBERATELE: JOHN WHITTLESEY, EDWARD MAXWELL A KOL.

KATALOGIZOVAL: HUGO C. MONTAGUE ZDROJ: WHITTLESEY-MAXWELLOVA EXPEDICE DO POVODI

AMAZONKY UMISTENI: BUDOVA 2, UROVEN 3, SEKCE 6, SKLAD 144

POZNAMKA: NASLEDUJICI KATALOGIZOVANE EXPONATY BYLY ZISKANY 1. UNORA 1989 ZE SEDMI BEDEN ZASLANÝCH WHITTLESEY-MAXWELLOVOU EXPEDICI Z HORNIHO POVODI REKY XINGU. SEST BEDEN BYLO ZABALENO MAXWELLEM, JEDNA WHITTLESEYM. WHITTLESEY A THOMAS R. CROCKER SE Z EXPEDICE NEVRATILI A JSOU POVAZOVANI ZA MRTVE. MAXWELL A ZBYTEK VYPRAVY ZAHYNULI PRI LETECKE HAVARII NA CESTE ZPET DO SPOJENÝCH STATU. ZDE JE POUZE CASTECNE KATALOGIZOVANA WHITTLESEYHO BEDNA; TATO POZNAMKA BUDE VYMAZANA, JAKMILE BUDOU TATO I MAXWELLOVY

BEDNY PLNE KATALOGIZOVANY. POPISY JSOU PREVZATY Z MUZEJNIHO CASOPISU.
HCM 489

"Vidělas to?" řekl Smithback. "To by mě zajímalo, proč nebylo katalogizování nikdy ukončeno."
"Pst!" sykla Margo. "Snažím se to rozluštit."

C. 19892006.1
FOUKACKA A SIPKA, BEZ UDAJU
STATUS: Z.
C. 19892006.2
OSOBNÍ DENÍK J. WHITTLESEYHO, 22. ČERVENEC
(1987) AZ 17. ZÁŘÍ (1987) STATUS: D.P.
C. 19892006.3
2 OBYČNÉ TRÁVY SVAZANÉ PERIM PÁPOUSKA, POUŽIVANÉ JAKO SAMANSKÝ FETIS, Z OPUSTENÉ
CHÁTRCE
STATUS: Z.
C. 19892006.4
PEKNE VYPRACOVANÁ ZVÍREČÍ FIGURKA.
PRAVDEPODOBNÉ ZOBRAZENÍ "MBWUNA" VIZ WHITTLESEYHO DENÍK, STR. 5659
STATUS: V.
C. 19892006.5
DŘEVENÝ LIS NA ROSTLINY, PŮVOD NEZNAMÝ, NALEZEN V OKOLÍ OPUSTENÉ CHÁTRCE. STATUS: Z.
C. 19892006.6
DISK S RÝTINAMI. STATUS: Z.
C. 19892006.7
SPICKÝ OSTEPU, RŮZNÉ VELIKOSTI A STAV.
STATUS: Z.
POZNÁMKA: 20395 VŠECHNY BEDNY DOČASNĚ PŘEMÍSTĚNY DO BEZPEČNOSTNÍ ZONY, ÚROVEŇ 2B, NA
PŘIKÁZ ÍANA CUTHBERTA.
D. ALVAREZ, TAJEMNÍK

"Co znamenají všechny tyto kódy?" zeptal se zvědavě Smithback.
"Označují současné umístění nálezu," odpověděl Moriarty. "Z znamená, že věc je stále zabalená v bedně, nebyla ještě
restaurována. V. značí "vystaven". D. P. znamená "dočasně přemístěn". Jsou tady další..."
"Dočasně přemístěn?" podivila se Margo. "To je všechno, co se tady uvádí? Nemá divu, že se deník ztratil."
"To samozřejmě není všechno," podotkl Moriarty. "Člověk, který převezme exponát, ho musí odhlásit. Databáze je
hierarchická. Další detaily o předmětu zjistíme, když se přesuneme na další úroveň. Takhle, ukážu vám to." Zmáčkl
několik kláves.
Výraz jeho tváře se změnil. "To je divné." Na obrazovce se objevila zpráva:

SPATNÝ ZÁZNAM NEBO VÁZBA
PROCES ZASTAVEN

Moriarty se zamračil. "K tomuhle záznamu o Whittleseyho deníku není nic připojeno." Vyčistil obrazovku a začal znovu
psát. "S ostatními je všechno v pořádku. Tady je podrobný záznam o figurce."
Margo pohlédla na monitor.

Cuthbert, I. Cuthbert, I. 17395 výstava Myty vitrina 415, vystaven

40123

40123

DETAILNÍ ZÁZNAM Předmět: 19892006.4

exponát 1004

Prevzal: Povolil: Prevzato: Místo určení:

ji JI JI ILU UII HII II U

TrirffTFfrfrTrffff (i IF

Prevzal:

Povolil:

Prevzato:

Místo určení:

Důvod:

Vraceno:

Důvod: Vraceno:

Depardieu, B. 72412

Cuthbert, I. 40123

11090

antropologicka laborator 2

zakladni osetreni

1111111111

TrTrTrT"TrTfTTTTII Tr TT

Konec zaznamu

51090

"Co z toho vyplývá? Víme, že se deník ztratil," řekla Margo.

"I kdyby se ztratil, měl by tu o něm být podrobný záznam," prohlásil Moriarty.

"Je na záznamu nějaké omezení?"

Moriarty zavrtěl hlavou a stiskl několik kláves.

"Tady je to," řekl po dlouhé chvíli a ukázal na monitor. "Podrobný záznam byl odstraněn."

"Chceš říct, že někdo vymazal informace o deníku a místu, kde se nachází?" ozval se Smithback. "Může to někdo udělat?"

Moriarty pokrčil rameny. "Jenom na základě vysokého oprávnění."

"Ale proč by to někdo dělal?" zeptala se Margo. "Nemohla to zavinit porucha na sálovém počítači?"

"Ne," odpověděl Moriarty. "Ze srovnávání souborů, které jsem právě udělal, vyplývá, že ho někdo vymazal někdy před veřejším zálohováním. Konkrétnější údaje už nedostaneme."

"Vymazal, jo?" poznamenal Smithback. "Zmizel navždy. Čistá práce, naprosto bez chyby. Taková náhoda. Myslím, že už se mi začínají rýsovat souvislosti a vypadá to na pěkné svinstvo."

Moriarty vypnul terminál a poodjel od stolu. "Vaše konspirační teorie mě nezajímají," prohlásil.

"Nemohla to být nehoda? Nebo porucha?" zeptala se Margo.

"Pochybuji. Databáze má zabudovanou celou řadu prvků kontrolujících integritu dat. Viděl bych chybové hlášení."

"Tak potom co?" naléhal Smithback.

"Je to slepá ulička," pokrčil rameny Moriarty. "Ale koneckonců, je to naprosto triviální věc."

"To je všechno, co můžeš udělat?" zavrčel Smithback. "Náš počítačový génius."

Moriarty si uraženě posunul brýle na nose a vstal. "Tohle skutečně nemám zapotřebí," řekl. "Myslím, že si zajdu na oběd." Zamířil ke dveřím. "Margo, tu křížovku si dáme, až bude pršet."

"Ty jsi fakt skvělý," poznamenala Margo, když se za Moriartym zavřely dveře. "Skutečně dokážeš jednat s lidmi, víš o tom, Smithbacku? George udělal všechno, aby nás dostal do databáze."

"Jo, a co jsme se z ní dozvěděli?" zeptal se Smithback. "Naprosto nic. Jenom jedna bedna byla zdokumentována. A Whittleseyho deník zmizel." Samolibě na ni pohlédl.

"Ale já měl kliku!"

"Tak o tom napiš ve své knize," zívla Margo. "Já si to přečtu. Pokud najdu výtisk v knihovně."

"I ty, Brute?" zašklebil se Smithback a podal jí přeložený list papíru. "Tak se podívej na tohle."

Na papíře byl ofocený článek z neworleanských TimesPicayune ze 17. října 1988.

U POBŘEŽÍ NEW ORLEANSU NALEZENA LOĎ DUCHŮ

Antonio Anastazia

Výlučně pro TimesPicayune

Bayou Grove, 16. října (AP)

Minulou noc najela na mělčinu nedaleko od New Orleansu malá nákladní loď mířící do tohoto pobřežního města.

Podrobnosti zatím nejsou známy, ale předběžné zprávy uvádějí, že celá posádka byla ještě na moři brutálně vyvražděna. Pobřežní hlídka poprvé hlásila loď v pondělí v noci ve 23.45 hodin. Byla to Strella de Venezuela, nákladní loď o výtaku 18 000 tun, v současnosti registrovaná na Haiti, a plavila se po Karibiku a na hlavních obchodních trasách mezi Jižní Amerikou a Spojenými státy. Škody jsou minimální a přepravovaný náklad zůstal neporušený. V současnosti není jasné, co se posádce přihodilo nebo zda se někomu z námořníků podařilo uniknout smrti. Henry La Plage, pilot soukromé helikoptéry, který spatřil ztroskotanou loď, sdělil, že "Těla ležela na přidi, jako by je napadlo nějaké dravé zvíře. Zahlédl jsem jednoho muže, jak visí na můstku s hlavou úplně rozdrčenou. Bylo to jako jatka, nikdy jsem nic podobného neviděl."

Místní a federální úřady spolupracují ve snaze zjistit příčiny vražd, které představují jeden z nejbrutálnějších masakrů v novodobé historii námořnictva. "V současnosti prověřujeme několik teorií, ale prozatím jsme nedospěli k žádným závěrům," uvedl Nick Lea, policejní mluvčí. Ačkoli nebylo učiněno žádné oficiální prohlášení, z federálních zdrojů jsme zjistili, že mezi možnými motivy je vzpoura, msta ze strany konkurenčních lodních společností a pirátství.

"Bože," vydechla Margo. "Ta zranění, o kterých se tady mluví..."

"... jsou naprosto stejná jako na těch třech tělech, co našli tenhle týden tady," dokončil Smithback s úšklebkem její myšlenku.

Margo se zamračila. "Ale k tomuhle došlo bezmála před sedmi lety. Musí to být náhoda."

"Myslíš?" zeptal se Smithback. "Docela bych s tebou souhlasil, kdybych nevěděl, že na palubě té lodi byly Whittleseyho bedny."

"Cože?"

"To je fakt. Prošel jsem přepravní listy. Ty bedny odpluly z Brazílie v dubnu osmaosmdesátého skoro rok poté, co se expedice rozpadla, jak jsem pochopil. Po téhle záležitosti v New Orleansu ležely bedny po celou dobu vyšetřování na celnici. Trvalo skoro rok a půl, než se dostaly do muzea."

"A celou jejich cestu z Amazonie lemovaly tyhle rituální vraždy!" dodala Margo. "Ale to znamená..."

"To znamená," zašklebil se Smithback, "že už se přestávám usmívat, když slyším o prokletí expedice. A znamená to, že by ses tady měla zamykat."

Oba sebou trhli, když zazvonil telefon.

"Margo, má milá," zahřímá na ni ze sluchátka Frockův hlas. "Co je nového?"

"Doktore Frocku! Potřebovala bych s vámi pár minut mluvit. Co nejdříve, kdyby to šlo."

"Skvělé!" odpověděl Frock. "Jenom mi dejte trochu času, abych hodil pár papírů ze stolu do koše. Řekněme tak za hodinu?"

"Děkuji," řekla vděčně Margo. "Smithbacku," obrátila se, "musíme..."

Ale spisovatel byl pryč.

Za deset minut jedna znovu někdo zaklepal.

"Kdo je tam?" zeptala se Margo přes zamčené dveře.

"To jsem já, Moriarty. Můžu dál, Margo?"

"Jenom jsem se chtěl omluvit za to, jak jsem předtím vypadnul," prohlásil Moriarty a houpal židlí. "Prostě mě Bill někdy vytáčí. Nikdy neví, kdy má skončit."

"Georgi, to já bych se měla omluvit," zarazila ho Margo. "Nevěděla jsem, že se tady objeví." Uvažovala, jestli mu má říct o tom novinovém článku, ale zavrhla to. Začala si balit kabelku.

"Ještě je tady něco, co jsem ti chtěl říct," pokračoval Moriarty. "Když jsem obědval, uvědomil jsem si, že by přece jen mohl existovat způsob, jak bychom mohli zjistit něco víc o tom vymazaném záznamu z databáze. O tom deníku." Margo prudce položila kabelku na stůl a pohlédla na Moriartyho, který mezitím usedl před počítač. "Vidělas to oznámení, když ses přihlašovala do sítě?" zeptal se.

"Myslíš to, že server nejede? Pěkně jsem si užila. Dvakrát jsem během dopoledne začínala znovu."

Moriarty přikývl. "V té zprávě taky stálo, že v poledne budou tahat data ze záloh. Celá operace trvá třicet minut. To znamená, že už by teď měli být hotovi."

"A?"

"No, na záložních páskách jsou asi tak dva až tři měsíce archivovaných dokumentů. Jestliže k vymazání podrobného záznamu o Whittleseyho deníku došlo v uplynulých dvou měsících a jestliže mají záložní pásku ještě stále nahoře v přístroji, mohl bych možná ten soubor obnovit."

"Opravdu?"

Moriarty přikývl.

"Tak do toho!" naléhala Margo.

"Existuje ale určité riziko," odpověděl Moriarty. "Jestliže si systémový operátor všimne, že se k pásku někdo dostal... No, mohl by tě vystopovat podle síťové karty."

"Risknu to," prohlásila Margo. "Georgi," dodala, "já vím, že si myslíš, že tohle všechno je nesmysl, a nemám ti to za zlé. Ale jsem přesvědčená, že bedny z Whittleseyho expedice souvisejí s těmi vraždami. Nevím, jaká ta souvislost je, ale možná by nám to pomohl objasnit ten deník. Ani nevím, jestli jde o masového vraha, nějaké zvíře nebo zrůdu. A ta nevědomost mě děsí." Jemně uchopila Moriartyho ruku a stiskla ji. "Ale možná díky tomuhle budeme schopni nějak pomoci. Musíme to zkusit."

Když si všimla, že Moriarty zrudl, odtáhla ruku.

Moriarty se plaše usmál a sáhl po klávesnici.

"Tak jdeme na to," řekl.

Zatímco Moriarty pracoval, Margo přecházela po místnosti. "Povedlo se?" zeptala se nakonec a přistoupila zvědavě k počítači.

"Ještě nevím," pohlédl Moriarty po očku na obrazovku a vytvářel příkazy. "Mám ten pásek, ale protokol je asi narušený, nemůžu se pořádně dostat k záznamům. Možná získáme jenom kousky dat, pokud vůbec něco. Zkouším to zadem, dá se to tak říct, abych na sebe neupoutal pozornost. Přístupová rychlost je hodně malá."

Potom klepání klávesnice ustalo. "Margo," řekl Moriarty tiše. "Mám to."

Obrazovka se zaplnila.

PODROBNÝ ZÁZNAM Predmet: 19892006.2

Rickmanova, L. Cuthbert, I.

15395 Osobní dohled

53210

40123

Prevzal:

Povolil:

Prevzato:

Místo určení:

Důvod:

72412

40123

Vraceno:

TTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTTV

Prevzal: Depardieu, B.

Povolil: Cuthbert, I.

PrevLW;zato: 11090

Mist~DS~2e34 5WIFU

==++ET234h34!~

Chyba databaze

>

"Sakra," zvolal Moriarty. "Toho jsem se bál. Je to částečně přepsáno, zničeno. Vidíš to? Je to tak akorát na vyhození do koše."

"Jo, ale podívej se na tohle!" prohlásila Margo vzrušeně.

Moriarty si pozorněji prohlédl obrazovku. "Deník si vzala se svolením doktora Cuthberta před čtrnácti dny paní Rickmanová. Žádný údaj o vrácení."

Margo odfrkla. "A Cuthbert řekl, že se deník ztratil."

"Tak proč ten záznam smazali? A kdo to udělal?" Najednou vytřeštil oči. "Proboha, musím se odhlásit z pásku, než to někdo pozná." Prsty se mu roztančily po klávesách.

"Georgi," řekla Margo. "Viš, co to znamená? Vzáli ten deník z beden, než začalo to zabíjení. Tou dobou nechal Cuthbert bedny uložit do bezpečnostní zóny. A teď zatajují důkazy před policií. Proč?"

Moriarty se zamračil. "Začínáš mi připomínat Smithbacka," konstatoval. "Dalo by se najít tisíc důvodů."

"Tak mi řekni aspoň jeden," zaútočila Margo.

"Ten nejjednodušší by byl, že někdo smazal podrobný záznam dříve, než Rickmanová stačila připojit poznámku o ztrátě."

Margo zavrtěla hlavou. "Tomu nevěřím. To je příliš mnoho náhod najednou."

"Margo...", začal Moriarty. Potom si povzdychl. "Hele," pokračoval trpělivým tónem, "tahle doba je náročná pro nás všechny, a pro tebe zvlášť. Víš, že před sebou máš náročné rozhodnutí a pak krize jako tahle..., no..."

"Tyhle vraždy nespáchal nějaký obyčejný maniak," skočila mu Margo rázně do řeči. "Já nejsem blázen."

"To ani netvrdím," pokračoval Moriarty. "Prostě si jenom myslím, že bys měla přenechat iniciativu policii. Je to příliš nebezpečná záležitost. A ty by ses teď měla soustředit hlavně na svůj vlastní život. Když se v tom budeš šťourat, nijak ti to nepomůže ujasnit si svou budoucnost." Polkl. "A tátu ti to taky nevrátí."

"Tak tohle si o mně myslíš?" užasla Margo. "Ty ne..."

Najednou se prudce zarazila, když jí pohled padl na hodiny na stěně. "Ježíš. Přijdu pozdě na schůzku s doktorem Frockem." Popadla kabelku a zamířila ke dveřím. V půli cesty se obrátila. "Promluvíme si později," řekla.

Dveře za ní zapadly.

Bože, pomyslel si Moriarty, sedící u potměšlého monitoru, a opřel si bradu do dlaní. Když si i odbornice na rostlinnou genetiku myslí, že by mohl Mbwun existovat..., když dokonce Margo Greenová vidí za každým rohem spiknutí... Co teprve zbytek muzea?

29

Margo viděla, jak si Frock pobryndal košili sherry.

"Sakra," řekl a slabé ruce se mu třáslly. Postavil sklenici přeoopatrně na stůl a podíval se na Margo.

"Děkuji, že jste za mnou přišla, má milá. To je ohromný objev. Řekl bych, že bychom se měli jít znovu podívat na tu figurku, ale měl by mě sem každou chvíli přijít otravovat ten Pendergast."

Bůh vám žehnej, agente Pendergaste, napadlo Margo. Poslední věc, o kterou by stála, bylo jít znovu na výstavu.

Frock si povzdychl. "Ale stejně se to brzy dozvíme. Hned jak Pendergast odejde, zjistíme pravdu. Tahle figurka Mbwuna by mohla být ten zbývající článek, po kterém jsem pátral. Jestli ovšem máte pravdu v tom, že tytéž pařáty zanechaly stopy na obětech."

"Ale jak by se tohle stvoření dostalo do muzea?" zeptala se Margo.

"Aha!" prohlásil Frock se zářícíma očima. "To je otázka, vidíte? A dovoluji mi, abych na ni odpověděl zase otázkou. Co, má drahá Margo, je rýhované?"

"Nevím," odpověděla. "Rýhované, to myslíte nějaké hrbolky?"

"Ano, je to pravidelný vzorek brázd, vrásek nebo záhybů kůže. Řeknu vám, co je rýhované. Vejce plazů jsou taková. Například vejce dinosaurů."

Margo náhle bleskla hlavou vzpomínka. "To slovo..."

"... užil Cuthbert, když popisoval semeníky, které se ztratily z bedny," dokončil za ni větu Frock. "A já se vás ptám: byly to skutečně semeníky? Jaký druh semeníků by mohl mít svaštělý povrch? Ale vejce..."

Frock se ve vozíku nadzvedl. "Další otázka. Kam se poděla? Ukradl je snad někdo? Nebo se s nimi stalo něco jiného?"

Náhle se vědec odmlčel, znovu klesl do vozičku a zavrtěl hlavou.

"Ale jestli něco... jestli se něco vylihlo a rozbilo zevnitř ty bedny," řekla Margo, "jak to vysvětluje ty vraždy na palubě lodi, která je převážela z Jižní Ameriky?"

"Margo," zasmál se tiše Frock, "máme tady hádanku obalenou tajemstvím uvnitř záhady. Je nezbytné, abychom bez

meškání sehnali další fakta."

Ozvalo se jemné zaklepání na dveře.

"To musí být Pendergast," řekl tlumeným hlasem Frock. A potom hlasitěji: "Vstupte, prosím!"

Agent vešel dovnitř s kufříkem v ruce. Jeho černý oblek byl jako vždy bezvadný a blond vlasy měl hladce sčesány dozadu. Margo připadal stále stejně vyrovnaný a klidný. Když Frock ukázal na jednu z viktoriánských židlí, Pendergast se na ni posadil.

"Je mi potěšením znovu vás vidět, pane," prohlásil Frock. "Slečnu Greenovou už znáte. Zrovna jsme byli uprostřed jednání, tak vám doufám nebude vadit, že zůstane."

Pendergast mávl rukou. "Samozřejmě. Vím, že oba nadále respektujete mou žádost o diskrétnost."

"Jistě," řekl Frock.

"Doktore Frocku, chápu, že váš čas je drahý, a proto budu stručný," začal Pendergast. "Doufal jsem, že se vám snad podařilo určit artefakt, o němž jsme hovořili. Předmět, který mohl být použit jako vražedná zbraň."

Frock se v křesle znovu zavrtěl. "Jak jste mě žádal, zabýval jsem se dál tou záležitostí. Pátral jsem v naší přístupové databázi jak po jednotlivých předmětech, tak po věcech, které by bylo možno rozlámat a znovu zkombinovat." Zavrtěl hlavou. "Bohužel, nenašel jsem nic, co by jen vzdáleně připomínalo odlitek, který jste nám ukázal. Ve sbírkách nikdy nic takového nebylo."

Z Pendergastova výrazu se nedalo vyčíst nic. Potom se usmál. "Oficiálně bychom to nikdy nepřipustili, ale tenhle případ je řekněme náročný." Ukázal na aktovku. "Jsem zaplaven falešnými hlášeními, laboratorními výsledky, rozhovory. A jenom velmi pomalu hledáme pádné důkazy."

Frock se zasmál. "Podle mého názoru, pane Pendergaste, má naše práce hodně společného. Já sám jsem v naprosto stejné situaci. Ale Jeho Eminence se přesto tváří, jako by se nic zvláštního nedělo."

Pendergast přikývl.

"Wright si velmi přeje, aby se podle plánu rozběhla zítra v noci výstava. Proč? Protože se vyhodily miliony za něco, co za to ve skutečnosti nestojí. Aby muzeum nesklouzlo do červených čísel, je nezbytně nutné zvýšit návštěvnost. A tahle výstava představuje ten nejlepší způsob jak toho dosáhnout."

"Chápu," řekl Pendergast. Zvedl zkamenělinu ležící na stole poblíž jeho židle a bezděky ji obracel v ruce. "Amonit?" zeptal se.

"Správně," odpověděl Frock.

"Doktore Frocku...", začal Pendergast. "Z různých míst je na mě vyvíjen nátlak. Proto musím za všech okolností postupovat při vyšetřování přesně podle předpisů. Nemohu sdělovat naše výsledky nikomu z venku, vás nevyjímaje, ani když tyhle konvenční vyšetřovací metody nenesou žádné plody." Opatrně vrátil fosilii na místo a složil si ruce na prsou. "Tolik na vysvětlenou. Pochopil jsem dobře, že jste odborník na DNA?"

Frock přikývl. "Částečně je to pravda. Věnoval jsem nějaký čas studiu, jak geny ovlivňují morfologii tvar organismu. A dohlížím na projekty několika absolventů jako jsou Gregory Kawakita a tady Margo, jejichž studie zahrnují výzkum DNA."

Pendergast popadl aktovku, rychle ji otevřel a vytáhl tlustý svazek počítačových výsledků. "Mám tady rozbor DNA z drápu, který jsme našli v jedné z prvních obětí. Samozřejmě vám ho neukážu. Bylo by to naprosto proti předpisům Newyorské úřadovně by se to nelíbilo."

"Aha," řekl Frock. "A vy i nadále věříte, že ten dráp je vaše nejlepší vodítko."

"Je to jediné významné vodítko, doktore Frocku. Dovolte mi, abych vám vysvětlil své závěry. Věřím, že se po muzeu pohybuje šílenec. Rituálním způsobem zabíjí své oběti, odstraní jim část lebky a vytáhne z mozku hypotalamus."

"Za jakým účelem?"

Pendergast zaváhal. "Myslíme si, že hojí."

Margo hlasitě zalapala po dechu.

"Vrah se může skrývat ve sklepeních muzea," pokračoval Pendergast. "Spousta věcí naznačuje, že se tam po vraždě vrátil, ale zatím jsme nebyli schopni přesně zjistit, kde se nachází, ani získat jediný důkaz. Během pátrání byli zabiti dva psi. Jak jistě víte, je tam perfektní síť tunelů, uliček a chodeb, které se táhnou v několika patrech pod zemí, přičemž nejstarší z nich jsou staré 150 let. Vedení mě vybavilo mapami, které zobrazují pouze malé procento jejich celkové rozlohy. Mluví o vrahovi jako o muži, protože síla, kterou při vraždách použil, naznačuje, že se jedná o muže, navíc velmi silného. Jak víte, při rozpárávání obětí, které jsou vybírány naprosto náhodně, používá nějakou zbraň podobnou tříprstému pařátu. Nemáme žádný motiv. Náš výslech vybraných zaměstnanců muzea prozatím nepřinesl žádné výsledky." Pohlédl na Frocka. "Vidíte, doktore, naším nejlepším vodítkem zůstává to jediné, co máme zbraň, ten dráp. Proto nepřestávám pátrat po jeho původu."

Frock pomalu přikývl. "Zmínil jste se o DNA."

Pendergast zamával svazkem papírů z počítačové tiskárny. "Laboratorní výsledky byly nesouvislé, abych pravdu řekl." Odmlčel se. "Nevidím žádný důvod, proč bych vám nemohl sdělit, že rozbor drápu odhalil DNA z několika druhů gekona spolu s lidskými chromozomy. To nás vede k závěru, že vzorek byl poškozen."

"Říkal jste gekon?" zamumlal překvapeně Frock. "A žije se hypotalamem... To je zvláštní. Povězte, jak to víte?"

"Našli jsme stopy po slinách a otisky chrupu."

"Lidského chrupu?"

"To nikdo neví."

"A ty sliny?"

"Neurčitelné."

Frockovi klesla hlava na prsa. Po několika minutách vzhlédl.

"Pořád označujete ten pařát jako zbraň," řekl. "Z toho usuzuji, že stále věříte, že tím vrahem je člověk."

Pendergast zavřel aktovku. "Prostě nevidím žádnou jinou možnost. Myslíte si, doktore Frocku, že zvíře by mohlo s chirurgickou přesností zbavit trup hlavy, prorazit do lebky otvor a najít vnitřní orgán velikosti vlašského ořechu, který dokáže rozeznat pouze člověk se znalostí lidské anatomie? A to, jak hravě nám vrah dokázal zabránit v prohledávání sklepení, je naprosto úžasné."

Frockovi znovu klesla hlava na hrud'. Sekundy pomalu rostly do minut a Pendergast ho bez hnutí pozoroval.

Frock náhle zvedl hlavu. "Pane Pendergaste," zaburácel jeho hlas, až Margo nadskočila. "Vyslechl jsem vaši teorii. Nebude vám vadit, když vás teď seznámím se svou?"

Pendergast přikývl. "Ani v nejmenším."

"Tak dobrá," odpověděl Frock. "Říkají vám něco Transvaalské břidlice?"

"Myslím, že ne," řekl Pendergast.

"Transvaalské břidlice byly objeveny v roce 1945 Alistairem van Vrouwenhoekem, paleontologem jihoafrické Witwatersrandské univerzity. Pocházejí z kambria, jsou tedy asi šest set milionů let staré, a byly plné bizarních forem života. Jim podobné se nikdy předtím ani potom nepodařilo nalézt.

Asymetrické životní formy bez jediné známky základní bilaterální symetrie, která je vlastní všem organismům dneška. Objevily se náhle v době kambrijského masového vymírání druhů. Dnes se, pane Pendergaste, většina lidí domnívá, že Transvaalské břidlice představují slepou uličku evoluce: experiment s nejrůznějšími tělesnými tvary, předtím než život vsadil na bilaterální symetrii, kterou vidíte dnes všude kolem."

"Ale vy tenhle názor nezastáváte," podotkl Pendergast.

Frock si odkašlal. "Správně. V těchto břidlicích převládá jistý typ organismu. Měl silné ploutve a dlouhé nohy s plovacími blanami a na svou velikost nezvykle vyvinuté čelisti uzpůsobené k drcení a trhání. Čelisti mu umožňovaly rozdrtit i skálu a díky ploutvím se mohl ve vodě pohybovat rychlostí dvacet mil za hodinu. Bezpochyby to byl nesmírně úspěšný a krutý predátor. Podle mého názoru byl až příliš úspěšný: své oběti zcela vyhubil a potom sám vyhynul. A právě on způsobil to hromadné vymírání na konci kambrijského období. On, ne přirozený výběr, vyhubil všechny ostatní formy života v Transvaalských břidlicích."

Pendergast zamrkal. "A?"

"Zpracoval jsem na počítači evoluční simulace podle nové matematické teorie fraktální turbulence. Výsledek? Přibližně každých šedesát nebo sedmdesát milionů let se život velmi dobře přizpůsobí prostředí. Možná až příliš dobře. Dojde k populační explozi úspěšných forem života. A pak se najednou objeví zčistajasna nový druh. Je to téměř vždy predátor, vražedný stroj. Napadne hostitelskou populaci, zabije, živí se jí a množí se. Zpočátku pomalu, potom stále rychleji."

Frock pokynul směrem k piskovcovému fosilnímu otisku na svém stole. "Pane Pendergaste, něco vám ukážu." Agent vstal a přikročil k němu.

"Tohle je několik stop zanechaných tvorem, který žil ve svrchní křídě," pokračoval Frock. "Přesněji na přelomu křídý a třetihor. V období, kdy došlo k masovému vymírání dinosaurů. Jedná se o jedinou fosilii svého druhu, žádnou jinou se nepodařilo najít."

Pendergast přikývl, ale stále nechápal.

"Je tady jistá souvislost, která prozatím zůstala nepovšimnuta," dodal Frock. "Mezi soškou Mbwuna, stopami po pařátech, které zanechal vrah, a těmito fosilními otisky."

Pendergast pohlédl dolů. "Mbwuna? Myslíte sošku, kterou vzal doktor Cuthbert z těch beden a dal na výstavu?"

Frock přikývl.

"Hmm. Jak staré jsou tyhle stopy?"

"Přibližně šedesát pět milionů let. Pocházejí z období, kdy žili poslední dinosauři. Ještě před jejich masovým vyhynutím."

Nastalo dlouhé ticho.

"Aha. A ta souvislost...?" zeptal se po chvíli Pendergast.

"Řekl jsem, že v antropologických sbírkách nic neodpovídá těm stopám drápů. Ale neřekl jsem, že takový dráp není nikde zachycen, že neexistuje žádná socha, na níž by se objevil. Zjistili jsme, že horní končetina sošky Mbwuna je zakončená třemi drápy, z nichž střední je silnější. A teď se podívejte na tyhle šlépěje," ukázal Frock na fosilii.

"Vzpomeňte si na rekonstrukci drápu a stopy po pařátu na oběti."

"Takže vy se domníváte," řekl Pendergast, "že vrahem by mohlo být zvíře, které zanechalo tyhle stopy? Dinosaurus?"

Margo měla pocit, že v Pendergastově hlase zaslechla pobavený tón.

Frock pohlédl na agenta a rázně zavrtěl hlavou. "Ne, pane Pendergaste, žádný dinosaur. Nic tak běžného jako dinosaur. Mluvíme o důkazu na podporu mé teorie odchylek. Mou práci znáte. Věřím, že tohle je právě to stvoření, které dinosaury vyhubilo."

Pendergast mlčel.

Frock se nahnul blíž k agentovi FBI. "Věřím," řekl, "že tahle bytost, tahle hříčka přírody, je příčinou zániku dinosaurů. Žádný meteorit, žádná změna podnebí, ale nějaký hrozivý predátor, stvoření, jehož stopy se nám díky této zkamenělině dochovaly. Výsledek Kallistů efektu. To stvoření nebylo nijak velké, ale bylo schopné a rychlé. Pravděpodobně lovilo ve skupinách a bylo inteligentní. Ale protože superpredátoři žijí příliš krátce, nedochovaly se nám jejich fosilie. Až na Transvaalské břidlice. A tyhle stopy z Tzunjejin. Sledujete mě?"

"Ano."

"A my dnes prožíváme populační explozi."

Pendergast dál mlčel.

"Lidské bytosti, pane Pendergaste!" pokračoval Frock a jeho hlas sílil. "Před pěti tisíci lety nás žil na téhle planetě

pouze milion. Dnes je nás šest miliard? Jsme ta nejúspěšnější forma života, jaká se kdy na zeměkouli vyskytovala!" Poklepal na výtisky Fraktální evoluce ležící na stole. "Včera jste se mě ptal na mou další knihu. Bude obsahovat rozšíření mé teorie Kallistó efektu, její aplikaci na současný život. Má teorie předpovídá, že v nějakém okamžiku se objeví zvláštní groteskní mutace, která bude lovit lidskou populaci. Netvrdím, že ten zabiják je táž bytost, která vyhubila dinosaury. Ale je to bytost podobná..., podívejte se znovu na ty stopy. Připomínají Mbwuna. Říkáme tomu konvergentní vývoj, kdy se nepřibuzné organismy sobě podobají, protože se vyvinuly za stejným účelem. Bytost, která se vyvinula, aby zabíjela. Je tady příliš mnoho podobností, pane Pendergaste."

Pendergast si položil aktovku na kolena. "Obávám se, doktore Frocku, že jsem vás nepochopil."

"Copak to nevidíte? Něco se sem dostalo v těch bednách z Jižní Ameriky. Vylíhlo se to v muzeu. Vysoce úspěšný predátor. Ta soška Mbwuna je důkaz. Domorodé kmeny se téhle bytosti bály a opředly ji mytologií. Whittlesey ji nevědomky poslal do civilizace."

"Viděl jste tu sošku osobně?" zeptal se Pendergast. "Mně ji doktor Cuthbert odmítl ukázat."

"Ne," připustil Frock. "Ale mám spolehlivý zdroj. Chystám se ji při nejbližší příležitosti prozkoumat."

"Doktore Frocku, těmi bednami jsme se zabývali včera," řekl Pendergast. "Doktor Cuthbert nás ujistil, že v nich nebylo nic cenného, a my nemáme žádný důvod mu nevěřit." Beze změny výrazu vstal. "Děkuji vám začas a pomoc. Vaše teorie je opravdu zajímavá a já bych se jí moc rád zabýval podrobněji." Pokrčil rameny. "Ale svůj názor jsem prozatím nezměnil. Odpusťte mi to, co vám teď řeknu, ale doufám, že dokážete oprostít fakta našeho vyšetřování od svých hypotéz a pomůžte nám, jak jen to půjde." Vykročil ke dveřím. "A teď mě prosím omluvte. Pokud vás cokoli napadne, spojte se se mnou."

A odešel.

Frock na vozičku zavrtěl hlavou. "Takový omyl," zamumlal. "Do tohoto chlapíka jsem vkládal velké naděje, ale zdá se, že je stejný jako ti ostatní."

Margo pohlédla na stolek vedle židle, na níž seděl Pendergast. "Podívejte se," řekla. "Zapomněl tady výsledky DNA."

Frock se podíval tam, co Margo. Potom se zachechtal.

"Teď už je mi jasné, co myslel tím, když mě ještě něco napadne." Odmlčel se. "Možná není stejný jako ti ostatní. No, my to na něj nepovíme, co vy na to, Margo?" řekl a zvedl sluchátko.

"Doktor Frock, chtěl bych mluvit s doktorem Cuthbertem." Ticho. "Haló, Ian? Ano, mám se dobře, díky. Ne, volám proto, že bych se chtěl hned teď dostat na Mýty. Cože? Ano, je mi známo, že byla zapečetěna, ale... Ne, jsem celkem nakloněn té myšlence výstavy, ale prostě... Chápu."

Margo si všimla, že Frockův obličej zrudl.

"V tom případě, Iane," pokračoval Frock, "bych chtěl znovu vidět bedny z Whittleseyho expedice. Ano, ty v bezpečnostní zóně. Vím, že jsem je viděl včera, Iane."

Následovalo dlouhé ticho. Margo slyšela vzdálený hlas.

"Teď mě poslouchej, Iane," prohlásil Frock. "Já jsem šéf oddělení a mám právo... Takhle se mnou nemluv, Iane. Tohle si vyprošuji."

Frock se celý třásl hněvem, až to Margo překvapilo. Jeho hlas se změnil téměř v šepot.

"Pane, v této instituci nemáte co dělat. Vznese úřední stížnost řediteli."

Frock pomalu zavěsil, ruka se mu rozčilením chvěla. Obrátil se k Margo a přiložil si k nosu kapesník. "Prosím, promiňte mi."

"To je neuvěřitelné," řekla Margo. "Myslela jsem si, že jako vedoucí oddělení..." Nemohla ani dokončit větu.

"Mám naprostou kontrolu nad sbírkami?" usmál se již opět vyrovnaný Frock. "Já také. Ale tahle nová výstava a ty vraždy vyvolaly v lidech náladu, které bych nečekal. Čistě vzato se mě Cuthbert snaží odstavit. Nejsem si jistý, proč to dělá. Snad má strach, že bych mohl objevit něco, co by zpozdlilo nebo zabránilo otevření jeho skvělé výstavy." Na okamžik se zamyslel. "Možná se obává toho, že ta bytost existuje. Koneckonců to byl on, kdo bedny přestěhoval. Možná našel ta vylíhnutá vejce, uvědomil si souvislosti a ukryl je. A teď mi chce upřít právo, abych je studoval!"

Napřiml se ve vozíku a zaťal pěsti.

"Doktore Frocku, myslím si, že to není ten správný důvod," varovala ho Margo. Už dávno ji přešla chuť informovat ho, že si Whittleseyho deník vzala Rickmanová.

Frock se uvolnil. "Máte samozřejmě pravdu. Tímhle to ale nekončí, na to venzte jed. Ale teď nemáme čas se tím zabývat a já věřím vašim pozorovacím schopnostem ohledně Mbwuna. Ale, Margo, my se nutně musíme dostat k těm bednám." "Jak?" zeptala se Margo.

Frock otevřel zásuvku stolu a chvíli v ní něco hledal. Potom vytáhl formulář, který Margo okamžitě ihned poznala: 10 14. Žádost o přístup.

"Udělal jsem chybu," pokračoval, "že jsem se vůbec ptal." Začal vyplňovat formulář.

"Ale nemusí to podepsat ve výpočetním středisku?" zeptala se Margo.

"Jistě," odpověděl Frock, "pošlu tenhle formulář do výpočetního střediska běžným způsobem. A nepodepsanou kopii vezmu s sebou do bezpečnostní zóny a protlačím se tam. Žádost bude bezpochyby zamítnuta. Ale než k tomu dojde, budu mít dost času, abych prozkoumal ty bedny. A našel odpovědi."

"Ale, doktore Frocku, to nemůžete udělat!" řekla Margo vystrašeně.

"Proč ne?" usmál se lživě vědec. "Frock, ten pilíř muzea, se chová neortodoxně. Na tyhle úvahy je zdejší situace příliš vážná."

"Tak jsem to nemyslela," pokračovala Margo. Pohlédla na jeho voziček.

Frock sledoval její pohled. Obličej mu posmutněl. "Aha, tak," promluvil pomalu. "Už chápu, co máte na mysli."

Zklamaně se chystal vrátit formulář zpět do stolu.

"Doktore Frocku," prohlásila Margo. "Dejte mi ten formulář. Zanesu ho do bezpečnostní zóny."

Frock se zarazil. Podíval se na Margo s obdivem. "Žádal jsem vás, abyste byla můj zrak a sluch, ale nikoliv, abyste kvůli mně chodila po žhavém uhlí," řekl. "Jsem zasloužilý kurátor, poměrně důležitá osoba. Neodvážím se mě vyhodit. Ale vy...," zhluboka se nadechl a zvedl obočí. "Mohou vás exemplárně potrestat, vyloučit vás z postgraduálního studia. A já jim v tom nebudu moci zabránit."

Margo na okamžik uvažovala. "Mám přítele, který se v těchto věcech velmi dobře vyzná. Myslím, že by mohl tuhle situaci zvládnout."

Frock zůstal nehybně sedět. Potom odtrhl kopii a podal ji Margo. "Nechám originál zanechat nahoru. Musím, jestli se pustíme do téhle šarády. Strážný možná bude volat do výpočetního střediska, aby si to ověřil. Nebudete mít moc času. Jakmile se to roznese, vypukne poplach. Tou dobou musíte být už pryč."

Ze zásuvky vytáhl žlutý papír a klíč. Ukázal je Margo.

"Na tom papíru je kombinace zámků všech skladů v bezpečnostní zóně," řekl. "A tady je klíč k zóně, mají ho všichni ředitelé. Snad nenapadlo Cuthberta tu kombinaci změnit." Podal je Margo. "S tím se dostanete přes dveře. Ale se strážnými si musíte poradit sama," dodal rychle, zatímco hleděl na Margo. "Víte, co máte v těch bednách hledat."

Jakékoli stopy po věcích, živých organismech a po kultovních předmětech souvisejících s tou bytostí. Po všem, co by podpořilo mou teorii. Prohlédněte nejprve tu malou bednu, do které uložil Whittlesey figurku Mbwuna. Když budete mít čas, nahlédněte i do ostatních, ale, proboha, nepodstupujte žádné větší riziko. A teď už raději běžte, má drahá, bůh vám pomůže."

Poslední pohled, než odešla z kanceláře, věnovala Margo Frockovi, který seděl zády k ní pod širokými okny a bušil bez přestání pěsti do opěradel vozíku. "K čertu s touhle věcí!" opakoval. "K čertu s ní!"

30

O pět minut později a o několik pater níž zvedla Margo ve své kanceláři telefon a vytočila číslo. Smithback byl nezvykle dobře naladěný. Když mu Margo pověděla o Moriartyho objevu vymazaného databázového záznamu a trochu méně podrobně o událostech ve Frockově kanceláři, jeho nálada se ještě zlepšila.

Uslyšela, jak se zasmál. "Tak měl jsem s Rickmanovou pravdu, nebo ne? Zatajuje důkazy. Teď jí s tou knížkou ukážu..."

"Smithbacku, opovaž se," varovala ho Margo. "Tahle věc není určena k osobnímu prospěchu. Nevíme, co je za tím deníkem, a zatím se tím ani nemusíme zabývat. Musíme se dostat k těm bednám a máme na to jen pár minut."

"Dobře, dobře," zazněla odpověď. "Sejdeme se dole u entomologie. Hned jsem tam."

"Nikdy bych do Frocka neřekl, že je takový radikál," prohlásil Smithback. "Můj respekt k tomu starochovi znovu vzrostl." Sestupoval dolů po dlouhém kovovém schodišti. Vydali se zadem v naději, že se vyhnou policejním zátarasům u všech východů z výtahu.

"Máš ten klíč a kombinaci?" zavolal od úpatí schodiště. Margo pohlédla do kabelky a potom šla za ním.

Rozhlédla se rychle na obě strany chodby. "Viš, jak jsou v chodbě u bezpečnostní zóny ty osvětlené výklenky? Ty půjdeš první, já o minutu později. Mluv na strážného a pod záminkou, aby si líp prohlédl ten formulář, ho zkus zatáhnout do toho výklenku. A donuť ho nějak, aby se na pár minut odvrátil od dveří, já pak odemknu a vlezu dovnitř. Jenom ho nějak zabav. Žvanit umíš."

"Tak takový máš plán?" uchechtl se Smithback. "No dobře." Obrátil se na podpatku, vyrazil chodbou a zmizel za rohem.

Margo čekala a počítala do šedesáti. Potom se vydala vpřed a natáhla si na ruce latexové rukavice.

Brzy k ní dolehl Smithbackův hlas, který bezmocně protestoval. "Tehle papír podepsal osobně vedoucí oddělení! Chcete mi snad říct, že..."

Opatrně se podívala za roh. Asi o padesát stop dál se křižily chodby a jedna z nich vedla k policejnímu zátarasu. A o kus dál byl vstup do bezpečnostní zóny a před ním spatřila Margo strážného. Stál zády k ní a držel v jedné ruce formulář.

"Promiňte, pane," slyšela jeho hlas, "ale tohle neprošlo přes výpočetní..."

"Podívejte se na to pořádně," odpověděl Smithback. "Vezměte si to někam, kde na to budete lépe vidět, tady na světlo."

Poodešli k osvětlenému výklenku. Když byli z dohledu, Margo vyšla zpoza rohu a vydala se rychle chodbou. Vsunula klíč do dveří bezpečnostní zóny a prudce zatlačila. Dveře se na naolejovaných pantech nehlučně otevřely. Nahlédla opatrně dovnitř, aby se ujistila, že tam nikdo není. Zdálo se, že je uvnitř všechno v pořádku, a tak pustila dveře a ty se za ní zabouchly.

Srdce jí zběsile tlouklo, v uších jí tepalo. Zatajila dech a nahlédla do výklenku. Nalevo i napravo před ní se táhly skladištní místnosti. Zastavila se u třetích dveří, na nichž byl přilepen žlutý list papíru s nápisem DŮKAZY. Položila jednu ruku na knoflík zámku a druhou vytáhla útržek papíru od Frocka s kombinací čísel. 567723. Zhluboka se nadechla a vybavila se jí vzpomínka na skříňku, kterou kdysi používala na střední škole k ukládání hoboje. Doprava, doleva, doprava...

Ozvalo se hlasité cvaknutí. V tu chvíli popadla páku a táhla směrem dolů. Dveře se otevřely.

Bedny stály jako nejasné stíny u protější zdi. Rozsvítila a pohlédla na hodinky. Uplynuly tři minuty.

Musela se pustit rychle do práce. Všimla si úlomků dřeva, jak někdo rozbil a rozdrtil jednu z větších beden. Ten pohled vyvolával mravenčení v zádech. Klekla si před malou bednu, odsunula víko, vnořila ruce dovnitř a odhrnovala tuhá vlákna, aby se dostala k artefaktům.

Ruka sevřela něco tvrdého. Vytáhla to a spatřila malý kámen pokrytý zvláštními rytinami. Nic slibného. Potom vyndala několik kusů něčeho, co vypadalo jako nefritové kroužky do rtů, dále pak pazourkové hroty šípů, nějaké šipky,

foukačku se sadou dlouhých a ostrých šípů s hroty zčernalými nějakou vytvrzenou látkou. Nechtěla bych je mít v sobě, pomyslela si. Pořád nic, co by se hodilo. Zalovila rukou hlouběji. Na dalším platu objevila malý lis na rostliny s pevně utaženými šrouby, poškozené šamanské chrastítko, pokryté groteskními obrazci, a krásný pás vyrobený z látky a ptačího peří.

Z náhlého popudu nacpala lis ještě zabalený ve vláknech do kabelky. Následoval kamenný kotouč a chrastítko.

Na spodním platu našla několik lahviček s drobnými plazy. Byli barevní, ale jinak na nich nebylo nic neobvyklého.

Uplynulo šest minut. Posadila se, naslouchala ve strachu, že každou chvíli uslyší kroky vracejícího se strážného. Ale bylo ticho.

Rychle naházela zbytek artefaktů zpátky do bedny a přihnula je rostlinami. Zvedla víko a povšimla si odchlíplého lemu vnitřního vyložení. Když ho zvědavě ještě více uvolnila, vypadla jí do klína pomačkaná promočená obálka. Po chvílce váhání putovala také do kabelky.

Osm minut. Už není čas.

V hlavní chodbě se zaposlouchala a snažila se rozpoznat tlumené zvuky zvenčí. S tichým cvaknutím pootevřela dveře.

"Jaké je vaše číslo?" uslyšela Smithbackův zvučný hlas.

Margo nezachytila odpověď strážného. Vyklouzla ven, zavřela za sebou dveře, rychle stáhla z rukou rukavice a nacpala je do kabelky. Napřímila se, sjela svou postavu zkoumavým pohledem, potom vyrazila kolem výklenku, kde stáli Smithback a strážný.

"Haló!"

Obrátila se. Její pohled se střetl s pohledem zrudlého strážného.

"Á, tady jsi, Bille!" řekla a doufala, že ji strážný neviděl vycházet ze dveří. "Nejdu moc pozdě? Už jsi byl uvnitř?"

"Tehle chlap mě tam nechce pustit!" stěžoval si zoufalý Smithback.

"Hele, vy," obrátil se strážný zpátky ke Smithbackovi. "Už jsem vám to řekl tisíckrát a nebudu to znovu opakovat.

Tenhle formulář musí projít oficiálním schválením, než vás tam pustím. Jasně?"

Zvládli to.

Margo vrhla pohled zpátky do chodby. V dálce spatřila dlouhou, štíhlou postavu: Ian Cuthbert.

Popadla Smithbacka za paži. "Musíme už jít. Nezapomněls na naši schůzku? Budeme si ty sbírky muset prohlédnout někdy jindy."

"Máš pravdu. Samozřejmě," zabručel Smithback smírně. "O tohle se postarám později," řekl strážnému.

Na druhém konci chodby zatlačila Smithbacka do výklenku.

"Zalez za ty skříně," zašeptala Margo.

Když se schovali, uslyšeli za sebou Cuthbertovy kroky. Potom se zastavily a chodbou zaburácel jeho hlas.

"Snažil se někdo dostat do skladů?" ptal se.

"Ano, pane. Pokoušel se o to nějaký muž. Byli tady před chvílí."

"Kdo?" naléhal Cuthbert. "Ti lidé, se kterými jste právě mluvili?"

"Ano, pane. Měl žádanku, ale nebyla správně potvrzená, a tak jsem ho tam nepustil."

"Přesně tak, pane."

"Kdo podepsal tu žádost? Frock?"

"Ano, pane, doktor Frock."

"A jméno toho člověka neznáte?"

"Myslím, že se jmenoval Bill. U té ženy nevím, ale. . ."

"Bill? Bill? No to je skvělé. První, co máte po člověku chtít, je jeho jméno."

"Moc se omlouvám, pane. Když on na mě tak hrozně naléhal, že. . ."

Ale Cuthbert už vztekle rázoval pryč. Ozvěna kroků v chodbě se pomalu ztrácela.

Na Smithbackovo kývnutí se Margo zvedla a oprášila si šaty. Vylezli zpátky do chodby.

"Hej, vy tam!" zařval strážný. "Pojďte sem a ukažte mi průkazy! Počkat!"

Smithback a Margo začali utíkat. Jako střely zahnuili za roh a vylétli po širokých betonových schodech.

"Kam jdeme?" lapala Margo po dechu.

"Sakra, copak já vím?"

Dosáhli dalšího patra a Smithback opatrně vykročil do chodby. Rozhlédl se vpravo a vlevo, potom s námahou otevřel dveře s nápisem SAVCI, PONGIDAE.

Zastavili se až uvnitř, aby popadli dech. V místnosti bylo ticho a chládek. Když si Margo zvykla na šero, všimla si vycpaných goril a šimpanzů, stojících v řadách jako zátarasy, a hromad zvířecích kožešin na policích. U jedné zdi stál regál plný lebek primátů.

Smithback chvíli napjatě poslouchal u dveří. Potom se obrátil k Margo. "Mrkneme se, cos našla," řekl.

"Moc toho není," ztěžka oddechovala. "Vzala jsem jenom pár bezcenných artefaktů. Ale našla jsem tohle, hele," řekla a sáhla do kabelky. "Zachytilo se to pod víkem té bedny."

Na nezalepené obálce stála prostá adresa "H. C. Montague, New York, Muzeum dějin přírody".

Zažloutlý papír byl ozdoben zvláštním motivem dvojitého šípů. Margo pozvedla opatrně list blíž ke světlu a začala číst, zatímco Smithback jí nahlížel přes rameno.

Horní tok Xingu 17. září 1987

Montague,

rozhodl jsem se poslat Carlose zpátky s poslední bednou a vydat se sám hledat Crockera. Carlos je spolehlivý a

nemůžu riskovat ztrátu bedny, kdyby se mi něco stalo. Hlavně se podívejte na šamanské chřestítka a další rituální předměty. Jsou unikátní. Přiložená figurka, kterou jsme tady našli v opuštěné chatrči, je ten důkaz, který jsem hledal. Všimněte si těch nezvykle velkých čelistí, ještěřích znaků, náznaků vzpřímené chůze. Kothogové existují a legenda o Mbwunovi není pouhá smyšlenka.

Všechny mé poznámky jsou v tomto deníku...

31

Paní Lavinia Rickmanová seděla v koženém křesle vínové barvy v kanceláři ředitele. V místnosti panovalo ticho jako v hrobě. Tlustými skly dovnitř nepronikl ani závan hluku z ulice o tři patra níž. Wright se téměř ztrácel za dlouhým mahagonovým stolem. Ze stěny za ním přehlížel místnost z Reynoldsova portrétu Ridley A. Davis, zakladatel muzea. Doktor Ian Cuthbert si zabral pohovku na opačném konci místnosti. Seděl v předklonu, s lokty na kolenou, na štíhlém těle mu plandavě visel tvídový oblek. Mračil se. Normálně byl suchar bez špetky humoru, ale to odpoledne vypadal jako rampouch.

Wright konečně prolomil ticho.

"Dnes odpoledne už volal dvakrát," vyštěkl na Cuthberta. "Nemůžu se mu nechat zapírat věčně. Dřív nebo později začne řvát, že mu odpíráme přístup k bednám. Může do toho taky zatáhnout tu věc s Mbwunem. A nastanou problémy."

Cuthbert přikývl. "Na to už je stejně pozdě. Až se otevře výstava a objeví se čtyřicet tisíc návštěvníků za den a pochvalné články v novinách, může se třeba stavět na hlavu."

Nastalo další dlouhé ticho.

"Nesnáším roli ďáblova advokáta," pokračoval znovu Cuthbert, "ale až se na tohle všechno zapomene, budeš mít ty, Winstone, na kontě nárůst návštěvnosti. Tyhle zkazky o kletbě nás dnes můžou rozčilovat, ale až se věci uklidní, budou se všichni těšit na příjemné mrazení a skandály. Všichni budou chtít navštívit muzeum a spatřit vše na vlastní oči. Podnikání ti jenom prospěje. Říkám ti, Winstone, sami bychom to nedokázali líp načasovat."

Wright se na svého zástupce zamračil. "Zkazky o kletbě. Možná je to pravda. Podívej se ale na ty hrůzy, které pronásledují tuhle hnusnou malou figurku po půlce světa." Nuceně se zasmál.

"To nemyslíš vážně," poznamenal Cuthbert.

"Tak já ti povím, co myslím vážně," vyštěkl Wright. "Tyhle řeči už nechci znovu poslouchat. Frock má významné přátele. Jestli si začne stěžovat... No, vždyť víš, jak se takové historky šíří a nafukují. Budou si myslet, že zatajuješ informace a že využíváš těch vražd, abys přilákal na výstavu víc lidí. A jaká bude tahle reklama, co?"

"Souhlasím," řekl Cuthbert s ledovým úsměvem. "Ale nemusím ti snad připomínat, že pokud nezahájíme výstavu ve stanoveném termínu, všechny tyhle debaty budou pouze akademické. Frocka musíme držet zkrátka. Představ si, že si na špinavou práci už najímá lidi. Jeden z nich se ani ne před hodinou snažil dostat do bezpečnostní zóny."

"Kdo?" zeptal se Wright.

"Strážný z něj byl trochu nesvůj," odpověděl Cuthbert. "Ale zná aspoň jeho křestní jméno Bill."

"Bill?" napřímila se Rickmanová.

"Ano, myslím, že se tak jmenoval," obrátil se Cuthbert k ředitelce pro styk s veřejností. "Nejmenuje se tak náhodou ten novinář, co píše knihu o mé výstavě? To je tvůj člověk, že? Máš ho pod kontrolou? Slyšel jsem, že klade až příliš mnoho otázek."

"Naprosto," odpověděla Rickmanová se zářícím úsměvem. "Máme spolu pár sporů, ale jinak pracuje, jak má. Hlídej si své zdroje a pohlíďáš si i toho novináře, jak vždycky říkám."

"Tak pracuje, jak má. Ano?" podotkl Wright. "Tak proč jsi dnes dopoledne považovala za nutné poslat pomalu do poloviny západního světa to nařízení, v němž všechny upozorňuješ, aby se nevybavovali s cizinci."

Rickmanová rychle zvedla ruku s nalakovanými nehty. "Už jsem se o něj postarala."

"Mnohem líp bys udělala, kdyby sis to ověřila," zavrčel Cuthbert. "V tomhle jedeš od samotného počátku, Lavinie. Asi by se ti moc nezamlouvalo, kdyby ten tvůj novinář vyhrabal někde nějakou špinu."

V reproduktoru telefonu zachrastilo a poté se ozval hlas sekretářky: "Je tady pan Pendergast."

"Ať jde dál," řekl Wright. Pohlédl otráveně na ostatní. "A už je to tady."

Ve dveřích se objevil Pendergast s novinami pod jednou paží. Na okamžik zaváhal.

"Bože, to je nádherný stolek," prohlásil. "Doktore Wrighte, děkuji, že jste si na mě znovu udělal čas. Doktore Cuthberte, vás vždy rád vidím. A vy, madam, jste určitě Lavinia Rickmanová, že ano?"

"Ano," odpověděla Rickmanová a ostýchavě se usmála.

"Pane Pendergaste," řekl Wright s lehkým úředním úsměvem. "Posadte se, prosím, kam jen chcete."

"Díky, doktore, ale raději postojím." Pendergast přešel k velikému krbu a opřel se založenýma rukama o římsu.

"Přišel jste podat hlášení? Žádal jste mě bezpochyby o schůzku, abyste nás informoval o zatčení."

"Ne," řekl Pendergast. "Bohužel, žádná zatčení. Abych pravdu řekl, doktore Wrighte, neděláme příliš velké pokroky. Ačkoli paní Rickmanová sdělila novinám něco naprosto jiného."

Ukázal jim titulky novin: VPŘÍPADU "BESTIE Z MUZEA" SE SCHYLUJE K ZATČENÍ.

Zavládlo ticho. Pendergast složil noviny a pečlivě je uložil na římsu.

"V čem je problém?" podivil se Wright. "Nechápu, proč to trvá tak dlouho."

"Existuje zde spousta problémů, jak jste si jistě vědomi," podotkl Pendergast. "Ale já tady nejsem proto, abych vás informoval o případu. Postačí, když vás upozorním, že v muzeu se i nadále pohybuje nebezpečný masový vrah."

Nemáme žádný důvod věřit, že už se zabíjením přestal. Pokud víme, ke všem vraždám došlo v noci. Jinými slovy, po páté hodině odpoledne. Jako zvláštní agent pověřený vyšetřováním vám musím s politováním oznámit, že nařízení, která jsme vydali, budou v platnosti, dokud vraha nevypátráme. Žádné výjimky nejsou přípustné."

"Ale vernisáž...," vybuchla Rickmanová.

"Vernisáž se musí odložit. Může to být o týden, ale také o měsíc. Bohužel vám nemůžu nic slíbit. Moc se omlouvám." Wright se vzteklym výrazem v obličeji vstal. "Říkal jste, že zahájení proběhne podle plánu, pokud nedojde k další vraždě. Tak zněla naše dohoda."

"Žádnou dohodu jsme spolu, doktore, neuzavřeli," řekl mírně Pendergast. "Bohužel jsme se k zatčení vraha od začátku týdne nepřiblížili ani o kousek." Ukázal na noviny na římse. "Tyhle titulky lidi uklidní, ukonejší. Vernisáž by měla pravděpodobně vysokou účast. Tisíce lidí v muzeu po setmění..." Zavrtěl hlavou. "Nemám jinou možnost." Wright na agenta nevěřicně zíral. "Očekáváte, že kvůli vaší neschopnosti odložíme zahájení a způsobíme tak muzeu nenapravitelné škody? Odpovídám ne."

Pendergast nenuceně přešel doprostřed místnosti. "Promiňte, doktore Wrighte, pokud jsem se nevyjádřil dost přesně. Nejsem tady, abych vás žádal o svolení; prostě vám sděluji své rozhodnutí."

"Dobrá," odpověděl ředitel a hlas se mu třásl. "Chápu. Neovládáte svoji práci, ale přesto se mi pořád snažíte mluvit do toho, jak mám dělat tu svou. Dokážete si vůbec představit, jaké následky pro výstavu bude mít odklad jejího zahájení? Víte, jaký signál to vyšle na veřejnost? Pendergaste, já to prostě nedovolím."

Pendergast se zahleděl upřeně na Wrighta. "Každá osoba, která se bude v této budově pohybovat po páté hodině bez povolení, bude zatčena a obviněna z narušování vyšetřování. To je přestupek. Při druhém zatčení dojde k předání soudu a zahájení trestního stíhání, doktore Wrighte. Věřím, že mluvím dostatečně jasně."

"Jediné, co je tady jasné, je vaše cesta k tamtěm dveřím," zvedl Wright hlas. "Je volná. Račte se po ní vydat."

Pendergast přikývl. "Pánové. Madam." Potom se obrátil a vyšel mlčky z místnosti.

Wright popadl třesoucí se rukou telefonní sluchátko.

"Co s tím teď uděláme?" vybuchl Cuthbert. "To je vrchol, když nás tenhle zasraný policajt vyhazuje z našeho vlastního muzea."

"Cuthberte, drž zobák," řekl Wright. Potom promluvil do sluchátka. "Spojte mě s guvernérem, okamžitě."

Chvilí bylo ticho, než ho spojili. Wright se sluchátkem v ruce pohlédl na Cuthberta s Rickmanovou a snažil se zklidnit svůj těžký dech. "Čas zavolat několika dobrým známým," prohlásil. "Ještě uvidíme, kdo bude mít poslední slovo nějaký zasraný přivandrovalý albín nebo ředitel největšího muzea dějin přírody na světě."

32

Vegetace je tady velmi neobvyklá. Kapradiny a přesličky vypadají jako z pravěku. Hrozná škoda, že nemáme čas na podrobnější studium. Použili jsme vlákna jednoho obzvláště starobyle vypadajícího druhu jako balicí materiál; pokud bude mít Jörgensen zájem, ať se na ně podívá.

Rozhodně předpokládám, že se sejdeme v Klubu objevitelů za měsíc a oslavíme náš úspěch řádkou suchých martini a dobrým macanudem. Do té doby do Vašich rukou svěříji tento materiál i svou pověst.

Váš kolega Whittlesey

Smithback vzhlédl od dopisu. "Tady nemůžeme zůstat. Pojdme do mé kanceláře."

Jeho kutloch se nacházel mezi přeplněnými kancelářemi v přízemí muzea. Úzké chodby plné ruchu byly pro Margo po vlhkých prázdných chodbách v bezpečnostní zóně příjemným zpestřením. Prošli kolem velké zelené skříně přetékající starými čísly muzejního časopisu. Před Smithbackovou kanceláří visela pro pobavení vydavatelů časopisu nástěnka s množstvím rozzlobených dopisů od předplatitelů.

Margo už kdysi v honbě za jedním výtiskem časopisu Science, který dlouho scházel ve vědecké knihovně, navštívila Smithbacka v jeho doupěti. Bylo přesně takové, jak si je pamatovala: na jeho stole změt' ofocených článků a rozepsaných dopisů, jídelníček z čínské restaurace a spousta knih a časopisů, po nichž už dávno vyhlásily pátrání muzejní knihovny.

"Posaď se," vyzval ji Smithback a odhrnul ze židle hromadu papírů. Zavřel dveře a přešel kolem stolu ke starodávnému houpacímu křeslu. Pod nohama mu šustily papíry.

"Tak jo," promluvil tiše. "Víš jistě, že tam nebyl ten deník?"

"Už jsem ti říkala, že jediná bedna, do které jsem se dívala, byla ta od Whittleseyho. Ale v ostatních by ani nebyl."

Smithback si znovu přečetl dopis. "Kdo je ten Montague, kterému tohle adresoval?" zeptal se.

"Nemám ponětí," odpověděla Margo.

„A co Jörgensen?"

"Taky jsem o něm neslyšela."

Smithback stáhl z police muzejní telefonní seznam. "Není tady žádný Montague," zamumlal a obracel stránky. "Aha! Tady je Jörgensen. Botanika. Píšu, že je v důchodu. Jak to že má ještě pořád kancelář?"

"Tady to není nic neobvyklého," odpověděla Margo. "Nezávislí boháč, kteří nemají jak trávit čas. Kde je ta kancelář?"

"Sekce čtyřicet jedna, čtvrté patro," zavřel Smithback knihu a upustil ji na stůl. "Blízko skladu rostlin." Vstal. "Jdeme."

"Počkej chvíli, Smithbacku. Už jsou skoro čtyři. Měla bych zavolat Frockovi a říct mu..."

"Později," řekl Smithback a zamířil ke dveřím. "Pospěš si, lotosový kvítku. Můj novinářský nos celé odpoledne nic nevyčenichal."

Jörgensenova kancelář byla malá laboratoř bez oken, s vysokým stropem. Nebyly v ní žádné rostliny, jak by Margo v botanické laboratoři očekávala. Místnost byla prázdná, až na velký pracovní stůl, židli a věšák. Zásuvka stolu byla otevřená, uvnitř spatřili spoustu různého starého nářadí. Jörgensen se skláněl nad stolem a hrál si s malým motorem.

"Doktor Jörgensen?" zeptal se Smithback.

Starý muž se obrátil a zíral na Smithbacka. Neměl téměř žádné vlasy, zato měl husté bílé obočí visící přes jasné oči barvy vybledlé džínoviny. Byl kostnatý a shrbený, ale Margo si říkala, že musí měřit alespoň metr devadesát.

"Ano?" řekl tiše.

Než mohla Margo zakročit, Smithback podal Jörgensenovi dopis.

Muž začal číst, po chvíli se zapotácel. Nespustil zrak z dopisu, sáhl za sebe po vypolstrované židli a pomalu se na ni usadil.

"Odkud to máte?" zeptal se, když dočetl.

Margo a Smithback si vyměnili pohledy.

"Je pravý," prohlásil Smithback.

Jörgensen na ně mlčky hleděl. Potom podal dopis zpět Smithbackovi. "Nic o tom nevím," řekl.

Nastalo ticho. "Je z bedny, kterou poslal John Whittlesey před sedmi lety z amazonské expedice," napověděl mu Smithback.

Jörgensen na ně dál zíral. Po několika okamžicích se vrátil ke svému motoru.

Ti dva ho ještě okamžik beze slova sledovali. "Promiňte, že jsme vás vyrušili při práci," řekla nakonec Margo. "Možná není teď ten správný čas."

"Při jaké práci?" zeptal se udiveně Jörgensen, aniž se k nim obrátil.

"Při tom, co právě děláte," odpověděla Margo.

Jörgensen náhle propukl v smích. "Při tomhle?" řekl a konečně se k nim otočil. "To je jenom porouchaný vysavač. Co má žena zemřela, musím si hledět domácnosti sám. A tahle zatracená věc mi onehdy shořela v ruce. Přinesl jsem si ho sem, protože tady mám všechno své nářadí. Stejně nemám co na práci."

"Ten dopis, pane...", naléhala Margo.

Jörgensen poposedl na rozvrzané židli, opřel se o opěradlo a zahleděl se do stropu. "O jeho existenci jsem neměl tušení. Ten motiv dvojitého šípu je rodovým znakem Whittleseyů. Také rukopis je pravý. Vrací mi to vzpomínky."

"Jaké?" zeptal se Smithback lačně.

Jörgensen na něj pohlédl a obočí se mu stáhlo znechucením. "Nic, co by vás mělo zajímat," prohlásil upjatě. "Aspoň jsem neslyšel nic o tom, že by mělo."

Margo na Smithbacka varovně pohlédla. "Doktore Jörgensene," začala. "Dělám postgraduální práci u doktora Frocka. Můj kolega je novinář. Doktor Frock věří, že Whittleseyho expedice a bedny, které poslal, nějak souvisejí s vraždami v muzeu."

"Kletba!" nadzvedl Jörgensen v pobaveném úžasu obočí.

"Ne, žádná kletba," dodala Margo.

"Jsem rád, že aspoň vy máte rozum. Nejde o žádnou kletbu. Pokud za ni nepovažujete směsici hrabivosti, lidské hlouposti a vědecké žárlivosti. Nepotřebujete žádného Mbawuna, abyste vysvětlili..."

Zarazil se. "Proč se o to vlastně zajímáte?" zeptal se podezíravě.

"Abyste vysvětlili co?" neudržel se Smithback. Jörgensen na něj znechuceně pohlédl. "Mladý muži, jestli ještě jednou otevřete ústa, požádám vás, abyste odešel." Smithback zkrivil obličej, ale neřekl ani slovo. Margo uvažovala, má-li mu líčit podrobnosti o Frockových teoriích, stopách po drápech a zničené bedně, ale nakonec usoudila, že je to zbytečné.

"Zajímáme se o to, protože máme pocit, že existují souvislosti, jímž nikdo nevěnuje pozornost. Ani policie, ani muzeum. V tom dopise o vás byla zmínka. Doufali jsme, že nám o expedici povíte víc."

Jörgensen natáhl ruku. "Můžu si ho ještě jednou prohlédnout?"

Smithback váhavě souhlasil.

Jörgensen znovu přelétl hladově očima dopis, jako by pátral ve vzpomínkách. "Už je to dávno," zamumlal. "Dříve bych o tom nebyl schopen mluvit. Možná v tom byla i trocha strachu. Někteří lidé by mě odsud s chutí dostali." Pokrčil rameny. "Ale když se člověk dožije mého věku, přestanou ho věci děsit. Snad jediné samota."

Sevřel dopis a pomalu kývl na Margo. "Nebýt Maxwella, zúčastnil bych se té expedice i já."

"Maxwell? Kdo je to?" zeptal se Smithback.

Jörgensen ho probodl pohledem. "Už jsem vykopal větší novinářské kapacity, než jste vy," vyštěkl. "Říkám vám naposled, buďte zticha. Mluvím s touhle dámou."

Znovu se otočil k Margo.

"Maxwell byl jedním z vedoucích expedice. Maxwell a Whittlesey. To byla první chyba, že dovolili Maxwellovi, aby se do ní protlačil, a udělali z těch dvou společníky. Od začátku to mezi nimi jiskřilo. Ani jeden z nich neměl expedici plně pod kontrolou. Maxwellův úspěch znamenal mou porážku - rozhodl, že pro botanika nemají místo, a tím to pro mě skončilo. Ale Whittlesey z toho byl možná nešťastnější než já. To, že měl za zády Maxwella, mu ztěžovalo jeho skryté plány."

"Jaké?" zeptala se Margo.

"Najít kmen Kothogů. Kolovaly pověsti, že na tepui, rozlehlé stolové hoře v deštném pralese, žije neznámý kmen.

Ačkoli oblast nikdo neprozkoumal, panovala shoda, že kmen už vymřel a že po něm zůstaly jenom památky. Whittlesey tomu nevěřil. Chtěl se stát jejich objevitelem. Mělo to jediný háček, tamní vláda mu odmítla vydat povolení ke studiu přímo na tepui. Argumentovala tím, že přednost mají jejich vědci. Yankee go home."

Jörgensen odfrkl a zavrtěl hlavou.

"Ve skutečnosti to místo už předem odsoudili k zániku, šlo jim o vyrabování nerostného bohatství. Jistě, tamní vládě se donesly stejné zvěsti jako Whittleseymu. Pokud tam skutečně byli nějakí Indiáni, vláda je při dolování nepotřebovala. Expedice se tam musela dostat ze severu. Byla to podstatně méně pohodlná cesta, která vedla daleko od obydleného území. A nesměli vystoupit na tepui."

"Existovali ještě ti Kothogové?" zeptala se Margo.

Jörgensen pomalu zavrtěl hlavou. "To už se nikdo nedoví. Vláda na vrcholku tepui něco našla. Snad zlato, platinu,

možná něco jiného. Satelity vám dnes odhalí spoustu věcí. V každém případě na jaře roku 1988 tepui ze vzduchu nemilosrdně vypálili."

"Vypálili?" nechápala Margo.

"Nadobro ji vyčistili napalmem," řekl Jørgensen. "Tehle způsob je neobvyklý a drahý. Požár se jim vymkl z rukou a celé měsíce se potom šířil dál. Poté tam od jihu postavili dálnici. Poslali tam japonskou důlní techniku a značnou část hory doslova odplavili. Bezpochyby to zlato nebo platinu dobývali s použitím kyanidů a klidně nechali ten jed odtéct řekami. Nežůstalo tam nic, vůbec nic. Proto muzeum nikdy nevyslalo druhou expedici, aby pátrala po ostatcích té první." Odkášlal si.

"To je strašné," vydechla Margo.

Jørgensen na ni pohlédl roztěkanýma očima. "Ano. Je to hrozné. Na výstavě Mýty se o tom samozřejmě nedočtete." Smithback zvedl jednu ruku a druhou vytáhl magnetofon. "Promiňte, směl bych si...?"

"Ne, to si nesmíte nahrát. Není to žádný příspěvek. Ani citace. Nic takového. Dnes ráno jsem dostal obsílku, která právě tohle zakazuje, jak asi dobře víte. O téhle záležitosti jsem nebyl schopen mluvit celé roky a udělám to teď, jenom v tuhle chvíli. Takže buďte zticha a poslouchajte." Odměl se.

"Kde jsem to skončil?" pokračoval po chvíli. "Ano, jistě. Whittlesey měl zakázáno vystoupit na tepui. A Maxwell byl nesnesitelný byrokrat. Vybrali ho jen proto, aby přinutil Whittleseyho hrát podle pravidel. Ale když jste v džungli, dvě stě mil od vlády... Jaká pravidla?" Zakuckal se.

"Pochybují, že někdo přesně ví, co se tam přihodilo. Mně to vyprávěl Montague a ten si to dal dohromady podle Maxwellových telegramů. Nejde o příliš spolehlivý zdroj."

"Montague?" neudržel se Smithback.

"V každém případě," ignoroval Jørgensen Smithbackovu poznámku, "zdá se, že Maxwell narazil na nějaké neuvěřitelné rostliny. Devadesát devět procent rostlinných druhů kolem základny tepui věda doposud neznala. Našli nějaké zvláštní primitivní kapradiny a přesličky, které jako by pocházely z pravěku. Maxwell, přestože byl fyzický antropolog, z tohoto objevu málem zešílel. A tak plnili jednu bednu za druhou těmi zvláštními vzorky. A tehdy Maxwell našel ty semeníky."

"Jak moc byly důležité?"

"Pocházely z živoucí fosilie. Ten objev se dá srovnávat s objevy ve třicátých letech: tehdy našli celý rod, o němž se domnívali, že vyhynul někdy v druhohorách. Celý rod."

"Vypadaly ty semeníky jako vejce?" zeptala se Margo.

"To nemohu říct. Ale Montague je prohlížel a řekl mi, že byly tvrdé jako kámen. Musely ležet hluboko v kyselé půdě deštného pralesa. Myslím, že jsou ještě pořád v těch bednách."

"Doktor Frock si myslí, že to byla vejce."

"Frock by se měl držet paleontologie. Je to skvělý muž, ale omylný. V každém případě mezi Maxwellem a Whittleseym došlo k roztržce. Ne že by se to nečekalo. Maxwell sice houby rozuměl botanice, ale měl čich na jedinečné věci. Chtěl se semeníky odjet zpět do Států. Zjistil, že Whittlesey chce prozkoumat tepui a pátrat po tom kmene, a postavil se proti tomu. Měl strach, že v docích budou bedny prohledávat a že ty své semeníky nedostane ze země. Rozdělili se. Whittlesey odešel hlouběji do džungle směrem k hoře a nikdo ho už nespátral."

Když se Maxwell dostal se zbytkem expedice na pobřeží, poslal do muzea celou sérii telegramů, v nichž proklínal Whittleseyho a líčil svou verzi příběhu. Potom s ostatními zahynul při tom leteckém neštěstí. Ještě předtím našťestí zařídil, aby byly bedny přepraveny odděleně. No, možná to nakonec takové štěstí nebylo. Muzeu trvalo celý rok, než se mu podařilo dostat ty bedny do New Yorku. Nikdo na to příliš nespěchal." Znechuceně obrátil oči v sloup.

"Zmínil jste se o nějakém Montaguovi," ozvala se tiše Margo.

"Montague," pohlédl Jørgensen přes Margo. "Byl to mladý aspirant na doktorát tady v muzeu. Antropolog. Chránělec Whittleseyho. Není třeba říkat, že mu Maxwellovy telegramy zrovna moc nepomohly. Nikomu z nás, kdo jsme se s Whittleseym přátelili, se už po téhle aféře moc nevěřilo."

"Co se stalo s Montaguem?"

Jørgensen zaváhal. "Nevím," prohlásil konečně. "Prostě jednoho dne zmizel. Nikdy se už neobjevil."

"A ty bedny?"

"Montague se na ně chtěl strašně podívat, hlavně na tu od Whittleseyho. Ale jak už jsem řekl, byl v nemilosti a z toho projektu ho stáhli. Vlastně už žádný projekt nebyl. Celá expedice znamenala takové fiasko, že se nahoře starali jenom o to, aby se na ni co nejrychleji v tichosti zapomnělo. Když se sem nakonec ty bedny dostaly, zůstaly neotevřené. Většina dokumentace shořela při té katastrofě. Víím, že existoval Whittleseyho deník, ale já jsem ho nikdy neviděl. V každém případě si Montague nepřestával stěžovat a naříkat, až mu svěřili primární kurátorství. A pak se sbalil a odešel."

"Co tím myslíte, že odešel?" zeptal se Smithback.

Jørgensen na něj pohlédl, jako by se rozhodoval, jestli mu má odpovědět. "Prostě jednoho dne vyšel z muzea a už se nevrátil. Vybavení bytu i veškeré věci zůstaly. Jeho rodina po něm vyhlásila pátrání, a nezjistili nic. Ale byl to takový podivín. Spousta lidí si myslí, že odjel do Nepálu nebo Thajska, aby našel sám sebe."

"Ale něco se povídalo," řekl Smithback. Bylo to konstatování, ne otázka.

Jørgensen se zasmál. "Samozřejmě se povídalo! Copak to tak není vždycky? Šly řeči, že zpronevěřil peníze, že utekl s nějakou gangsterskou holkou, že byl zavražděn a skončil na dně East River. Ale v muzeu byl taková nula, že se na něj za několik týdnů zapomnělo."

"A pověsti, že ho dostala bestie z muzea?" zeptal se Smithback.

Jørgensenova tvář zvažněla. "Ne tak docela. Ale díky tomu se znovu vynořily všechny ty řeči o kletbě. Říkalo se, že všichni, kdo přišli do styku s bednami, zahynuli. Někteří strážníci a zaměstnanci bufetu - znáte ty typy - tvrdili, že

Whittlesey vyloupil nějakou svatyni a v té bedně prý byla nějaká relikvie, na níž spočívala strašná kletba. Říkali, že kletba pronásleduje tu relikvii až do muzea."

"A vy jste nechťel studovat rostliny, které poslal Maxwell?" zeptal se Smithback. "Jste přece botanik. Nebo ne?"

"Mladý muži, vy nevíte o vědě nic. Neexistuje něco takového jako botanik. Mě nezajímá paleobotanika zkamenělin.

Celá ta věc nespádala do mého pole bádání. Mou specializací je společný vývoj rostlin a virů. Nebo spíš byl," prohlásil ironicky.

"Ale Whittlesey chtěl, abyste prozkoumal rostliny, které použil jako obalový materiál," pokračoval Smithback.

"Nemám ponětí proč," řekl Jörgensen. "Dnes o tom slyším poprvé. Ten dopis jsem nikdy předtím neviděl." S jistým váháním ho podal Margo. "Nebýt rukopisu a toho motivu, řekl bych, že jde o podvrh."

Zavládlo ticho. "Neřekl jste nám, co jste si o zmizení Montagua myslel vy," promluvila nakonec Margo.

Jörgensen si přešel přes kořen nosu a zahleděl se do podlahy. "Vyděsilo mě to."

"Proč?"

Mlčel dlouho, než odpověděl. "Nejsem si jistý," řekl nakonec. "Montague byl kdysi ve finanční tísní a vypůjčil si ode mě peníze. Byl velmi zásadový a podstoupil krušnou cestu, aby mi je vrátil. Nebyl to jeho styl, jenom tak se vypařit.

Když jsem ho viděl naposledy, chystal se dělat soupis těch beden. Strašně ho to vzrušovalo." Pohlédl na Margo.

"Nejsem pověřivý. Jsem vědec. Jak říkám, nevěřím na kletby a podobné věci..." hlas mu selhal.

"Ale..." vybědl ho Smithback.

Stařec po něm loupal okem. "Tak dobrá," poznamenal. Potom se znovu opřel o opěradlo a zahleděl se do stropu. "Už jsem vám říkal, že John Whittlesey byl můj přítel," řekl. "Než odjel, sesbíral všechny zkazky o kmeni Kothogů. Většinou pocházely od nížinných kmenů, žijících po proudu, od Yanomamů a tak. Vzpomínám si, že mi před odjezdem jeden příběh vyprávěl. Podle yanomamského zdroje Kothogové uzavřeli smlouvu s ďáblem, který se jmenoval Zilaške.

Podobal se trochu našemu Mefistofelovi, ale byl mnohem horší. Z této bytosti, která se pohybovala po vrcholku tepui, vycházelo všechno zlo a smrt. Aspoň tak to tvrdila legenda. Ale zpět k věci. Podle té smlouvy měli Kothogové získat Zilaškovo dítě jako sluhu a oplátkou mu měli obětovat své vlastní děti a zavázat se, že budou poslouchat pouze jeho a nikoho jiného. Když Kothogové splnili tuhle krutou podmínku, Zilaške jim poslal své dítě. Ale to strašlivé stvoření začalo útočit na příslušníky kmene, vraždilo je a požíralo. Když si Kothogové stěžovali, Zilaške se jen zasmál a prohlásil: 'Co jste čekali? Já jsem zlo.' Nakonec kmen pomoci kouzel a zařikání tuhle bestii ovládl. Nedokázali ji ale zabít. Tak zůstalo Zilaškovo dítě u Kothogů a ti ho využívali při svých vlastních nekalých činech, ale bylo to vždy velmi riskantní. Podle té legendy nepřestali Kothogové hledat způsob jak se ho zbavit."

Jörgensen se zahleděl na rozebraný motor. "Tehle příběh mi vyprávěl Whittlesey. Když jsem slyšel o tom leteckém neštěstí, o Whittleseyho smrti a zmizení Montagua... No, prostě mě napadlo, že se Kothogům konečně podařilo Zilaškova dítěte zbavit."

Starý botanik uchopil jednu součástku přístroje a s nepřítomným výrazem ji převracel v ruce. "Whittlesey mi řekl, že to Zilaškovo dítě se jmenovalo Mbwun. Ten, kdo kráčí po čtyřech." Součástka dopadla s třesknutím na stůl a Jörgensen se ušklíbl.

33

S blížící se zavírací dobou se začali návštěvníci trousit k východům z muzea. V obchodě umístěném přímo u jižního východu měli plné ruce práce.

V mramorové hale vedoucí k tomuto východu se jasně rozléhaly útržky hovorů a zvuk klapajících podpatků. V Nebeském sále poblíž západního vchodu, kde měl probíhat banket k zahájení nové výstavy, zvuky slábly, rozléhaly se ohromným prostorem jako téměř zapomenutý sen. A ještě hlouběji do nitra muzea, kde se nacházely laboratoře, starodávné přednáškové sály, skladiště a uzavřený svět kanceláří plných knih, zvuky návštěvníků ani nedolehly. Dlouhé chodby byly temné a ztlhlé.

V Butterfieldově observatoři se zdálo, že hluk a rachot přichází z docela jiné planety. Většina zaměstnanců, poslušných zákazu pohybu po muzeu, odešla brzy domů. V kanceláři George Moriartyho, stejně jako ve zbývajících šesti patrech observatoře, panovalo hrobové ticho.

Moriarty stál za stolem s pěti nacpanou v ústech. "Sakra," zamumlal.

Nervózně pohnul nohou, přitom ale vrazil kotníkem do skříňky za sebou a srazil stoh papírů na podlahu. "Sakra!" vykřikl, tentokrát bolestí, klesl na židli a začal si třít kotník.

Bolest pomalu odeznívala a s ní i jeho rozrušení. Zhluboka si povzdechl a rozhlédl se po místnosti. "Ježíš, Georgi, ty musíš vždycky všechno zmastit, co?" zavrčel.

Byl naprostě nemehlo, aspoň sobě to mohl přiznat. Všechno, co udělal, aby se Margo zalíbil, skončilo fiaskem. To, co řekl o jejím otci, bylo taktní asi jako rána z pušky.

Náhle se vrhl k počítači a vytákal příkaz. Pošle jí aspoň email, snad to trochu napraví. Okamžik váhal, dával si text v duchu dohromady, potom začal psát.

AHOJ, MARGO! TAK JSEM SI RIKAL, JESTLI

Najednou stiskl klávesu a zprávu vymazal. Jenom by tím všechno zhoršil.

Chvilí seděl a civěl na prázdnou obrazovku. Věděl, že existuje pouze jediná jistá metoda jak se zbavit bolesti honba za pokladem.

Hodně nejcennějších exponátů, určených pro výstavu Mýty, bylo přímým výsledkem jeho honby za poklady. Moriarty z celého srdce miloval obrovské muzejní sbírky a vyznal se v podivných a tajuplných zákoutích budovy lépe než mnohý dlouholetý zaměstnanec. Ostýchavý Moriarty měl jenom pár přátel a často trávil čas pátráním po

zapomenutých exponátech v muzejních skladištích. Dodávalo mu to pocit důležitosti a naplnění, který nebyl schopen získat od druhých.

Znovu si přitáhl klávesnici, otevřel přístupovou databázi a začal procházet záznamy. V databázi se dokonale vyznal, měl vyzkoušeny všechny zkratky a zadní dvířka, podobně jako se zkušený kapitán škuneru skvěle orientuje ve všech zálučnostech říčního dna.

Za několik minut se pohyb jeho prstů zpomalil. Dostal se do oblasti databáze, v níž ještě nikdy nepátral: narazil na soubor sumerských památek, které byly objeveny počátkem dvacátých let, ale nikdy je plně neprozkoumali. Pozorně prostudoval nejdříve celou sbírku, potom podskupiny a nakonec jednotlivé artefakty. Tohle bylo zajímavé: soubor hlíněných tabulek, rané ukázky sumerského písma. Člověk, který je shromáždil, věřil, že se zabývají náboženskými rituály. Moriarty přečetl další připojené záznamy a kýval hlavou. Možná by je mohli použít na výstavu. Ještě pořád měli v jedné menší galerii prostor pro několik předmětů.

Pohlédl na své sluneční hodinky: skoro pět. Ale ví, kde ty tabulky hledat. Kdyby vypadaly slibně, mohl by je zítra ráno ukázat Cuthbertovi a získat jeho souhlas. Do pátečního zahájení by stihl připravit vitrínu. Rychle si načmáral několik poznámek, potom vypnul počítač.

Zvuk narychlo vypnutého počítače se rozlehl tmou jako výstřel z pistole. S prstem na vypínači Moriarty ještě na okamžik zaváhal. Potom vstal, zastrčil si košili do kalhot, pohladil si pochroumanou nohu, opustil kancelář a tiše za sebou zavřel dveře.

34

Na dočasném velitelském stanovišti D'Agosta ztuhl, když chtěl zaklepat na Pendergastovo okno. Nahlédl dovnitř, aby se přesvědčil, že ho nešálí zrak.

Po Pendergastově kanceláři se procházel nějaký vysoký chlap ve špinavém obleku. Měl upocenou opálenou tvář a choval se, jako by mu ta místnost patřila. Bral papíry ze stolu, pokládal je úplně jinam a přitom chrastil drobnými v kapse.

"Haló, chlapče," řekl D'Agosta, když otevřel dveře a vešel dovnitř, "tohle patří FBI. Jestli čekáte na pana Pendergasta, nešlo by to venku?"

Muž se obrátil. Oči měl malé a úzké, celý vypadal pěkně prohnáně.

"Od téhle chvíle, poručíku," prohlásil a civěl na odznak na D'Agostově opasku, jako by se snažil rozluštit číslo, "se budete chovat s úctou ke všem zaměstnancům FBI. Těm teď velím. Zvláštní agent Coffey."

"Tedy, zvláštní agente Coffey, pokud je mi známo, a zatím mi nikdo nic jiného nesdělil, velí tady pan Pendergast a vy se mu hrbete na stole."

Coffey se lehce usmál, sáhl do saka a vytáhl obálku.

D'Agosta prostudoval dopis, který obsahovala. Byl z Washingtonu a pověřoval newyorskou úřadovnu a zvláštního agenta Spencera Coffeyho vedením případu. K rozkazu byly připojeny dva další dopisy. Jeden byl z kanceláře guvernéra a formálně žádal o změnu a přijímal plnou zodpovědnost za přesun moci. Druhý, s hlavičkou Senátu Spojených států, D'Agosta zase složil a ani se neobtěžoval ho číst.

Podal mu obálku zpět. "Tak se vám sem přece jenom podařilo vlézt zadními vrátky,"

"Kdy se vrátí Pendergast, poručíku?" zeptal se Coffey a zasunul obálku zpátky do kapsy.

"Jak to mám vědět?" řekl D'Agosta. "Když už jste mu prolezl stůl, proč jste se taky nepodíval do jeho diáře?"

Než mohl Coffey odpovědět, ozval se před kanceláří Pendergastův hlas. "Ale, agent Coffey! Jak rád vás vidím."

Coffey znovu sáhl po obálce.

"Není třeba," prohlásil Pendergast. "Vím, proč jste tady." Posadil se za stůl. "Poručíku D'Agosto, udělejte si prosím pohodlí."

D'Agosta si uvědomil, že v místnosti je pouze jedna další židle a s úšklebkem se na ni posadil. Stále víc ho bavilo pozorovat Pendergasta v akci.

"Tady v muzeu se pohybuje nějaký šílenec, pane Coffey," začal Pendergast. "Proto jsme dospěli, poručík D'Agosta a já, k závěru, že je nepřipustné, aby se zítra v noci uskutečnila vernisáž výstavy. Tenhle vrah pracuje v noci. Dá se předpokládat, že dojde k dalšímu útoku. Nemůžeme nést zodpovědnost za další vraždy jenom proto, že muzeum bude otevřeno řekněme kvůli malichernostem."

"Jo," řekl Coffey, "teď už tu zodpovědnost nemáte. Podle mých rozkazů proběhne zahájení tak, jak má, s dodržením časového harmonogramu. Posílíme policejní skupiny dalšími agenty z ústředí. Tohle místo bude bezpečnější než záchodky Pentagonu. A řeknu vám ještě něco, Pendergaste: jakmile tenhle večírek skončí a hlavouni půjdou domů, tak to tady zabalíme. Všichni na vás hledí jako na svatý obrázek, ale víte co? Mě to nezajímá. Měl jste čtyři dny a dokázal jste chytit tak vlastního ptáka. Ztrácíme tady jenom čas."

Pendergast se usmál. "Ano, přesně tohle jsem očekával. Pokud jste se rozhodl takhle, proč ne. Ale měl byste vědět, že pošlu oficiální dopis řediteli a vyložím mu svá vlastní stanoviska k téhle věci."

"Dělejte, co chcete," zavrčel Coffey, "ale dělejte si to ve svém volnu. Mí lidé už mají dole v hale své stanoviště. Čekám od vás hlášení o omezení pohybu v muzeu."

"Závěrečná zpráva je už připravená," prohlásil Pendergast s klidem. "Ještě něco, pane Coffey?"

"Ano," řekl Coffey. "Očekávám od vás plnou spolupráci, Pendergaste."

Odešel, ani dveře za sebou nezavřel.

D'Agosta ho pozoroval, jak odchází chodbou. "Vypadá teď mnohem víc prohnáně než před vaším příchodem," konstatoval. Potom se obrátil k Pendergastovi. "Nechcete to tady přepustit tomuhle hajzlíkovi, že ne?"

Pendergast se usmál. "Vincente, bojím se, že je to nevyhnutelné. Abych pravdu řekl, překvapuje mě, že k tomu nedošlo už dříve. Není to poprvé, co jsem tenhle týden klepl Wrighta přes prsty. Proč bych měl vlastně bojovat? Takhle nás

aspoň nikdo nemůže obvinít z nedostatku vůle spolupracovat."

"Ale já myslel, že máte dobré přátele." D'Agosta se snažil zakrýt ve svém hlase stopu zklamání.

Pendergast bezmocně rozhodil ruce. "Mám mnohem méně přátel, než si myslíte. A nezapomeňte, že jsem v cizím prostředí. Protože se vraždy podobaly případům, které jsem před pár lety vyšetřoval v New Orleansu, byl jsem člověk na správném místě dokud nedošlo k žádným sporům, k žádným telefonátům úřadům. Ale věděl jsem, že doktor Wright a guvernér se znají od Browna. Pokud guvernér poslal oficiální žádost o zásah FBI, existovalo jediné možné řešení."

"Ale co tenhle případ?" zeptal se D'Agosta. "Coffey naváže na všechno to, co jste dokázal, a sám potom slízne smetanu."

"Za předpokladu, že vůbec nějaká smetana bude," podotkl Pendergast. "V souvislosti s vernisáží se nemohu zbavit špatného pocitu. Moc špatného. Znáám Coffeyho už dlouho a vím, že dokáže už tak špatnou situaci spolehlivě ještě zhoršit. Ale všimněte si, Vincente, že mě neposlal balit. To nemůže udělat."

"Neříkejte, že jste šťastím bez sebe, že jste se zbavil zodpovědnosti," poznamenal D'Agosta. "Já se možná v životě snažím nespálit, ale vždycky jsem měl dojem, že vy jste jiný."

"Vincente, vy mě překvapujete," prohlásil Pendergast. "Tady přece vůbec nejde o ztrátu zodpovědnosti. Naopak, touhle změnou jsem dokonce získal určitou svobodu. Je pravda, že Coffey má poslední slovo, ale jeho pravomoc řídit mé kroky je omezená. Zpočátku jsem neměl jinou možnost, jak se sem dostat, než se ujmout vyšetřování. Ale to člověku sváže ruce. Teď už se budu moci řídit svými vlastními instinkty." Pohodlně se usadil a pozoroval D'Agostu pohledem svých světlých očí. "I nadále uvítám vaši pomoc. Možná budu potřebovat někoho v tomhle oddělení, kdo mi pomůže zjistit pár věcí."

D'Agosta se na okamžik zamyslel. "Ještě jednu věc bych vám chtěl říct o tomhle Coffeym," prohlásil.

"Copak?"

"Ten chlap je celý od zelených hoven."

"Ale Vincente," řekl Pendergast, "vy máte skutečně barevný způsob vyjadřování."

35

Pátek

Ta kancelář, napadlo Smithbacka, vypadá pořád stejně; všechno přesně na svém místě. S pocitem silného déje? vu klesl na židli.

Rickmanová, která se vrátila od své sekretářky s tenkou složkou, měla na tváři přimrzlý ten svůj obvyklý plachý úsměv.

"Dnes večer to vypukne!" řekla vesele. "Přijdete se podívat?"

"Jo, jasně," odpověděl Smithback.

Podala mu složku. "Tohle si přečtěte, Bille," vyzvala ho hlasem nepatrně méně příjemným.

NEWYORSKÉ MUZEUM DĚJIN PŘÍRODY VNITŘNÍ SMĚRNICE

Pro: William Smithbacka Jr.

Od: Lavinie Rickmanové

Věc: Práce bez titulu o výstavě Mýty

S okamžitou platností se až do odvolání budete při práci v muzeu řídit následujícími pokyny:

1. Všechna interview vztahující se k námi objednané práci proběhnou v mé přítomnosti.
2. Zakazuji vám nahrávat si rozhovory nebo pořizovat poznámky. Z důvodu úspory času a zachování souvislosti na sebe beru zodpovědnost za pořizování poznámek a následně za to, že vám je budu předávat v čistopisné podobě, abyste je mohl zahrnout v námi objednané knize.
3. Máte zakázáno bez mého předchozího souhlasu diskutovat o záležitostech muzea se zaměstnanci a dalšími osobami pohybujícími se na půdě muzea. Prosím podepište se pod dokument na důkaz toho, že rozumíte výše uvedeným pokynům a souhlasíte s nimi.

Smithback si to přečetl dvakrát a potom vzhlédl.

"No?" zeptala se a pokývla hlavou. "Co myslíte?"

"Chtěl bych si něco ujasnit," řekl Smithback. "To nesmím, řekněme třeba na obědě, s nikým mluvit bez vašeho svolení?"

"O záležitostech muzea. Ano, správně," prohlásila Rickmanová a uhladila si na krku šátek.

"Proč? Copak mi ta směrnice, co jste ji poslala včera, už dost nesvazovala nohy a ruce?"

"Bille, vy víte proč. Předvedl jste, že na vás není vůbec spolehnutí."

"Jak to?" zeptal se Smithback příškrčeným hlasem.

"Dobře vím, že jste se proháněl nahoru dolů muzeem, vybavoval se s lidmi, s nimiž jste neměl co dělat, kladl jste absurdní otázky týkající se věcí, které naprosto nesouvisí s novou výstavou. Pokud si myslíte, že můžete použít některé informace o... hm... jistých událostech, k nimž v současnosti došlo, potom vám musím připomenout paragraf sedmnáct naší smlouvy, která vám zakazuje využít jakýchkoli informací, jež bych neautorizovala. A nic, opakuji nic, co se vztahuje k téhle nešťastné situaci, autorizováno nebude."

Smithback se vztyčil. "Tak nešťastná situace!" vybuchl. "Proč to nenazvete pravým jménem: vražda!"

"Prosím, nezvedejte v mé kanceláři hlas," řekla Rickmanová.

"Najala jste si mě, abych napsal knihu, ne abych vám vydal třisetstránkové tiskové prohlášení. Týden před zahájením největší výstavy v celé historii muzea došlo k sérii brutálních vražd. A vy mi chcete říct, že to nesouvisí s mou prací?"

"Já rozhodnu, a nikdo jiný, co bude v té knize a co ne. Jasně?"

"Ne."

Rickmanová vstala. "Tohle už mě unavuje. Buď ten papír teď podepíšete, nebo skončíte."

"Skončím? Tím myslíte, že mě zastřelíte nebo vyhodíte?"

"Vyprošuji si ve své kanceláři tenhle tón. Buď to podepíšete, nebo máte okamžitou výpověď."

"Fajn," řekl Smithback. "Prostě ten rukopis odnesu do nějakého nakladatelství. Vy tu knihu potřebujete stejně jako já. A my oba víme, že bych mohl být v balíku, kdybych sepsal všechno, co vím o pozadí těch vražd. A věřte mi, vím toho hodně. Všechno."

Rickmanová byla bledá, ale stále se usmívala. Klouby prstů jí zbělely, jak se opírala křečovitě o stůl.

"Tím byste porušil naši smlouvu," řekla pomalu. "V těchto záležitostech zastupuje muzeum právnícká firma z Wall Street. Daniels, Soller a McCabe, určitě jste o nich slyšel. Pokud byste se pro něco takového rozhodl, jejich právníci se okamžitě slétnou na vás, na vašeho agenta i na toho blázna nakladatele, který by našel odvahu s vámi podepsat smlouvu. V takovém případě bychom vynaložili všechny síly. A mě osobně by nijak nepřekvapilo, kdybyste, až prohrajete, už nikdy nenašel žádné zaměstnání v branži."

"To je ale závažné porušení prvního dodatku ústavy," dokázal zakvátat Smithback.

"Vůbec ne. Prostě bychom jenom hledali náhradu za zrušení smlouvy. Nebyl byste žádný hrdina, dokonce byste se ani nedostal do Timesů. Jestli skutečně uvažujete o takovém postupu, Bille, doporučila bych vám, abyste se nejdříve spojil s dobrým právníkem a ukázal mu smlouvu, kterou jste s námi uzavřel. Jsem si jistá, že zjistí, že je naprosto neprůstředná. Ale jestli chcete, samozřejmě přijmu vaši okamžitou výpověď." Otevřela zásuvku stolu, vytáhla další list papíru a nechala zásuvku otevřenou.

Ozvalo se silné zabzučení interní linky. "Paní Rickmanová? Na jedničce máte doktora Wrighta."

Rickmanová zvedla sluchátko. "Ano, Winstone. Cože? Zase Posti Ano, promluví s nimi. Poslal jsi pro Ippolita? Dobře."

Zavěšila a vydala se ke dveřím kanceláře. "Zjistěte, jestli už Ippolito vyrazil k řediteli," požádala sekretářku. "A co se vás týká, Bille, nemám už čas na nějaké samaritánství. Jestli tu směrnici nepodepíšete, tak si sbalte fídlátka a vypadněte."

Smithback seděl naprosto tiše. A najednou se usmál. "Paní Rickmanová, už vám rozumím."

Nahnula se k němu, uculovala se a oči jí zářily. "A...?" vybědla ho, aby pokračoval.

"Souhlasím s těmi omezeními," řekl.

Rickmanová se vítězně vrátila za stůl. "Bille, jsem velice ráda, že tohle nebudu muset použít." Vrátila druhý papír zpátky do zásuvky a zavřela ji. "Předpokládám, že jste dost inteligentní, abyste věděl, že nemáte žádnou šanci."

Když se jejich pohledy setkaly, Smithback se natáhl pro složku. "Nebude vám vadit, když si to, dřív než podepíšu, ještě jednou přečtu?"

Rickmanová zaváhala. "Myslím že ne. Ale stejně zjistíte, že tam stojí naprosto totéž, co jste četl poprvé. Není tam žádný prostor pro jiný výklad, takže nemusíte číst mezi řádky." Rozhlédla se po kanceláři, popadla diář a zamířila ke dveřím.

"Bille, varuji vás. Nezapomeňte to podepsat. Až půjdete odsud, dejte ten podepsaný dokument sekretářce. Pošleme vám kopii."

Smithback sledoval, jak její sukně víří pryč, a rty se mu zkrivily znechucením. Ještě naposledy pohlédl pátravě na dveře předpokoje. Potom rychle otevřel zásuvku, kterou Rickmanová před chvílí zavřela, a vytáhl z ní malý předmět, který zastrčil do kapsy saka. Zavřel zásuvku, opět se rozhlédl kolem sebe a zvedl se k odchodu.

Potom se znovu vrátil ke stolu, popadl směrnici a naškrábal dolů na stránku nečitelný podpis. Při odchodu ji podal sekretářce. "Ten podpis si schovejte, jednou bude mít cenu," řekl přes rameno a zabouchl za sebou hlasitě dveře.

Margo právě zavěšila telefon, když Smithback vešel dovnitř. Znovu měla laboratoř pouze pro sebe: její spolupracovnice, preparátorka, si nejspíš vzala delší neplacené volno.

"Zrovna jsem mluvila s Frockem," řekla. "Byl dost zklamaný, že jsme nenašli nic víc v té bedně a že se mi nepodařilo najít ještě nějaké semeníky. Myslím, že doufal, že objevíme nějaký důkaz existence té bytosti. Chtěla jsem mu vyprávět o dopise a o Jörgensenovi, ale řekl, že nemůže mluvit. Asi tam právě měl Cuthberta."

"Nejspíš se vyptával na tu žádanku, kterou poslal nahoru," poznamenal Smithback. Ukázal na dveře. "Jak to, že nebylo zamčeno?"

Margo vypadala překvapeně. "Ale. Myslím, že jsem prostě zapomněla."

"Bude ti moc vadit, když jenom pro jistotu zamknu?" Zápolil s dveřmi, potom se ušklíbl, sáhl do kapsy saka a pomalu vytáhl malou knížku v kožené vazbě, do níž byly vyraženy dva zkřížené šípy. Zvedl ji jako trofejní rybu na přehlídce. Zvědavý pohled Margo pomalu přešel v ohromení. "Můj bože! Je to ten deník?"

Smithback hrdě přikývl.

"Jak ses k němu dostal? Odkud ho máš?"

"Z kanceláře Rickmanové," řekl. "Musel jsem kvůli němu podstoupit strašnou obět'. Podepsal jsem papír, který mi zakazuje dokonce i to, abych s tebou ještě někdy mluvil."

"Žertuješ."

"Jenom zčásti. V jednom okamžiku mučení otevřela šuplík a já jsem zahlédl tuhle malou odřenou knížečku. Vypadala jako diář. Připadalo mi u Rickmanové divné, že by měla deník ve stole. A pak jsem si vzpomněl na tvé vyprávění, jak si ho nedávno vypůjčila." Spiklenecky kývl. "Je taková, jak jsem čekal. Tak jsem ho při odchodu štipl."

Otevřel deník. "Tak a teď buď pěkně zticha, lotosový kvítku. Tatínek ti před spaním přečte pohádku."

Margo poslouchala, jak Smithback čte; nejdříve pomalu, potom zrychlil, když si zvykl na ledabylý rukopis a časté zkratky. Většina záznamů na počátku byla velmi stručná; krátké věty s několika detaily o počasí a pozici expedice.

31. srpna. V noci děšť. Slanina z konzervy k snídani. Dnes ráno problémy s helikoptérou, museli jsme zůstat celý den na místě. Maxwell nesnesitelný. Carlos měl další střet s Hostou Gilbaem chtěl další příplatky za...

"To je nuda," přestal Smithback číst. "Koho zajímá, že k snídani měli slaninu z konzervy?"

"Čti dál," naléhala Margo.

"Tady už toho moc není," listoval Smithback dál. "Myslím, že Whittlesey moc řečí nenadělal. Ach bože. Snad jsem se neupsal ďáblu jen tak pro nic za nic."

Deník popisoval cestu expedice hlouběji a hlouběji do deštného pralesa. První část cesty vykonali v džípu. Potom je helikoptéra přepravila o dvě stě mil dál k dolnímu toku Xingu. Odtamtud je najatí průvodci vedli proti línému proudu řeky k tepui Cerro Gordo. Smithback četl dál.

6. září. Ukryli jsme čluny. Teď už jenom pěšky. Dnes odpoledne jsme poprvé spatřili Cerro Gordo - deštný prales se zvedá do oblak. Křik drobných ptáků, chytili jsme několik kusů. Nosiči si mezi sebou něco bručí.

12. září. Poslední porce hovězího k snídani. Méně vlhko než včera. Pokračovali jsme k tepui v poledne se mraky protrhaly planina ve výšce asi osm tisíc stop klidný prales spatřili jsme pět vzácných candelaria ibex objevili jsme foukačku a šipky, skvělý stav. Moskyti jsou hrozní. K večeri pekari na xingský způsob - nebyl špatný, chutnal jako uzené vepřové. Maxwell cpe do beden zbytečnosti.

"Proč tohle Rickmanová sbalila?" zakvílel Smithback. "Není v tom žádná špína. Proč takový povyk?"

15. září. Vítr od JZ. K večeri vločky. Třikrát jsme dnes museli brodit řeku voda po hrud' příjemné osvěžení. Kolem večere narazil Maxwell na nějaké vzorky rostlin, které ho nesmírně vzrušily. Neznámé rostliny skutečně dost jedinečné zvláštní symbióza, po stránce morfologické velmi staré. Ale jsem si jistý, že před námi leží mnohem významnější objevy.

16. září. Dopoledne jsme zůstali dlouho v táboře, přebalovali náklad. Maxwell trvá na tom, že půjde se svými "nálezy" nazpátek. Je to idiot, nejhorší je, že téměř všichni ostatní se chtějí vrátit s ním. Odešli, až na dva průvodce, hned po obědě. Crocker, Carlos a já jsme pokračovali. Téměř okamžitě jsme se zastavili, abychom přerovnali náklad v bedně. Uvnitř se rozbila sklenice se vzorky. Zatímco jsem balil, sešel Crocker z cesty a narazil na polozbořenou chatrč.

"Konečně něco zajímavého," prohlásil Smithback.

... zastavili jsme, abychom ji prozkoumali; znovu jsme otevřeli bednu, vytáhli nástroje než jsme mohli prozkoumat chatrč, vypotácí se z houští nějaká stará domorodá žena opilá nebo je jí špatně, nedokážu posoudit ukazuje na bednu a nahlas kvílí. Má prsa až po pás, žádné zuby, skoro holohlavá velká boule na zádech, jako nežít. Carlos váhá s překladem, ale naléhám:

Carlos: Říká, d'ábel, d'ábel.

Já: Zeptej se jí, jaký d'ábel?

Carlos překládá. Žena propadá hysterii, kvílí, chytá se za hrud'.

Já: Carlosi, zeptej se jí na Kothogy.

Carlos: Říká, že jsme přišli, abychom odvedli d'ábla pryč.

Já: Co Kothogové?

Carlos: Říká, že Kothogové odešli na horu.

Já: Na horu! Kam?

Další jekot té ženy. Ukazuje na otevřenou bednu.

Carlos: Říká, že berete d'ábla.

Já: Jakého d'ábla?

Carlos: Mbwuna. Říká, že berete d'ábla Mbwuna do bedny.

Já: Zeptej se jí, co ví o Mbwunovi. Co je to?

Carlos mluví se ženou, která se trochu uklidní a dlouhou dobu mu něco vypravuje.

Carlos: Říká, že Mbwun je synem d'ábla. Blázniví válečníci Kothogů požádali d'ábla Zilaška o jeho syna, aby jim pomohl porazit jejich nepřátele. Dábel je přinutil zabít a sníst vlastní děti, potom jim darem poslal Mbwuna. Mbwun pomůže porazit nepřátele Kothogů, potom se obrací na Kothogy, začne zabíjet všechny. Kothogové utíkají na tepui, Mbwun za nimi. Mbwun nikdy neumře. Kothogové se musí zbavit Mbwuna. Teď přijde bílý muž a bere Mbwuna pryč. Pozor, Mbwunova kletba vás zničí! Vy přinesete smrt svým lidem!

Jsem v šoku a současně naplněný pýchou - tenhle příběh přesně zapadá do mytických cyklů, které jsme znali z druhé ruky. Říkám Carlosovi, aby zjistil o Mbwunovi podrobnosti. Žena se mu vytrhává - ohromná síla na tak starého člověka - mizí ve křoví. Carlos jde za ní, vrací se s prázdnou vypadá, že má strach, nevyzvídam proč. Prozkoumáváme chatu. Když se vracíme na stezku, průvodci jsou pryč.

"Věděla, že s sebou vezmou tu sošku!" řekl Smithback. "To musela být ta kletba, o které mluvila!" Pokračoval ve čtení.

17. září. Crocker včera v noci zmizel. Mám strach z nejhoršího. Carlos je hrozně vystrašený. Pošlu ho za Maxwellem, který musí být teď někde v půli cesty k řece nemůžu si dovolit přijít o tuhle relikvii, jejíž hodnota je podle mě nevyčíslitelná. Budu pokračovat v pátrání po Crockerovi. V pralese jsou stezky, které museli vyšlapat Kothogové. Uvažuji o tom, jak může civilizace tomuhle kusu přírody ublížit - možná budou Kothogové nakonec zachráněni.

Tím deník končil.

Smithback zavřel knihu a zaklel. "To snad není pravda! Nic, co bychom už nevěděli! A já Rickmanové prodal duši... Zarote!"

36

Na velitelském stanovišti si Pendergast za stolem hrál se starým mandarínským rébusem z mosazi a pletené hedvábné šňůry. Zdálo se, že ho ta hra naprosto pohltila. Z malého kazetového magnetofonu za ním se linuly zvuky smyčcového kvarteta. Když vstoupil dovnitř D'Agosta, Pendergast ani nevzhledl.

"Beethovenův Smyčcový kvartet F dur, opus 135," poznamenal. "Ale nepochybně ho znáte, poručíku. Je to čtvrtá věta Allegro, známá jako Der Schwer gefafite Entschlufi, 'Obtížné rozhodnutí'. Titul, který by se hodil nejen na tuhle větu, ale i na tenhle případ, co myslíte? Úžasné, že, jak umění zachycuje život."

"Je jedenáct hodin," prohlásil D'Agosta.

"Aha, jistě," prohlásil, odsunul židli a vstal. "Ředitel bezpečnostní služby nám slíbil prohlídku. Půjdeme?"

Dveře velitelství bezpečnostní služby otevřel sám Ippolito. D'Agostovi to místo se všemi ciferníky, knoflíky a pákami připomínalo spíš řídicí středisko atomové elektrárny. Jednu stěnu zabírala rozlehlá mozaika žárovek uspořádaných do složitých obrazců. Dva strážníci kontrolovali skupinu obrazovek uzavřeného televizního okruhu. Uprostřed poznal D'Agosta řídicí pult sloužící k zajištění silného signálu pro vysíláčky, které u sebe měli policisté a členové muzejní ochranky.

"Tohle," ukázal kolem sebe Ippolito s úsměvem, "je jeden z nejdokonalejších bezpečnostních systémů, jakým disponují světová muzea. Byl navržen speciálně pro nás. Můžu říct, že stál pěkný balík."

Pendergast se rozhlédl. "Působivé," prohlásil.

"Je to svým způsobem umění," poznamenal Ippolito.

"Bezpochyby," podotkl Pendergast. "Ale mě spíš v tuhle chvíli zajímá, pane Ippolito, bezpečnost těch pěti tisíc hostů, které dnes v noci tak toužebně čekáte. Povězte mi, jak ten systém funguje."

"Původně byl navržen, aby nás chránil před lupiči," pokračoval šéf bezpečnostní služby. "Velké množství nejceněnějších exponátů muzea má na nenápadných místech malý čip. Každý čip vysílá slabý signál řadě přijímačů rozmístěných po budově. Pokud je předmět přemístěn třeba jen o palec, spustí se poplach a exponát se naprosto přesně zaměří."

"A co se stane potom?" zeptal se D'Agosta.

Ippolito se ušklíbl. Na ovládacím pultu stiskl několik tlačítek. Na velké obrazovce se rozzářily plány podlaží muzea.

"Interiér muzea," mluvil Ippolito dál, "je rozdělen do pěti bloků. Každý blok zahrnuje množství výstavních síní a skladistních prostor. Většina z nich zasahuje od přízemí až po střechní, ale bloky dva a tři jsou z důvodů konstrukce muzea poněkud složitější. Po aktivaci přepínače na tomto panelu se od stropů spustí těžké ocelové dveře a uzavřou průchody mezi bloky. Okna muzea jsou všechna opatřena mřížemi. Jakmile uzavřeme nějaký blok, je lupič v pasti. Může se pohybovat po jedné sekci muzea, ale nemůže uniknout. Systém byl navržen tak, aby bylo možné snadno monitorovat situaci." Přešel k plánům. "Řekněme, že se někomu podaří ukrást nějaký předmět a než se objeví strážník, opustí místnost. Nic se neděje. Za několik sekund vyšle čip počítači instrukci, aby došlo k uzavření celého bloku. Celý proces je automatický. Lupič je zavřen uvnitř."

"Co se stane, když sundá čip dřív, než se aktivuje?" zeptal se D'Agosta.

"Čipy jsou citlivé na pohyb," pokračoval Ippolito. "Alarm by se spustil i v tomto případě a bezpečnostní dveře by okamžitě sjely dolů. Lupič by se nedokázal pohybovat tak rychle, aby se dostal ven."

Pendergast přikývl. "Jak opět otevřete dveře, když je lupič chycen?"

"Kterékoli dveře můžeme otevřít z tohoto řídicího centra a na každých je navíc ruční ovládání pomocí klávesnice.

Vytukáte správný kód a dveře se zvednou."

"To je pěkné," zabručel Pendergast. "Ale celý systém je navržen tak, aby zabránil člověku dostat se ven. Ale my tady máme vraha, který chce zůstat uvnitř. Jak nám tohle všechno pomůže zajistit dnes v noci bezpečnost hostů?"

Ippolito pokrčil rameny. "Nedá to moc práce. Prostě využijeme tenhle systém a vytvoříme bezpečný prostor kolem výstavy a sálu s recepcí. Všechno se bude odehrávat uvnitř bloku dvě." Ukázal na schéma. "Recepce se koná v Nebeském sále, tady. Ten je hned vedle vchodu na výstavu Mýty, která je celá umístěná v bloku dvě. Veškeré ocelové dveře tohoto bloku budou spuštěny. Necháme otevřené pouze čtvery dveře. Východní vchod do Velké rotundy kterým se dá vejít do Nebeského sálu a tři nouzové východy. Všechny budou přísně střeženy."

"A které části muzea se nacházejí v bloku dvě?" zeptal se Pendergast.

Ippolito stiskl několik tlačítek na ovládacím pultu. Na panelech se rozzářila rozlehlá střední část muzea.

"Tohle je blok dvě," řekl Ippolito. "Jak vidíte, sahá od přízemí až po střechní, stejně jako ostatní bloky. Tady je Nebeský sál. Počítačové centrum a místnost, kde se teď nacházíme, jsou obě v tomhle bloku. Stejně tak bezpečnostní zóna, ústřední archivy a další důležité oblasti muzea.

Z budovy nebude možno vyjít jinak než jedněmi ze čtyř ocelových dveří, které budeme mít pod kontrolou. Oblast uzavřeme hodinu před slavností, spustíme ostatní dveře a u východů postavíme strážce. Říkám vám, bude to tady jistěno lépe než trezor banky."

"A zbytek muzea?"

"Původně jsme uvažovali, že uzavřeme i ostatní bloky, ale nakonec jsme usoudili, že je to zbytečné."

"Dobrá," prohlásil Pendergast a zahledl se na další panel. "V případě krize nechceme, aby nám překážel někdo z ochranky." Ukázal na osvětlený panel. "Ale co sklepení? Přízemí tohoto bloku je s nimi možná propojeno. A přes sklepení je možno se dostat prakticky kamkoli."

"Nikdo se tam neodváží," zavrčel Ippolito. "To je šílenství."

"Ale my nemluvíme o obyčejném lupiči. Jedná se o zabijáka, který dokázal vykličkovat ze všech pátrání, do kterých jsme se já nebo D'Agosta pustili. Jde o zabijáka, který si připadá tam dole jako doma."

"Nebeský sál je spojen s ostatními patry pouze jediným schodištěm," vysvětloval Ippolito trpělivě, "a to budou hlídat mí lidé, stejně jako nouzové východy. Říkám vám, máme to důkladně promyšlené. Celá oblast bude bezpečná."

Pendergast ještě nějakou chvíli tiše zkoumal zářící mapu. "Jak víte, že je tohle schéma přesné?" zeptal se nakonec. Ippolito poněkud znejistěl. "Samozřejmě že je přesné."

"Ptal jsem se: jak to víte?"

"Systém jsme navrhli přesně podle architektonických plánů rekonstrukce v roce 1912."

"Od té doby nedošlo k žádným změnám? Žádné dveře, které tady jsou a tehdy nebyly?"

"Všechny změny jsme vzali v úvahu."

"Zahrnovaly ty architektonické plány také starý suterén a podzemí?"

"Ne, to jsou starší oblasti. Ale, jak už jsem řekl, budou buď uzavřené nebo hlídané."

Nastalo dlouhé ticho, zatímco se Pendergast díval na panely. Nakonec vzdychl a obrátil se tváří k řediteli bezpečnostní služby.

"Pane Ippolito, mně se to nelíbí."

Za ním se ozvalo zakašlání. "Co se mu nelíbí teď?"

D'Agosta se ani nemusel ohlížet. Ten ostrý přízvuk z Long Islandu mohl totiž patřit jedině zvláštnímu agentu Coffeymu.

"Jenom si s panem Pendergastem procházíme bezpečnostní procedury," řekl Ippolito.

"No, Ippolito, budete je muset znovu projít i se mnou." Obrátil své malé oči k Pendergastovi. "Nezapomeňte mě v budoucnu přizvat ke svým soukromým akcím," prohodil našťavaně.

"Pan Pendergast..." začal Ippolito.

"Pan Pendergast sem přišel z dalekého jihu, aby nám sem tam s něčím pomohl, když budeme potřebovat. Tohle představení teď řídím já. Jasně?"

"Ano, pane," řekl Ippolito. Znovu prošel celý postup, zatímco se Coffey usadil na židli operátora a točil si na prstě sluchátky. D'Agosta chodil místností, obhlížel ovládací panely. Pendergast pozorně Ippolita poslouchal a vypadal, jako by jeho slova nikdy předtím neslyšel. Když ředitel skončil, rozvalil se Coffey na židli.

"Ippolito, máte čtyři díry do té oblasti." Pro efekt se odmlčel. "Chci, abyste tři z nich zrušil. Chci jen jednu cestu dovnitř a jednu ven."

"Pane Coffey, požární směrnice vyžadují..."

Coffey mávl rukou. "Požární směrnice přenechte mně. Vy se starejte o ty díry, čím více jich budeme mít, tím větší trable nás mohou potkat."

"Promiňte, to je ale naprosto špatný postup," řekl Pendergast. "Jestliže zavřete tyhle tři východy, ocitnou se hosté v pasti. Když se něco stane, budou mít pouze jedinou únikovou cestu."

Coffey našťavaně rozhodil ruce. "Hele, Pendergaste, o to přece právě jde. Nemůžete mít obojí. Buď budete mít bezpečnou oblast, nebo ne. A navíc přece, jak říkal Ippolito, mají všechny dveře nouzové ovládání. Tak v čem je problém?"

"To je pravda," řekl Ippolito. "Dveře se dají v případě nouze otevřít pomocí klávesnice. Potřebujete jenom kód."

"Můžu vědět, k čemu je ta klávesnice připojena?" zeptal se Pendergast.

"K centrálnímu počítači. Počítačové centrum je hned vedle."

"A jestliže počítač selže?"

"Máme záložní systémy s dostatkem energie. Ty panely na protější stěně řídí záložní systém. Každý panel má svůj vlastní alarm."

"To je další problém," řekl Pendergast tiše.

Coffey hlasitě vydechl a promluvil do stropu. "Jemu se to pořád nelíbí."

"Napočítal jsem osmdesát jednu kontrolku na tomhle jediném ovládacím panelu," ignoroval ho Pendergast. "V případě skutečného nebezpečí, s řetězovým selháním systému, bude většina těch kontrollek blikat. S tím si neporadí žádný tým operátorů."

"Pendergaste, jenom mě brzdíte," vyštěkl Coffey. "Těmhle detaily se budu zabývat já a Ippolito, jasné? Do začátku představení zbývá už necelých osm hodin."

"Už jste ten systém testovali?" zeptal se Pendergast.

"Testujeme ho každý týden," řekl Ippolito.

"Já myslím, jestli jste ho vyzkoušeli někdy v reálné situaci. Při cvičné loupeži?"

"Ne a doufám, že to nikdy nebude potřeba."

"Nerad to říkám," prohlásil Pendergast, "ale tenhle systém je přímo předurčený k tomu, aby selhal. Jsem velký zastánce pokroku, pane Ippolito, ale v tomhle případě bych vám spíše doporučil staromódní postup. Víte, během slavnosti bych celý systém odpojil. Je příliš složitý a v případě nouze bych mu nevěřil. My potřebujeme spíš osvědčený postup, něco, co všichni dobře známe. Hlídky, ozbrojené strážné u všech vchodů a východů. Jsem si jist, že nám poručík D'Agosta rád poskytne další muže."

"Stačí říct," řekl D'Agosta.

"Já říkám ne." Coffey se rozesmál. "Ježíš, on chce odpojit tenhle systém, právě když ho nejvíc potřebujeme!"

"Musím vyjádřit silné námitky proti celému plánu," prohlásil Pendergast.

"No, tak si všechny své námitky pěkně sepište," řekl Coffey, "a pošlete je pomalou lodí zpátky do svého ústředí v New Orleansu. Podle mě má Ippolito všechno plně pod kontrolou."

"Děkuji," pookřál viditelně Ippolito.

"Tohle je velmi nebezpečná a neobvyklá situace," pokračoval Pendergast. "Není správné spoléhat se na nějaký složitý a nevyzkoušený systém."

"Pendergaste," prohlásil Coffey. "Už jsem toho slyšel dost. Proč si teď nezajdete do kanceláře a nesníte si sendvič s tuňákem, který vám nachystala k obědu manželka?"

D'Agosta ohromila změna, která se stala s Pendergastovou tváří. Coffey instinktivně o krok ustoupil. Ale Pendergast se jen otočil na podpatku a vyšel ze dveří. D'Agosta se vydal za ním.

"A vy, kam jdete?" zeptal se Coffey. "Měl byste raději zůstat tady, budeme probírat detaily."

"Souhlasím s Pendergastem," řekl D'Agosta. "Na videohry není teď nejvhodnější čas. V sázce jsou lidské životy."

"Poslyšte, D'Agosto. My jsme ti velcí hoši, my jsme FBI. Nás nezajímají názory nějakého pochůzkáře z Queensu."

D'Agosta pohlédl Coffeymu do upoceného červeného obličejce a prohlásil: "Jste ostudou naší zákonné moci."

Coffey zamrkal. "Děkuji, rozhodně se o téhle uctivé poznámce zmíním ve zprávě svému dobrému příteli, policejnímu šéfovi Horlockerovi, který ji nepochybně patřičně ocení."

"Můžete tam připsat ještě tohle: jste neskutečný hajzl."

Coffey zaklonil hlavu a rozesmál se. "Miluju lidi, kteří si zachraňují vlastní krk a ostatní nechají v louži. Už jsem pochopil, že tenhle případ je příliš důležitý, aby na něj stačil nějaký poručík od newyorské policie. Do dvaceti čtyř hodin budete z případu odvolán, D'Agosto. Slyšel jste? Chtěl jsem vám to říct až po té slavnosti, nechtěl jsem vám pokazit radost, ale myslím, že teď nastal ten správný moment. Takže si posledního odpoledne na tomto případu pěkně užijte. A uvidíme se na poradě ve čtyři hodiny. Přijďte včas."

D'Agosta neřekl ani slovo. Vlastně ho to nijak moc nepřekvapilo.

37

V pomocné botanické laboratoři muzea otrásl skleničkami a rozloženými usušenými vzorky rostlin mohutné kýchnutí.

"Promiň," omlouval se Kawakita a popotáhl. "Alergie."

"Tady máš kapesník," sáhla Margo do kabelky. Právě si vyslechla Kawakitův výklad o programu genetické extrapolace. Je skvělý, pomyslela si. Ale vsadím se, že většina teorie v pozadí pochází od Frocka.

"Takže," prohlásil Kawakita, "začneš genetickou sekvencí ze dvou zvířat nebo rostlin. To je vstup. To, co získáš, je extrapolace odhad počítače, jaká vývojová souvislost mezi těmi dvěma druhy existuje. Program automaticky sleduje shody DNA, srovnává podobné sekvence, potom určí, jak by mohla vypadat extrapolovaná forma. Například provedeme test se šimpanzí a lidskou DNA. Měli bychom získat popis nějaké meziformy."

"Chybějící článek," přikývla Margo. "Neříkej mi, že ti to taky nakreslí obrázek toho zvířete."

"Ne!" zasmál se Kawakita. "Kdybych to dokázal, dostal bych Nobelovu cenu. Místo toho ti program nabídne seznam morfologických a behaviorálních rysů, jimiž by se mohly zvíře nebo rostlina vyznačovat. Ne určité, ale pravděpodobné. A samozřejmě nepůjde o vyčerpávající seznam. Sama uvidíš, až tenhle test skončíme."

Vyt'ukal sérii příkazů a na obrazovce začala vyskakovat data: rychlý, nepřetržitý proud nul a jedniček. "Můžeš to vypnout," řekl Kawakita. "Ale já se rád dívám na to, jak se natahují data z genomu sekvenceru. Je to stejně krásné jako dívat se na řeku. Skoro jako pstruhový potok."

Asi za pět minut chrlení dat skončilo, obrazovka se vyčistila a slabě modře zářila. Potom se objevila tvář Moe, jedné ze tří slepých delfských věštkyň, a z reproduktoru se ozvalo: "Uvažuji, uvažuji, ale nic se neděje!"

"To znamená, že program běží," zachechtal se Kawakita svému vtípku. "Může to trvat až jednu hodinu, záleží na tom, jak vzdálené druhy to jsou."

Na obrazovce se objevila zpráva:

PŘEDPOKLÁDANÝ ČAS DOKONČENÍ: 3.03.40 MIN.

"Šimpanzi a lidé jsou si velmi blízcí mají společných devadesát osm procent genů, takže to půjde asi celkem rychle."

Nad hlavou Moe se náhle rozsvítila žárovka.

"Hotovo!" řekl Kawakita. "Takže výsledky."

Stiskl klávesu. Na monitoru se objevilo:

PRVNÍ DRUH:

Druh: Pan troglodytes

Rod: Pan Celed: Pongidae

Rad: Primata

Trida: Mammalia

Kmen: Chordata

Rise: Animalia

DRUHÝ DRUH:

Druh: Homo sapiens

Rod: Homo

Celed: Hominidae

Rad: Primata

Trida: Mammalia

Kmen: Chordata

Rise: Animalia
Souhrn genetických shod: 98,4

"Věř nevěř," řekl Kawakita, "k identifikaci těchto dvou druhů došlo pouze na základě genů. Nesdělil jsem počítači, o jaké dva organismy se jedná. To je nejlepší způsob, jak přesvědčit pochybovače o tom, že extrapolátor není pouhý trik nebo podvod. Ale teď se ještě podíváme na popis toho mezidruhu. V tomhle případě, jak jsi správně řekla, jde o chybějící článek."

Morfologické charakteristiky společné formy:

Štíhlý
Mozková kapacita: 750 cm³
Dvojnohý, vzpřímený postoj
Opozice palce na horní končetině
Ztráta opozice palce na dolní končetině
Podprůměrný sexuální dimorfismus
Hmotnost, samec, dospělý: 55 kg
Hmotnost, samice, dospělá: 45 kg
Doba gestace: osm měsíců
Agresivita: nízká až mírná
Období říje u samice: potlačeno

Seznam pokračoval stále dál a položky byly stále zvláštnější. Pod hlavičkou "osteologie" si Margo nedokázala představit téměř nic.

Atavistický výběžek parietálně foramenální. Silně redukovaný iliakální hřeben 10-12 torakálních obratlů. Částečně pohyblivý větší trochanter.

Vystupující orbitální val

Atavistický výběžek čelní kosti s vyniklým zygomatickým výběžkem.

To musí znamenat převislé obočí, řekla si Margo.

Diurnální

Částečně nebo zcela monogamní

Žije ve spolupracujících sociálních skupinách

"Ale no tak. Jak by mohl nějaký program určit tohle?" ukázala Margo na slovo monogamní.

"Hormony," řekl Kawakita. "Existuje gen, na základě kterého se vytvářejí hormony u monogamních druhů savců, ale ne u promiskuitních. U lidí tenhle hormon nějak souvisí s volbou partnerů. Nevyskytuje se u šimpanzů, kteří jsou zcela promiskuitní zvířata. A skutečnost, že je potlačeno období říje u samic - to také vidíš jen u relativně monogamních druhů. Program využívá k interpretaci vlivu celých soustav genů na chování a vzhled předpokládaného organismu řadu mocných nástrojů AI algoritmy, fuzzy logiku."

"AI algoritmy? Fuzzy logika? Přestávám ti rozumět," prohlásila Margo.

"No, vlastně to nevádí. Vždyť zase nemusíš znát všechna tajemství. Prostě to vede k tomu, že tenhle program dokáže, více než obyčejný počítač, uvažovat jako člověk. Dokáže se při odhadech učit, využívá intuici. Ta jediná hláška "spolupracující", například, vznikla extrapolací z přítomnosti nebo absence nějakých osmdesáti různých genů."

"To je všechno?" zavtipkovala Margo.

"Ne," odpověděl Kawakita. "Tenhle program můžeš využít také k tomu, abys dokázala odhadnout rozměry, tvar a chování jednoho organismu tím, že vložíš DNA jednoho organismu místo dvou a odpojíš extrapolační okruh. A pokud budeme mít dostatek fondů, chystám se ještě přidat dva moduly. Ten první bude extrapolovat u jednotlivých druhů zpět v čase a ten druhý zase vpřed. Jinými slovy, budeme schopni se dozvědět více o vyhynulých stvořeních a odhadovat, jak se budou druhy vyvíjet v budoucnosti." Zašklebil se. "To není špatné, co?"

"Je to úžasné," řekla Margo. Začala mít strach, že její vlastní projekt je ve srovnání s tímhle naprostá banalita. "Jak jsi k tomu dospěl?"

Kawakita zaváhal a podezíravě si Margo měřil pohledem. "Když jsem poprvé začal pracovat s Frockem, řekl mi, že ho rozčiluje neúplnost záznamů o fosiliích. Sdílel mi, že by chtěl zaplnit bílá místa, dozvědět se víc o meziformách života. Takže jsem napsal tenhle program. On mi dodal většinu tabulek. Začali jsme ho testovat na druzích. Na šimpanzech a lidech, také na různých bakteriích, u nichž máme dostatek genetických údajů. A pak došlo k neuvěřitelné věci. Frock, ten starý lišák, to čekal, ale já ne. Srovnávali jsme domestikovaného psa s hyenou, a to, co jsme získali, nebyl pouhý meziclánek, ale bizarní životní forma, naprosto odlišná jak od psa, tak od hyeny. Potom se nám to stalo ještě s dalšími druhovými páry. A víš, co mi na to řekl Frock?"

Margo zavrtěla hlavou.

"Jen se usmál a prohlásil: 'Teď vidíte, jakou má tenhle program skutečnou hodnotu.'" Kawakita pokrčil rameny.

"Chápeš to, můj program potvrdil Frockovu teorii Kallistó efektu, protože ukázal, že drobné změny DNA můžou někdy vyvolat obrovské změny celého organismu. Trošku mě dostal, ale to už je Frockův způsob práce."

"Teď už chápu, proč Frock chtěl, abych tenhle program použila," řekla Margo. "Znamená revoluci v evolučních studiích."

"Jo, až na to, že mu nikdo nevěnuje pozornost," konstatoval trpce Kawakita. "Všechno, co dnes nějak souvisí s Frockem, je jako polibek smrti. Je fakt strašné, když do něčeho vložíš srdce i duši, a potom jenom sleduješ, jak tě celý vědecký svět ignoruje. Víš, Margo, jen tak mezi námi dvěma, uvažuji o tom, že se vykašlu na Frocka jako konzultanta a přejdu do Cuthbertovy skupiny. Myslím, že bych byl schopný s sebou odnést také většinu své práce. Možná bys to taky mohla zvážit."

"Dík, ale zůstanu s Frockem," prohlásila dotčeně Margo. "Nebýt jeho, ani bych se nikdy nedostala ke genetice. Hodně mu toho dlužím."

"Jak chceš," řekl Kawakita. "Koneckonců možná ani nezůstaneš v muzeu, že? Aspoň mi něco takového říkal Bill Smithback. Ale já jsem tady tomu obětoval všechno. Já se řídím názorem, že nikomu kromě sebe nic nedlužíš. Jen se rozhlédni kolem sebe: podívej se na Wrighta, na Cuthberta, na ně všechny. Copak se zajímají o něco jiného než o sebe? Ty a já jsme vědci. Víme, že přežijí nejsilnější. A tenhle zákon platí i mezi vědci."

Margo pohlédla do Kawakitových zářících očí. V tomhle měl pravdu. Ale současně také měla pocit, že lidské bytosti, které si uvědomují kruté zákony, jež platí v přírodě, by se měly pokusit některé z nich změnit.

Přešla na jiné téma. "Takže extrapolátor funguje u rostlinné DNA stejně jako u živočišné?"

"Naprostě stejně," vrátil se Kawakita k pracovnímu tónu. "Dva rostlinné druhy necháš projít sekvencí DNA a potom vložíš data do extrapolátoru. Ten ti sdělí, do jaké míry jsou tyhle druhy příbuzné, a popíše ti meziformu. Nebud' překvapená, když ti bude program klást otázky nebo bude něco komentovat. Přidal jsem k němu pár zvonků a píšťalek, když jsem se trochu vrtal v umělé inteligenci."

"Myslím, že podstatu už chápu," prohlásila Margo. "Díky. Udělalš úžasný kus práce."

Kawakita zamrkal a sklonil se k ní. "Něco mi dlužíš, holčičko."

"Kdykoli," odpověděla Margo. Holčičko. Něco mu dlužím. Nesnášela, když takhle lidé mluvili. A když to řekl Kawakita, myslel to vážně.

Kawakita se napřímil a znovu kýchl. "A teď padám. Musím si ještě zajít na oběd, pak zaběhnu domů a vyzvednu si smoking na dnešní slávu. Jenom nechápu, proč jsem vlastně dnes chodil do muzea - všichni jsou doma a chystají se na večer. Jenom se rozhlédni po téhle laboratoři. Působí tak opuštěně."

"Tak smoking, jo?" řekla Margo. "To já si šaty vzala už s sebou. Jsou pěkné, ale není to žádný japonský model."

Kawakita se k ní sklonil. "Šaty dělají člověka, Margo. Mocní tohoto světa se kouknou na člověka v tričku, a přestože je to génus, nedokážou si pod touhle skořápkou představit ředitele muzea."

"A ty chceš být ředitelem?"

"Jistě," odpověděl překvapeně Kawakita. "Ty snad ne?"

"A co tak jenom dělat dobře vědu."

"Nikdo to nedokáže dělat dobře. Ale jednou bych chtěl větší roli. Jako ředitel může člověk udělat mnohem víc pro vědu než nějaký badatel zahrabaný ve špinavé laboratoři, jako je tahle. Dnes už prostě nestačí dělat jenom skvělý výzkum." Poklepal jí na záda. "Dobře se bav. A nic tady nerozbij."

Odešel a laboratoř se ponořila do ticha.

Margo okamžik nehnula seděla. Potom otevřela složku se vzorky kiribitovských rostlin. Ale nemohla se zbavit myšlenky, že je třeba udělat mnohem důležitější věci. Když se konečně dovolala Frockovi a pověděla mu o tom málu, co objevila v bednách, najednou zmlkl. Jako by ho náhle opustila všechna chuť bojovat. Jeho hlas zněl tak rezignovaně, že mu ani neřekla o deníku a o tom, že se z něj nedozvěděli nic nového.

Pohlédla na hodinky. Už byla jedna pryč. Sekvencování DNA z každé rostliny zabere spoustu času a ona musí dřív, než použije extrapolátor, tuhle práci dokončit. A jak jí Frock připomenul, tohle je první pokus o systematickou studii primitivního systému klasifikace rostlin. S tímhle programem může získat důkaz, že Kiribitové se svou výjimečnou znalostí rostlin je ve skutečnosti klasifikovali na biologickém základě. Program jí umožní zjistit mezirostliny, hypotetické druhy, jejichž skutečné protějšky lze stále ještě najít v deštném pralese Kiribitů. Takový byl aspoň Frockův záměr.

Aby mohla provést sekvencování DNA z rostlin, musí odebrat část z každého vzorku. Po dlouhé ranní výměně elektronické pošty dostala nakonec svolení odebrat z každé rostliny 0,1 gramu. Stačí to jen tak tak.

Obdivně pozorovala ty nádherné vzorky, kolem nichž se vznášela lehká vůně koření a trávy. Některé z nich byly silné halucinogeny, které užívali Kiribitové při posvátných obřadech; jiné byly léčivé a pro moderní vědu měly nejspíš ohromnou hodnotu.

Uchopila pinzetou první rostlinu a odřízla skalpelem vršek listu. V misce ho smíchala s enzymem, který rozpustí celulózu a stěny buněk a uvolní DNA. Pracovala rychle, ale pozorně, přidala správné enzymy, odstředila výsledek a provedla titraci, potom totéž opakovala s ostatními rostlinami.

Závěrečné odstředování trvalo deset minut a zatímco v šedé kovové krabici vibrovala odstředivka, Margo se posadila a myšlenky se jí rozběhly. Uvažovala, co bude dělat Smithback s novou rolí poskoka muzea. Přemýšlela s lehkou hrůzou, jestli paní Rickmanová už objevila ztrátu deníku. Vzpomínala na to, co jim vyprávěl Jørgensen, a na Whittleseyho popis svých posledních dnů života. Představila si tu starou ženu, jak ukazuje vyschlým prstem na sošku v bedně a varuje Whittleseyho před kletbou. Před očima jí vyvstala celá scéna: zbořená chatrč porostlá popínávkami rostlinami, mouchy poletující ve slunečních paprscích. Odkud se tam ta stařena vzala? Proč utekla? Potom si představila, jak se Whittlesey zhluboka nadechuje a vstupuje poprvé do temné tajemné chatrče...

Ale moment, napadlo ji. V deníku stálo, že tu stařenu potkal ještě předtím, než do té chatrče vstoupil. A ten dopis, který objevila pod víkem bedny, jasně říkal, že sošku našel až uvnitř chatrče. Ale tam vešel až po odchodu té ženy.

Když ta žena vykřikla, že v bedně mají Mbawuna, nedívala se na sošku! Musela v bedně spatřit něco jiného, čemu říkala

Mbwun! Ale tohle si nikdo neuvědomil, protože nečetli Whittleseyho dopis. Měli jako důkaz jenom deník, a tak předpokládali, že Mbwun je ta soška.

Ale v tom se mýlili.

Mbwun, skutečný Mbwun, nebyla vůbec ta soška. Co jen to říkala ta stařena? Ted' přijde bílý muž a bere Mbwuna pryč. Pozor, Mbwunova kletba vás zničí! Vy přinesete smrt svým lidem!

A přesně to se také stalo. Do muzea dorazila smrt. Ale o jaké věci v bedně to mohla mluvit?

Rychle vytáhla z kabelky poznámkový blok a napsala si věci, které objevila předchozího dne ve Whittleseyho bedně:

Lis s rostlinami

Foukačku se šipkami

Kotouč s rytinami (z chatrče)

Kroužky do rtů

Pět nebo šest láhví s naloženými žábami a mloky (tuším)

Kůže ptáků

Pazourkové hroty šípů a kopí

Šamanské chrastítko

Pás

Co ještě? Přehrabala si kabelku. Ještě pořád tam měla ten minilis s rostlinami, kotouč i chrastítko. Položila je na stůl. Poškozené chrastítko bylo zajímavé, ale do neobvyklosti mělo daleko. Na výstavě Mýty spatřila několik daleko exotičtějších.

Kotouč byl zvláštní. Zobrazoval nějaký obřad, lidé stáli v mělkém jezeře, skláněli se, v rukou drželi nějaké rostliny, na zádech košíky. Velmi zvláštní. Ale nejspíš to taky nebyl nijak nebezpečný předmět.

Seznam jí nepomohl. Nic z bedny jí ani vzdáleně nepřipomínalo d'ábla nebo něco jiného, co mohlo v té stařeně vzbudit takovou hrůzu.

Margo pomalu odšroubovala malý rezavý lis na rostliny. Pod šrouby a rámem byl upevněn savý papír. Uvolnila je a zvedla první list papíru.

Pod ním spatřila stonek a několik drobných květů. Nepřipomínaly jí žádnou známou rostlinu, ale také na nich nebylo na první pohled nic zvláštního.

Pod dalšími papíry v lisu byly znovu květiny a listy. Margo napadlo, že mají daleko do sbírky pořízené profesionálním botanikem. Whittlesey byl antropolog a tyhle vzorky posbíral nejspíš jen proto, že vypadaly na pohled zajímavě a neobvykle. Ale proč je vůbec sbíral? Probírala se vzorky vrstvu po vrstvě, až na posledním listu papíru našla poznámku, kterou hledala.

"Vzorek rostlin nalezených v zarostlé, opuštěné zahradě poblíž chatrče (Kothogů?) 16. září 1987. Možná se jedná o kulturní rostliny, některé se sem mohly rozšířit z okolí, až když chatrč její obyvatelé opustili." Následovala malá kresba zarostlého místa s rozmístěním vzorků. Antropologie, řekla si Margo, kdepak botanika. Ale přesto si vážila Whittleseyho zájmu o vztah, jaký měli Kothogové ke svým rostlinám.

Pokračovala v prohlížení. Jedna rostlina ji upoutala: měla dlouhý vláknitý stonek zakončený jediným kulatým listem.

Margo si uvědomila, že se musí jednat o nějakou vodní rostlinu, podobnou leknínu. Pravděpodobně pochází ze záplavové oblasti, napadlo ji.

Potom si uvědomila, že na kotouči s rytinami je zobrazena tatáž rostlina. Prohlédla si ho pozorněji: zachycoval lidi při jakési obřadní sklizni těchto rostlin z malého jezírka. Tváře postav byly stažené, plné bolesti. Velmi zvláštní. Ale byla šťastná, že se jí podařilo nalézt tuhle souvislost; možná by se o tom dál napsat nějaký pěkný článek do Časopisu etnobotaniky.

Odložila kotouč stranou, znovu sestavila lis a utáhla šrouby. Ozvalo se hlasité pípnutí: odstředivka skončila, materiál byl připraven.

Otevřela odstředivku a zasunula skleněnou tyčinku do tenké vrstvy hmoty na dně pokusné zkumavky. Opatrně ji nanasla do připraveného gelu, potom misku s gelem vložila do elektroforézního přístroje. Položila prst na vypínač. Tak a čekat další půlhodinku, řekla si v duchu.

Zarazila se, prst stále na vypínači. V myšlenkách se znovu vrátila k té stařeně a tajemství Mbwuna. Mluvila snad o těch semenících, co připomínaly vejce? Ne, ty si přece Maxwell odnesl s sebou. Ve Whittleseyho bedně nebyly. A co jestli to byla jedna z žab nebo mloků ve sklenicích nebo ty ptačí kůže? Hodně nepravděpodobné vtělení syna d'ábla.

Nemohly to být ani rostliny ze zahrady, protože ty byly ukryty v lisu.

Tak co to, k čertu, bylo? Nebo ta bláznivá stařena jenom tak blábolila?

Margo s povzdechem zapnula přístroj a posadila se. Vrátila artefakty do kabelky a oťřela z nich několik přichycených vláken, která sloužila jako balicí materiál. Některá dokonce uvízla v tašce. Má další důvod, aby si v ní konečně udělala pořádek. Ta balicí vlákna.

Zvědavě zvedla pinzetou jedno vlákno, vložila ho na sklíčko a zasunula do mikroskopu. Bylo dlouhé a nepravidelné, jako žilnatina nějaké rostliny s tuhým stvolem. Možná do nich ženy Kothogů tloukly, aby je připravily k domácímu použití. Pod mikroskopem viděla tmavé buňky s jádry jasnějšími než okolní ektooplazma.

Znovu se jí vybavil deník. Nezmiňoval se v něm Whittlesey o tom, že se rozbily sklenice se vzorky a že musel znovu přebalit bednu? Takže poblíž chatrče museli vyhodit starý balicí materiál, který byl nasáklý formaldehydem, a zabalit obsah bedny do materiálu, který našli poblíž. Do vláken, která si připravili Kothogové, aby z nich utkali primitivní oděv nebo aby z nich vyrobili lano.

Nemluvila nakonec ta stařena o těchhle vláknech? Připadalo jí to nemožné. A přesto se Margo při pohledu na ně nedokázala ubránit lehké profesionální zvědavosti. Opravdu Kothogové tuhle rostlinu pěstovali? Vytáhla několik vláken a vložila je do další kádinky, přidala několik kapek enzymu a rozdrtila je. Když nasekvencuje DNA, může využít Kawakitův program k určení rodu nebo čeledi rostliny. Brzy už vkládala odstředěnou DNA rostliny navykklým způsobem do elektroforézního přístroje a spustila ho. Kolem zelektrizovaného gelu se začaly pomalu tvořit tmavé pruhy. O půl hodiny později zablikalo na elektroforézním přístroji červené světlo. Margo vytáhla misku s gelem, začala zaznamenávat polohu teček a pruhů migrovaných nukleotidů a výsledky vkládala do počítače. Vložila poslední údaj, přikázala Kawakitovu programu, aby hledal shody se známými organismy, nastavila výstup na tiskárnu a čekala. Konečně začaly z tiskárny vyjíždět stránky. Na první list počítač vytiskl:

Druh: neznámý. 10 nahodilých genetických shod se známými druhy.

Rod: neznámý

Čeleď: neznámá

Řád: neznámý

Třída: neznámá

Kmen: neznámý

Říše: neznámá

Sakra, Margo! Cos to tam dala? Vždyť ani nevím, jestli je to zvíře nebo rostlina. A neuvěříš, kolik strojového času počítače to spotřebovalo, než jsem to zjistil!

Margo se musela usmát. Tak tohle byl ten Kawakitův důmyslný experiment s komunikací umělé inteligence s okolním světem. A ty výsledky byly taky divné. Neznámá říše? Ten ztracený program nedokázal ani určit, jestli se jedná o zvíře nebo rostlinu. Margo najednou měla pocit, že už chápe, proč Kawakita nejdříve tak váhal s tím, aby jí ukázal program, proč se věci daly do pohybu až po Frockově telefonátu. Jakmile se dostal mimo známé oblasti, program začal stávkovat.

Prolétla sjetinu. Počítač určil u vzorku jenom velmi málo genů. Našel ty obvyklé, které jsou společné téměř všem životním formám: několik proteinů respiračního cyklu, cytochrom Z, další univerzální geny. A také se tam objevovaly některé geny, související s celulózou, chlorofyly a cukry, o nichž Margo věděla, že jde o typicky rostlinné geny. Do připraveného dialogového okna napsala:

Jak je možné, že ani nevíš, jestli jde o zvíře nebo rostlinu. Vidím tady spoustu rostlinných genů.

Nastala pauza.

Nevšimla sis, že jsou tam také živočišné geny? Projed' data GenLabem.

Dobrý nápad, řekla si Margo. Spojila se na modemu s GenLabem a brzy se na obrazovce objevilo známé modré logo. Zadala údaje o DNA vláken a nechala je projít nejprve botanickou databází. Stejně výsledky skoro nic. Několik shod s běžnými cukry a chlorofyly.

Z náhlého popudu nechala porovnat údaje s celou databankou.

Nastala dlouhá pauza a potom obrazovku zaplnil proud informací. Margo rychle stiskem několika kláves nařídila terminálu, aby zachytil data. Zhlédla množství shod se spoustou genů, o nichž nikdy předtím neslyšela.

Odpojila se od GenLabu, napsala získaná data do Kawakitova programu a nařídila mu, aby jí sdělil, jaké proteiny vlastně tyto geny tvoří.

Po obrazovce začal rolovat složitý seznam specifických proteinů tvořených každým z genů.

Kolagenoid glykotetraglycinu

Suckňův tyrotrofní hormon, 2,6 adenosin [grampozitivní]

1,2,3, oxytocin 4monoxytocin supresinový hormon

2,4 diglycerid diethylglobulin alanin

Gamaglobulin A, xy, levopozitivní

Hypotalamický kortikotrofní hormon, levonegativní

111 sulfagenový (2,3 murein) konektivní keratinoid,

IHIV involuce

Proteinový obal hexagonálního ambyloidního reoviru

Reverzní transkriptáza

Seznam pokračoval stále dál. Spousta z nich vypadá jako hormony, napadlo ji. Ale jaké hormony?

Na policiče spatřila Encyklopedii biochemie, která zjevně sloužila jako skvělý lapač prachu, vytáhla ji a vyhledala kolagenoid glykotetraglycinu:

Protein běžný u všech obratlovců. Je to protein, který váže tkáň svalů k chrupavkám.

Přelistovala na Suckňův tyrotrofní hormon.

Hypotalamický hormon přítomný u savců, který působí na přívěsek mozkový.

V hlavě se jí začala rodit strašlivá myšlenka. Vyhledala další 7,2,3, oxytocin 4monoxytocin supresinový hormon:

Hormon vylučovaný lidským hypotalamem. Jeho funkce ještě není zcela jasná. Dosavadní studie ukázaly, že by mohl regulovat množství testosteronu v krevním řečišti v obdobích vysokého stresu. (Bouchard,1992; Dennison,1991).

Margo se prudce napřimila a kniha jí spadla s těžkým zuchnutím na zem. Když zvedala sluchátko telefonu, pohlédla na hodiny. Bylo půl čtvrté.

38

Po odjezdu buicku vystoupil Pendergast po schodech k bočnímu vchodu muzea, a když ukazoval čekajícímu strážnému doklady, snažil se udržet pod jednou paží dva dlouhé lepenkové tubusy.

Na improvizovaném velitelském stanovišti zavřel dveře své kanceláře a vytáhl z tubusů několik zažloutlých map, které rozložil po stole.

Další hodinu setrval téměř bez hnutí. Hlavu měl složenou do dlaní a pozorně mapy studoval. Občas si udělal několik poznámek do notesu nebo nahlédl do strojopisného materiálu, který ležel v jednom rohu stolu.

Náhle vstal. Naposledy pohlédl na kroutící se mapy, sevřel rty a pomalu jel prstem z jednoho místa do druhého. Potom většinu plánů sroloval, uložil je pečlivě do tubusů a ty postavil do skříně na šaty. Zbytek opatrně složil a schoval do plátěné kabely se dvěma uchy, která ležela na stole. Otevřel zásuvku a vytáhl Colt .45 Anaconda, úzký, dlouhý a hrozivý. Zbraň mu perfektně padla do pouzdra pod levou paží. Nepatřila právě ke standardní výbavě FBI, nicméně to byl spolehlivý společník. Do kapsy mu pak putovala hrst munice. Ze zásuvky také vytáhl velký, neforemný žlutý předmět, který vložil do plátěné tašky. Potom si uhladil černý oblek, narovnal kravatu, zasunul notes do náprsní kapsy saka, popadl plátěnou tašku a opustil kancelář.

Město New York příliš brzo zapomnělo na násilí a v rozlehlých sálech muzea už se opět rozlévaly proudy návštěvníků. Kolem exponátů se kupily skupiny dětí, které tiskly nosíky na sklo, ukazovaly prsty a hihňaly se. Rodiče postávali nedaleko s mapami a fotoaparáty v rukou. Kolem nich procházeli průvodci se skupinami a recitovali své litanie; ve dveřích stáli nehnutě strážníci. Pendergast tím vším naprosto nepozorovaně proklouzl.

Pomalou kráčel Nebeským sálem. Obě strany ohromného prostoru lemovaly květináče s palmami a malá armáda dělníků dokončovala poslední úpravy. Dva technici právě kontrolovali řečnický pultík na pódiu a stovku bělostných ubrusů právě obkládali zaměstnanci napodobeninami různých domorodých fetišů. Činorodý hluk se nesl mezi korintskými sloupy do rozlehlého kruhového dómu.

Pendergast pohlédl na hodinky. Byly přesně čtyři. Všichni agenti budou na poradě u Coffeyho. Prošel rychle sálem k zamčenému vchodu do Mýtů. Po krátké výměně několika slov mu uniformovaný důstojník odemkl dveře.

O pár minut později vyšel Pendergast z výstavy. Nějakou dobu zamyšleně stál. Potom se vydal zpátky do sálu a chodeb za ním.

Přešel do tiššího zákulisí muzea, do prostor veřejnosti nepřístupných. Nacházel se ve skladištní a laboratorní oblasti, kam nesměli žádní návštěvníci. Vysoké stropy a rozlehlé zdobné galerie přešly ve strohé panelové chodby lemované skříněmi. Nad hlavou rachotily a syčely parovodní trubky. Pendergast se krátce zastavil na vrcholku kovového schodiště, podíval se kolem sebe, nahlédl do notesu a nabil si zbraň. Potom sestoupil dolů do úzkých labyrintů, které tvořily temné srdce muzea.

39

Dveře laboratoře se s bouchnutím rozlétly, aby se pomalu vrátily zpět. Margo vzhledla a spatřila, jak se dovnitř snaží pozpátku dostat Frock se svým vrzajícím vozíčkem. Rychle vstala a pomohla mu k počítači. Všimla si, že už má na sobě smoking. Nejspíš si ho oblékl, než vyrazil do práce, napadlo ji. Z kapsičky mu čouhal obvyklý kapesník od Gucciho.

"Nechápu, proč tyhle laboratoře musejí být na tak zastrčených místech," zanedával. "Tak jaké to máte velké tajemství, Margo? A proč jsem se musel trmáct až sem dolů? To dnešní bláznění už brzy dostoupí vrcholu a na divadýlku po mně začne shánka. Je to samozřejmě jenom prázdná pocta povinnost vzhledem k mým bestsellerům. Ian Cuthbert mi to dal dnes ráno v mé kanceláři patřičně najevo." V jeho hlase znovu zazněla hořkost, rezignace.

Rychle mu vysvětlila, jak analyzovala balící vlákna z bedny. Ukázala mu kotouč s rytinami zachycujícími sklizeň.

Popsala objev a obsah Whittleseyho deníku a rozhovor s Jörgensenem. A zmínila se o tom, že ta hysterická stařena z Whittleseyho deníku nemohla mluvit o sošce, když vědce varovala před Mbwunem.

Frock poslouchal a pomalu v rukou obracel kotouč. "To je zajímavý příběh," řekl. "Ale proč ten spěch? Váš vzorek je nejspíš kontaminován. A prostý závěr by zněl, že ta stará žena byla šílená nebo že se Whittleseyho úlovky prostě trochu potloukly."

"To jsem si původně taky myslela. Ale podívejte se na tohle," řekla Margo a podala Frackovi sjetinu z tiskárny.

Rychle ji prolétl očima. "Zvláštní," poznamenal. "Ale nemyslím si, že to..."

Hlas mu selhal, když chvějícími se prsty začal přejíždět sloupce proteinů.

"Margo," prohlásil a vzhledl k ní. "Příliš jsem se unáhlil. Jedná se o kontaminaci, ale ne lidským druhem."

"Co tím myslíte?" zeptala se Margo.

"Vidíte tenhle protein hexagonálního ambyloidního reoviru? To je protein z obalu viru, který napadá zvířata a rostliny. Podívejte se na to, jak velké množství ho tu je. A pak je tu ta reverzní transkriptáza, enzym, který se téměř vždy vyskytuje v souvislosti s virem."

"Myslím, že vám nerozumím."

Frock se k ní netrpělivě obrátil. "To, co tady zkoumáte, je rostlina silně napadená nějakým virem. Sekvencer obě DNA smíchal dohromady a pak rozložil. Obdobné viry se dají nalézt ve spoustě rostlin. Kousek DNA nebo RNA v proteinovém obalu. Napadnou rostlinu, ovládnou několik jejích buněk, potom vloží do genů rostliny vlastní genetický materiál. Geny rostliny potom místo toho, co mají produkovat, začnou vyrábět další viry. Duběnkový virus tvoří ty

hnědé kuličky, které můžete vidět na listech dubů, ale jinak je neškodný. Chuchvalce na javorech a jehličnanech jsou také výsledkem působení virů. U rostlin jsou stejně tak běžné jako u živočichů."

"Já vím, doktore Frocku, ale..."

"Přesto je tady něco, čemu nerozumím," řekl a odložil svazek papírů. "Virus normálně vytváří další viry. Proč by měl vytvářet všechny tyhle lidské a zvířecí proteiny? Jen se na ně podívejte. Většina z nich jsou hormony. K čemu jsou v rostlině lidské hormony?"

"To jsem vám chtěla říct," podotkla Margo. "Vyhledala jsem některé z těch hormonů. Zdá se, že spousta z nich pochází z lidského hypotalamu."

Frockovi poskočila hlava, jako by ho někdo udeřil. "Z hypotalamu?" Oči mu náhle ožily.

"Ano."

"A to stvoření, co řádí v muzeu, požírá hypotalamus svých obětí! Takže jsou pro ně důležité ty hormony možná je na nich přímo závislé," vybuchl Frock. "Uvažujte: jsou jenom dva zdroje rostliny, které díky tomuhle jedinečnému viru jsou hormony přímo nasáklé, a lidský hypotalamus. Když se ta bytost nedostane k vláknům, žere mozek!"

"Ježíši, to je strašné," vydechla Margo. "Je to ohromující. Přesně to vysvětluje, co stojí za těmi vraždami. S tímhle už dokážeme sestavit celou skládku. Máme tady v muzeu stvoření, které zabíjí lidi, otevře jim lebky, vyjme mozek a sežere talamoidní oblast, kde je největší koncentrace těchto hormonů."

Nepřestával na ni upírat pohled, ruce se mu lehce třáslly. "Cuthbert nám říkal, že vyhledal ty bedny, aby z nich vytáhl Mbwunovu sošku, a při té příležitosti zjistil, že jedna z nich je rozbitá a všude kolem se válejí tahle vlákna. Vlastně, když na to teď myslím, v jedné z větších beden téměř žádná vlákna nebyla. Takže tohle stvoření se těmi vlákny muselo nějakou dobu živit. Nepotřebuje jich sníst mnoho koncentrace hormonů ve vláknech musí být velmi vysoká, ale zjevně potřebuje jejich pravidelný přísun."

Frock se opřel o opěradlo svého vozíku. "Před deseti dny přemístili bedny do bezpečnostní zóny a o tři dny později dochází k vraždě těch dvou chlapců. Další den a je zabítý strážný. Co se stalo? Je to prosté: ta bestie se už nemůže dostat k vláknům, takže zabije člověka a sežere jeho hypotalamus, a tak uspokojí svou potřebu. Ale hypotalamus vylučuje pouze malé dávky hormonů, proto představuje jen slabou náhradu vláken. Na základě koncentrací popsaných v tomhle materiálu bych odhadoval, že k dosažení koncentrace stejné jako v půl unci těchto rostlin by bylo potřeba přibližně padesáti lidských mozků."

"Doktore Frocku," řekla Margo, "myslím, že Kothogové tuhle rostlinu pěstovali. Whittlesey vložil do lisu na rostliny několik exemplářů a na té rytině je zachycena její sklizeň. Jsem si jistá, že tahle vlákna jsou vlastně rozdrcené stonky té leknínovité rostliny z lisu rostliny zobrazené na tomto kotouči. A teď už taky víme, že o těchto vláknech mluvila ta stařena, když křičela 'Mbwun'. Mbwun, syn d'ábla: tak se jmenuje tahle rostlina!"

Rychle vytáhla tu zvláštní rostlinu z lisu. Byla tmavě hnědá a zkroutená, se síti tmavých žilek. List byl silný a kožovitý a černý stonek měla tvrdý jako suchý kořen. Margo k ní zvědavě přičichla. Páchla po pižmu.

Frock se na ni díval se směsicí strachu a fascinace. "Margo, to je skvělé," prohlásil. "Kothogové museli kolem téhle rostliny, její sklizeň a úpravy vytvořit celý obřad bezpochyby proto, aby tu bestii uklidnili. A není pochyb ani o tom, že ta figurka představuje právě tohohle tvora. Ale odkud se tady vzal? Proč přišel?"

"Myslím, že odpověď znám," řekla Margo a myšlenky jí vířily hlavou. "Včera mi přítel, který mně pomohl v pátrání po bednách, říkal, že četl o vyšetřování podobné série vražd před několika lety v New Orleansu. Došlo k nim na lodi, která plula z Belemu. Ten přítel našel přepravní záznamy beden a podle nich zjistil, že bedny přepravovali na téhle lodi."

"Takže ten tvor sledoval bedny," konstatoval Frock.

"A proto sem taky z Louisiany přišel ten chlapík od FBI, Pendergast," podotkla Margo.

Frock se k ní obrátil, oči mu svítily. "Proboha. Zavlekli jsme nějakého příšerného tvora do muzea ve středu New Yorku. Máme tady Kallistó efekt v plné hrůze: krutého predátora, který se tentokrát chystá zahubit nás. Modleme se, aby byl jenom jeden."

"Ale co je vlastně tohle stvoření zač?" zeptala se Margo.

"Nevím," odpověděl Frock. "Je to cosi, co žilo na tepui a živilo se těmi rostlinami. Bizarní druh, možná v nepatrném množství přežil z dob dinosaurů. Nebo taky výsledek slepé uličky evoluce. Víte, taková tepui je křehký ekosystém, biologický ostrov nezvyklých druhů obklopený džunglí. Na takových místech se mezi jednotlivými druhy mohou vytvořit zvláštní paralely, zvláštní závislosti. Sdílená DNA jen pomyslete! A pak..."

Frock zmlkl.

"Pak!" vykřikl a praštil rukou do opěradla křesla. "Pak na tepui objeví zlato a platinu! Neříkal vám právě tohle Jørgensen? Krátce po rozpadu expedice lidé tepui vypálili, postavili silnici a přivezli těžké důlní stroje. Zničili celý ekosystém tepui a s ním i celý kmen Kothogů. Otrávilí řeku a močály mědí a kyanidem."

Margo energicky přikývla. "Ten požár hořel bez kontroly celé týdny. A rostlina, kterou se tahle bytost živila, zanikla."

"Proto se vydala na cestu, sledovala bedny s potravou, po níž zoufale toužila."

Frock zmlkl, hlava mu klesla na hrud'

"Doktore Frocku," promluvila nakonec tiše Margo. "Jak ta bytost věděla, že se bedny dostaly do Belemu?"

Frock na ni pohlédl a zamrkal. "Nevím," řekl. "To je zvláštní, že?"

Náhle Frock sevřel opěradla křesla a vzrušením se nadzvedl. "Margo!" prohlásil. "My ale můžeme zjistit, co je tohle stvoření zač. Přímě před sebou máme způsob. Extrapolátor! Máme DNA té bytosti: vložíme ji do programu a získáme popis."

Margo zamrkala. "Myslíte ten dráp?"

"Přesně tak!" Přejel k terminálu a prsty se mu začaly pohybovat po klávesnici. "Naskenoval jsem do počítače data, která nám nechal Pendergast," řekl. "Vložím je do Gregoryho programu. Pomozte mi s tím, prosím."

Margo zaujala Frockovo místo u klávesnice. Za okamžik se na monitoru objevila další zpráva:

40

PŘEDPOKLÁDANÝ ČAS DOKONČENÍ: 0.55.30 MINUT

Hele, Margo, tohle vypadá na delší práci. Nechceš si nechat poslat pro pizzu? Nejlepší v tomhle městě dostaneš u Antonia. Doporučuji s chilli a feferonkami. Mám jim odfaxovat objednávku?

Bylo čtvrt na šest.

D'Agosta pobaveně sledoval, jak dva statní dělníci natahují od dvou řad palem ve Velké rotundě muzea červený koberec a vedou ho bronzovými dveřmi po hlavních schodech.

Asi sprchne, pomyslel si. Šeřilo se a venku spatřil D'Agosta velké bouřkové mraky, táhnoucí se od severu až po západ, tyčící se jako hory nad stromy podél Riverside Drive. Artefakty ve vitrině otřásl vzdálený úder hromu, několik osamocených kapek zabušilo na stříkané sklo bronzových dveří. Bouřka to bude pěkná, satelitní snímek z rána nenechával nikoho na pochybách. Ten směšný červený koberec bude brzo nasáklý vodou. A spousta směšných lidiček s ním.

Muzeum zavřelo brány veřejnosti v pět. Ti nádherní lidé neprijedou před sedmou. Média ale už byla na místě: televizní dodávky se satelitním spojením, hlasitě klábosící fotografové, všude samá technika.

D'Agosta vydal několik povelů do vysílačky. Měl po Nebeském sále a na dalších místech v muzeu a kolem něj strategicky rozmístěny téměř dva tucty mužů. Naštěstí se mu podařilo vymyslet, jak to všechno zvládnout. A přesto se už dva muži ztratili a museli je hledat za pomoci vysílaček.

D'Agosta zrovna neoplýval štěstím. Na poradě ve čtyři hodiny požadoval ještě jednu obhlídku výstavy. Coffey to vetoval, stejně jako těžké zbraně pro uniformované i neuniformované muže na večírku. Mohly by vylekat hosty, řekl Coffey. D'Agosta pohlédl ke čtyřem rentgenovým detektorům zbraní. Díkybohu aspoň za ně, říkal si.

D'Agosta se obrátil a znovu hledal Pendergasta. Na poradě nebyl. Neviděl ho od ranní schůzky s Ippolitem.

Ve vysílačce zapraskalo.

"Haló, poručíku? Tady Henley. Jsem před vycpanými slony, ale nemůžu najít Mořský sál. Myslel jsem, že jste říkal..."

D'Agosta ho zarazil a sledoval, jak technici testují největší světelnou show od dob Severu proti Jihu. "Henley? Vidíte ty velké dveře s kly? Fajn, tak jimi projděte a pak dvakrát doprava. Ozvěte se, až budete na místě. Vaším partákem je Wilsonová."

"Wilsonová? Vždyť víte, že nesnáším jako partáky ženské, pane..."

"Henley? Ještě něco."

"Co?"

"Wilsonová bude mít u sebe dvanáctku."

"Tak moment, poručíku, vy si..."

D'Agosta vypnul vysílačku.

Za ním se ozval silný skřipavý zvuk, jak se od stropu na severní straně rotundy začaly spouštět těžké ocelové dveře. Začínali uzavírat oblast. Ve stínu chodby stáli dva muži od FBI, jejich zbraně s krátkou hlavní se rýsovaly pod volnými saky obleků. D'Agosta v duchu zaklel.

Když ocelová deska dosedla na zem, ozvala se velká dutá rána. Zvuk se rozléhal a odrážel sálem. Než jeho ozvěna dozněla, ozvala se další rána, jak k zemi dorazily dveře na jižní straně. Jenom východní strana zůstala volná tam končil červený koberec. Bože, pomyslel si D'Agosta, nerad bych byl při tom, kdyby tady vypukl požár.

Zaslechl, jak někdo řve na druhé straně sálu. Obrátil se a spatřil Coffeyho, který přiděloval místa svým skvělým hochům.

Coffey si ho však všiml. "Hej, D'Agosto!" zahulákal a kývl na něj.

D'Agosta si ho nevšímal. Coffey se k němu vydal, obličej zbrocený potem. Na jeho silném služebním opasku se houpaly zbraně a nástroje, které znal D'Agosta dosud pouze z doslechu.

"Jste hluchý, D'Agosto? Pošlete sem na chvíli své dva muže a hlídejte ty dveře. Nechci, aby se tady někdo promenádoval."

Ježíš, řekl si v duchu D'Agosta. Tady v rotundě se teď jen tak motá pět chlapů od FBI se zdviženými rypáky. "Mí muži jsou všichni vytiženi, Coffey. Vemte si jednoho z těch svých rambů. Chci říct, že většinu svých mužů stavíte mimo tuhle oblast. Já je musím rozmístit uvnitř, aby hlídali hosty, a to ani nemluví o tom, že ještě musí řídit provoz venku. Zbytek muzea bude skoro prázdný a na večírku budou chybět lidi. Mně se to nelíbí."

Coffey se chytil za opasek a zahleděl se na D'Agosta. "Víte co? Seru na to, co se vám nelíbí. Dělejte prostě to, co máte. A neblokujejte mi kanál."

D'Agosta zasakroval. Pohlédl na hodinky. Šedesát minut a vypukne to.

41

Obrazovka počítače se vyčistila a potom na ní naskočila další zpráva:

DOKONČENO: VYTISKNOUT, PROHLEDNOUT NEBO OBOJI (V P O)?

Margo stiskla O. Když se po obrazovce rozběhla data, Frock se přisunul blíž, téměř přitiskl tvář na monitor, až svým přerývaným dechem zamžlil sklo.

Druh: neznámý

Rod: neznámý
Čeleď: 12 shoda s Pongidae; 16 shoda s Hominidae
Řád: pravděpodobně Primata; 66 chybějících běžných genetických znaků; velká odchylka od standardu
Třída: 25 shoda se savci; 5 shoda s plazy
Kmen: Chordata
Říše: Animalia
Morfologické znaky: vysoce robustní, čtvernohý
Kapacita mozku: 900-1250 cm³
Extrémní posteriorně anteriorní dimorfismus
Poměrně vysoký sexuální dimorfismus
Hmotnost, samec, dospělý: 240-260 kg
Hmotnost, samice, dospělá: 160 kg
Období gestace: sedm až devět měsíců
Agresivita: extrémní
Období říje u samice: zvýšené
Rychlost: 60-70 km/h
Epidermis: anterior kožnatý, s posteriorními kostěnými plátky
Noční

Frock prolétl seznam a pomáhal si při čtení prstem.

"Plazi!" řekl. "Znovu se tu objevují ty gekoní geny! Zdá se, že tahle bytost v sobě kombinuje geny plazů a primátů. A na zádech má šupiny. Ty musejí také pocházet z gekoních genů. Margo četla další charakteristiky, které byly stále podivnější.

Velké zvětšení a spojení metakarpálních kostí v zadní končetině
Pravděpodobně atavistické spojení 3. a 4. prstu přední končetiny
Spojení proximálního a středního článku prstů přední končetiny
Extrémní zesílení lebky
Pravděpodobně 90 (?) negativní rotace ischia
Extrémní zesílení a prismatický průřez femuru
Nosní dutina zvětšená
Tři silně vyklenuté nosní kůstky
Rozšíření čichových nervů a čichové oblasti v cerebellu
Pravděpodobně zevní mukoidní nosní žlázy
Redukované optické chiasma, redukovaný optický nerv

Frock se pomalu odtáhl od monitoru.

"Margo," prohlásil, "tohle je popis toho nejdokonalejšího vražedného stroje. Ale podívejte se, kolikrát se tady objevuje ‚pravděpodobně‘ a ‚možná‘. Je to pouze hypotetický popis."

"Přesto přese všechno," podotkla Margo, "to ale hrozivě připomíná tu sošku Mbwuna z výstavy."

"Bezpochyby. Margo, zvlášť si všimněte velikosti mozku."

"Devět set až dvanáct set padesát kubických centimetrů," nahlédla Margo do výtisku. "To je hodně, že?"

"Hodně. Je to neuvěřitelné. Ta horní hranice je na lidské úrovni. Tahle bestie, ať už je jakákoli, má nejspíš sílu grizzlyho, rychlost chrtu a inteligenci člověka. Říkám nejspíš protože jsou to jenom dohady tohoto programu. Ale podívejte se na tyhle vlastnosti."

Zabodl prst do seznamu.

"Noční. Zevní mukoidní nosní žlázy to znamená že má ‚vlhký‘ nos, kterým jsou obdařena zvířata se skvělým čichem.

Silně vyklenuté nosní kůstky také rys zvířat s vyvinutým čichem. Redukované optické chiasma to je část mozku, kde se tvoří zrakové vjemy. Máme tady bytost s nadměrně vyvinutým čichem a velmi slabým zrakem, která loví v noci."

Frock se na okamžik zamyslel, svažil obočí.

"Margo, tohle mě děsí."

"Jestli máme pravdu, tak mě děsí celé stvoření," odpověděla Margo. Zachvěla se při pomýšlení na to, že s těmi vlákny vůbec pracovala.

"Ne, já myslím hlavně tuhle část o charakteru čichu. Dá-li se věřit téhle extrapolaci, pak se to stvoření řídí čichem v životě, při lovu i při uvažování. Často jsem se zamýšlel nad tvrzením, že psům se jeví svět pachů tak úplný a překrásný, jako se nám jeví to, co vnímáme zrakem. Ale čich je primitivnější smysl než zrak, a proto je reakce takových zvířat na pachy mnohem instinktivnější a primitivnější. A tohle mě děsí."

"Myslím, že vám nerozumím."

"Za pár minut přijedou do muzea tisíce lidí. Shluknou se v uzavřeném prostoru. To stvoření bude vnímat koncentrovaný pach všech těch lidí. To ho může rozdráždit nebo dokonce rozzuřit."

V laboratoři se rozhostilo ticho.

"Doktore Frocku," pronesla Margo, "říkal jste, že mezi přemístěním beden a prvními vraždami uplynulo několik dní.

Potom další den do další vraždy. A od té doby uplynuly další tři dny."

"Pokračujte," vyzval ji Frock.

"Jenom mě napadlo, že ta bytost musí být v tuhle chvíli zoufalá. Všechn vliv talamoidních hormonů už musel pominout navíc jsou mozkové hormony pouhou slabou náhražkou rostliny. Pokud máte pravdu, musí to stvoření teď zažívat abstinenci fázi. Před policejními zásahy se stáhlo do ústraní. Ale jak dlouho tam ještě vydrží?" "Proboha," řekl Frock. "Je sedm hodin. Musíme je varovat. Margo, musíme tu vernisáž zarazit. Jinak to je, jako bychom tu bestii pozvali na večeři." Rozjel se ke dveřím a naznačil jí, aby ho následovala.

TEN, KDO KRÁČÍ PO ČTYŘECH ČÁST TŘETÍ

42

S blížící se sedmou hodinou se u západního vchodu muzea vytvořil špalír taxíků a limuzín. Z nich vystoupili dychtívní pasažéři, muži v téměř jednotných večerních oblecích a ženy s kožšinami. Nad hosty, spěchajícími po červeném koberci ke vstupu, se otvíraly deštníky, aby je chránily před vodou, která už začala měnit chodníky v potoky a stoky v rychle plynoucí řeky.

Ve Velké rotundě, zvyklé v tuto pokročilou hodinu na ticho, se rozléhala ozvěna tisíců drahých bot, které kráčely po mramorové podlaze mezi řadami palm k Nebeskému sálu. V samotném sále se tyčily stojany z bambusových kmenů, z nichž zářila fialová světla. Na kmenech byly umně připevněny girlandy květů orchidejí, připomínající tropické visuté zahrady.

Odněkud z hloubi rotundy doléhaly k návštěvníkům zvuky orchestru brskně hrajícího "New York, New York". Davem se zkušeně proplétala armáda číšníků s bílými kravatami, kteří drželi stříbrné podnosy plné sklenek šampaňského a jednohubek. Davy návštěvníků se připojily ke skupinkám vědců z muzea a zaměstnanců, kteří si už pochutnávali na občerstvení. Tlumeně modrá bodová světla se pásla na dlouhých upnutých večerních róbách, démantových náhrdelnících, vyleštěných zlatých knoflíčích a tiářích.

Téměř přes noc se stala vernisáž výstavy Mýty mezi smetánkou New Yorku společenskou událostí. Plesy a charitativní večírky ustoupily do pozadí před příležitostí na vlastní oči spatřit mezi prvními, kvůli čemu vlastně došlo k takovému povyku. Rozeslány byly tři tisíce pozvánek a vrátilo se pět tisíc odpovědí.

Smithback ve špatně padnoucím smokingu nakoukl do Nebeského sálu a pátral po známých tvářích. Na protější straně sálu stálo obří pódium. Na jeho jedné straně byl důmyslný vchod na výstavu, v tu chvíli ještě zamčený a hlídáný. Ohromný taneční parket se rychle plnil páry. Když vstoupil do sálu, dolehly náhle k němu ze všech stran útržky hovoru. Nechápal, proč na sebe všichni musejí křičet.

"... o té nové psychohistoričce, Grantové? Včera se ke mně vtláčila, říkala, že na tomhle období pracuje. Představte si to: Snaží se dokázat, že blouznění Jindřicha Čtvrtého po druhé křížácké výpravě bylo jenom přechodným stavem, vyvolaným náhlým stresem. Nedokázal jsem udělat nic, abych ji přesvědčil..."

"... objevil se s myšlenkou, že Stabianské lázně byly ve skutečnosti koňské stáje! Myslím, že ten člověk nikdy nebyl v Pompejích. Nepozná rozdíl mezi Vilou mystérií a restaurantem Pizza Hut. Ale má dost odvahy, aby si říkal papyrologista..."

"... má nová pomocná asistentka? Víte která? Ta s těma obrovským kozama. Včera stála u autoklávu a upadla jí zkumavka plná..."

Smithback se zhluboka nadechl a prorazil si cestu ke stolkům s občerstvením. Tohle bude fakt skvělý, pomyslel si. U hlavního vchodu do Velké rotundy spatřil D'Agosta záblesky od skupinky fotografů, jak dovnitř vstoupil další z významných hostů, vytáhlý pohledný muž zavěšený do nějaké vychrtlé ženy.

Policista stál na místě, odkud měl výhled na detektory kovů a davy proudící jedinými dveřmi do Nebeského sálu.

Podlaha rotundy se leskla dešťovou vodou a na pultu u šatny se kupily deštníky. V opačném rohu vybudovala FBI své předsunuté stanoviště: Coffey chtěl stanoviště s telefonem, s jehož pomocí mohl monitorovat události večera. D'Agosta se musel smát. Snažili se být nenápadní, ale síť elektrických, telefonních a optických kabelů, která se jako chobotnice táhla od stanice, se dala přehlédnout asi tak jako chlap s pořádnou opicí.

Z dálky přicházelo hmění. Vrcholky stromů s novými zelenými listy na promenádě kolem Hudsonu se komíhaly ve větru.

VD'Agostově vysílače zapraskalo. "Poručíku, u detektoru kovů máme další problém." D'Agosta uslyšel v pozadí ostrý hlas. "Jistě, že mě znáte."

"Pusťte ji bokem. Ten dav se musí hnout. Když je detektor nepustí, ať projdou kolem něj. Mají moc."

Když D'Agosta vypínal vysílačku, přišel k němu Coffey, následován ředitelem bezpečnostní služby muzea. "Hlášení?" požádal ho Coffey stroze.

"Všichni jsou na svých místech," vytáhl D'Agosta doutník a prohlížel si jeho tupý konec. "Po večírku se pohybují čtyři muži v civilu. Čtyři uniformovaní hlídají oblast spolu s vašimi. Pět řídí venku dopravu a pět je u detektorů kovů a u vchodu. V sále mám lidi v uniformě. Dva půjdou se mnou na výstavu, až přestřihnou pásku. Jednoho muže mám u počítačů, jednoho na velitelství bezpečnostní služby..."

Coffey zavrčel. "Ti uniformovaní muži, co půjdou na výstavu s davem. Na tom jsme se nedomluvili."

"Není to nic neobvyklého. Jenom chci, aby byli v čele davu nebo někde poblíž, až se nahrne dovnitř. Nedovolil jste nám to tam obhlédnout, pamatujete se?"

Coffey povzdech. "Dělejte si, co chcete, ale nechci tam žádný sebemenší povyk. Nenápadně, žádné blokování exponátů. Jasně?" D'Agosta přikývl. "A vy?" obrátil se Coffey k Ippolitovi.

"Pane, mí muži jsou také na místě. Přesně kde jste chtěl."

"Dobře. Moje operační základna bude během zahájení tady v rotundě. Potom se přemístím. Mezitím, Ippolito, chci,

abyste byl vpředu s D'Agostou. Nějak se protlačte k řediteli se starostou. Znáte postup. D'Agosto, vy se držte v pozadí. Žádné hrdinství, neposerte si poslední den. Jasný?"

Waters stál v chladné místnosti počítačového centra, zaplavené neonovým svitem, a rameno ho bolelo od těžké bouchačky. Tohle je ten nejnudnější úkol, jakým byl kdy pověřen. Pohlédl na toho srágoru začal mu tak říkat který něco bušil do počítače. Bušil, bušil, celé hodiny ten chlap něco bušil. A pil dietní colu. Waters zavrtěl hlavou. Už ráno měl požádat D'Agostu o výměnu. Z toho tady se zblázní.

Srágora se poškrábal na zádech a narovnal se.

"Dlouhý den," prohodil k Watersovi.

"Jo," odpověděl Waters.

"Už jsem skoro hotový. Nevěřil byste, co tenhle program dokáže."

"Asi máte pravdu," řekl Waters bez špetky nadšení. Pohlédl na hodinky. Ještě tři hodiny do konce.

"Hele." Srágora zmáčkl nějaký knoflík. Waters přistoupil blíž k obrazovce. Pohlédl na ni. Nic, jenom jakýsi text, zmatený, nejspíš nějaký program.

Potom se na monitoru objevil obrázek brouka. Nejdrive nic nedělal. Potom vytáhl své zelené nohy a začal se procházet po textu na obrazovce. Vzápětí se vedle něj objevil další animovaný brouk. Ti dva si všimli jeden druhého a přišli k sobě. Začali šoustat.

Waters pohlédl na srágoru. "Co je to?" zeptal se.

Brzy se narodili čtyři brouci a začali šoustat. Za nějakou chvíli byla brouků plná obrazovka. Potom začali požírat písmena. Za pár minut zmizela všechna slova z obrazovky a nezůstalo nic, kromě chodících brouků. Nakonec se brouci začali požírat navzájem. Brzy nezůstalo nic, jenom černota.

"Dobrý, ne?" řekl srágora.

"Jo," souhlasil Waters. Odmíchl se. "Co ten program dělá?"

"Je to jenom...," srágora vypadal trochu zmateně. "Je to jenom šetřič obrazovky. Nedělá nic."

"Jak dlouho vám trvalo, než jste ho sestavil?" zeptal se Waters.

"Dva týdny," prohlásil hrdě srágora a nasál vzduch mezi zuby. "Ve volném čase, samozřejmě."

Srágora se vrátil k terminálu a pokračoval v bušení. Waters se uvolnil, opřel se o zeď vedle dveří do místnosti. Nad hlavou slyšel tichý zvuk orchestru, bušení bubnů, nízké vibrování basů, bečení saxofonů. Měl pocit, že slyší snad tisíce kroků. A on je zatím tady, na téhle zasrané hlidce a za společníka má jednoho srágoru, co pořád buší do klávesnice. Největší vzrušení zažíval, když srágora vstal, aby si vzal další dietní colu.

V tom okamžiku zaslechl nějaký zvuk z elektrické rozvodny.

"Slyšel jste to?" zeptal se.

"Ne," odpověděl srágora.

Nastalo dlouhé ticho. Potom se ozvala naprosto jasná rána.

"Co to, sakra, je?" řekl Waters.

"Nevím," prohlásil srágora. Přestal bušit a rozhlédl se. "Možná byste se tam měl podívat."

Waters přešel rukou po hladkém pouzdře pistole a pohlédl na dveře rozvodny. Nejspíš zase nic. Naposledy s D'Agostou tam taky nic nebylo. Měl by tam jít a zkontrolovat to. Vždycky může zavolat posily z velitelství bezpečnostní služby. Je na druhém konci chodby. Jeho parťák Garcia by tam měl být... Ne?

Nad obočím mu vyrazil pot. Waters udělal instinktivní pohyb, aby si ho setřel. Ale ke dveřím rozvodny se nepřiblížil ani o krok.

43

Když Margo zahrula za roh do Velké rotundy, spatřila scénu jako ze sna: lidé strásali déšť z nasáklých deštníků, bavili se v malých a velkých skupinkách, ozvěna jejich konverzace se prolínala se zvuky z recepce za nimi. Tlačila Frocka kolem fialového provazu vedle detektorů kovů, u nichž stál pozorný policista v uniformě. Nebeský sál před nimi byl zaplaven nažloutlou září. Ze stropu visel ohromný lustr a vysílal do všech stran duhovou zář.

Prokázali se legitimací policii, ten uvolnil provaz a pustil je dovnitř, přitom zkontroloval Margo kabelku. Když ho míjela, vrhl na ni posměšný pohled. Podívala se na sebe a pochopila ještě pořád na sobě měla džíny a svetr. "Pospěšte si," řekl Frock. "Tam dopředu, ke stupínku." Stupínek a pódium byly na druhém konci sálu, vedle vstupu na výstavu. Před ručně vyřezávanými dveřmi byl natažen řetěz a nad nimi nápis MÝTY z velkých písmen připomínajících kosti. Po obou stranách stály dřevěné stély, podobající se totemovým kůlům nebo sloupům pohanského chrámu. Margo zahlédla na stupínku Wrighta, Cuthberta a starostu, povídali si, vtipkovali, zatímco nějaký muž si hrál s nedalekými mikrofony. Za nimi stál Ippolito obklopený pomocníky a strážnými, mluvil do vysílačky a rozzuřeně gestikuloval na někoho vzadu. Všude kolem panoval ohlušující hluk.

"Dovolíte?" zakřičel zlostně Frock. Lidé váhavě ustupovali stranou.

"Podívejte se na všechny tyhle lidi," zavolal dozadu na Margo. "Množství feromonů v téhle místnosti musí být obrovské. Pro tu bestii to bude neodolatelné! Musíme to okamžitě zarazit." Ukázal stranou. "Támhle je Gregory!"

Zamával na Kawakitu, který stál na okraji parketu se sklenkou v ruce.

Pomocný kurátor se protlačil k nim. "Tady jste, doktore Frocku. Už vás všude hledali. Za chvíli začne slavnostní zahájení."

Frock natáhl ruku a uchopil Kawakitu za předloktí. "Gregory!" zakřičel. "Potřebujeme vaši pomoc! Tahle akce se musí okamžitě zarazit a lidé musejí muzeum opustit!"

"Cože?" prohlásil nevěřícně Kawakita. "To je nějaký vtip?" Pohlédl zkoumavě na Margo a potom znovu na Frocka.

"Gregu," pokusila se Margo překřičet hluk, "přišli jsme na to, co zabíjí ty lidi. Není to člověk. Je to zvíře, bestie. Něco,

co jsme ještě nikdy neviděli. Tvůj extrapoláčnický program nám to pomohl odhalit. Živí se vlákny z Whittleseyho beden. Když je nemá, potřebuje jako náhradku hormony z lidského hypotalamu. Vypadá to, že musí mít pravidelný..."

"Cože? Zadrž, Margo, o čem to mluvíš?"

"Krucinál, Gregory!" zaburácel Frock. "Na vysvětlování není čas. Musíme tohle místo okamžitě vyprázdnit."

Kawakita o krok ustoupil. "Doktore Frocku, se vši úctou..."

Frock mu sevřel paži pevněji a netrpělivě promluvil. "Gregory, poslouchejte mě. Po muzeu se pohybuje strašlivé stvoření. Potřebuje zabít a bude zabíjet. Dnes v noci. Musíme dostat všechny pryč."

Kawakita udělal další krok zpět a pohlédl k pódiu. "Moc mě to mrzí," řekl nahlas. "Nevím, oč vám jde, ale jestli jste použili můj extrapoláčnický program kvůli nějakému fóru..." Osvobodil se z Frockova sevření. "Myslím si, že byste měl jít na pódium, doktore Frocku. Čekají na vás."

"Gregu...", pokusila se namítnout Margo, ale Kawakita už zamířil pryč a podezíravě si je prohlížel.

"K pódiu!" prohlásil Frock. "Wright to může udělat. Může nařídit evakuaci prostor."

Náhle uslyšeli víření bubnů a fanfáru.

"Winstone!" zakřičel Frock, když vjel na volné místo před stupínkem. "Winstone, poslouchej. Musíme to tady vyklidit!"

Frockova poslední slova zůstala ve vzduchu, protože fanfára právě dozněla.

"Po muzeu se pohybuje vraždící zvíře!" vykřikl Frock do nastalého ticha.

Z davu se ozvalo náhlé bručení. Lidé nejbližší k Frockovi se obrátili dozadu, rozhlíželi se kolem sebe a něco tiše říkali.

Wright zíral na Frocka, zatímco Cuthbert opustil hlouček. "Frocku," zasyčel. "O co se to tady, sakra, snažíte?"

Sestoupil ze stupínku a přistoupil k nim.

"Co je to s vámi, Frocku? Zešlel jste?" zašeptal vztekle.

Frock se nadvzděl ve vozíku. "Iane, v muzeu se potuluje strašlivý tvor. Víím, že to mezi námi neklapalo, ale věř mi. Prosím tě. Řekni Wrightovi, že tihle lidé musejí odejít. Okamžitě."

Cuthbert na Frocka upřeně zíral. "Nevím, co si myslíte," řekl Skot, "nebo na co si to hrajete. Možná je to váš zoufalý pokus pokazit v hodině dvanácté výstavu, udělat ze mě hňupa. Ale říkám vám, Frocku: Jestli uděláte ještě jednu takovou scénu, dám vás odsud vyvést panem Ippolitem a dohlédnu osobně na to, že už sem nikdy nepáchnete."

"Iane, prosím tě..."

Cuthbert se otočil a vrátil se zpátky na stupínek.

Margo položila ruku na Frockovo rameno. "Nechte toho," řekla tiše. "Neuvěří nám. Kdyby tu tak byl George Moriarty. Vždyť je to jeho sláva, musí tu někde být. Ale neviděla jsem ho."

"Co budeme dělat?" zeptal se Frock a třásl se zlostí. Kolem nich se zase rozproudil hovor, protože hosté poblíž pódia to všechno považovali za dobrý vtíp.

"Myslím, že bychom měli najít Pendergasta," navrhla Margo. "Je jediný, kdo tu má ještě nějaké slovo a může to zatrhnout."

"Taky nám nebude věřit," prohlásil Frock s beznadějí v hlase.

"Možná ne hned," namítla Margo a rozjela se s vozíkem. "Ale aspoň nás vyslechne. Musíme si pospíšet."

Za nimi zatím Cuthbert vyzval orchestr, aby znovu zahrál fanfáru. Potom vystoupil na pódium a zvedl ruce.

"Dámy a pánové!" zvolal. "Mám tu čest představit vám ředitele newyorského Muzea dějin přírody pana Winstona Wrighta!"

Margo se ohlédla a spatřila, jak se Wright blíží k mikrofonům, usmívá se a mává davu.

"Vítejte!" vykřikl. "Vítejte, přátelé, newyorčané, občané světa! Víítejte na zahájení největší výstavy, jaká kdy v muzeích proběhla." Wrightova slova, zesílená reproduktory, se rozléhala sálem. Ke stropu se vznesl ohromný aplaus.

"Zavoláme ochranku," řekla Margo. "Budou vědět, kde Pendergast je. Táhle v rotundě jsou telefony."

Začala tlačit Frocka ke vchodu. Za sebou slyšela dunící hlas Wrighta: "Na téhle výstavě spatříte výtvořry vycházející z naší nehlubší víry, našich nehlubších obav, z nejjasnější i nejtemnější stránky lidské povahy..."

44

D'Agosta se postavil při Wrightově projevu za pódium. Potom popadl vysílačku. "Bailey," řekl tiše. "Až přestřihnou pásku, chci, abyste vy a McNitt byli v přední části davu. Hned za Wrightem a starostou, ale před všemi ostatními. Rozumíte? Buďte co nejméně nápadní, ale nedejte se vytlačit stranou."

"Jasně. Konec."

"Když se lidské bytosti vyvinuly natolik, že začaly chápat běh vesmíru, první otázka zněla: Co je život? A za ní následovala další: Co je smrt? Naučili jsme se toho spoustu o životě. Ale i přes vyspělou techniku toho vííme velmi málo o smrti a o tom, co přijde po ní..."

Lidé mlčeli a poslouchali.

"Výstavu jsme zapečetili, abyste vy, naši vážení hosté, byli uvnitř jako první. Uvidíte mnoho vzácných a výjimečných exponátů, z nichž většina je vystavena vůbec poprvé. Spatříte obraz krásy i ošklivosti, velkého dobra i naprostého zla, symboly lidského boje za pochopení toho největšího tajemství..."

D'Agosta uvažoval, co asi měli s tím starým kurátorem Frockem v pojízdném křesle. Něco vykřikoval, ale Cuthbert, šéf večera, ho poslal pryč. Vnitřní vztahy v muzeu jsou možná ještě horší než u nich na policii.

"... největší naději, že tato výstava zahájí novou éru muzea: éru, v níž se spojí technická inovace s renesancí vědeckých metod, aby společně získaly zájem veřejnosti..."

D'Agosta prolétl očima místnost a sledoval, zda jsou všichni muži na svých místech. Zdálo se, že je vše v pořádku.

Kývnutím vyzval strážného, aby sundal z těžkých dřevěných dveří řetěz a uvolnil vchod na výstavu. Když proslov skončil, rozlehlý prostor znovu naplnil bouřlivý potlesk. Potom se Cuthbert obrátil k pódiu. "Chci poděkovat všem lidem..."

D'Agosta pohlédl na hodinky a přemýšlel, kde asi vězí Pendergast. Kdyby byl v sále, D'Agosta by si ho musel všimnout. Pendergast byl člověk, který v davu čněl.

Cuthbert zvedl obří nůžky a podal je starostovi. Starosta je uchopil za jednu rukojeť a druhou přenechal Wrightovi a společně sešli po schodech z pódia k široké stůze, která visela přes vchod na výstavu. "Na co čekáme?" zeptal se bodře starosta a zasmál se. V záblescích fotoaparátů přestříhli stuhu a dva strážní pomalu otevřeli dveře. Do toho hrál orchestr slavnostní pochod.

"Teď," řekl rychle D'Agosta do vysílačky. "Na místa."

Zatímco se kolem rozléhal aplaus a provolávání slávy, D'Agosta přešel rychle podél stěny a protáhl se do prázdné expozice. Rychle prolétl očima místnost a potom řekl do vysílačky: "Nikde nic." Ippolito vstoupil jako druhý a na D'Agosta se zamračil. Starosta a ředitel zavěšení do sebe stáli ve vstupu a pózovali pro fotografie. Potom se obrátili a vstoupili dovnitř.

Jak kráčel D'Agosta hlouběji do sálu, volání a potlesk slábly. Uvnitř bylo chladno, pach novoty a prachu se mísil se slabým nepříjemným zápachem rozkladu.

Wright s Cuthbertem prováděli starostu. Za nimi zahlédl D'Agosta své dva muže a ještě dál ohromné moře lidí, kteří se mačkali, natahovali krky, gestikulovali a klábosili. Z D'Agostova pohledu to uvnitř vypadalo jako přílivová vlna. Jeden východ. Sakra.

Znovu promluvil do vysílačky. "Waldene, chci, abyste řekl strážným z muzea, ať zbrzdí ten dav. Shlukuje se tam příliš mnoho lidí."

"Rozumím, poručíku."

"Tohle," řekl Wright a stále držel starostu pod paži, "jsou velmi vzácná obětní nosítka ze Střední Ameriky. Na přední straně je vyobrazen Bůh Slunce, kterého hlídají jaguáři. Knězi na tomhle stole vyřizli oběti tlukoucí srdce a zvedli je ke slunci. Krev odtékala těmihle kanálky a shromažďovala se tady dole."

"Úžasné," poznamenal starosta. "Mohl bych je využít v úřadě."

Wright a Cuthbert se zasmáli, zvuk se odrážel od nehybných artefaktů a vitrín.

Coffey stál na svém předsunutém stanovišti s nohama rozkročenýma, s rukama na bocích a s kamennou tváří. Většina hostů už přijela a ti, kteří se ještě neobjevili, se už ani neobjeví. Výdatně přšelo, na chodníky dopadaly vodopády deště. Přes východní dveře na opačném konci rotundy sledoval Coffey události v Nebeském sále. Byla to nádherná místnost s fialově černým stropem, klenoucím se ve výšce šedesáti stop, pokrytým tisíci zlatavých hvězd. Ze stěn měkce zářily třepotavé galaxie a souhvězdí. Na pódiu mluvil Wright, brzy začne obřad přestřihování pásky.

"Jak to vypadá?" zeptal se Coffey jednoho agenta.

"Nic zvláštního," přelétl agent očima pult. "Žádné hrůzy ani poplach. V celé oblasti je ticho jako v hrobě."

"Tak se mi to líbí," poznamenal Coffey.

Pohlédl znovu do Nebeského sálu a spatřil, jak dva strážní právě otevírají masivní dveře na výstavu Mýty. Zmeškal přestřihování pásky. Dav se pohnul kupředu, měl dojem, že všech pět tisíc lidí najednou.

"Co asi, sakra, dělá ten Pendergast?" zeptal se Coffey dalšího agenta. Byl rád, že má Pendergasta načas z krku, ale cítil nervozitu při představě, že se ten jižan potlouká někde kolem a nikdo ho nehlídá.

"Neviděl jsem ho," zazněla odpověď. "Mám se poptat na velitelství bezpečnostní služby?"

"Ne," řekl Coffey. "Bez něj je mi dobře. Je mi dobře a jsem klidný."

V D'Agostově vysílačce zapraskalo. "Tady Walden. Pane, potřebujeme pomoc. Strážní mají problémy s řízením davu. Je tu příliš mnoho lidí."

"Kde je Spencer? Měl by se tam někde motat. Ať hlídá vchod, pouští lidi ven, ale ne dovnitř, a vy se strážnými z muzea vytvořte další linii. Ten dav musíte zvládnout."

"Ano, pane."

Výstava se rychle plnila. Uplynulo dvacet minut a Wright se starostou už byli hluboko v jejím nitru, blízko zamčeného zadního východu. Nejdříve postupovali rychle, drželi se hlavních sálů a vyhýbali se menším chodbám. Ale teď se Wright zastavil u zajímavého exponátu, aby starostovi něco vysvětlil. Lidé kolem nich zamířili k nejvzdálenějším koutům výstavy.

"Držte se blízko čela," řekl D'Agosta Baileymu a McNittovi, dvěma mužům na předsunuté hlídce.

Výrazil vpřed a rychle očima prozkoumal dva postranní výklenky. Začarovaná výstava, pomyslel si. Dokonalý dům hrůzy, se všemi pastmi. Například s velmi slabým osvětlením, a zase ne natolik, abyste nezahlédl i ty nejmenší hrůzné podrobnosti. Jako ta socha nějakého boha z Konga s vyvalenýma očima a torzem podrásaným ostrými nehty. Nebo ta mumie opodál, postavená v úzké vitríně, která je postříkaná zaschlou krví. No teda, napadlo D'Agosta, to už opravdu přehnali.

Dav se hmul dál a on nakoukl do dalších výklenků. Všechno v pořádku.

"Waldene, jak to vypadá?" zjišťoval D'Agosta přes vysílačku.

"Poručíku, nemůžu najít Spencera. Nikde tady není a kvůli lidem nesmím ani opustit vchod, abych se po něm podíval."

"Do prdele. Dobře, zavolám Drogana a Frazierera, aby vám pomohli."

D'Agosta se spojil se dvěma policisty, kteří byli na večírku v civilu. "Drogane, slyšíte?"

Ticho. "Ano, poručíku."

"Chci, abyste s Frazierem pomohli Waldenovi u vchodu na výstavu."

"Jasně."

Rozhlédl se. Další mumie, ale tentokrát bez krve.

D'Agosta se zastavil a ztuhl. Mumie přece nekrvácí.

Pomalů se obrátil a začal si razit cestu davem hlučících návštěvníků. Určitě to byl jenom nějaký žertík zvráceného kurátora. Součást výstavy.

Ale musí se o tom přesvědčit.

Kolem vitríny se tlačili lidé, stejně jako kolem ostatních. D'Agosta si prorazil cestu až k ní a všetečně pohlédl na popisek: "Anasazský pohřeb z Jeskyně mumií, Kaňon smrti, Arizona."

Vypadalo to, že stříkance krve na hlavě a hrudi mumie pocházejí odněkud seshora. Snažil se být co nejméně nápadný, naklonil se až ke sklu a pohlédl vzhůru.

Nad hlavou mumie byla vitrina otevřená. Zahlédl strop, po němž se vinuly parovodní trubky a elektrické kabely. Přes okraj vitríny visela ruka, hodinky a pár modré košile. Po prostředníku se táhl úzký pramínek zaschlé krve.

D'Agosta se vmáčkł do rohu, rozhlédl se a naléhavým tónem promluvil do vysílačky.

"D'Agosta volá velitelství bezpečnostní služby."

"Tady Garcia, poručíku."

"Garcio, mám tady mrtvolu. Musíme to vyklidit. Jestli si jí všimnou a začnou panikařit, jsme v prdeli."

"Ježíš," řekl Garcia.

"Spojte se se strážnými a s Waldenem. Na výstavu už nesmějí vpustit nikoho dalšího. Rozumíte? A dejte vyklidit Nebeský sál, kdyby došlo ke skrumáži. Ať všichni vypadnou, ale nepřipusťte paniku. A teď mě spojte s Coffeyem."

"Jasně."

D'Agosta se rozhlédl, pohledem hledal Ippolita. Ve vysílačce zapraskalo.

"Tady Coffey. Co se, sakra, děje, D'Agosto?"

"Máme tady mrtvolu. Leží na jedné vitríně. Zatím jsem jediný, kdo si toho všiml, ale každým okamžikem se to může změnit. Musíme dostat všechny ven, dokud je ještě čas."

Když otevíral ústa, aby znovu promluvil, zaslechl D'Agosta přes hluk davu: "Ta krev vypadá naprosto věrně."

"Tam nahoře je ruka," uslyšel D'Agosta další hlas.

Dvě ženy odstoupily od vitríny a podívaly se vzhůru.

"Je tam mrtvola!" řekla hlasitě jedna.

"Není pravá," odpověděla ta druhá. "Je to určitě jenom trik kvůli vernisáži."

D'Agosta zvedl ruce a přistoupil k vitríně. "Prosím vás, poslouchajte!"

Nastalo krátké, strašné, pozorné ticho. „Mrtvola!“ vykřikl někdo další.

Dav se rychle pohnul a potom ztuhl. A pak další výkřik: "Vražda!"

Dav vyrazil zpět dvěma směry a několik lidí zakoplo a upadlo. Mohutná žena v koktejlových šatech vrazila zády do D'Agosty a přimáčkla ho na vitrínu. Z hrudi mu pomalu unikal vzduch, jak se na něj přimáčkla další těla. Potom ucítil, jak vitrina za ním povoluje.

"Počkejte," zachroptěl.

Z temnoty nahoře sklouzlo něco velkého, dopadlo to na natěsnané lidi a několik srazilo k zemi. Z nepřírozené polohy, ve které se ocitl, dokázal D'Agosta pouze rozeznat, že ta zakrvácená věc byl člověk. A měl pocit, že mu schází hlava.

45

Vypukla zkáza. Těsný prostor se zaplnil křikem a ječením a lidé začali pobíhat, vráželi jeden do druhého, padali.

D'Agosta cítil, jak se vitrina bortí. Náhle spadla mumie na podlahu a D'Agosta na ni. Když se zachytil boku vitríny, ucítil, jak se mu do dlaně zařízł kus skla. Pokusil se vstát, ale spěchající dav ho znovu srazil do vitríny.

Zaslechl zapraskání vysílačky, uvědomil si, že ji stále drží v pravé ruce a zdvihl ji k ústům.

"Tady Coffey. Co se to tam, k čertu, děje, D'Agosto?"

"Začíná panika, Coffey. Musíte okamžitě vyklidit Nebeský sál, jinak..."

"Do prdele!" zanedával, když mu kdosi z valícího se davu vyrazil vysílačku z ruky.

Margo sledovala zoufalým pohledem Frocka, když křičel do sluchátka automatu pro místní hovory, zavěšeného na granitové stěně Velké rotundy. Wrightův hlas valící se z Nebeského sálu jí znemožnil zaslechnout třeba jen jediné slovo z toho, co Frock říká. Konečně se Frock natáhl a praštil sluchátkem zpět do vidlice. Obrátil se a zahleděl se na ni. "To je absurdní. Podle všeho je Pendergast někde v suterénu. Nebo tam aspoň byl. Volal na velitelství asi před hodinou. Odmítli mě s ním bez povolení spojit."

"V přízemí? Kde?" zeptala se Margo.

"Říkali, že v sekci 29. Ale nechťeli mi říct, proč tam šel. Počítám, že to ani nevědí. Sekce 29 se rozkládá na velké ploše."

Pohlédl na Margo. "Můžeme?"

"Můžeme co?"

"Jít do suterénu, samozřejmě." odpověděl Frock.

"Nevím," řekla Margo nejistě. "Možná bychom spíš měli sehnat to povolení, které chtějí, a zavolat ho sem."

Frock se ve vozíku netrpělivě zavrtěl. "Vždyť ani nevíme, kdo nám takové povolení může dát." Díval se na ni a uvědomil si její nejistotu. "Myslím, má drahá, že se nemusíte bát, že tam na to stvoření narazíme," podotkl. "Jestliže se nemýlím, bude ho přitahovat shromáždění lidí tady nahoře. Je naší povinností udělat všechno, abychom zabránili katastrofě; vzali jsme ji na sebe, když jsme učinili tenhle objev."

Margo přesto váhala. Frockovi se snadno mluví. On nebyl na výstavě. Neslyšel to opatrné našlapování. Neběžel o život v té strašlivé tmě...

Zhluboka se nadechla. "Samozřejmě máte pravdu," souhlasila. "Pojďme."

Protože se sekce 29 nacházela v bloku dvě, museli dvakrát ukázat své průkazy, než se konečně dostali k výtahu. Naštěstí byl zákaz pohybu po muzeu toho večera zrušen a strážní a policisté se mnohem více starali o sledování podezřelých osob, než kam mají v budově namířeno zaměstnanci.

"Pendergaste!" zvolal Frock, když ho Margo vyvezla z výtahu do zšeřelé chodby v suterénu. "Tady je doktor Frock. Slyšíte mě?"

Ozvěna jeho hlasu se odrážela od stěn, až zanikla.

Margo toho o historii sekce 29 věděla jen málo. Když nedaleko stála muzejní elektrárna, celá oblast byla protkána parovodními potrubími, zásobovacími tunely a podzemními místnostmi, které kdysi dávno sloužily dělníkům. Poté, co bylo muzeum ve dvacátých letech připojeno na modernější elektrárnu, byly staré stroje odstraněny a zůstala po nich pouze řada prázdných prostor, které se v současnosti využívaly jako skladiště.

Margo vezla Frocka chodbami s nízkými stropy. Frock každou chvíli zabušil na dveře nebo volal Pendergastovo jméno. Po každém zvolání ale následovalo jen ticho.

"Tohle k ničemu nevede," prohlásil Frock, když se Margo zastavila, aby si odpočinula. Bílé vlasy měl rozčuchané a smoking pomačkaný.

Margo se nervózně rozhlédla. Věděla přibližně, kde jsou. Někde na konci změti chodeb se nacházely rozlehlé, tiché prostory bývalé elektrárny: neosvětlený podzemní panteon, který v současnosti sloužil jako skladiště velrybích kostí. Ačkoli se snažila uvěřit Frockovu odhadu chování toho stvoření, jeho volání ji nahánělo hrůzu.

"Tohle může trvat celé hodiny," řekl Frock. "Už tady možná ani není. Třeba tu vůbec nebyl." Zhluboka si povzdechl.

"Pendergast byl naše poslední naděje."

"Možná hluk a zmatek to stvoření vyděsí, zůstane v úkrytu a na lidi na večírku nezaútočí," poznamenala Margo s nadějí, které ale sama nevěřila.

Frock složil hlavu do dlaní. "O tom pochybuji. Ta bestie je přitahovaná pachem. Může být inteligentní, možná i zbabělá, ale když ji začne vřít krev, podobně jako masový vrah se přestane ovládat."

Frock se napřímil, oči mu zářily nově získaným odhodláním. "Pendergaste!" zvolal znovu. "Kde jste?"

Waters stál, poslouchal, tělo měl napjaté. Cítil, jak mu buší srdce, a měl pocit, že má v plicích málo vzduchu.

Už dříve se ocitl v mnoha nebezpečných situacích, kdy ho ohrožovali střelnou zbraní, nožem, dokonce na něj jednou lili kyselinu. Pokaždé, když došlo na věc, dokázal zachovat chladnou hlavu. A teď, jedna malá rána a panikařím. Přitáhl si límec. V téhle místnosti je nedýchatelno. Znovu se pokusil pomalu a zhluboka dýchat. Prostě zavolám Gardu. Spolu to prohledáme. A nic nenajdeme.

Potom si povšiml, že se změnil rytmus dupání nad jeho hlavou. Místo šourání a pomalých kroků jako dříve slyšel teď soustavný dupot, jako když mnoho nohou utíká. Když se zaposlouchal pozorněji, měl pocit, že rozeznává i vzdálený křik. Zaplavila ho hrůza.

Z rozvodny se ozvalo další bouchnutí.

Proboha živého, něco se děje.

Popadl vysílačku. "Garcio? Slyšíš mě? Žádám o posily, abych přešetřil podezřelé zvuky v elektrické rozvodně."

Waters polkl. Garcia se na běžné frekvenci neozýval. Když schovával vysílačku, spatřil, že srágora vstává a míří k rozvodně.

"Co to děláte?" zeptal se Waters.

"Chci zjistit, co je to za hluk," odpověděl srágora a otevřel dveře. "Možná zase odešla klimatizace." Položil ruku na rám dveří a potom zašátral po vypínači.

"Vy, počkejte chvíli," řekl Waters. "Ne..."

V jeho vysílače zapraskalo. "Máme tady problémy!" Další zapraskání. "... Všem jednotkám, připravte se na rychlou evakuaci!" Praskání. "Nedokážu ten dav zvládnout, musíme provést okamžitou evakuaci, hned..."

Ježíš. Waters popadl vysílačku a stiskl knoflíky. V tu chvíli se připojil na všechny frekvence. Slyšel, že nahoře došlo k něčemu hroznému. Do prdele.

Waters vzhlédl. Srágora zmizel a dveře do rozvodny byly otevřené, ale světlo nesvítlo. Proč nesvítí to světlo?

Nespustil oči z otevřených dveří, opatrně odepnul pouzdro zbraně, natáhl ji a vyrazil kupředu.

Vstoupil dovnitř a rozhlédl se. Tma.

"Hej, vy," řekl. "Jste uvnitř?" Když se pohyboval temnou místností, cítil sucho v ústech.

Náhle se zleva ozvala další rána, Waters instinktivně padl na kolena a třikrát tím směrem vypálil. Každá rána ho oslepila a ohlušila.

Objevil se ohňostroj jisker a vzhůru vylétl ohnivý jazyk, který krátce osvětlil místnost pronikavou oranžovou září.

Srágora klečel a vzhlížel k Watersovi.

"Nestřílejte!" zvolal a hlas se mu zlomil. "Prosím vás, už nestřílejte!"

Waters se zvedl na roztřesených nohou, v uších mu zvonilo. "Slyšel jsem nějaký hluk," zakřičel. "Proč jste se, vy zatracený pitomče, neozval?"

"Byla to klimatizace," odpověděl srágora a po tvářích mu tekly slzy. "Jako předtím selhalo čerpadlo klimatizace."

Waters ustoupil dozadu a sáhl po vypínači. Na protější stěně se kouřilo ze tří obrovských děr ve velké zavěšené kovové skříni.

Waters sklonil hlavu a opřel se o zeď.

Náhle na poničené skříni vyskočil elektrický oblouk, následovalo praskání a další sprška jisker. Ve vzduchu byl cítit pach spálené izolace. Světla v počítačové místnosti zablikala, zeslábla a znovu se rozzářila. Waters slyšel, jak se spustil

alarm, potom další.

"Co se děje?" zakřičel. Záře světel znovu zeslábla.

"Zničil jste hlavní rozvaděč," zvolal srágora, zvedl se na nohy a proběhl kolem něj do počítačové místnosti.

"A do prdele," vydechl Waters.

Světla zhasla.

46

Coffey znovu zařval do vysílačky. "D'Agosto, okamžitě sem!" Čekal. "Sakra!"

Přepnul na kanál velitelství bezpečnostní služby. "Garcio, co se to, k čertu, děje?"

"Nevím, pane," prohlásil Garcia nervózně. "Myslím, že poručík D'Agosta říkal, že uvnitř je mrtvola..." Odmlčel se.

"Pane, z výstavy hlásí paniku. Strážní..."

Coffey ukončil spojení a zapnul všechny kanály. "Máme tady problémy!" zavřískala vysílačka.

Agent se znovu spojil s velitelstvím. "Garcio, oznamte to všem. Všechny jednotky ať se připraví na nouzovou evakuaci." Obrátil se a pohlédl přes východní dveře Velké rotundy do Nebeského sálu.

Davem projelo viditelné zachvění a tlumené hlasy utichly. Kromě zvuků orchestru rozeznal teď Coffey jasně výkřiky a dupot nohou. Pohyb ke vchodu na výstavu ustal. Potom se dav pohnul zpátky a působil jako tlaková vlna. Ozvalo se několik rozzlobených výkřiků a zmatených hlasů a Coffey měl pocit, že zaslechl pláč. A dav byl znovu klidný.

Coffey si rozepnul sako a obrátil se k agentovi na stanovišti. "Musíme je uklidnit. Hněte sebou."

Náhle lidé znovu začali ustupovat a otevřenými dveřmi k nim dolehla změt' křiku a pláče. Hudba slábla, až ustala. A pak všichni běželi ke vchodu do Velké rotundy.

"Běžte, sakra!" mávl Coffey na jednoho ze svých mužů vzadu a uchopil do pravé ruky vysílačku. "D'Agosto, tak slyšíte mě?"

Když se proud lidí vyvalil ze dveří sálu, srazili se agenti s tou masou a byli odhozeni dozadu. Když Coffeyho zasáhla valící se těla, zakolísal a zanačoval.

"Je to jako přílivová vlna!" zakřičel jeden z jeho mužů. "Nemůžeme to zvládnout!"

Náhle záře světel zeslábla. V Coffeyho vysílačce opět zapraskalo.

"Tady Garcia. Poslyšte, pane, všechny signálky se rozsvítily a panel září jako vánoční stromek. Máme poplach v celé oblasti."

Coffey znovu vykročil kupředu, snažil se vyhnout valícímu se davu. Ostatní agenty už neviděl. Světla zablikala podruhé a potom se ze sálu ozval tlumený rachot. Coffey vzhlédl a spatřil, jak se z otvoru ve stropě začínají spouštět ocelové dveře.

"Garcio!" zařval do vysílačky. "Východní dveře začínají klesat! Zastavte to! Proboha, vraťte je zpátky!"

"Pane, podle kontrolky jsou ještě pořád nahoře. Ale něco se děje. Všechny systémy..."

"Seru na to, co vám říkají kontrolky. Jedou dolů!" Náhle ho pádící dav obrátil. Ozýval se skřípot, byl to zvláštní rezavý zvuk, při němž se mu zjezily chlupy na krku. Coffey ještě nikdy nic takového neviděl: kouř, blikání poplašných systémů, lidé vrážející do sebe navzájem, skelné oči plné paniky. Detektory kovů ležely převržené a rentgeny se rozbily, jak se přes ně řítily do padajícího deště lidé ve smokinzích a večerních toaletách, kteří se vzájemně odstrkovali, poráželi a padali na červeném koberci a mokřím chodníku. Coffey spatřil několik záblesků na schodech před muzeem, nejdříve jen pár, potom více.

Zahřímá do vysílačky. "Garcio, zmobilizujte poldy před vchodem. Ať sjednají pořádek a vyženou odtamtud ty pisálky od novin. A ať okamžitě zvednou ty dveře!"

"Snaží se, pane, ale všechny systémy selhaly. Nemáme proud. Bezpečnostní dveře klesají nezávisle na zdrojích energie a nemůžeme aktivovat nouzové ovládání. Všude máme hlášený poplach..."

Coffeyho málem nějaký muž srazil k zemi, právě když se z vysílačky ozval Garcioův výkřik: "Pane! Všechny systémy selhaly!"

"A co záložní systém, sakra?" Snažil se vymanit z davu, dokud ho prchající lidé nepřimáčkli ke stěně. Bylo to zbytečné, dovnitř se kvůli panice nedostane. Dveře už byly napůl spuštěné. "Dejte mi technika! Potřebuji kód na ruční ovládání!" Světla zablikala potřetí, potom zhasla a rotunda se ponořila do tmy. S křikem se mísil neutichající zvuk klesajících dveří.

Pendergast přešel rukou po hrubé kamenné zdi výklenku. Na zemi se válely kusy popraskané omítky, žárovka na stropě nefungovala.

Otevřel tašku a vytáhl žlutou hornickou přilbu. Nasadil si ji opatrně na hlavu a zapnul svítilnu. Pohnul hlavou a silný paprsek světla ozářil stěnu před ním. Potom vytáhl zmačkané mapy a posvítil na ně. Vydal se zpět a počítal kroky. Vytáhl z kapsy nožik, přiložil ostří na omítku a jemně otočil rukojetí. Ze zdi vypadl kus omítky velikosti talíře a odkryl starý zazděný vchod.

Pendergast nakoukl do notesu, načež se vydal chodbou a tiše počítal. Zastavil se před horou rozpadajících se papírů. Odvalil ji prudce stranou. Hromada dopadla s rámcem na zem a zvrhla závěj bílého prachu. Pendergast posvítil na uvolněné místo a spatřil nízko ve stěně stará dvířka.

Pomalou na ně zatlačil. Držela pevně. Když do nich pořádně kopl, se zaskřipěním se rozlétla. Za nimi se svažoval úzký služební tunel, který končil ve stropě sklepení. O patro níž se jako tmavá stužka vinul pramínek vody.

Pendergast přitáhl dvířka na své místo, udělal další značku do mapy a šel dál.

"Pendergaste!" dolehlo k němu vzdálené volání. "Tady je doktor Frock. Slyšíte mě?"

Pendergast se zastavil a zdvihl údivem obočí. Otevřel ústa a chystal se odpovědět. Náhle ztuhl. Ve vzduchu ucítil podivný pach. Otevřenou kabelu nechal ležet na podlaze, rychle zalezl do jednoho skladiště, zamkl za sebou dveře, natáhl ruku a zhasl svítilnu.

Ve dveřích objevil malé, špinavé okýnko z popraskaného drátěného skla. Zalovil v kapse, vytáhl kapesník, plivl na něj, otřel okýnko a vykoul ven. Do jeho zorného pole právě vstoupilo něco velkého a tmavého. Pendergast uslyšel čenichání, jako když určený kůň ztěžka a rychle dýchá. Puch zesílil. Ve slabém světle zahlédl svalnaté tělo porostlé hustou černou srstí.

Pendergast přerývaně dýchal nosem, pomalu sáhl do kapsy saka a vytáhl svou pětáctýřičtku. Ve tmě přešel prstem po zásobníku a zkontroloval náboje. Potom sevřel revolver oběma rukama, namířil na dveře a začal couvat. Když poodstoupil od okýnka, postava mu zmizela z dohledu. Ale přesto věděl naprosto jistě, že je stále tam.

Ozvala se slabá rána do dveří, za níž následovalo tiché škrábání. Pendergast sevřel revolver pevněji, když spatřil nebo měl pocit, že vidí, jak se knoflík na dveřích začíná otáčet. Zamčené nebo ne, tenké dveře to venku nezastaví. Ozvala se další rána, potom se rozhostilo ticho.

Pendergast rychle vyhlédl z okýnka. Nic neviděl. V jedné ruce držel zdvižený revolver a druhou položil na dveře. V tichu počítal do pěti. Potom rychle odemkl dveře, otevřel je dokořán a vyběhl ven doprostřed chodby. Na jejím druhém konci spatřil u dalších dveří temný stín. I ve slabém světle rozeznal silné, těžké pohyby nějakého čtvernožce.

Pendergast patřil k racionalistům, ale přesto se neubrnil nevěřícímu smíchu, když spatřil, jak to stvoření sahá pařátem po kouli na dveřích. Světlo v chodbě zesláblo, vzápětí se znovu rozzářilo. Pendergast pomalu poklekl na jedno koleno, napřáhl ruku s pistolí a zamířil. Světla podruhé zablikala. Spatřil, jak si to stvoření sedlo na zadní končetiny, potom se zvedlo a obrátilo se k němu. Pendergast zamířil na střed hlavy a vydechl. Potom pomalu stiskl spoušť.

Následovalo zaburácení a Pendergast povolil, aby překonal zpětný ráz. Na zlomek sekundy zahlédl, jak po lebce té bestie přešel bílý záblesk. Náhle bylo to stvoření pryč, zmizelo za rohem a chodba byla prázdná.

Pendergast věděl přesně, co se stalo. Ten bílý záblesk spatřil už kdysi při lovu na medvěda: kulka narazila do lebky, vyrvala pruh chlupů a kůže a obnažila kost. Ta perfektně mířená střela s chromovanou špičkou ráže pětáctýřičet se od lebky toho tvora odrazila jako kulička hrachu. Pendergast přepadl dopředu, ruka se zbraní mu klesla k podlaze. Světla znovu blikla a zhasla.

47

Ze svého místa vedle stolků s předkrmy měl Smithback skvělý výhled na gestikulujícího Wrighta, který stál u mikrofonu, a z nedalekého reproduktoru k němu jasně doléhalo každé jeho slovo. Smithbacka ale ani nenapadlo poslouchat; dobře věděl, že díky laskavosti Rickmanové tenhle projev co nevidět dostane na papíře. Projev skončil už před půl hodinou a od té doby se na nově otevřenou výstavu vléval souvislý proud lidí. Ale Smithback zůstal prozíravě na svém místě. Znovu se zahledl na stůl a přemýšlel, zda si má dát tlustou krevetou nebo tenoučké bliny s kaviárem. Nakonec si vzal blin, vlastně si jich vzal pět, a začal žvýkat. Kaviár, jak si všiml, byl šedý a neslaný, byl pravý, žádná náhražka, kterými je obšťastňovali na novinářských večírcích a podobných akcích.

Potom popadl krevetou, roztrhl ji napůl a zajedl lžící salátu a třemi krekerky, obloženými plátky skotské tresky s kapary a citronem, několika tenoučkými plátky studeného kobského hovězího. Ne, tatarský biftek nechci, děkuji, ale rozhodně si dám dva kousky toho skvělého suši... Pohledem klouzal po podnosech s lahůdkami, které se rozkládaly na dlouhých padesáti stopách stolu. Nikdy nic takového neviděl a rozhodně si nechtěl nechat ujít jedinou z těch dobrot.

Hudba najednou zakolísala a téměř ve stejnou chvíli ho někdo nabral loktem do žeber.

"Hej!" chystal se říct, když náhle vzhlédl a uvědomil si, že se rázem ocitl v proudu lidí, kteří si rukama prorážejí místo, křičí a ječí. Odhodili ho na stůl; snažil se vstát, ale když uklouzl a upadl, zalezl pod něj. Přikrčil se a pozoroval ty dusající nohy. Doléhalo k němu ječení a strašlivé zvuky, jak na sebe v plné rychlosti narážela těla. Zaslechl pár útržků vět: "... mrtvola!"

"... vražda!" Že by vrah znovu zaútočil v přítomnosti těch tisíců lidí? To přece nebylo možné.

Pod stolem těsně u jeho nosu přistál černý ženský střevíc, s neuvěřitelně vysokým podpatkem. Znechuceně ho odhodil. Všiml si, že ještě stále drží v ruce salát z mořských racků a hodil ho na zem. Ať už se stalo cokoli, událo se to rychle. Bylo šokující, jak rychle celý dav ovládla panika.

Stůl se zachvěl a pohnul se a Smithback spatřil, jak škvírou mezi ubrusy propadl velký talíř. Po zemi se rozlétly krekerky a camembert. Setřásl si krekerky a sýr z košile a začal jíst. Dvanáct palců od jeho tváře zatím spousta nohou drtila hromadu jídla na mraky. Na zemi přistál další podnos a kolem se rozstříkla šedá mlha kaviáru.

Světla pohasla. Smithback si rychle vrazil do úst zbytek camembertu a náhle si uvědomil, že zatímco se cpal jídlem ze stříbrného tácu, odehrávala se kolem něj asi největší událost v jeho životě. Když záře světel zeslábla a znovu zesílila, sáhl do kapsy a vylovil diktafon.

Mluvil, jak nejrychleji dovedl, ústa těsně u mikrofonu, a doufal, že jeho hlas bude přes to burácení davu slyšet. Tohle je neuvěřitelná šance. K čertu s Rickmanovou. Po tomhle příběhu se každý vrhne. Doufal, že pokud byli na galavečeru nějakí další novináři, vzali rychle nohy na ramena.

Světla znovu zablikala.

Ani za milion tuhle šanci nepustí. Je tady a od začátku sleduje všechny události. Nikdo nemá právo mu v něčem bránit. Světla potřetí blikla a potom zhasla.

"Do prdele!" zařval Smithback. "Rozsviťte někdo!"

Margo tlačila Frocka za další roh, potom počkala, až znovu zavolá na Pendergasta. Zvuk se dutě rozléhal kolem.

"Tohle ztrácí smysl," prohlásil zoufale Frock. "V téhle sekci je několik velkých skladističních místností. Možná je v jedné z nich a neslyší nás. Pár jich prohledáme. Nic jiného nám nezbyvá." Když sahal do kapsy saka, zasténal. "Bez tohohle nikdy neodcházíte z domu," usmál se a zvedl univerzální klíč.

Margo odemkla první dveře a nahlédla do šera. "Pane Pendergaste?" zavolala. V příšeří rozeznávala kovové police s obrovskými kostmi. Na dřevěné podlaze u dveří trůnila obrovská lebka velikosti volkswagenu broučka, ještě stále

napůl zabalená, černé zuby se jí leskly. "Další!" řekl Frock. Světla pohasla. Ani v dalším skladišti nikdo neodpovídal. "Ještě jednu," prohlásil Frock. "Tááhle, na druhé straně chodby." Margo se zastavila u dveří, na které ukázal, označených PLEISTOCÉN 12B a na konci chodby si všimla dveří od schodiště. Právě tlačila do dveří od skladu, když světla zablikala podruhé, "To je...", začala. Náhle se úzkou chodbou rozlehlá ostrá exploze. Margo s tlukoucím srdcem vzhledla, snažila se určit, odkud ten zvuk vyšel. Měla pocit, že se ozval za rohem, kde ještě nebyli.

Potom světla zhasla.

"Když chvilku počkáme," promluvil do tmy Frock, "spustí se záložní systém."

Ticho přerušovaly pouze vzdálené zvuky budovy. Sekundy se protahovaly do minuty, dvou minut.

Potom si Margo uvědomila zvláštní puch, kozlí, těžký, skoro mrtvolný. Se zoufalým vzlykem si vzpomněla, kde už ho cítila. Ve tmě na výstavě.

"Cítíte...?" zašeptala.

"Ano," sykl Frock. "Běžte dovnitř a zamkněte dveře."

Margo nahmatala rám. Puch silil a ona tiše zavolala: "Doktore Frocku? Můžete mě následovat po hlase?"

"Na to není čas," ozval se šepot. "Prosím, zapomeňte na mě a běžte dovnitř."

"Ne," řekla Margo. "Pojeďte pomalu ke mně."

Zaslechla rachocení vozíku. Puch už byl nesnesitelný, připomínal zahnívajíc zápach bažiny, který se mísil se sladkým pachem teplého nedopečeného hamburgeru. Margo zaslechla vlhké čenichání.

"Jsem tady," zašeptala k Frockovi. "Prosím vás, jenom si pospěšte."

Tma na ni doléhala nesnesitelnou silou. Zachytila se o rám dveří, přitiskla se ke zdi a přemáhala chuť utíkat.

V té naprosté tmě zarachotila najednou kola a vozík jí lehce vrazil do nohy. Popadla držadla a vtáhla Frocka dovnitř.

Obrátila se, přibouchla dveře, zamkla je a pak klesla na podlahu. Tělo se jí otřásalo tichými vzlyky. V místnosti se rozhostilo ticho.

Náhle se ozvalo škrábání na dveře, nejdříve slabé, potom hlasitější a naléhavější. Margo se odtáhla a ramenem vrazila do rámu vozíčku. Ve tmě cítila, jak ji Frock něžně uchopil za ruku.

48

D'Agosta se posadil v roztržštěném skle, popadl vysílačku a hleděl za mizejícími postavami posledních hostů, jejichž ječení a křik se pomalu vzdalovaly.

"Poručíku?" Zpod další rozbité vitríny se zvedal jeden z jeho mužů, Bailey. Sál vypadal jako po výbuchu: rozbité exponáty se válely na podlaze, všude hromady skla, boty, peněženky, kusy šatů. Z galerie prchli všichni kromě D'Agosty, Baileyho a toho mrtvého muže. D'Agosta pohlédl krátce na tělo bez hlavy, všiml si rozšklebených ran na hrudi, oblečení ztuhlého zaschlou krví a mužových vnitřností vyhezlých jako vycpávka. Zjevně je už nějakou dobu mrtvý. Odvrátil se, ale potom na něj znovu rychle pohlédl. Muž měl policejní uniformu.

"Bailey!" zařval. "Tenhle je náš! Kdo je to?"

Bailey k němu přistoupil, obličej měl ve slabém světle bledý.

"Těžko říct. Ale myslím, že takový velký starý prsten Akademie nosil Fred Beauregard."

"A sakra," hvízdal tiše D'Agosta. Sehnul se níž a pohlédl na číslo na odznaku.

Bailey přikývl. "Je to Beauregard, pane."

"Bože!" napřimil se D'Agosta. "Neměl osmačtyřicet hodin volno?"

"Jo, měl. Naposledy sloužil ve středu odpoledne."

"Takže je od té doby tady...", začal D'Agosta. Potom se mu obličej zkřivil. "Ten hajzl Coffey. Nedovolil nám prohledat výstavu. Nakopu ho do té jeho prdele."

Bailey mu pomáhal vstát. "Jste zraněný."

"Pak si to ošetřím," zavrčel D'Agosta. "Kde je McNitt?"

"Nevím. Když jsem ho viděl naposled, někam ho vlácel ten dav."

Zpoza rohu vyšel Ippolito a říkal něco do vysílačky. V D'Agostových očích o něco stoupl. Tenhle chlap možná nepatří k těm nejchytřejším, ale hned tak nějaký průšvih ho nerozhází.

Světla pohasla.

"V Nebeském sále je panika," řekl Ippolito s uchem u vysílačky. "Říkají, že klesají bezpečnostní dveře."

"Ti idioti! Je to jediný východ!" Zvedl svou vlastní vysílačku. "Waldene! Slyšíte? Co se děje?"

"Pane, je tu chaos! McNitt se zrovna dostal ven z výstavy. Pěkně ho tam pomačkali. Jsme u vchodu, snažíme se ten dav přibrzdit, ale je to k ničemu. Máme tady spoustu raněných, poručíku."

Světla pohasla podruhé.

"Waldene, spouštějí se u východu do rotundy bezpečnostní dveře?"

"Okamžik." Ve vysílačce chvíli jenom bzučelo. "Do prdele, ano! Už jsou napůl spuštěné a pořád klesají! Lidi jsou v nich namačkaní jako dobytek, dobrý tucet nebo dva to musí rozdrtit..."

Náhle se výstava ponořila do tmy. Pláč a výkřiky na chvíli přehlušila rána, jak něco těžkého dopadlo na zem.

D'Agosta vytáhl baterku. "Ippolito, ty dveře můžete ručně zvednout, že?"

"Ano. Ale za chvíli by měl naskočit rezervní zdroj..."

"Nemůžeme na to čekat, musíme se odsud rychle dostat. A proboha, buďte opatrný."

Pomalou se vydali ke vchodu. Ippolito je vedl mezi hromadami střepů, rozbitého dřeva a kovu. Všude kolem ležely bezcenné kusy kdysi vzácných exponátů. Jak se blížili k Nebeskému sálu, křik a ječení silily.

D'Agosta stojící za Ippolitem neviděl v rozlehlé temnotě sálu vůbec nic. I ozdobné svíce zhasly. Paprsek Ippolitovy svítilny bloudil kolem vchodu. Proč se nehýbe? pomyslel si našťavaně D'Agosta. Ippolito náhle ucouvl a zapotácel se.

Svítilna mu vypadla na podlahu a kutálela se ve tmě pryč.

"Co je, sakra?" zařval D'Agosta a rozběhl se s Baileyem vpřed. Potom se zarazil.

Obrovský sál připomínal bojiště. Když posvítíl lucernou do tmy, vybavily se D'Agostovi snímky zemětřesení, které viděl v televizi. Pódium bylo na několik kusů, řečnický pult se válel na zemi. Orchestřiště bylo prázdné, zůstaly jen převrácené židle a mezi nimi odhozené nástroje. Na podlaze ležela změt' jídla, oblečení, programů, převrácených bambusových stromků a polámaných orchidejí, všechno zdupané tisíci zpanikařených nohou.

D'Agosta namířil svítilnu přímo na vstupní dveře výstavy. Velké dřevěné stély, lemující vchod, ležely roztržité na několik obrovských kusů. D'Agosta spatřil, jak zpod překrásně vyřezávaných sloupů čouhají bezvládné paže a nohy. Bailey se tam vrhl. "Je tady aspoň osm rozdrčených lidí, poručíku. Pochybuji, že to někdo z nich přežil."

"Patří některý z nich k nám?" zeptal se D'Agosta.

"Obávám se, že ano. Vypadá to na McNitta a Waldena, a taky je tu jeden v civilu. Je tu ještě pár strážných a tři civilisti, myslím."

"Jsou všichni mrtví? Opravdu všichni?"

"Nejspíš ano. S těmihle sloupy nehnu."

"Sakra." D'Agosta se odvrátil a třel si čelo. Přes sál k nim dolehla tlumená rána.

"Zavřely se bezpečnostní dveře," řekl Ippolito a utřel si ústa. Klekl si vedle Baileyho. "Ale ne. Martine... Bože, to je hrozné." Obrátil se k D'Agostovi. "Tady Martine hlídal na zadním schodišti. Musel jim přijít na pomoc, když se snažili regulovat ten dav. Patřil k mým nejlepším mužům..."

D'Agosta se protáhl mezi polámanými sloupy, zamířil do sálu a při chůzi se vyhýbal převráceným stolům a rozbitým židlím. Ruka mu stále krvácela. Kolem něj leželi na zemi lidé, D'Agosta ale nedokázal rozeznat, jestli jsou naživu nebo mrtví. Když uslyšel ze vzdáleného konce sálu křik, posvítíl tím směrem. Kovové bezpečnostní dveře už byly spuštěné a kolem nich se tlačili lidé, kteří bušili do kovu a křičeli. Někteří z nich se obrátili za světlem z D'Agostovy svítilny.

D'Agosta se rozběhl ke skupině, nevšímal si praskající vysílačky. "Všichni se uklidněte a odstupte! Jsem poručík D'Agosta z newyorské policie."

Dav se poněkud ztišil a D'Agosta přivolal Ippolita. Když přelétl pohledem skupinu, poznal ředitele Wrighta, Iana Cuthberta, hlavu celé téhle šaškárny, nějakou ženu, co se jmenovala Rickmanová a tvářila se pěkně důležitě. V podstatě se tam tlačilo asi čtyřicet lidí, prvních, kteří vstoupili na výstavu. První dovnitř, poslední ven.

"Poslouchejte!" zakřičel. "Ředitel bezpečnostní služby zvedne tyhle dveře. Všichni prosím ustupte."

Hlouček ustoupil stranou a D'Agosta bezděky zasténal. Pod dveřmi čouhalo několik končetin. Podlaha byla kluzká od krve. Jedna končetina se hýbala a z druhé strany dveří k němu doléhal křik.

"Proboha živého," zašeptal. "Ippolito, otevřete ten zasraný krám."

"Posviťte mi sem," ukázal Ippolito na malou klávesnici vedle dveří, sklonil se k ní a vyt'ukal sérii čísel.

Čekali.

Ippolito znejistěl. "Nechápu..." Vyt'ukal čísla znovu, tentokrát pomaleji.

"Nemá to š'ávu," řekl D'Agosta.

"To by nemělo vadit," máčkal Ippolito zuřivě čísla potřetí. "Systém má náhradní zdroje."

Davem projelo zabručení. "Jsme uvězněni!" zaječel jeden muž.

D'Agosta namířil svítilnou na hlouček. "Buďte všichni zticha. Ten člověk z výstavy je mrtvý už aspoň dva dny.

Rozumíte? Dva dny. Vrah už je dávno pryč."

"Jak to víte?" zakřičel tentýž muž.

"Buďte zticha a poslouchejte," řekl D'Agosta. "Dostaneme se odsud. Když neotevřeme dveře z téhle strany, udělají to zvenku. Může to pár minut trvat. Mezitím všichni ustupte, utvořte skupinku, najděte si pár nepolámaných židlí a posad'te se. Jasně? Tady nic nenaděláte."

Do světla vystoupil Wright. "Poslyšte, důstojníku," řekl. "Musíme se odsud dostat. Ippolito, pro lásku boží, otevřete ty dveře!"

"Okamžik!" řekl stroze D'Agosta. "Doktore Wrighte, vraťte se prosím ke skupině." Rozhlédl se po tvářích s očima rozšířenými hrůzou. "Je mezi vámi doktor?" Následovalo mlčení. "Sestry? První pomoc?"

"Tu trochu znám," přihlásil se kdosi.

"Skvělé. Pane..."

"Arthur Pound."

"Pound. Vezměte si na pomoc dva nebo tři dobrovolníky. Tady kolem leží pár raněných. Potřebuji znát počet a jejich stav. Mám vzadu u vstupu na výstavu člověka, Baileyho, který vám pomůže. Má svítilnu. Také potřebujeme dobrovolníka, který by sehnal pár svíček."

Ze tmy se vynořil mladý, vytáhlý muž v pomačkaném smokingu. Přestal žvýkat a polkl. "Pomůžu vám s tím," řekl.

"Vaše jméno?"

"Smithback."

"Dobře, Smithbacku. Máte sirky?"

"Rozhodně."

Z davu vystoupil starosta. Tvář měl umazanou krví a pod okem se mu táhla velká fialová podlitina. "Taky vám pomůžu," prohlásil.

D'Agosta na něj překvapeně hleděl. "Starosta Harper! Možná byste mohl dohlédnout na ostatní. Uklidnit je."

"Jistě, poručíku."

D'Agostova vysílačka znovu zapraskala a on ji popadl.

"D'Agosto, tady Coffey. D'Agosto, slyšíte? Co se tam, sakra, děje? Okamžitě podejte hlášení."

D'Agosta rychle promluvil. "Poslouchejte. Nebudu to říkat dvakrát. Máme tady aspoň osm mrtvých, možná víc, a nezjištěný počet zraněných. Myslím, že víte o lidech uvězněných pode dveřmi. Ippolito nemůže ty zasrané dveře otevřít. Je nás tu třicet, možná čtyřicet. Včetně Wrighta a starosty."

"Starosta! Do prdele. Hele, D'Agosto, systém se totálně zhroutil. Ruční ovládání nefunguje ani na téhle straně. Seženu techniky s autogenem, aby se tam k vám propálili. Může to chvilku trvat, ty dveře jsou jako od trezoru. Je starosta v pořádku?"

"Jo. Kde je Pendergast?"

"Nemám páru."

"Kdo další je ještě uvězněn v bloku?"

"Ještě nevím," odpověděl Coffey. "Sháníme hlášení. Několik mužů by mělo být v počítačovém centru a na velitelství bezpečnostní služby, Garcia a pár dalších. Možná jsou nějací lidé na dalších patrech. Tady venku jsou důstojníci v civilu a strážní. Vynesl je dav, někteří jsou na tom dost špatně. Co se to, sakra, stalo na výstavě, D'Agosto?"

"Nahofe na vitrině našli tělo jednoho mého muže. Bylo bez hlavy, stejně jako ostatní." Odmlčel se a potom prohlásil s hořkostí v hlase. "Kdybyste mě nechal to tam prohlédnout, k ničemu podobnému nemuselo dojít."

Ve vysílačce znovu zapraskalo a nastalo ticho.

"Pounde!" zavolal D'Agosta. "Jak je to s raněnými?"

"Máme tady jednoho živého, ale těžko přežije," vzhlédl Pound od nehybného těla. "Ostatní jsou mrtví. Umačkaní. Možná jeden nebo dva infarkty, těžko říct."

"Postarejte se o toho živého," řekl D'Agosta.

Vysílačka zapípala. "Poručíku?" uslyšel zkreslený hlas. "Tady Garcia z velitelství bezpečnostní služby, pane. Máme..." Hlas se ztratil v praskání a šumu.

"Garcio? Garcio! Co je?" zakřičel D'Agosta do vysílačky.

"Promiňte, pane, baterie v téhle přenosné vysílačce jsou slabé. Máme na frekvenci Pendergasta. Přepojím vám ho."

"Vicente," ozval se známý hlas. "Pendergaste! Kde jste?"

"Jsem v suterénu, v sekci dvacet devět. Už vím, že v celém muzeu nejde proud a že jsme uvězněni v bloku dvě. Obávám se, že těch špatných zpráv ještě není dost. Můžete odejít někam, kde se dá mluvit beze svědků?"

D'Agosta se nepozorovaně vzdálil od hloučku. "Co se děje?" zeptal se tiše.

"Vicente, pozorně poslouchejte. Něco tady dole je. Nevím, co to je, ale je to velké a myslím, že to není člověk."

"Pendergaste, nehrajte si se mnou. Teď ne."

"Vicente, mluvím naprosto vážně. Ale to není ta špatná zpráva. Hrozné je, že to asi míří k vám."

"Co tím myslíte? Co je to za zvíře?"

"To se dozvíte, až se přiblíží. Určitě si všimnete toho puchu. Jaké máte zbraně?"

"Podívám se. Tři dvanáctky, pár služebních revolverů, dvě pistole se slepými náboji. A možná ještě pár drobností."

"Zapomeňte na slepé náboje. A teď dobře poslouchejte. Všichni musíte odtamtud zmizet. To monstrum kolem mě prošlo těsně předtím, než zhasla světla. Viděl jsem je přes okýnko v jednom skladišti tady dole a připadalo mi hrozně velké. Chodí po čtyřech, našel jsem do něj dvě střely a potom to uteklo po schodišti na konci téhle chodby. Mám tu s sebou pár starých map a díval jsem se do nich. Víte, kam ústí to schodiště?"

"Ne," řekl D'Agosta.

"Má východy na dalších patrech. Vede dolů do podzemí, ale nedá se předpokládat, že tam to monstrum šlo. Jeden východ je ve čtvrtém patře. A další za Nebeským sálem. Ústí vzhůru ve služební části za pódiem."

"Pendergaste, tohle je strašně náročné. Co, sakra, přesně chcete, abychom udělali?"

"Vezměte všechny vaše muže, co mají zbraně, a postavte je u dveří. Jestli to stvoření vstoupí dovnitř, naperte to do něj. Možná tam opravdu vleze, nevím. Vicente, poslal jsem tomu opláštěnou kulku z pětačtyřicítky zblízka přímo do lebky a kulka se jenom odrazila."

Kdyby to slyšel od někoho jiného, myslel by si D'Agosta, že je to morbidní vtip. Nebo šílenost. "Dobře," řekl. "Jak je to dlouho?"

"Viděl jsem to před pár minutami, předtím než odešel proud. Jednou jsem to zasáhl, potom když zhasla světla, jsem to pronásledoval chodbou, ale mám slabou svítlnu a minul jsem. Zrovna jsem se vrátil. Chodba je slepá a ta věc zmizela. Jediný východ, kudy mohla jít, je to schodiště, které ústí u vás. Možná se schovává na schodech, a když budete mít štěstí, zamíří do jiného patra. Naprosto jistě vím jenom to, že se ta věc stejnou cestou nevrátila."

D'Agosta polkl.

"Jestliže se můžete bezpečně dostat do suterénu, udělejte to. Sejdeme se tady. Podle těchhle map snad dokážeme najít cestu ven. Promluvíme si, až budete na bezpečnějším místě. Rozumíte?"

"Ano," řekl D'Agosta.

"Vicente? Ještě jedna věc."

"Co?"

"To stvoření dokáže otevírat a zavírat dveře."

D'Agosta zavěsil vysílačku do pouzdra, olízl si rty a obrátil se ke skupince lidí. Většina z nich bezvládně seděla na zemi, ale někteří se snažili zapálit hromadu svíček, které posbíral ten vytáhlý chlap.

D'Agosta k nim promluvil, jak nejšetněji mohl. "Všichni se teď přesuňte sem a poseďte si ke zdi. Ty svíčky okamžitě zhasněte."

"Co se děje?" vykřikl kdosi. D'Agosta bezpečně poznal Wrightův hlas.

"Tiše. Udělejte, co říkám. Vy, jak se jmenujete, Smithbacku, to položte a pojdte sem."

Když D'Agosta propátrával rychle baterkou Nebeský sál, vysílačka mu tiše bzučela. Ve vzdálených koncích sálu byla

taková tma, že měl pocit, že pohlcuje světlo. Uprostřed sálu stály kolem nehybného těla zapálené svíčky. Pound a někdo další se nad ním skláněli.

"Pounde!" zavolal. "Vy oba. Zhasněte ty svíčky a pojdte sem."

"Ale on ještě žije..."

"Hned pojdte sem!" Obrátil se k hloučku, který se tísnil za ním. "Nehýbejte se a nemluvte. Bailey a Ippolito, vezměte si zbraně a pojdte se mnou."

"Slyšeli jste to? K čemu potřebují zbraně?" vykřikl Wright.

D'Agosta poznal ve vysílačce Coffeyho hlas a rychle ji vypnul. Skupinka pomalu propátrávala baterkami prostor před sebou a přešla doprostřed sálu. Paprsek svítlny v D'Agostově ruce přešel po stěně a našel temné obrysy dveří od schodiště. Byly zavřené. Měl pocit, jako by ve vzduchu ucítil něco divného; podivný pach hniloby, který nedokázal zařadit. Ale celá místnost páchla. Když zhasla světla, polovina z těch zatracených hostů nad sebou ztratila kontrolu. Vedl je ke schodišti, potom se zastavil. "Podle Pendergasta je tady nějaké stvoření, zvíře, možná tam na schodišti," zašeptal.

"Podle Pendergasta," prohlásil tiše Ippolito se sarkasmem v hlase.

"Držte hubu, Ippolito. Teď mě poslouvejte. Nemůžeme tady ve tmě čekat. Musíme se prostě dostat tam. Jasně?

Dělejte, co umíte. Odjistit, zkontrolovat náboje. Bailey, vy rychle otevřete ty dveře a potom nám posvítíte. Ippolito, vy budete krýt schodiště seshora a já zdola. Když uvidíte nějakého člověka, chtějte po něm identifikaci. Jestli ji nedostanete, střílejte. Když uvidíte něco jiného, střílejte okamžitě. Vyrázíme na můj signál."

D'Agosta zhasl svítilnu, zasunul ji do kapsy a pevně sevřel zbraň. Potom kývl na Baileyho, aby posvítil na dveře.

Zavřel oči a ve tmě se rychle pomodlil. Potom dal signál.

Ippolito přeběhl podél dveří, zatímco je Bailey prudce otevřel. D'Agosta a Ippolito vrazili dovnitř, Bailey za nimi a svítilnou opisoval půlkruh.

Na schodišti se proti nim vyvalil strašlivý puch. D'Agosta udělal pár kroků dolů do tmy, náhle si nad sebou uvědomil prudký pohyb, zaslechl hrozivý hrdební zvuk, při němž mu podklesla kolena, následovala tupá rána, jako když spadne mokrá ručnicka na podlahu. Na stěnu kolem něj dopadly nějaké vlhké chuchvalce a tvář mu postříkaly kapky tekutiny.

Obrátil se a vystřelil na něco velkého a tmavého. Světlo se rychle komihalo. "Kurva!" uslyšel Baileyho zařvání.

"Bailey! Ať se to nedostane do sálu!" Pálil do tmy, znovu a znovu, nahoru po schodišti a dolů, dokud neměl zásobník prázdný. Pach střelného prachu se mísil s odporným nasládlým puchem a z Nebeského sálu k nim doléhaly výkřiky.

D'Agosta se vyřítil po schodech nahoru, téměř se svalil, když o cosi zakopl, a vběhl do sálu. "Bailey, kde je to?" zařval, když na chvíli oslepený záblesky rval náboje do zásobníku.

"Nevím!" zakřičel Bailey. "Nevidím!"

"Šlo to dolů nebo dovnitř?" Dva náboje v pistoli. Tři...

"Nevím! Nevím!"

D'Agosta vytáhl svítilnu a posvítil na Baileyho. Byl promáčený krví a ve vlasech měl cáry masa, visely mu až přes obočí. Vytíral si oči. Ve vzduchu se vznášel nesnesitelný puch.

"Jsem dobrý," ujišťoval D'Agosta. "Myslím. Jenom se mi dostalo tohle svinstvo do obličeje, nevidím."

D'Agosta rychlým obloukem posvítil na místnost a druhou ruku s pistolí měl opřenou o stěhu. Skupinka lidí ochromená hrůzou se krčila u zdi. Obrátil světlo zpátky na schodiště a spatřil, jak Ippolito, přesněji řečeno co z něj zbylo, napůl leží na plošině schodiště a z rozpáraného břicha se mu valí temná krev.

Ta věc na ně čekala sotva pár kroků od plošiny. Ale kde je, sakra, teď? Opisoval světlem zoufalé kruhy sálem. Zmizelo to obrovský prostor byl prázdný.

Ne. Uprostřed sálu se něco pohybovalo. Světlo bylo na tu vzdálenost slabé, ale D'Agosta spatřil, jak se nad zraněným mužem na tanečním parketu pomalými trhavými pohyby sklání velký temný stín. D'Agosta zaslechl výkřik potom následovalo slabé křupnutí a ticho. D'Agosta si zasunul baterku pod paži, zvedl zbraň, namířil a stiskl spoušť.

Následoval záblesk a zaburácení. Z tísnícího se hloučku zazněly zoufalé výkřiky. Další dvě střely a zásobník měl zase prázdný.

Sáhl do kapsy pro další náboje, žádné nenahmatal, upustil pistoli a sáhl pro služební revolver. "Bailey!" zařval. "Rychle na druhou stranu, shromážděte všechny a připravte se na přesun." Přešel paprskem po podlaze sálu, ale stín zmizel. Přešel opatrně k tělu. Z deseti stop spatřil, co vidět nechtěl: na podlaze se válela rozbitá lebka a kusy mozku. Krvavá stopa vedla na výstavu. Ta věc unikla před kulkami dovnitř. Ale nezůstane tam dlouho.

D'Agosta vyrazil, proběhl kolem sloupů a uvolnil jedno křídlo těžkých dveří výstavního sálu. Se zasténáním je přibouchl, potom spěchal na druhou stranu. Z výstavních prostor k němu dolehl zvuk rychlých, těžkých kroků. Přibouchl druhé dveře a uslyšel, jak spadla závora. Vzápětí se dveře zachvěly nárazem něčeho těžkého.

"Bailey!" zařval. "Ať všichni odejdou přes schodiště."

Rány zesílily a D'Agosta mimoděk ucouvl. Dřevo dveří začalo prskat.

Když namířil zbraní na dveře, uslyšel za sebou výkřiky a pláč. Uviděli Ippolita. Zaslechl, jak Bailey v hádce s Wrightem zvedl hlas. Po další ráně se na spodku dveří vytvořila velká prasklina.

D'Agosta přeběhl přes místnost. "Dolů po schodech, hned. Neohlížejte se!"

"Ne," zaječel Wright, který bránil ve vstupu na schodiště. "Podívejte se na Ippolita. Já tam dolů nejdu."

"Je to jediný východ," zařval D'Agosta.

"Ne, není. Ale přes výstavu a..."

"Na výstavě něco je!" vykřikl D'Agosta. "Teď sebou honem hněte!"

Bailey odstrčil Wrighta prudce stranou a tlačil lidi k východu, neohlížel se na jejich zoufalý křik, když se zastavili nad

Ippolitovým tělem. Aspoň že starosta zachoval klid, napadlo D'Agostu. Možná na poslední tiskovce viděl ještě horší věci než tohle.

"Já tam dolů nejdu!" ječel Wright.

"Cuthberte, Lavinie, poslouchejte. Suterén je smrtící past. Vím to. Půjďme nahoru, můžeme se schovat ve čtvrtém patře a vrátit se, až ta příšera odejde."

Lidé už byli za dveřmi, pospíchali po schodišti. D'Agosta zaslechl, jak se třístí další dřevo. Na okamžik zaváhal. Dole bylo už třicet lidí, jenom tři váhavě stáli na plošině. "Máte poslední možnost jít s námi," řekl.

"Půjďme s doktorem Wrightem," řekla ředitelka pro styk s veřejností. V září baterky vypadala Rickmanová se svou strhanou tváří plnou strachu jako zjevení.

D'Agosta se beze slova otočil a následoval skupinu. V běhu slyšel tichý zoufalý hlas Wrighta, který je vyzýval, aby se vrátili nahoru.

49

Coffey stál přímo ve vstupním oblouku západního vchodu muzea a pozoroval, jak překrásné dveře ze skla a bronzu omývá déšť. Křičel do vysílačky, ale D'Agosta se neozýval. A co ty voloviny, které povídal Pendergast o nějakém monstře? Ten chlap se z toho, že ho sesadil, nejspíš úplně pomátl, říkal si. Jako vždycky se na to všichni vysrali a na Coffeym bylo, aby to teď dal do pořádku. Venku před budovou zastavila dvě výjezdová vozidla a policisté v ochranných přílbách rychle vztyčovali zátarasy na Riverside Drive. Slyšel vytí sirén, jak se sanitky snažily proklíčovati ocelovou zácpou vozů s vysílačkami, hasičích aut a dodávek s novináři. Kolem se tvořily hloučky, lidé křičeli, vykládali, stáli v dešti nebo leželi v širokém prázdném průjezdu muzea. Zástupci tisku prorazili kordon, mávali mikrofony a fotoaparáty před obličej, než je policie znovu vytlačila zpět.

Coffey přesprintoval nepříjemným deštěm k mobilnímu velitelskému stanovišti. Rychle otevřel zadní dveře a skočil dovnitř.

Uvnitř bylo chladno a tma. Několik agentů sledovalo terminály, jejich tváře měly od obrazovek nazelenalou barvu. Coffey popadl sluchátka a posadil se. "Pozor!" ozval se jeho hlas na velitelském kanále. "Všichni zaměstnanci FBI k mobilnímu velitelskému stanovišti!"

Přepnul kanály. "Velitelství bezpečnostní služby. Hlaste, co je nového."

Zazněl Garciov napjatý a unavený hlas. "Trvá naprostý kolaps systému, pane. Záložní zdroj nenaskočil, nikdo neví proč. Zbyly nám jenom svítilny a baterky v přenosné vysílačce."

"No a? Spusťte ho ručně."

"Všechno řídí počítač, pane. Asi se to vůbec nedá ručně spustit."

"A bezpečnostní dveře?"

"Pane, když jsme je zkoušeli zvednout ze zálohy, celý systém se zbortil. Nejspíš je to nějaká hardwarová chyba."

Všechny bezpečnostní dveře se spustily."

"Co myslíte tím všechny?"

"Bezpečnostní dveře všech pěti bloků se zavřely. Nejde jen o blok dvě. Celé muzeum je neprodyšně uzavřené."

"Garcio, kdo z vás tam toho ví nejvíce o bezpečnostním systému?"

"Asi Allen."

"Dejte mi ho."

Nastalo krátké ticho. "Tady Tom Allen."

"Allene, co ruční ovládání? Proč nefunguje?"

"Stejná hardwarová porucha. Bezpečnostní systém instalovaly tři společnosti přes japonského dodavatele. Snažíme se telefonicky spojit s jejich zástupcem, ale jde to pomalu, telefonní systém je digitální a přestal fungovat, když odešel počítač. Hovory směřujeme přes Garciovu vysílačku. Všechny linky jsou v tahu. Jde o řetězovou reakci, protože do rozvodu to někdo napral."

"Kdo? Nevěděl jsem..."

"Nějaký polda... Jak se jmenuje? Waters? ...měl stráž v počítačovém centru, myslel, že něco vidí, a vypálil celou dávku do hlavního rozvodu elektřiny."

"Hele, Allene, chci poslat své lidi, aby evakovali ty uvězněné z Nebeského sálu. Je tam starosta, proboha. Jak se můžeme dostat dovnitř? Můžeme se prořezat východními dveřmi do sálu?"

"Ty dveře jsou navrženy tak, aby odolaly řezání. Můžete to zkusit, ale bude to trvat věčnost."

"A co sklepení? Slyšel jsem, že tam jsou hotové katakomby."

"Z vaší strany byste se tam mohli dostat, ale přímé vstupy jsou uzavřené. A ta oblast není ani kompletně zmapovaná. Bude to trvat."

"Tak potom zdi. Co probourat se zdí?"

"Spodní nosné zdi jsou hrozně tlusté, na většině míst tři stopy, a všechny starší zdi byly při přestavbě zesílené. V bloku dvě jsou okna jenom ve třetím a čtvrtém patře, ale jsou na nich ocelové mříže. Ale stejně je většina z nich příliš malá, abyste se dostali dovnitř."

"Sakra. A střecha?"

"Všechny bloky jsou uzavřené a dalo by pěknou práci..."

"Zatraceně, Allene, ptám se vás, jak se mí muži dostanou co nejlépe dovnitř."

Nastalo ticho.

"Nejsnáze se dovnitř dostanete přes střechu," ozval se hlas. "Bezpečnostní dveře v horních patrech nejsou tak tlusté."

Nad Nebeským sálem začíná blok tři. To je v pátém patře. Ale tamtudy se dovnitř nedostanete střecha je opatřená pláštěm kvůli radiografickým laboratorím. Ale mohli byste to zkusit přes střechu v bloku čtyři. V některé z užších

chodeb byste mohli odpálit jednou náloží bezpečnostní dveře od bloku tři. Jakmile tam budete, můžete se přes strop dostat přímo do Nebeského sálu. Ve stropě je přístupová šachta kvůli údržbě lustru. Ale je to odtamtud šedesát stop k podlaze."

"Ještě vám zavolám. Končím."

Přepnul vysílačku a zařval. "Ippolito! Ippolito, slyšíte?" Co se, k čertu, děje uvnitř sálu? Přepnul na D'Agostovu frekvenci. "D'Agosto! Tady Coffey. Slyšíte mě?"

Vztekle přepínal frekvence.

"Watersi!"

"Tady Waters, pane."

"Co se stalo, Watersi?"

"Z elektrické rozvodny vycházel nějaký silný hluk, pane, vypálil jsem podle předpisů a..."

"Podle předpisů? Vy jeden vole, pro palbu na hluk neexistují předpisy!"

"Promiňte, pane. Byl to silný hluk a z výstavy jsem slyšel křik a jakot a myslel jsem si..."

"Za tohle, Watersi, jste mrtvý muž. Nechám vám uškvařit prdel a pak si ji dám předložit jako pečínku na talíři. Myslete na to."

"Ano, pane."

Venku se ozvalo zakašlání, syčení a burácení, jak naskočil pojízdný agregát. Zadní dveře mobilního velitelského stanoviště se otevřely a dovnitř vlezlo několik agentů v promočených oblecích. "Ostatní jsou na cestě, pane," prohlásil jeden z nich.

"Dobrá. Řekněte jim, že za pět minut začne tady na velitelství schůzka krizového štábu."

Vyšel do deště. Příslušníci havarijní služby právě po schodech muzea táhli nahoru náradí a žluté acetylenové bomby. Coffey proběhl deštěm po schodech do kryté rotundy. U kovových bezpečnostních dveří, uzavírajících východní vchod do Nebeského sálu, měli lékaři plné ruce práce.

"Řekněte mi, co se děje," požádal Coffey šéfa záchranného týmu.

Lékařovy oči zazářily ze zakrvácené masky. "Neznám ještě plný rozsah zranění, ale máme tady několik lidí v kritickém stavu. Zrovna provádíme pár improvizovaných amputací. Myslím, že by se dalo ještě pár dalších lidí zachránit, pokud se vám ovšem podaří tyhle dveře během půlhodiny zvednout."

Coffey zavrtěl hlavou. "To nejspíš nezvládneme. Budeme je muset rozřezat."

Nějaký záchranář promluvil. "Máme tady pár pokrývek odolných proti horku. Až budeme pracovat, můžeme jimi tyhle lidi přikrýt."

Coffey odstoupil a uchopil vysílačku. "D'Agosto! Ippolito! Hlaste se!"

Ticho. Potom uslyšel hlasité zapraskání.

"Tady D'Agosta," ozval se sevřený hlas. "Hele, Coffey..."

"Kde jste byl? Říkal jsem vám..."

"Držte hubu a poslouchajte, Coffey. Dělal jste moc hluku, musel jsem to vypnout. Jsme na cestě do sklepení. Někde po bloku dvě se pohybuje jakési stvoření. Nedělám si srandu, Coffey, je to nějaké hnusné monstrum. Zabilo Ippolita a směřovalo do sálu. Museli jsme vypadnout."

"Co? Skončil jste, D'Agosto. Vemte zpátečku, slyšíte? Posíláme přes střechu naše muže."

"Jo? Tak to ať si s sebou vezmou nějaký těžký kalibr, jestli se s tou věcí miní setkat."

"D'Agosto, tohle nechte laskavě na mně. Co jste říkal o Ippolitovi?"

"Je mrtvý, roztrhaný jako ti ostatní."

"A udělalo to nějaké monstrum. Jasně, chápu. Jsou tam s vámi ještě nějakí policejní důstojníci, D'Agosto?"

"Jo, je tady Bailey."

"Zbavuju vás funkce. Dejte mi Baileyho."

"Seru na vás. Tady ho máte."

"Seržante," vyštěkl Coffey. "Teď tomu velíte. Jaká je situace?"

"Pane Coffey, on říká pravdu. Museli jsme z Nebeského sálu odejít. Šli jsme po zadním schodišti blízko služebního prostoru. Je nás tu přes třicet, i starosta. Bez legrace, fakt tu něco je."

"Počkejte, Bailey. Viděl jste to?"

"Nevím přesně, co jsem viděl, pane, ale D'Agosta to viděl. Ježíš, měl byste vidět, co to udělalo s Ippolitem."

"Poslouchajte, Bailey. Jste schopný se trochu uklidnit a převzít to?"

"Ne, pane. Co se mě týká, velí on."

"Právě jsem svěřil velení vám!"

Coffey zavrtěl a vztekle vzhlédl. "Ten hajzl to prostě vypnul."

Venku na dešti stál nehybně Kawakita, obklopen kakofonií křiku, vzlykotu a nadávek. Nevšímal si hustého deště, v němž se mu černé vlasy přilepily na čelo, ani sanitek, které projížděly se zapnutými sirénami kolem, ani zpanikařených hostů, kteří ho na útěku málem srazili k zemi. Znovu a znovu se v duchu vracel k tomu, co po něm vykřikovali Margo a Frock. Otevřel a zavřel ústa, vykročil, jako by chtěl znovu vejít do muzea. Potom se pomalu obrátil, přitáhl si těsněji promočený smoking kolem úzkých ramen a vykročil zamyšleně do tmy.

50

Když se chodbou rozlehl druhý výstřel, Margo nadskočila.

"Co se děje?" vykřikla. Ve tmě cítila, jak ji Frock sevřel pevněji.

Slyšeli někoho běžet. Potom se pod dveřmi objevilo žluté světlo baterky.

"Ten pach slabne," zašeptala. "Myslíte, že už je pryč?"

"Margo," odpověděl tiše Frock, "zachránila jste mi život. Riskovala jste svůj, abyste zachránila můj."

Ozvalo se tiché zaklepání na dveře. "Kdo je tam?" zeptal se opatrně Frock.

"Pendergast," ozvalo se a Margo spěchala otevřít. Venku stál agent FBI, v jedné ruce držel velký revolver a ve druhé svazek pomačkaných map. Jeho elegantní černý oblek ostře kontrastoval s umazanou tváří. Zavřel za sebou dveře.

"Jsem potěšen, že vás oba vidím zdravé a v pořádku," řekl a posvítil svítilnou nejprve na Margo a potom na Frocka.

"Vaše potěšení je jen zpolovice tak velké jako naše!" vykřikl Frock. "Vydali jsme se vás sem hledat. To vy jste střelil?"

"Ano," odpověděl Pendergast. "Předpokládám, že to vy jste mě volal."

"Tak jste mě přece slyšel!" řekl Frock. "Proto jste věděl, kde nás máte hledat."

Pendergast zavrtěl hlavou. "Ne." Podal Margo baterku a začal rozkládat zmuchlané mapy. Margo spatřila, že jsou popsány poznámkami.

"Newyorská historická společnost nebude moc ráda, až uvidí, co jsem udělal s jejich majetkem," prohlásil agent suše.

"Pendergaste," sykl Frock, "Margo a já jsme objevili, co přesně je ten vrah zač. Musíte nás vyslechnout. Není to lidská bytost ani žádné známé zvíře. Prosím, dovolte, ať vám to vysvětlím."

Pendergast vzhledl. "Nemusíte mě přemlouvat, doktore Frocku."

Frock zamrkal. "Skutečně? Budete poslouchat? Víte, musíte nám pomoci zastavit tu vernisáž nahoře a urychleně dostat lidi ven."

"Na to už je pozdě," odpověděl Pendergast. "Mluvil jsem vysílačkou s poručíkem D'Agostou a ostatními. K tomu výpadku elektřiny nedošlo jen v přízemí, je ochromeno celé muzeum. Bezpečnostní systém selhal a všechny bezpečnostní dveře se spustily."

"Chcete říct...," začala Margo.

"Říkám, že muzeum bylo rozděleno do pěti izolovaných bloků. My jsme v bloku dvě. Společně s lidmi v Nebeském sále. A tím stvořením."

"Co se stalo?" zeptal se Frock.

"Nastala tam panika ještě dříve, než vypadl proud a spustily se dveře. Uvnitř výstavy našli nějakou mrtvolu. Policistu. Většinu hostů se podařilo dostat ven, ale třicet nebo čtyřicet je uvězněno v Nebeském sále." Trpce se usmál. "Sám jsem byl na výstavě před pár hodinami. Chtěl jsem se podívat na tu sošku Mbwuna, o níž jste mluvil. Kdybych vešel zadním vchodem místo předním, objevil bych to tělo a zabránil tomuhle všemu. Ale měl jsem možnost si tu sošku prohlédnout, doktore. A je naprosto věrná. Věřte mi, jsem znalec."

Frock na něj zíral s otevřenými ústy.

"Viděl jste ho?" zmohl se na zašeptání.

"Ano. Na něj jsem právě střelil. Byl jsem zrovna kousek od tohoto skladiště, když jsem slyšel vaše volání. Potom jsem si všiml hrozného zápachu. Zalezl jsem do jedné místnosti a viděl jsem, jak jde kolem. Vyšel jsem za ním a vystřelil, ale kulka se odrazila od lebky. Potom zhaslo světlo. Pronásledoval jsem to za roh a viděl jsem, jak se dobývá do téhle místnosti." Pendergast otevřel zásobník revolveru a doplnil dva chybějící náboje. "Tak jsem zjistil, že jste tady."

"Bože," řekla Margo.

Pendergast schoval zbraň. "Vystřelil jsem podruhé, ale měl jsem problémy s mířením a minul jsem. Vydal jsem se za ním, ale zmizel. Musel uprchnout schodištěm na konci téhle chodby. Z téhle slepé uličky se nemohl jinak dostat."

"Pane Pendergaste," promluvil Frock naléhavým tónem. "Povězte mi prosím, jak vypadal!"

"Viděl jsem ho jenom krátce," řekl pomalu Pendergast. "Byl nízký, vypadal strašně silně. Kráčet po čtyřech, ale mohl se vztyčit na zadní. Částečně byl pokrytý chlupy." Olízl si rty a kývl hlavou. "Byla tma. Ale říkám vám, ať už tu sošku udělal kdokoli, věděl naprosto přesně, co dělá."

V záři Pendergastovy svítilny spatřila Margo ve Frockově tváři zvláštní směsici strachu, nadšení a triumfu.

Potom k nim dolehlo odněkud seshora několik tlumených ran. Nastala chvíle ticha, vzápětí se nedaleko ozvaly další, ostřejší a hlasitější.

Pendergast vzhledl a napjatě poslouchal. "D'Agosta!" prohlásil. Vytáhl zbraň, položil mapy a vyběhl na chodbu.

Margo se rozběhla ke dveřím a posvítla svítilnou do chodby. V tenkém paprsku spatřila Pendergasta ženoucího se ke dveřím na schodiště. Poklekl, aby prohlédl zámek, potom vstal a několikrát do nich vztekale kopl.

"K čertu, jsou zamčené," řekl, když se vrátil. "Vypadá to, že ty výstřely, co jsme slyšeli, vycházely ze schodiště."

Některé z nich musely zasáhnout dveře a poškodit zámek. Nefunguje." Zastrčil zbraň a vytáhl vysílačku. "Poručíku D'Agosto? Vincente, slyšíte mě?" Chvilu čekal, pak zavrtěl hlavou a zasunul vysílačku do kapsy saka.

"Takže jsme tady uvíznuli?" zeptala se Margo.

Pendergast zavrtěl hlavou. "Myslím, že ne. Strávil jsem celé odpoledne v těchto skladech a tunelech a snažil jsem se určit, jak se ta bestie dokázala vyhnout našemu pátrání. Tyhle mapy byly nakresleny dávno před začátkem století, jsou komplikované a odporují si, ale vypadá to, že přes podzemí se podle nich dá utéci ven. Všechno je uzavřené a my nemáme jinou možnost. V téhle části muzea existuje několik cest, které nás zavedou do podzemních chodeb."

"To znamená, že se můžeme setkat s těmi lidmi tam nahoře a společně uniknout!" vykřikla Margo.

Pendergast vypadal skepticky. "Ale také to znamená, že se ta bestie může dostat zpět do podzemí. Myslím, že zatímco nám tyhle bezpečnostní dveře brání v útěku, tu bestii v pohybu příliš neomezují. Podle mě se tady pohybuje už dost dlouho a našla si své vlastní tajné cesty a může se libovolně pohybovat po celém muzeu nebo aspoň v jeho dolních patrech."

Margo přikývla. "Podle toho, co jsme zjistili, žije tady už celé roky. A taky si myslíme, že víme, jak a proč se sem dostala."

Pendergast na Margo dlouhou chvíli pátravě hleděl. "Potřebuji, abyste mi vy a doktor Frock řekli co nejrychleji všechno, co o tom stvoření víte," řekl.

Když se obrátili ke dveřím skladiště, zaslechla Margo vzdálené dunění, jako pomalé burácení hromu. Ztuhla a pozorně naslouchala. Měla pocit, že v tom burácení rozeznává hlasy: pláč nebo křik, nebyla si jistá.

"Co to bylo?" zašeptala.

"To," pronesl tiše Pendergast, "jsou lidé na schodišti, kteří právě běží o život."

51

Ve slabém světle, jež pronikalo zamřížovaným laboratorním oknem, Wright sotva dokázal rozeznat starou kartotéku. Máme zatracené štěstí, pomyslel si, že laboratoř je uvnitř bloku dvě. Nebylo to poprvé, co děkoval své prozíravosti, že si tuhle starou laboratoř ponechal i poté, co byl jmenován ředitelem. V tuhle chvíli pro ně představovala malý, klidný přístav, místo, kde si mohli na chvíli vydechnout. Blok dvě byl dokonale oddělen od zbytku muzea a oni byli fakticky vězňové. Během výpadku elektřiny se uzavřelo všechno, všechny bezpečnostní mříže, uzávěry i dveře. Aspoň to říkal D'Agosta, ten neschopný policajt.

"Za tohle někdo draze zaplatí," zamumlal si Wright pod nosem. Potom všichni zmlkli. Teď, když přestali utíkat, jim před očima vyvstala ta katastrofa v celé hrůze.

Wright vykročil rozhodně vpřed, vytahoval jednu zásuvku kartotéky po druhé, až konečně našel, co hledal.

"Ruger .357 magnum," řekl a potěžkal zbraň v ruce. "Skvělá pistole. Výborný prostředek k zastavení útočnicka."

"Nevím, jestli zastaví to, co zabilo Ippolita," prohlásil Cuthbert. Stál poblíž dveří laboratoře, nehybná postava na černém pozadí.

"Žádné obavy, Iane. Jediná z těchhle kulek proděraví slona. Koupil jsem si ji, když starého Shortera oddělal nějaký tulák. A to stvoření sem stejně nepřijde. A kdyby přece, ty dveře jsou ze solidního dubového dřeva na dva palce tlustého."

"A co tamty?" ukázal Cuthbert přes kancelář.

"Ty vedou do sálu dinosaurů z křídového období. Jsou stejně jako tyhle pevné, dubové." Zastrčil si ruger za opasek.

"Ti blázni, hnali se do suterénu jako skupinka lumíků. Měli mě poslechnout."

Znovu přehrabal zásuvku a vytáhl baterku. "Skvělé. Celé roky jsem ji nepoužil."

Rozsvítil ji a objevil se slabý třepotavý paprsek, jak se mu zatřásla ruka.

"Řekl bych, že v ní nezbylo moc šňávy," zabručel nevrle Cuthbert.

Wright ji zhasl. "Použijeme ji jenom v případě nouze."

"Prosím!" promluvila náhle Rickmanová. "Prosím, nech ji svítit. Aspoň na chvíli." Seděla na židli uprostřed místnosti, zatínala a otvírala pěsti. "Winstone, co budeme dělat? Musíme vymyslet nějaký plán."

"Jedno po druhém," řekl Wright. "Potřebuju se napít, to je plán A. Mám nervy nadranc." Přešel na druhou stranu laboratoře, posvítil na starou skříň a vylovil z ní láhev. Zacinkalo sklo.

"Iane?" zeptal se Wright.

"Já nebudu," odpověděl Cuthbert.

"Lavinie?"

"Ne, ne, nesnesla bych to."

Wright se vrátil a posadil se k pracovnímu stolu. Nalil si velkou whisky a obrátil ji do sebe třemi hlty. Potom si nalil znovu. Po místnosti se rozlila pronikavá vůně vyzrálého moku.

"Brzdí, Winstone," řekl Cuthbert.

"Nemůžeme zůstat tady, ve tmě," poznamenala nervózně Rickmanová. "Někde na tomhle patře musí být východ."

"Vždyť ti říkám, že je všechno uzavřené," vyštěkl Wright.

"Sál dinosaurů také?" ukázala Rickmanová na dveře vzadu.

"Lavinie," řekl Wright, "sál má jen jeden veřejný východ a ten byl uzavřen bezpečnostními dveřmi. Ale nemusíš mít obavy, to, co zabilo Ippolita a ty další, po nás nepůjde. Půjde za snadnou kořistí, za tou skupinkou ženoucí se po schodišti."

Ozval se zvuk polykání a potom hlasitá rána, jak sklo narazilo na stůl. "Říkám vám, zůstaneme tady ještě tak půl hodiny, nějak to přečkáme. Potom se vrátíme dolů, na výstavu. Jestli do té doby neobnoví dodávku elektřiny a neotevřou dveře, znám další cestu ven. Přeš výstavu."

"Vypadá to, že máš přehled o všech možných úkrytech," podotkl Cuthbert.

"Tohle bývala má laboratoř. Čas od času sem rád zapadnu, uteču od všeho toho papírování zpátky ke svým dinosaurům." Zachechtal se a znovu se napil.

"Aha," řekl Cuthbert kysele.

"Část výstavy Mýty je umístěna v bývalé expozici trilobitů. Před mnoha lety jsem tam strávil spoustu času. Vím, že za jednou starou vitrínou s trilobity byl průchod do Broadwayské chodby. Před lety překryli dveře lepenkou, aby získali místo pro další vitrínu. Jsem si jistý, že když připravovali Mýty, jenom položili na lepenku dýhu a natřeli to. Můžeme ji vykopnout a uštělit zámek, když bude třeba."

"To by šlo," ožila Rickmanová.

"Nevzpomínám si, že bych o nějakých takových dveřích slyšel," řekl pochybovačně Cuthbert. "Strážní by o nich určitě věděli."

"Bylo to před lety, vždyť ti to říkám," vyštěkl Wright. "Dali tam lepenku a zapomnělo se na ně." Následovalo dlouhé ticho a Wright si nalil další sklenku.

"Winstone," řekl Cuthbert, "polož tu sklenici." Ředitel se dlouze napil, potom svěsil hlavu. Ramena mu poklesla.

"Iane," zamumlal nakonec. "Jak se tohle mohlo stát? Jsme odepsaní, víš to?" Cuthbert mlčel.

"Proč myslet hned na nejhorší," poznamenala Rickmanová až přehnaně vesele. "I tu největší pohromu může napravit dobrá reklama."

"Lavinie, nemluvíme tady o pár otrávených tabletách proti bolení hlavy," namítl Cuthbert. "O dvě patra níž leží půl tuctu nebo víc mrtvých. Někde tam trčí i ten zatracený starosta. Za pár hodin budeme ve zprávách po celé zemi."
"Jsme odepsaní," opakoval Wright. Z hrdla se mu vydralo tiché přískrcené zavzlykání a položil hlavu na stůl.
"K čertu," zabručel Cuthbert, natáhl se po Wrightově láhvi a sklence a schoval je zpátky do skříně.
"Je konec, že?" zasténal Wright, aniž zvedl hlavu.
"Ano, Winstone, je konec," řekl Cuthbert. "Abych pravdu řekl, budu šťastný, když odsud vyvážnu aspoň se zdravou kůží."
"Prosím tě, Iane, pojďme odsud. Prosím," žadonila Rickmanová. Vstala a šla ke dveřím, které předtím Wright zavřel, a pomalu je otevřela.
"Nebylo zamčeno!" vykřikla.
"Proboha," vyskočil Cuthbert. Wright ani nezvedl hlavu, jen zašátral v kapse a vylovil klíč.
"Hodí se do obou dveří," zablábolil.
Rickmanová třesoucí se rukou zarachotila klíčem v zámku.
"Co jsme udělali špatně?" zeptal se Wright s bezmocí v hlase.
"To je vcelku jasné," prohlásil Cuthbert. "Už před pěti lety jsme mohli tenhle problém vyřešit."
"Co tím myslíš?" vrátila se k nim Rickmanová.
"Moc dobře víš co. Mluvíme o tom Montaguově zmizení. Měli jsme se tím problémem tehdy zabývat, zatímco jsme předstírali, že neexistuje. Mám na mysli tu krev v suterénu poblíž Whittleseyho beden a Montaguovo zmizení. Teď už chápeme, co se s ním stalo. Ale měli jsme tomu přijít na kloub už tehdy. Vzpomínáš si, Winstone? Seděli jsme ve tvé kanceláři, když se objevil Ippolito s tou zprávou. Nařídils, aby uklidili podlahu a na všechno zapomněli. Umyli jsme si nad tím ruce a doufali, že ten někdo nebo to něco, co zabilo Montagua, zmizí."
"Neexistoval žádný důkaz, že byl někdo zavražděn!" vykřikl Wright a zvedl hlavu. "A už vůbec ne, že ten někdo byl Montague! Mohl to být zatoulaný pes nebo něco takového. Jak jsme to mohli vědět?"
"Nevěděli jsme to. Ale mohli jsme na to přijít, kdybys dovolil Ippolitovi, aby ukázal tu obrovskou krvavou skvrnu policii. A ty, Lavinie jak si vzpomínám, tys souhlasila, že prostě tu krev umyjeme."
"Iane, nemělo smysl zbytečně vyvolávat skandál. Sám víš moc dobře, že ta krev mohla být z čehokoliv," řekla Rickmanová. "Ale Iane, přece tys trval na tom, abychom ty bedny přenesli. To tys měl strach, aby výstava nevyvolala otázky kolem Whittleseyho expedice, tys vzal ten deník a potom mě požádal, abych si ho nechala u sebe, dokud výstava neskončí. Ten deník nezapadal do tvých teorií, že?"
Cuthbert odfrkl. "Jak málo toho víš. John Whittlesey byl můj přítel. Aspoň kdysi býval. Nepohodli jsme se kvůli jednomu článku, který publikoval, a nikdy se to mezi námi už neurovnalo. Ale teď je už stejně pozdě. Prostě jsem nechtěl, aby ten deník spatřil světlo světa, protože jeho teorie byly naprosto zcestné."
Obrátil se a upřeně se zahleděl na ředitelku pro styk s veřejností. "Prostě jsem se, Lavinie, jenom snažil chránit kolegu, který to trochu přehnal. Já jsem žádnou vraždu nekryl. A co ta hlášení, Winstone? Tys přece dostal za rok několik hlášení o tom, že lidé zahlédli nebo zaslechli po pracovní době divné věci. Ale nikdy jsi nic neudělal, že?"
"Jak jsem to mohl vědět?" ozvala se zoufalá odpověď. "Kdo by tomu věřil? Byly to zmatené zprávy, divné..."
"Nemůžeme, prosím vás, změnit téma?" vykřikla Rickmanová. "Já tady v té tmě nedokážu čekat. A co okna? Mohli by nám roztáhnout síť."
"Ne," povzdychl si zhluboka Wright a protřel si oči. "Tyhle mříže jsou z tvrzené oceli, mají několik palců v průměru." Rozhlédl se po tmavé místnosti. "Kde mám pít?"
"Už máš dost," odpověděl Cuthbert.
"Ty a to tvoje zatracené anglikánské moralizování." Postavil se a nejistým krokem zamířil ke skříni.

Na schodišti pohlédl D'Agosta něžně na temnou postavu Baileyho.

"Děkuji," řekl.

"Velíte vy, pane."

Pod nimi čekala velká skupina lidí, choulili se na schodech, popotahovali a vzlykali. D'Agosta se k nim obrátil.

"Tak fajn," řekl tiše. "Musíme se pohybovat rychle. Na další plošinu pod námi jsou dveře vedoucí do suterénu.

Projedme jimi a setkáme se s někým, kdo zná cestu ven. Všichni rozumí?"

"Rozumíme," ozval se hlas, který, jak D'Agosta poznal, patřil starostovi.

"Dobrá," přikývl D'Agosta. "Jdeme. Já půjdu jako první a budu svítit na cestu. Bailey, vy to vzadu uzavřete. Když něco spatříte, okamžitě mi to hlase."

Skupinka se pomalu vydala dolů. Na plošinu počkal D'Agosta, až mu Bailey zahlásil, že je vzduch čistý. Potom popadl kliku.

Nehnula se.

Znovu trhl, tentokrát silněji. Bez výsledku.

"Co sakra...?" Posvítíl na kliku dveří. "Krucí," zabručel. Potom hlasitěji pronesl: "Všichni chvilku zůstaňte, kde jste.

Musím si promluvit se svým kolegou." Vyběhl nahoru.

"Hele, Bailey," řekl mu tiše, "do suterénu se nedostaneme. Některé střely se zaryly do dveří a zámek je v tahu. Dovnitř se bez páčidla nedostaneme."

I v té tmě uviděl, jak Bailey vytřeštil oči. "Co budeme dělat?" zeptal se seržant. "Vrátíme se?"

"Nechte mě chvíli přemýšlet," řekl D'Agosta. "Kolik máte nábojů? Já mám ve služební pistoli šest."

"Nevím. Možná patnáct, šestnáct."

"Sakra," prohlásil D'Agosta. "Myslím, že ne..."

Zarazil se, rychle zhasl svítidlo a zaposlouchal se do zvuků v okolní tmě. Lehký závan vzduchu na schodišti s sebou přinesl odporný pach kozliny.

Bailey padl na jedno koleno a namířil zbraň nahoru. D'Agosta se rychle obrátil ke skupince pod sebou. "Všichni rychle dolů na další plošinu," sykl.

Ozvalo se tiché protestování. "Tam dolů nemůžeme jít!" vykřikl někdo. "V podzemí budeme v pasti!"

D'Agostovu odpověď přehlušila rána z Baileyho zbraně. "Bestie z muzea!" vykřikl někdo. Lidé se obrátili a začali se tlačit a padat ze schodů. "Bailey!" zakřičel D'Agosta, v uších mu tou ranou zalehlo. "Bailey, rychle za mnou!"

Jak kráčel pozpátku ze schodů, v jedné ruce svíral pistoli a druhou šátral po stěně, poznal D'Agosta podle vlhkých kamenných zdí, že už jsou pod úrovní suterénu. Výš na schodišti rozeznával tmavou postavu Baileyho, který také sestupoval, ztěžka oddychoval a tiše klel. Po době, která mu připadala jako věčnost, se D'Agostova noha konečně dotkla podzemní plošiny. Všude kolem něj stáli se zatajeným dechem lidé; potom do něj lehce vrazil Bailey.

"Bailey, co to, do prdele, bylo?" zašeptal.

"Nevím," ozvala se odpověď. "Napřed tam byl ten strašný puch, potom jsem myslel, že něco vidím. Dvě červené oči ve tmě. Vypálil jsem."

D'Agosta posvítíl na schody. Světlo odhalilo pouze stíny a hrubě otesanou žlutou skálu. Zápach pomalu slábl.

Namířil světlo na skupinu a rychle spočítal lidi. Třicet osm včetně jeho a Baileyho. "Tak fajn," zašeptal. "Jsme v podzemí. Já půjdu první a vy na signál za mnou."

Obrátil se a posvítíl na dveře. Bože, napadlo ho, tohle snad pochází z londýnského Toweru. Zčernalé kovové dveře byly vyztuženy horizontálními železnými pásy. Když do nich zatlačil, pronikl na schodiště chladný, vlhký, zemitý vzduch. D'Agosta vyrazil vpřed. Když zaslechl bublání vody, o krok ustoupil a posvítíl dolů.

"Dávejte pozor," zavolal. "Teče tady voda, je asi tři palce hluboká. Jděte dál, jeden po druhém, rychle, ale opatrně."

Tady na druhé straně dveří jsou dva schůdky. Bailey, hlídejte to vzadu. A proboha, zavřete za sebou ty dveře."

Pendergast spočítal zbývající střely, vložil je do kapsy a potom pohlédl Frockovým směrem. "Skutečně fascinující. A z vaší strany velmi dobrá detekce. Omlouvám se, že jsem o vás pochyboval, profesore."

Frock povzneseně mávl rukou. "Jak jste to mohl vědět?" zeptal se. "A kromě toho to byla tady Margo, kdo objevil ten nejdůležitější článek. Kdyby netestovala ta vlákna, nikdy bychom to nezjistili."

Pendergast kývl na Margo, schoulenou na jedné velké dřevěné bedně. "Skvělá práce," pronesl. "Potřebovali bychom vás v kriminalistické laboratoři na Baton Rouge."

"Za předpokladu že ji nechám jít," řekl Frock. "A za předpokladu že se odsud dostaneme živí. Dost důležité dva předpoklady."

"A za předpokladu, že budu chtít odejít z muzea," prohlásila Margo a samotnou ji ta slova překvapila.

Pendergast se obrátil k Margo. "Vím, že to stvoření znáte lépe než já. Ale skutečně věříte tomu, že ten plán, který jste mi popsala, vyjde?"

Margo se zhluboka nadechla a přikývla. "Jestli má extrapolátor pravdu, potom se ta bestie řídí víc čichem než zrakem. A potřebuje-li tu rostlinu skutečně tak nutně, jak si myslíme, potom..." Zmlkla a pokrčila rameny. "Je to jediná možnost."

Pendergast zůstal na okamžik bez hnutí. "Jestli to může zachránit ty lidi pod námi, musíme to zkusit." Vytáhl vysílačku.

"D'Agosto," řekl, když naladil frekvenci. "D'Agosto, tady Pendergast. Slyšíte mě?"

Ve vysílače tiše praskalo, potom se ozvalo: "Tady D'Agosta."

"D'Agosto, jak to vypadá?"

"Setkali jsme se s tou vaší bestií," uslyšel odpověď. "Dostala se do sálu, zabila Ippolita a jednoho zraněného návštěvníka. Šli jsme po schodišti, ale dveře do suterénu byly zablokované. Museli jsme sejít do sklepení."

"Rozumím," řekl Pendergast. "Kolik jste s sebou vzali zbraní?"

"Měli jsme čas popadnout tak akorát jednu dvanáctku a služební revolver."

"Kde jste teď?"

"V podzemí, asi padesát yardů od dveří na schodiště."

"Dobře mě poslouchejte, Vincente. Právě jsem mluvil s profesorem Frockem. Ta bytost, kterou tady máme, je nesmírně inteligentní. Možná dokonce tak chytrá jako vy nebo já."

"Hele, nechte toho."

"Jestliže se s ní znovu setkáte, nemířte na hlavu. Kulky se od těch šupin jenom odrazí. Mířte na tělo."

Na okamžik bylo ticho, potom se znovu ozval D'Agostův hlas. "Hele, Pendergaste, měl byste něco z toho taky říct Coffeymu. Posílá dovnitř své lidi a pochybuju, že má vůbec páru o tom, co na ně čeká."

"Pokusím se. Ale nejdříve si promluvíme o tom, jak se odtamtud dostanete. Ta bestie může jít po vás."

"Ne, sakra."

"Můžu vás vyvést z muzea přes podzemí, ale nebude to snadné. Tyhle mapy jsou hrozně staré a nemusí být stoprocentně spolehlivé. Může tam být voda."

"Už teď je půl stopy hluboká. Hele, Pendergaste, jste si tím jistý? Tam venku je strašná bouře."

"Buď se můžete postavit vodě, nebo té bestii. Je vás skoro čtyřicet; jste velice dobrý cíl. Musíte jít, a to rychle je to jediná možná cesta."

"Přidáte se k nám?"

"Ne. Rozhodli jsme se, že zůstaneme tady a odlákáme ji od vás. Nemám teď čas na vysvětlování. Pokud náš plán vyjde, přidáme se k vám později. Díky těmto mapám jsem objevil několik cest, jak se dá dostat z bloku dvě do podzemí."

"Proboha, Pendergaste, buďte opatrný."

"Budu se snažit. Teď pozorně poslouchejte. Jste v dlouhé rovné chodbě?"

"Ano."

"Výborně. Až se bude rozdvíjet, běžte doprava. Chodba by se měla asi po dalších sto yardech znovu dvojít. Až se dostanete na druhé rozcestí, zavolejte mi. Jasně?"

"Jasně."

"Hodně štěstí. Končím."

Pendergast rychle přepnul frekvenci.

"Coffey, tady Pendergast. Slyšíte mě?"

"Tady Coffey. K čertu, Pendergaste, snažím se s vámi spojit už..."

"Na to teď není čas. Posíláte dovnitř záchranný tým?"

"Ano. Už se připravují k výsadbě."

"Tak se vybavte automatickými zbraněmi těžkého kalibru, ochrannými přilbami a neprůstřelnými vestami. Uvnitř je nesmírně silné, vraždící stvoření, Coffey. Viděl jsem ho. Pohybuje se po bloku dvě."

"Proboha, vy a ten D'Agosta! Pendergaste, jestli se snažíte..."

Pendergast prohlásil rychle do vysílačky: "Jenom vás ještě jednou varuji. Máte před sebou skutečné monstrum. Jestli to podceníte, následky si poneseš sám. Končím."

"Ne, Pendergaste, počkejte! Nařizují vám..."

Pendergast vypnul vysílačku.

52

Brodili se vodou, slabé paprsky světla olizovaly nízký strop vpředu a vzadu. Proud vzduchu v tunelu jim neustále ovládal tváře. D'Agosta byl teď ve střehu. Bestie se mohla nečekaně objevit za nimi, její pach by vítr odváhl.

Na okamžik se zastavil, aby počkal na Baileyho. "Poručíku," lapal těžce po dechu starosta, "jste si jistý, že tudy vede cesta ven?"

"Můžu se řídit pouze tím, co mi řekl agent Pendergast, pane. Má mapy. Ale vím naprosto jistě, že zpátky stejně nemůžeme."

Znovu vyrazili vpřed. Z klenutého cihlového stropu na ně dopadaly temné olejovité kapky. Stěny pokrývala hrubá omítka. Až na jednu ženu, která tiše naříkala, všichni ostatní mlčeli.

"Promiňte, poručíku," ozval se hlas. Ten hubený mladík. Smithback.

"Ano?"

"Můžu se vás na něco zeptat?"

"Jasně."

"Jaký je to pocit, mít v rukou životy čtyřiceti lidí, včetně starosty New Yorku?"

"Cože?" D'Agosta se na okamžik zastavil a pohlédl přes rameno. "Neříkejte mi, že je tady s námi nějaký zatracený novinář!"

"No, já jenom..." začal Smithback.

"Zavolejte si na velitelství, ať vám se mnou domluví schůzku."

D'Agosta posvítíl před sebe a zjistil, že se tunel rozdvíjí. Podle Pendergastovy rady se vydal chodbou vpravo.

Mírně klesala, voda teď proudila o něco rychleji a podrážela mu nohy, jak se hnala do tmy vpředu. Poraněná ruka začínala bolet. Když skupinka zahrnula za ním, D'Agosta si s úlevou uvědomil, že větřík, který jim vál do tváří, ustal.

Kolem nich prolula nafouklá zdechlá krysa, vrážela lidem do nohou jako veliká liná kulečnicková koule. Někdo vykřikl a snažil se ji odkopnout, ale ostatní zachovali klid.

"Bailey!" houkl D'Agosta za sebe.

"Jo?"

"Vidíte něco?"

"Až něco uvidím, budete první, kdo se to dozví."

"Jasně. Zavolám nahoru a zjistím, jestli se jim už povedlo obnovit proud."

Popadl vysílačku. "Coffey?"

"Slyším. Pendergast mě zrovna vypnul. Kde jste?"

"Ve sklepení. Pendergast má mapu. Směřuje nás přes vysílačku. Kdy znovu zapnete světla?"

"D'Agosto, nebudte blázen. Všechny vás zabije. Vypadá to, že v nejbližší době elektřina vůbec nepůjde. Vraťte se do Nebeského sálu a počkejte tam. Za pár minut se tam dostane střechou záchranný tým."

"To byste teda měl vědět, že Wright, Cuthbert a ta ředitelka pro styk s veřejností jsou někde nahoře, asi ve čtvrtém patře. Je tam další východ z tohoto schodiště."

"O čem to mluvíte? Vy jste je s sebou nevzali?"

"Odmítli s námi jít. Wright se zašprajcoval a ti dva šli s ním."

"Vypadá to, že měli víc rozumu, než vy. Je starosta v pořádku? Chci s ním mluvit."

D'Agosta podal vysílačku starostovi, "Jste v pořádku, pane?" zeptal se Coffey naléhavým tónem.

"Jsme ve spolehlivých rukou poručíka."

"Vážně si myslím, pane, že byste se měli vydat zpět do Nebeského sálu a počkat tam na pomoc. Posíláme tam záchranný tým, aby vás odtamtud dostal."

"Naprosto důvěřuji poručíku D'Agostovi. A vy byste také měl."

"Ano, samozřejmě pane. Můžu vás ujistit, že udělám všechno, abyste se odtamtud v pořádku dostal, pane."

"Coffey?"

"Pane?"

"Kromě mě jsou tady ještě tři tucty dalších lidí. Nezapomeňte na to."

"Já jenom chci, pane, abyste věděl, že se vynasnažíme..."

"Coffey! Myslím, že mi nerozumíte. Život každého z těchto lidí má stejnou cenu jako můj."

"Ano, pane."

Starosta předal vysílačku zpět D'Agostovi. "Pletu se, nebo je Coffey opravdu takový kretén?" zabručel.

D'Agosta schoval vysílačku a vydal se dál chodbou. Potom se zarazil a posvítil na předmět, který se ve tmě před ním zaleskl. Hleděl na zavřené ocelové dveře. Temná voda se valila dál mezi silnými mřížemi v jejich spodní části. Přistoupil blíž. Podobaly se dveřím od schodiště, byly masivní, z dvojitého plechu spojeného zrezivělými šrouby. Na jedné straně spatřil petlici se starým zámekem, pokrytým měděnkou. D'Agosta s ním začloul, ale zámek nepovolil.

"Pendergaste?" vytáhl znovu vysílačku.

"Slyším."

"Jsme za prvním rozcestím, ale narazili jsme na ocelové dveře a jsou zamčené."

"Zamčené dveře? Mezi prvním a druhým rozcestím?"

"Ano."

"A zahrnuli jste na prvním rozcestí vpravo?"

"Ano."

"Minutku." Ozvalo se šustění.

"Vincente, vraťte se na rozcestí a běžte doleva. Rychle."

D'Agosta se prudce obrátil. "Bailey! Jdeme zpátky až k rozcestí. Všichni. A rychle!"

Skupinka se s bručením unaveně obrátila a vydala se temnou vodou zpět.

"Počkat!" ozval se z čela skupiny Baileyho hlas. "Proboha, poručíku, cítíte to?"

"Ne," řekl D'Agosta. Vzápětí ze sebe vyrazil "do prdele", když ho obklopil těžký puch. "Bailey, musíme se sešikovat!"

Jdu k vám. Palte na tu svini!"

Cuthbert seděl na stole a bezděčně klepal do poškrábané desky zmrzikem. Na druhé straně stolu seděl nehnutě Wright s hlavou v dlaních. Rickmanová stála na špičkách u malého okna. Zasunula baterku mezi mříže před sklem a nalakovaným nehem ji zapínala a vypínala.

Její štíhlou postavu osvítíl na okamžik krátký záblesk a potom se místností rozlehlo zaburácení hromu.

"Venku lije," řekla. "Nevidím vůbec nic."

"A tebe taky nikdo nevidí," prohlásil unaveně Cuthbert. "Jenom ničíš baterii. Můžeme ji ještě potřebovat."

Rickmanová s hlasitým povzdechem zhasla baterku a laboratoř se znovu ponořila do tmy.

"Přemýšlím, co to udělalo s Montaguovým tělem," ozval se Wrightův tichý hlas. "Sežralo ho?" Ze tmy zazněl smích.

Cuthbert dál klepal do stolu.

"Sežralo ho! Možná s trochou kari a rýží! Pilaf Montague!" zakuckal se Wright.

Cuthbert vstal, přistoupil k řediteli a vytáhl z jeho opasku třístasedmapadesátku. Zkontroloval zásobník a zasunul si ji do svého.

"Okamžitě to vrať!" vykřikl Wright.

Cuthbert mlčel.

"Jsi blázen, Iane. Vždycky jsi byl blázen. Nafoukaný, žárlivý cvok. Hned v pondělí ráno tě vyhodím. Vlastně máš padáka už teď." Wright se nejistě zvedl. "Padáka, rozumíš?"

Cuthbert stál u předních dveří laboratoře a poslouchal.

"Co se děje?" zeptala se vyplašeně Rickmanová. Cuthbert ji zarazil prudkým pohybem ruky.

Ticho.

Po nějaké chvíli se Cuthbert obrátil od dveří. "Zdálo se mi, že něco slyším," řekl. Pohlédl na Rickmanovou. "Lavinie? Můžeš sem na okamžik?"

"Co je?" vyrazila ze sebe.

Cuthbert ji odtáhl stranou. "Dej mi tu baterku," řekl. "Poslouchej. Nechci tě plašit. Ale kdyby se něco stalo..."

"Co tím myslíš?" přerušila ho a hlas se jí zlomil.

"Ať už ty lidi zabilo cokoli, je to pořád tady. Myslím, že tu nejsme moc v bezpečí."

"Ale ty dveře! Winston tvrdil, že jsou dva palce silné..."

"Vím. Možná se nic nestane. Ale ty dveře na výstavě byly ještě silnější a já bych rád podnikl pár opatření. Pomozte mi přesunout tenhle stůl ke dveřím." Obrátil se k řediteli.

Wright na něj vrhl prázdňý pohled. "Padáka! Do pondělka do pěti si vyklid' stůl."

Cuthbert pomohl Wrightovi vstát a usadil ho na nedalekou židli. S pomocí Rickmanové přesunul stůl k dubovým dveřím laboratoře.

"Snad ho to zabrzdí," řekl a oprášil si sako. "Budu mít chvíli času, abych to do něj mohl s trochou štěstí několikrát napálit. Při prvním náznaku problémů utečete zadními dveřmi k dinosaurům a schováte se tam. Přes ty spuštěné bezpečnostní dveře se tam nikdo nemůže dostat. Mezi vámi a tím venku budou aspoň dvojce dveře." Cuthbert se neklidně rozhlédl. "A teď se pokusíme rozbít tohle okno. Snad nás někdo potom uslyší křičet."

Wright se rozesmál. "To okno nerozbiješ, ne a ne. Je z tvrzeného skla."

Cuthbert pátral po laboratoři, až našel krátkou ocelovou trubku. Prudce s ní mezi mřížemi udeřil do skla, ale odrazila se a vypadla mu z rukou.

"Zatraceně," zanađával a třel si dlaně. "Mohli bychom to okno prostřelit," uvažoval. "Máš tady někde ještě schované náboje?"

"Nemluvím s tebou," odfrknul Wright.

Cuthbert otevřel skříň a začal ji poslepu prohrabávat. "Nic," prohlásil nakonec. "Na to okno nemůžeme plýtvat kulkami. Už mám jenom pět střel."

"Nic, nic, nic. Neříkal to král Lear?"

Cuthbert ztěžka povzdychl a posadil se. Místnost se znovu ponořila do ticha, byl slyšet jenom vítr, déšť a vzdálený hrom.

Pendergast zavěšil vysílačku a pohlédl na Margo. "D'Agosta má problémy. Musíme si pospíšet."

"Nechte mě tady," řekl Frock tiše. "Jenom vás brzdim."

"Galantní gesto," prohlásil Pendergast. "Ale potřebujeme váš mozek."

Pomaloučku vkročil do chodby, posvítíl na obě strany. Potom jim naznačil, že mohou vyjít. Vydali se chodbou, Margo před sebou rychle tlačila invalidní vozík.

Cestou mlčeli, jen Frock je občas několika slovy nasměroval. Pendergast s připravenou zbraní propátral každou křižovátku chodeb. Často se zastavoval a nasával vzduch. Po několika minutách převzal od Margo, která ani neprotestovala, držadla vozíku. Potom zahrnuli za roh a spatřili před sebou dveře bezpečnostní zóny.

Už po stě se Margo tiše modlila, aby její plán vyšel, aby je všechny včetně té skupiny uvězněné v podzemí neodsoudila k strašlivé smrti.

"Třetí vpravo!" zvolal Frock, když vstoupili dovnitř bezpečnostní zóny. "Margo, pamatujete si kombinaci?"

Vytáhla čísla, zatáhla za páku a dveře se rozevřely. Pendergast vklouzl dovnitř a sehnul se u menší bedny.

"Počkejte," řekla Margo.

Pendergast se zarazil a nechápavě zvedl obočí.

"Ať na vás neulpí pach," varovala ho. "Zabalte ta vlákna do saka."

Pendergast váhal.

"Tady," ozval se Frock. "Vytáhněte je mým kapesníkem."

Pendergast si ho prohlédl. "Tedy," řekl žertem, "jestliže tady profesor může obětovat stodolarový kapesník, myslím, že já mohu obětovat své sako." Vytáhl vysílačku a notes, nacpal si je do kalhot, potom si svlékl sako.

"Odkdy se agenti FBI oblékají do ručně šitých obleků od Armaniho?" zavtipkovala Margo.

"Odkdy se o ně zajímají studentky etnofarmakologie?" zareagoval Pendergast a pečlivě rozložil sako na podlaze.

Rychle vylovil z bedny několik hrstí vláken a položil je opatrně na rozevřené sako. Nakonec nacpal kapesník do jednoho rukávu, sako složil a rukávy svázal.

"Budeme potřebovat provaz, abychom to mohli stáhnout," podotkla Margo.

"Na té bedně vzadu vidím nějaký motouz," ukázal Frock.

Pendergast svázal sako do uzlu a potom ho popotáhl po podlaze.

"Zdá se, že bude držet," řekl. "Jenom škoda, že tady už dlouho nemyli podlahu." Obrátil se k Margo. "Zanechá to dost pachy, aby nás to stvoření mohlo sledovat?"

Frock rychle přikývl. "Extrapolátor určil, že ta bytost má podstatně vyvinutější čich než my. Nezapomeňte, že byla schopna vystopovat bedny až do tohoto sklepa."

"A jste si jistý, že to... žrádlo, které už dnes spořádala, ji nezasytilo?"

"Pane Pendergaste, lidský hormon je ubohá náhražka. Podle nás se to zvíře touhle rostlinou živí." Frock znovu kývl hlavou. "Jestliže ucítí velké množství vláken, bude se je snažit vystopovat."

"Tak tedy začneme," řekl Pendergast. Rychle zvedl ranec. "Další přístup do sklepení je několik stovek yardů odtud. Jestliže se nemýlíme, jsme od této chvíle v nejvyšším ohrožení. To stvoření půjde po nás."

Margo vyrazila s Frockem za agentem. Ten zabouchl dveře a potom se všichni tři vydali rychle chodbou zpět do ticha starého suterénu.

53

D'Agosta se začal brodit vodou kupředu, revolverem mířil do neproniknutelné temnoty. Svítilnu zhasl, aby na sebe nepoutal pozornost. Mezi stěhny mu proudila voda, pach řas a vápna se mísil s hnilobným pachem toho stvoření.

"Bailey, jste tam?" zašeptal do tmy.

"Jo," ozval se Baileyho hlas. "Čekám u prvního rozcestí."

"Máte více střel než já. Jestli toho hajzla odrazíme, zůstanete tady na stráži a já se vrátím zpátky a zkusím odstřelit ten zámek."

"Jasný."

D'Agosta se vydal k Baileymu, nohama čeřil studenou vodu. Náhle ze tmy před sebou zaslechl změť zvuků: tiché šplouchnutí, následovalo další mnohem bliž. Baileyho zbraň dvakrát vystřelila a několik lidí ve skupince začalo naříkat.

"Ježíš!" uslyšel Baileyho výkřik, potom se ozvalo tiché křupnutí, Bailey zaječel a D'Agosta ucítil, jak voda před ním víří.

"Bailey!" zakřičel, ale kromě bublání tekoucí vody nepřišla žádná odpověď. Vytáhl baterku a posvítíl do tunelu. Nic.

"Bailey!"

Ted už za ním křičelo zoufalstvím několik lidí a kdosi hystericky ječel.

"Buďte zticha!" žádal je D'Agosta. "Potřebuju slyšet!"

Výkřiky se poněkud ztišily. Znovu přejížděl paprskem po stěnách a stropě, ale nic nespátřil. Bailey zmizel a zápach se vytrácel. Možná Bailey tu svini dostal. Anebo jenom dočasně ustoupila před zvukem střelby. Posvítíl baterkou dolů a všiml si, že se voda kolem jeho nohou zbarvila rudě. Plaval v ní cár uniformy newyorské policie.

"Potřebuju pomoc!" zasyčel přes rameno.

Náhle se vedle něj objevil Smithback.

"Svíťte pořád do chodby," řekl mu D'Agosta.

D'Agosta šátral prsty po kamenné podlaze. Voda, jak si všiml, o něco stoupla. Když se sehnul, sahala mu po hrud'. Něco mu proplulo kolem nosu, kus Baileyho, a on se musel na okamžik odvrátit.

Zbraň nenašel.

"Smithbacku," řekl, "půjdu zpátky a ustřelím ten zámek. Kvůli té potvoře, co tam na nás číhá, se tudy vrátit nemůžeme. Šátřejte ve vodě po pistoli. Když něco uvidíte nebo ucítíte, křičte."

"Vy mě tu necháte samotného?" zeptal se poněkud nejistě Smithback.

"Máte světlo. Bude to jenom minutka. Zkusíte to?"

"Zkusím."

D'Agosta spěšně sevřel Smithbackovo rameno, potom se vydal zpět. Na novináře má ten chlapík odvahu.

Když si razil cestu skupinkou, sevřel mu někdo ruku. "Proším, řekněte nám, co se děje," zavzlykal ženský hlas.

Jemně ruku setřásl. D'Agosta uslyšel, jak starosta promluvil k té ženě konejšivým hlasem. Možná by mohl toho starého syčáka přistě volit.

"Všichni ustupte," řekl a postavil se před dveře. Věděl, že by se měl postavit dál, aby se chránil před úlomky kovu. Ale zámek byl malý a on měl co dělat, aby vůbec ve tmě zamířil.

Stál několik stop ode dveří, přiložil ústí osmatčicítka blízko zámku a vypálil. Když se kouř rozplynul, spatřil v kovu kulatý otvor. Ale zámek vydržel.

"Sakra," zabručel. Přiložil ústí hlavně těsně k němu a znovu vypálil. To už zámek nevydržel. Opřel se vší silou do dveří.

"Pojďte mi pomoci!" zvolal.

Okamžitě se proti nim vrhlo několik lidí. Zrezivělé panty s hlasitým skřípěním povolily a skulinou začala dovnitř proudit voda.

"Smithbacku! Našel jste něco?"

"Mám jeho baterku!" ozval se z dálky hlas.

"Chlapík. Ted' se vraťte!"

Když D'Agosta prošel dveřmi, všiml si, že na druhé straně je také petlice. Ustoupil stranou, nechal kolem sebe projít celou skupinu a počítal. Třicet sedm. Bailey byl pryč. Smithback průvod uzavíral.

"Tak fajn, ted' je zase zavřeme!" zařval D'Agosta.

Dveře se proti silnému proudu vody pomalu zavíraly.

"Smithbacku! Posviťte sem trochu. Možná vymyslíme, jak ty dveře zatarasit."

Chvilí si petlici zkoumavě prohlížel. Kdyby do oka dokázali vrazit nějaký kus kovu, mohla by držet. Obrátil se ke skupince. "Potřebuji něco kovového, cokoli!" zvolal. "Má někdo u sebe něco z kovu, čím bychom mohli tyhle dveře zajistit?"

Starosta rychle obešel skupinu a přistoupil k D'Agostovi. Vtiskl mu do dlaní malou sbírku kovových předmětů.

Smithback zvedl baterku a D'Agosta prohlížel spony, přívěsky a hřebeny. "Nic tady není," zabručel.

Z druhé strany dveří se náhle ozvalo zašplouchání a hluboké zavrčení. Mřížemi ve dveřích se začal dovnitř valit puch.

Následoval prudký náraz, krátké zaskřípění veřejí a dveře se začaly otvírat.

"Prokrista! Hej vy, pomozte mi ty dveře přirazit!"

Jako předtím se k nim vrhli lidé a vší silou zabrali. Ozvalo se rachocení a následovala hlasitá rána, jak se ta příšera střetla s jejich silou, potom je odrazila. Dveře se znovu začaly se skřípotem otevírat.

Na D'Agostovo zvolání se zapojili i ostatní. "Tlačte, pořád!"

Zaznělo další skřípění; potom všechny odhodil ohromný náraz. Dveře pod tlakem těl zasténaly, ale otevíraly se dál, nejdříve o šest palců, potom o stopu. Puch se stával nesnesitelným. Když se D'Agosta díval, jak se dveře postupně rozevírají, spatřil, jak se přes jejich okraj vysunují tři dlouhé drápy. Objevila se část pařátu, potom celý, drápy se chvíli vysouvaly a zase zasouvaly.

"Ježíšmarjájosef," uslyšel D'Agosta vcelku výstižná slova starosty. Někdo zanotoval jakousi zvláštní modlitbu.

D'Agosta strčil hlaveň pistole blízko k té ohavnosti a vypálil. Ozvalo se silné zaburácení a příšera zmizela v bouřící vodě.

"Baterka!" vykřikl Smithback. "Skvěle tam padne! Vraďte ji do oka té petlice!"

"Ale zůstane nám jenom jedno světlo," váhal D'Agosta.

"Máte snad lepší nápad?"

"Ne," řekl tiše D'Agosta. Potom hlasitěji: "Všichni tlačit!"

S vypětím všech sil se jim podařilo přirazit dveře zpátky k železnému rámu a Smithback vrazil baterku do petlice.

Vklouzla lehce dovnitř, rozšířená část dosedla na kovový půlkruh. D'Agosta zatajil dech, když uslyšeli další silný náraz a dveře se zachvěly, ale vydržely.

"Utíkejte, lidi!" vykřikl D'Agosta. "Utíkejte!" Vrhli se vpřed proudící vodou, padali a klouzali. D'Agosta někdo ze zadu srazil a on padl tvář do vodního proudu. Zvedl se a pokračoval dál, snažil se nevšímat si řevu a ran té příšery napadlo ho, že kdyby je poslouchal, zbláznil by se. Místo toho se přinutil myslet na baterku. Byla to dobrá, těžká policejní baterka. Vydrží. Věřil bohu, že vydrží. Skupinka se zastavila u dalšího rozcestí chodeb, lidé nařikali a třásli se. Čas spojit se s Pendergastem a rychle odsud vypadnout, pomyslel si D'Agosta. Sáhl rukou na pouzdro vysílačky a s hrůzou si uvědomil, že je prázdné.

Coffey stál na předsunutém stanovišti a upřeně sledoval monitor. Nedokázal se spojit ani s Pendergastem, ani s D'Agostou. Zevnitř zóny se mu stále hlásili jenom García na velitelském stanovišti a Waters od počítačů. Zemřel někdo další? Při pouhém pomyšlení na mrtvého starosta a titulky, které by následovaly, se mu zvedal žaludek.

Acetylenová lampa, zářící poblíž stříbrného povrchu kovových bezpečnostních dveří na východním konci rotundy,

vrhala na vysoký strop přízračné stíny. Ještě stále zde probíhaly amputace, ale ostatní hosté už odešli domů nebo je odvezli do okolních nemocnic. Novináře se konečně podařilo dostat za policejní zátarasy. V přilehlých ulicích parkovaly vozy záchranných týmů a sanitky.

Ke Coffeymu přistoupil velitel záchranného týmu, který si právě připínal na černou kombinézu opasek s náboji. "Jsme připraveni," řekl.

Coffey přikývl. "Vysvětlete mi postup."

Velitel odsunul stranou přenosnou telefonní ústřednu a rozložil list papíru.

"Navigátor s námi bude komunikovat přes vysílačku. Bude mít na tomhle stanovišti podrobné plány. Fáze jedna: Prorazíme otvor ve střeše, tady, a spustíme se do pátého patra. Podle údajů o zabezpečovacím systému se dají tyhle dveře vyhodit do vzduchu jedinou náloží. Tím získáme přístup do sousedního bloku. Potom sestoupíme do tohoto skladiště ve čtvrtém poschodí. Je přímo nad Nebeským sálem. V podlaze je průchod, který využívá údržba při čištění a opravách lustru. Spustíme tudy naše muže a vytáhneme raněné. Fáze dvě: Záchrana lidí v podzemí, starosty a té velké skupiny kolem něj. Fáze tři: Hledání těch, co by se mohli nalézat někde v oblasti. Víím, že někteří lidé jsou uvězněni v počítačové místnosti a na velitelském stanovišti. Ředitel muzea, Ian Cuthbert a žena, kterou jsme ještě neidentifikovali, mohli jít někam nahoru. A vy máte uvnitř zóny také své lidi, pane. Ten muž z New Orleansu..."

"O toho se postarám sám," vyštěkl Coffey. "Kdo vypracoval tyhle plány?"

"My, s pomocí velitelského stanoviště. Ten Allen tam uvnitř má plány jednotlivých zón. Ale podle všech specifik tohoto bezpečnostního systému..."

"Tak vy. A kdo tady velí?"

"Pane, jak víte, ve stavu ohrožení velitel záchranného týmu..."

"Chci, abyste tam šli a tu bestii zabili. Jasný?"

"Pane, naši základní prioritou je záchrana rukojmí a lidských životů. Teprve potom můžeme..."

"Máte mě za blbce, veliteli? Jestliže tu věc tam zabijeme, všechny naše problémy budou vyřešené. Jasně? Tohle není vaše standardní situace, veliteli, tady je potřeba tvůrčí myšlení."

"V případě rukojmí ale platí, že jestliže vrahovi odejmete rukojmí, zbavíte ho také podstaty jeho síly."

"Veliteli, vy jste snad během krizové porady chrápal! To uvnitř je možná zvíře, ne člověk."

"Ale ti zranění..."

"Určete pár svých mužů, aby ty zatracené zraněné dostali ven. Ale ostatní půjdete po tom, co je tam uvnitř, a dostanete to. Potom v pohodě, bezpečí a klídku zachráníme ty v podzemí. Tohle přesně uděláte."

"Rozumím, pane. Ale doporučoval bych..."

"Seru vám na vaše doporučení, veliteli. Postupujte tak, jak jste si to naplánovali, ale udělejte to, co vám říkám. Zabijte toho hajzla."

Velitel pohlédl zkoumavě na Coffeyho. "Jste si jistý, že ta věc uvnitř je zvíře?"

Coffey se zarazil. "Ano," prohlásil po chvíli. "Nevím toho o něm sice moc, ale už to zabilo několik lidí."

Velitel ještě okamžik upřeně Coffeyho pozoroval.

"Dobře," řekl nakonec, "No, ať už je to cokoli, máme dostatek palebné síly, abychom rozmázli smečku lvů na rudý flek."

"Budete to potřebovat. Najděte tu věc. Vytáhněte ji ven."

Pendergast a Margo nahlíželi úzkou servisní šachtou do podzemí. Světlo Pendergastovy baterky opsalo kruh na povrchu černé, olejovité vody valící se pod nimi.

"Stoupá," prohlásil Pendergast. Potom se obrátil na Margo. "Jste si jistá, že se to stvoření dokáže tímhle dostat nahoru?" zeptal se.

"Téměř stoprocentně," odpověděla Margo. "Je velmi obratné."

Pendergast ustoupil a znovu se pokusil spojit s D'Agostou. "Něco se muselo stát," řekl. "Je to už patnáct minut, co se poručík naposledy ozval. Od té doby, co narazili na ty zamčené dveře, se neohlásil." Znovu zkoumal šachtu, která ústila dole ve sklepení. "Jak tu se vši tou vodou chcete zanechat pachovou stopu?" zeptal se.

"Podle vás tudy před nějakou dobou prošli, že?" zeptala se Margo.

Pendergast přikývl. "Když jsem s D'Agostou mluvil naposledy, říkal mi, že jsou zrovna mezi prvním a druhým rozcestím," řekl. "Pokud se nevrátili, měli by být někde tady pod námi."

"Podle mě," pokračovala Margo, "když rozhodíme pár vláken do vody, proud by je měl zanést k tomu stvoření."

"Ale v tom případě předpokládáte, že je ta bytost dostatečně chytrá, aby jí došlo, že vlákna připlula s proudem. Jinak by se za nimi prostě vydala po proudu."

"Myslím, že je dostatečně inteligentní," prohlásil Frock. "Nesmíte si myslet, že to stvoření je zvíře. Jeho inteligence může být téměř srovnatelná s lidskou."

Pomocí kapesníku vytáhl Pendergast z balíku několik vláken a rozhodil je kolem okraje šachty. Další hrst vhodil dolů do vody.

"Ne tak moc," varoval ho Frock.

Pendergast pohlédl na Margo. "Rozhodíme jich ještě pár, abychom zajistili dostatečnou pachovou stopu v proudu, potom odtáhneme ten balík zpátky do bezpečnostní zóny a budeme čekat. Past bude nastražená." Když rozhodil další vlákna, utáhl znovu balík.

"Při rychlosti proudu bude trvat jen pár minut, než se k tomu stvoření dostanou. Jak rychle asi bude podle vás reagovat?"

"Pokud má extrapolací program pravdu," řekl Frock, "dokáže se ta bytost pohybovat velmi vysokou rychlostí. Zhruba třicet mil za hodinu i více, když je potřeba. A v tuhle chvíli se zdá, že potřeba získat tahle vlákna ji naprosto ovládá."

Těmihle chodbami se nedokáže pohybovat maximální rychlostí - bude poměrně obtížné sledovat pachovou stopu, ale pochybuji, že ji voda příliš zbrzdí. A bezpečnostní zóna je nedaleko."

"Rozumím," prohlásil Pendergast. "To je znepokojivé. Necht' ten, kdo má odvalu bojovat, bojuje, protože nastal čas'."

"Aha," přikývl Frock. "Alkaios."

Pendergast zavrtěl nesouhlasně hlavou. "Anakreon, doktore. Půjdeme?"

54

Smithback držel baterku, ale její světlo téměř nepronikalo hustou tmou. D'Agosta kus před ním svíral pistoli. Tunel vedl dál a dál, kolem se valila černá voda a mizela ve tmě pod nízkým klenutým stropem. Buď šli stále dolů, nebo voda stoupala. Smithback cítil, jak mu naráží do stehů.

Pohlédl do D'Agostovy tváře, ztrácející se ve tmě a potřísněné Baileyho krví.

"Já už nemůžu," zanařikal někdo za jejich zády. Smithback slyšel známý starostův hlas - hlas politika, jak přesvědčuje, konejší, říká všem okolo to, co chtějí slyšet. A znovu se zdálo, že má úspěch. Smithback se rychle ohlédl po tom zoufalém spolku. Po stíhlých ženách v róbach a ověšených šperky; po obchodnících středního věku ve smokiních; po bandě mladých, dravých úředníků z investičních bank a právnických firem v centru města. Všechny už je teď znal, v duchu už jim přisoudil i jména a povolání. A teď, spojení tím nejzákladnějším principem, se plížili tmavým tunelem, pokrytí blátem a pronásledováni nějakou krutou bestii.

Smithback měl strach, ale stále zachovával rozvahu. Už dříve ho jala strašlivá hrůza, když si uvědomil, že ty zkazky o bestii z muzea jsou pravdivé. Ale teď, unavený a mokrý, měl mnohem větší strach z toho, že umře, aniž dokončí svou knihu, než z umírání samotného. Napadlo ho, jestli to znamená, že je odvážný nebo jen chamtivý anebo prostě jenom hloupý. Ale v každém případě mu bylo jasné, že z toho, do čeho se právě namočil, může vytřískat majlant.

Autogramiádu knihy v Le Cirque. Dobré ráno, Ameriko, pořad Today Show, Donahue a Oprah.

Nikdo nemůže tenhle příběh zpracovat tak jako on, žádný novinář se nedostal přímo do středu dění. A on se stal hrdinou. On, William Smithback Jr., třímal světlo proti té oblodě, když šel D'Agosta ustřelit zámek. Jeho, Smithbacka, napadlo, že by mohli jako závlačku použít baterku. On byl pravá ruka poručíka D'Agosty.

"Posviťte tím světlem támhle doleva." D'Agosta ho vytrhl z myšlenek a Smithback vykonal rozkaz. Nic.

"Měl jsem pocit, že se tam ve tmě něco pohnulo," zamumlal D'Agosta. "Nejspíš to byl jen stín."

Bože, napadlo Smithbacka, kdybych se tak jenom dožil svého úspěchu.

"Zdá se mi to nebo ta voda opravdu stoupá?" zeptal se.

"Stoupá a je rychlejší," odpověděl D'Agosta. "Pendergast mi neřekl, kudy se máme vydat dál."

"Neřekl?" Smithback měl pocit, že mu povolují stěva.

"Měl jsem se s ním spojit u druhého rozcestí," řekl D'Agosta. "Někde před těmi dveřmi jsem ale bohužel ztratil vysílačku."

Smithback ucítil další silný nápor vody do nohou. Ozval se výkřik a šplouchnutí.

"To je v pořádku," zvolal starosta, když Smithback namířil světlem za sebe. "Někdo jenom upadl. Proud je stále silnější."

"Nemůžeme jim říct, že bloudíme," zamumlal Smithback k D'Agostovi.

Margo otevřela dveře do bezpečnostní zóny, rychle nahlédla dovnitř a kývla na Pendergasta. Agent vklouzl dovnitř a táhl za sebou ranec.

"Zavěte ho do skladiště s Whittleseyho bednami," řekl Frock. "Potřebujeme to zvíře zdržet tak dlouho, abychom za ním dokázali zavřít dveře."

Margo odemkla skladiště a Pendergast smýkal ranec ve složitém vzorci po podlaze. Vhodili ho dovnitř, potom zdobené dveře skladiště zavřeli.

"Rychle," vyzvala je Margo. "Na druhou stranu chodby."

Nechali hlavní vchod do bezpečnostní zóny otevřený a přemístili se ke skladišti sloních kostí. Okénko ve dveřích skladiště se už dávno rozbilo a otvor po něm kdosi zakryl otrhaným kusem lepenky. Margo odemkla dveře Frockovým klíčem, potom zatlačil Pendergast profesora dovnitř. Nastavila Pendergastovu baterku na nízký výkon, položila ji na římsu nade dveřmi a namířila paprsek na vchod do bezpečnostní zóny. Nakonec nožikem vyvrtila díрку do lepenky, naposledy se rozhlédla po tmavé chodbě a vstoupila do místnosti.

Skladiště bylo velké, zatuchlé a plné sloních kostí. Kostry byly většinou rozebrané a ohromné temné kosti ležely na policích, podobné srovnaným špalkům dřeva. V jednom rohu stála jedna kompletní kostra, tmavá hora, ve slabém světle se leskly dva zatočené kly.

Pendergast zavřel dveře, potom zhasl svítilnu na své dlužní přilbě.

Když Margo vykoukla otvorem v lepence, bez problémů přehlédla celou chodbu i otevřené dveře od bezpečnostní zóny.

"Podívejte se sám," vyzvala Pendergasta a odstoupila ode dveří.

Pendergast vykročil kupředu. "Skvělé," prohlásil po chvíli. "Dokud baterky ve svítilně vydrží, je to skvěle maskované." Udělal krok od dveří. "Jak jste si zapamatovala tuhle místnost?" zeptal se zvědavě.

Margo se plaše zasmála. "Vzpomněla jsem si, že když jste nás sem ve středu vzal, zahlédla jsem dveře s nápisem PACHYDERMAE a přemýšlela jsem, jak tak malými dveřmi mohl člověk protáhnout sloní lebku." Přistoupila ke dveřím.

"Budu se dívat tou dírkou," řekla. "Připravte se, abyste mohl vyběhnout a uvěznit to stvoření v bezpečnostní zóně."

Ve tmě za nimi si Frock odkašlal. "Pane Pendergaste?"

"Ano?"

"Odpusťte, že se na to ptám, ale jaké máte střelecké zkušenosti?"

"Abych pravdu řekl," odpověděl agent, "před smrtí své ženy jsem každou zimu strávil několik týdnů ve východní Africe na lovu vysoké. Má žena byla skvělým lovcem."

"Aha," zareagoval Frock. Margo si povšimla úlevy v jeho hlase. "Bude obtížné to stvoření zabít, ale nemyslím, že to bude nemožné. Popravdě, nikdy jsem nebyl příliš dobrý střelec. Ale společně bychom je mohli dostat."

Pendergast přikývl. "Bohužel, tahle pistole mě staví do nevýhody. Je to dobrá zbraň, ale nezadá si s rychlopalnou třístapětsedmdesátkou. Kdybyste mi dokázal říct, kde je to stvoření nejzranitelnější, pomohlo by mi to."

"Podle počítače," řekl pomalu Frock, "můžeme předpokládat, že má silné kosti. Jak jste zjistil, nedokážete je zabít ranou do hlavy. Střela do srdce přes horní část hrudi nebo podpaží by se nejspíše odrazila od masivních kostí a silných svalů trupu. Kdybyste se přiblížil z boku, mohl byste vést střelu do srdce zezadu kolem přední končetiny. Ale žebra budou nejspíš tvořit něco jako ocelovou klec. Když nad tím teď tak uvažuji, pochybuji, že by některý z životně důležitých orgánů toho zvířete byl obzvlášť zranitelný. Střela do břicha by je mohla snad zabít, ale dříve by se nám určitě dokázala postarat o odplatu."

"Skvělé vyhlídky," podotkl Pendergast.

Frock se ve tmě neklidně pohnul. "Nemáme příliš velkou naději."

Na okamžik zavládlo ticho. "Možná existuje ještě jeden způsob," prohlásil po chvíli Pendergast.

"Ano?" zeptal se s dychtivostí v hlase Frock.

"Před pár lety jsme s manželkou lovili antilopy v Tanzanii. Lovili jsme vždy sami, bez nosičů zbraní, a našimi jedinými zbraněmi byly pušky kalibru 3030. Byli jsme ve stínu poblíž řeky, když nás napadl buvol. Nejspíš ho několik dní předtím poranil pytlák. Tahle postřelená zvířata jsou jako mezci - nikdy nezapomenou na poranění a každý člověk s puškou je pro ně úplně stejný."

Margo seděla ve slabém světle, čekala na příchod toho stvoření jako vystříženého z noční můry, poslouchala Pendergasta, jak svým typickým rozvázným způsobem vypráví loveckou historku, a měla pocit, jako by se propadala do nějakého neskutečného světa.

"Při lovu buvolů," říkal Pendergast, "se člověk snaží pálit na hlavu mezi rohy nebo na srdce. V tomhle případě ale představovala 3030 nedostatečný kalibr. Má žena, která střelila lépe než já, užila jedinou taktiku, kterou v takovéto situaci může lovec užít. Zaklekla a vypálila na zvíře, aby ho povalila."

"Povalila?"

"Nemá cenu snažit se je zabít. Místo toho se musíte pokusit zadržet jeho pohyb vpřed. Míříte na přední nohy. Musíte prostě roztržít co nejvíce kostí, aby se zvíře nedokázalo pohybovat."

"Aha," pochopil Frock.

"Tenhle postup má jeden háček," pokračoval Pendergast.

"A to...?"

"Musíte mít nervy ze železa. Nesmírně záleží na postavení. Musíte zůstat naprosto klidný a vyrovnaný, nedýchat, pálit mezi jednotlivými údery srdce tváří v tvář běsnícímu zvířeti. Každý z nás měl čas na čtyři výstřely. Udělal jsem chybu, že jsem mířil přímo na hrud' a vyplýval dvě střely, než mi došlo, že se kulky jenom zarývají do svalů. Potom jsem začal mířit na nohy. Jednou jsem minul, podruhé jsem sice zasáhl, ale střela neporušila kost." Zavrtěl hlavou. "Mizerný výkon, bohužel."

"Co bylo dál?" zeptal se Frock.

"Má žena ze čtyř střel třikrát zasáhla a rozdrtila zvířeti přední hlezenní kosti a také stehno. Buvol se v běhu převrátil a zůstal ležet jen pár yardů od místa, kde jsme klečeli. Stále ještě byl až příliš živý, ale nemohl se hýbat. Tak jsem platil rundu, jako by to udělal každý profesionální lovec."

"Přál bych si, aby tu teď byla vaše žena," řekl Frock.

Pendergast mlčel. "Já také," pronesl po dlouhé chvíli.

Do místnosti se vrátilo ticho.

"Tak dobře," promluvil nakonec Frock. "Už chápu, oč jde. To zvíře má některé neobvyklé vlastnosti, o kterých byste měl vědět, jestliže se je chystáte, hm, povalit. Tak zaprvé zádové partie jsou nejspíše pokryty kostěnými plátky nebo šupinami. Pochybuji, že byste je dokázal vaší zbraní prorazit. Chrání horní i dolní část končetin, odhaduji, až po metatarsus."

"Aha."

"Budete muset pálit dolů, mířit na první nebo druhý falanx."

"Na nejnížší kosti nohou," řekl Pendergast.

"Ano. Budou se nejspíš podobat spěnkám u koní. Mířte přímo pod nižší z kloubů. Vlastně by mohl být zranitelný i samotný kloub."

"To je náročná střelba," prohlásil Pendergast. "Téměř nemožná, pokud bude ten tvor stát ke mně čelem."

Následovala chvíle ticha. Margo dál zírala kukátkem, ale neviděla nic.

"Podle mě budou přední končetiny téhle bytosti zranitelnější," pokračoval Frock. "Extrapolátor je popsal jako méně robustní. Metakarpální a karpální kůstky by se mohly dát zasáhnout přímo."

"Kolena a lýtky," přikývl Pendergast. "Střely, které jste právě popsal, patří spíše k výjimečným. Co všechno budu muset zasáhnout, aby se nemohl hýbat?"

"Těžko říct. Obě přední nohy a alespoň jednu zadní, obávám se. A i potom by se mohl ještě plazit." Frock zakašlal.

"Dokážete to?"

"Abych měl vůbec šanci, budu potřebovat alespoň sto padesát stop volného prostoru, až na mě zaútočí. V ideálním případě bych ho mohl poprvé zasáhnout ještě předtím, než si uvědomí, o co jde. To by ho zpomalilo."

Frock okamžik uvažoval. "V muzeu jsou některé chodby rovné a tři sta až čtyři sta stop dlouhé. Bohužel je většina z

nich teď přehrazena těmi zatracenými bezpečnostními dveřmi. Ale podle mě je uvnitř bloku dvě alespoň jedna nepřepažená chodba. V prvním patře, v osmnácté sekci, za rohem u počítačového centra."

Pendergast přikývl. "Budu si to pamatovat," řekl. "Pro případ že tenhle plán selže."

"Něco slyším!" sykla Margo.

Zmlkli. Pendergast udělal krok ke dveřím.

"Na konci chodby se kolem světla mihl nějaký stín," zašeptala.

Znovu následovalo dlouhé mlčení.

"Je tady," vydechla Margo. "Vidím ho." Potom ještě tišeji: "Proboha."

Pendergast zašeptal Margo do ucha: "Pusťte mě k těm dveřím!"

Ustoupila a téměř nedýkala. "Co teď dělá?" zeptala se šeptem.

"Zastavil se u dveří k bezpečnostní zóně," odpověděl tiše Pendergast. "Rychle vstoupil dovnitř, ale potom okamžitě vycouval. Rozhlíží se a čenichá."

"Jak vypadá?" chtěl vědět s dychtivostí v hlase Frock.

Pendergast okamžik váhal, než odpověděl. "Tentokrát ho vidím lépe. Je velký, masivní. Počkat, obrací se k nám..."

Proboha, to je strašné, je... Zploštělý obličej, červená očka. Horní část trupu má pokrytou řídkou srstí. Přesně jako ta soška. Okamžik... Okamžik... Jde směrem k nám."

Margo si náhle uvědomila, že ustoupila až k protější zdi. Za dveřmi se ozvalo čenichání. A pak dovnitř pronikl těžký puch. Schoulila se v té naprosté tmě na podlaze, díрка v lepence zářila jako hvězda. Pendergastova baterka silně zářila. Hvězdička... V její hlavě se pokoušel promluvit jakýsi tichý hlas.

A potom na díрку padl stín a všechno zčernalo.

Následoval tlumený náraz do dveří a staré dřevo zapraskalo. Klikla zarachotila. Následovalo dlouhé ticho, zvuk něčeho těžkého, co se venku pohybuje, a pak hlasitě zapraskání, jak se ta příšera opěla o dveře.

Margo najednou tomu hlasu v hlavě jasně porozuměla.

"Pendergaste, rozsviťte tu důlní lampu!" vyjekla. "Posviťte na tu bestii!"

"O čem to mluvíte?"

"Je to noční tvor, nevzpomínáte si? Nejspíš nesnáší světlo."

"Má naprostou pravdu!" vykřikl Frock.

"Nehýbejte se!" zařval Pendergast. Margo uslyšela cvaknutí, potom ji záře důlní lampy na okamžik oslepila. Když znovu prohlédla, spatřila Pendergasta klečet na jednom kolenu se zbraní namířenou na dveře. Světelný kužel se soustředil přímo na jejich střed.

Znovu se ozval praskot a Margo viděla, jak se po místnosti rozlétly úlomky dřeva z rozšiřujícího se otvoru v horní části dveří. Dveře se prohnuly dovnitř.

Pendergast zůstal na místě a soustředěně sledoval mušku.

Opět zaznělo to strašlivé zapraštění a rozbité dveře zůstaly viset na zohýbaných pantech. Margo se přitiskla těsně ke zdi, tak těsně, až jí v páteři na protest bodlo. Uslyšela, jak Frock vykřikl a v tom výkřiku se mísila nevěřícnost, překvapení a hrůza. To stvoření se ve dveřích vztyčilo, monstrózní silueta v jasném světle a potom s náhlým hrdelním řevem zavrtělo hlavou a dalo se na útěk.

"Zůstaňte, kde jste," řekl Pendergast. Odkopl stranou rozbité dveře a opatrně vyšel do chodby. Margo uslyšela výstřel, potom další. Pak všechno ztichlo. Po době, která jim připadala jako věčnost, se Pendergast vrátil a pokynul jim, aby vyšli ven. Za roh vedla cestička z drobných rudých kapek.

"Krev!" sehnul se se zasténáním Frock. "Takže jste ho ranil!"

Pendergast pokrčil rameny. "Možná. Ale nebyl jsem první. Krvavé kapky se táhnou už od sklepení. Vidíte? Poručík D'Agosta nebo někdo z jeho mužů ho musel zranit už předtím, ale nijak mu to neublížilo. Utekl neuvěřitelnou rychlostí." Margo pohlédla na Frocka. "Proč ale vyklouzl?"

Frock jí oplatil pohled. "Máme co do činění s bytostí obdařenou až nadpřirozenou inteligencí."

"Chcete snad říct, že odhalil naši past?" zeptal se s nedůvěrou v hlase Pendergast.

"Dovolte mi otázku, Pendergaste. Vlezl byste do téhle pasti vy?"

Pendergast mlčel. "Myslím že ne," řekl po chvíli.

"Tak vidíte," prohlásil Frock. "To stvoření jsme podcenili. Musíme o něm přestat uvažovat jako o hloupém zvířeti. Má inteligenci lidské bytosti. Pochopil jsem správně, že to tělo nalezené na výstavě bylo ukryto! Tohle zvíře vědělo, že po něm jdete. A naučilo se jak schovat svou kořist. A kromě toho..." zaváhal. "Myslím, že teď už jde o něco víc než o pouhý hlad. Nejspíš už se dnešní lidskou dietou částečně zasytilo. Ale je také zraněno. Kdybych se měl držet té vaší analogie s buvollem, potom je tahle bytost nejen hladová, ale také rozzuřená."

"Takže podle vás jde teď lovit," pronesl tiše Pendergast.

Frock seděl bez hnutí. Potom téměř neznatelně přikývl.

"Ale koho jde lovit?" zeptala se Margo.

Nikdo neodpověděl.

55

Cuthbert znovu zkontroloval dveře. Byly zamčené a pevné jako skála. Rozsvítil baterku a namířil ji na Wrighta, který seděl schoulený v křesle a zíral zasmušile do podlahy. Cuthbert zhasl. V místnosti páchla whisky. Nebyl slyšet žádný zvuk, kromě deště, který s bubnováním dopadal na zamřížované okno.

"Co uděláme s Wrightem?" zeptal se tiše.

"Žádné obavy," odpověděla Rickmanová sevřeným vysokým hlasem. "Prostě řekneme novinářům, že je nemocný.

Uklidíme ho do nemocnice a na zítra odpoledne svoláme tiskovou konferenci..."

"Nemyslím, až se odsud dostaneme. Co s ním teď? Jestli se ta bestie dostane sem."
"Prosím tě, Iane, to neříkej. Děsíš mě. Nedokážu si představit, proč by to zvíře mělo tohle dělat. Podle všeho žilo ve sklepeních celé roky. Proč by teď mělo lézt sem nahoru?"
"Nevím," řekl Cuthbert. "Právě z toho mám strach." Znovu zkontroloval ruger. Pět nábojů.
Přistoupil k Wrightovi a zatřásl mu lehce ramenem. "Winstone?"
"Ty jsi ještě tady?" vzhledl k němu zamlženým zrakem Wright.
"Winstone, vezmi Lavinii a běžte do Sálu dinosaurů. Hned teď."
Wright Cuthbertovu ruku setřásl. "Mně je dobře právě tady. Možná by neškodila sklenička."
"K čertu s tebou," prohlásil Cuthbert. Sedl si na židli naproti dveřím.
Ode dveří se ozval tichý zvuk zarachocení, jako by někdo otočil knoflíkem a potom ho zase pustil.
Cuthbert vyskočil a sevřel zbraň. Přistoupil až ke dveřím a poslouchal.
"Něco slyším," řekl tiše. "Lavinie, utíkej rychle do Sálu dinosaurů."
"Mám strach," zašeptala. "Prosím tě, nenuť mě tam jít samotnou."
"Dělej, co říkám."
Rickmanová přešla ke dveřím na druhé straně a otevřela je. Potom se zarazila.
"Tak běž."
"Iane...", zanaříkala Rickmanová. Cuthbert spatřil, jak se za ní ve tmě lesknou obrovské kostry dinosaurů. Silný blesk náhle osvětlil černá žebra a rozšklebené řady zubů.
"Sakra, ženská, sypej tam."
Cuthbert se obrátil zpět a poslouchal. O dveře se třelo něco měkkého. Předklonil se a přitiskl ucho na hladké dřevo. Třeba to byl jenom vítr.
Náhle ho strašlivá síla odhodila zpátky do místnosti. Cuthbert zaslechl, jak Rickmanová ve vedlejším sále zaječela.
Wright nejistě vstal. "Co to bylo?" zeptal se.
Cuthbertovi zvonilo v hlavě, sebral ze země pistoli, vyškrábal se na nohy a rozběhl se do protějšího rohu místnosti.
"Běž do Sálu dinosaurů!" zakřičel na Wrighta.
Wright ztěžka padl zpátky na židli. "Co je to za hnusný puch?" zeptal se.
Následovala další hrozná rána do dveří a praskání dřeva připomínalo výstřel z pušky. Cuthbert instinktivně sevřel spoušť, zbraň nečekaně vypálila a ze stropu se na něj snesly kusy omítky. Na okamžik svěsil pistoli a ruka se mu chvěla.
Pitomče, jedna ztracená kulka. Ztraceně, kdyby toho tak věděl o střelných zbraních víc. Znovu ji zvedl a snažil se zamířit, ale ruce se mu v tu chvíli neovladatelně třáslly. Uklidni se, pomyslel si. Zhluboka dýchej. Míř na něco důležitého. Čtyři střely.
V místnosti se postupně znovu rozhostilo ticho. Wright seděl sklesle na židli, jako by ho někdo přimrazil.
"Winstone, ty idiote!" zasyčel Cuthbert. "Padej vedle!"
"Když myslíš," řekl Wright a šoural se ke dveřím. Zdálo se, že ho strach přiměl znovu se hýbat.
Potom uslyšel Cuthbert ten známý zvuk a dřevo zasténalo. Ta věc se opírala o dveře. Ozvalo se další strašlivé práask a dveře se roztřístily, kusy dřeva byly najednou na opačném konci místnosti. Stůl odhodily stranou. V šeru chodby se cosi objevilo, otvorem dveří se dovnitř protáhl pařát se třemi drápy a sevřel polámané dřevo. Ozval se zvuk páčení, zbytek dveří zmizel ve tmě a Cuthbert spatřil v obdélníku, který po nich zbyl, temnou postavu.
Wright vpádl do Sálu dinosaurů a málem srazil k zemi Rickmanovou, která stála vzlykající a naříkající mezi dveřmi.
"Zastřel to, Iane. Prosím tě, prosím tě, zabij to!" ječela.
Cuthbert čekal a zíral na mušku. Zatajil dech. Čtyři střely.

Velitel záchranného týmu se pohyboval po střeše, vypadal proti indigové obloze jako velká kočka, a navigátor na ulici řídil jeho kroky. Coffey stál vedle navigátora pod nepromokavou plachtou. Oba drželi vysílačky v pogumovaných obalech.
"Záloha Jedničky, popojdi ještě o pět stop na východ," hlásil navigátor do vysílačky a hleděl nahoru infračerveným dalekohledem. "Už jsi skoro tam." Studoval mapy muzea, které ležely pod plexisklovým krytem na stolku před ním. Byla na nich červeně vyznačená trasa záchranného týmu.
Tmavá postava se opatrně pohybovala po kluzké střeše, kolem se míhala světla na Upper West Side; dole, v Hudsonu, se odrážely majáčky pohotovostních vozidel na příjezdové cestě k muzeu. Vysoké obytné budovy se tyčily kolem Riverside Drive, jako řady zářících krystalů.
"Hotovo," ozval se navigátorův hlas. "Jsi tam, Jedničko."
Coffey viděl, jak velitel zaklekl a rychle a tiše připravoval nálože. Jeho tým čekal o sto yardů dál, záchranáři hned za nimi. Na ulici zakvílela siréna.
"Hotovo," prohlásil velitel. Vstal, kráčel opatrně zpátky a odvíjel drát.
"Odpalte je," prohlásil tiše Coffey.
Coffey spatřil, jak si všichni na střeše lehli. Krátce se zablesklo a o sekundu později ke Coffeyho uším dolehl ostrý zvuk. Velitel ještě chvíli čekal a potom se vydal vpřed.
"Jednička záloze, máme otvor."
"Pokračujte," řekl Coffey.
Záchranný tým se spustil dírou ve střeše těsně následován lékaři.
"Jsme uvnitř," ozval se hlas velitele. "Jsme v chodbě v pátém patře a postupujeme podle plánu."
Coffey netrpělivě čekal. Pohlédl na hodinky čtvrt na deset. Už tady trčí, bez proudu, nejdelších devadesát minut ve

svém životě. Ta děsivá představa mrtvého, rozpáraného starosty ho ne a ne opustit.

"Jsme u bezpečnostních dveří bloku tři, v pátém patře, čtrnácté sekci. Připraveni rozmístit nálože."

"Pokračujte," řekl Coffey.

"Rozmístíme nálože."

D'Agosta a jeho skupina se už více než půl hodiny neozvali. Bože, jestli se starostovi něco stane, nikdo se nebude starat, či chyba to skutečně byla. Jediný, kdo to schytá, bude on, Coffey. V tomhle městě to přece takhle chodí. Tak dlouho mu trvalo, než se vypracoval na tohle místo, a byl tak opatrný, a teď ho ti bastardi o všechno zase připraví. Všechno to byla Pendergastova chyba. Kdyby do toho tady nezačal strkat nos...

"Nálože připraveny."

"Odpalte je," nařídil znovu Coffey. Pendergast to poslal, ne on. Vždyť on se sem přece dostal až včera. Možná ho nakonec neobviní. Zvlášť když se nebude kolem motat Pendergast. Ten hajzl by vymámil z jalové krávy tele.

Následovalo dlouhé ticho. Coffey čekající pod promočenou plachtovinou nezaslechl žádnou explozi.

"Jednička záloze, jde to hladce," řekl velitel.

"Pokračujte. Běžte dovnitř a zabijte tu bestii," prohlásil Coffey.

"Už jsem vám říkal, pane, že naší prioritou je evakuace zraněných," podotkl suše velitel.

"Já vím! Ale proboga, pospěšte si s tím!"

Vztekle stiskl přepínač.

Velitel sešel ze schodiště, rozhlédl se opatrně kolem a pak teprve pokynul týmu, aby ho následoval. Jedna za druhou se vynořovaly temné postavy s plynovými maskami na čelech, přiléhavé uniformy se ztrácely ve stínech, zbraně s nabroušenými bodáky. Jako poslední šel podsaditý chlapík se 40mm granátometem na šest střel, s mohutnou zbraní, která připomínala těhotný samopal. "Sestoupili jsme do čtvrtého poschodí," hlásil velitel navigátorovi. "Spouštíme infrahledy. Přmo před sebou máme Sál nižších opic."

Navigátor promluvil do vysílačky. "Pokračujte na jih sedmdesát stop do sálu, potom na západ dvacet stop ke dveřím."

Velitel vytáhl z opasku malou černou krabičku a stiskl tlačítko. Z krabičky vystřelil rubínový laserový paprsek, tenký jako hrot tužky. Pohyboval paprskem kolem, dokud neměl načtenou vzdálenost, kterou potřeboval. Potom kráčel kupředu a postup zopakoval, když namířil laser na západní stěnu.

"Jednička záloze. Dveře na dohled."

"Dobrá. Běžte dál."

Velitel přistoupil ke dveřím a naznačil svým mužům, aby ho následovali.

"Dveře jsou zamčené. Připravuji nálože."

Členové týmu rychle upevnili kolem knoflíku dvě malé tyčinky trhaviny, potom ustoupili a odvinuli drát.

"Nálože položené."

Dveře se s tichým nárazem rozevřely.

"Přmo před vámi uprostřed skladiště by měly být padací dveře," hlásil navigátor.

Když odstranili pár kusů harampádí, objevily se před velitelem a jeho muži padací dveře. Velitel odsunul závlačky, uchopil železný kruh a zvedl je. Uvítal je závan vzduchu. Velitel se předklonil. Dole v Nebeském sále se nic nehnulo.

"Otevřeli jsme je," prohlásil do vysílačky. "Vypadá to dobře."

"O. K.," ozval se Coffeyho hlas. "Zajistěte sál. Pošlete dolů lékaře a evakuujte raněné. Rychle."

"Tady Jednička, veď nás, záloho."

Uslyšeli navigátora. "Vytáhněte panel uprostřed severní stěny. Za ním najdete nosník pro ukotvení lan."

"Rozumím."

"Opatrně. K podlaze je to šedesát stop."

Velitel a jeho tým pracovali rychle. Vytáhli panel, obtočili kolem nosníku řetězy kladkostroje a zaklapli karabiny.

Záchranář připevnil k jednomu z řetězů provazový žebřík a shodil ho do otvoru.

Velitel se znovu nahnul nad otvor a posvítíl silnou svítilnou do sálu.

"Tady Jednička. Vidím pár těl," řekl.

"Co to stvoření?" zeptal se Coffey.

"Negativní. Vypadá to na deset dvanáct těl, možná víc. Žebřík už je na místě."

"Tak na co čekáte?"

Velitel se obrátil k lékařům. "Až budeme hotovi, dáme vám signál, pak začnete spouštět nosítka. Budeme je brát jednoho po druhém."

Uchopil provazový žebřík, začal sestupovat a rozhoupal se nad ohromným prostorem. Muži ho následovali, jeden po druhém. Dva vyrazili vpřed, aby kryli prostor pod žebříkem, kdyby bylo třeba, další dva rozmísťovali na podlaze trojnožky s hrozny halogenových lamp a připojovali k přenosným generátorům, které jim po lanech spustili dolů. Brzy zaplavilo střed sálu světlo.

"Zajistit všechny vchody a východy!" křikl velitel. "Lékařský tým, sestupujte!"

"Podejte hlášení!" volal z vysílačky Coffey.

"Zajistili jsme sál," řekl velitel. "Po tom zvířeti ani stopa. Právě sestupuje lékařský tým."

"Dobře. Budete muset tu věc najít, zabít ji a najít skupinku se starostou. Myslíme si, že šli dolů po schodišti ve služebním prostoru."

"Rozumím, záloho," řekl velitel.

Do ticha narušovaného jen bzučením velitelovy vysílačky se náhle ozvalo hlášení, tlumené, ale zřetelné.

"Jednička záloze, právě jsme zaslechli výstřel z pistole. Zdá se, že to přišlo odněkud seshora."

"Zatraceně, jděte tam!" zařval Coffey. "Seberte své muže a jděte tam!"

Velitel se obrátil k ostatním. "Tak jo. Dvojko, Trojko, dokončete a zajistěte to tady. Vezměte si granátomet. Ostatní za mnou."

56

Ta odporná voda už sahala Smithbackovi až po pás. Jenom udržet pouhou rovnováhu bylo vyčerpávající. Nohy necítily a celý setřásl.

"Ta voda stoupá zatraceně rychle," konstatoval D'Agosta.

"Myslím, že z té příšery už nemusíme mít strach," prohlásil Smithback s nadějí v hlase.

"Snad ne. Víte," řekl mu pomalu D'Agosta, "byl jste opravdu duchapřítomný, když jste tu baterku zastrčil do petlice.

Myslím, že jste nám všem zachránil život."

"Dík," řekl Smithback a cítil k D'Agostovi stále větší sympatie.

"Ať vám to nestoupne do hlavy," uslyšel přes hučení vody D'Agostův hlas.

"Všichni v pořádku?" obrátil se D'Agosta na starostu.

Starosta se překonával. "Je to těžké. Někteří jsou v šoku nebo vyčerpaní, možná obojí. Kudy teď?" Zkoumavě si je prohlížel.

D'Agosta zaváhal. "No, vlastně nemůžu říct nic určitého," prohlásil nakonec. "Smithback a já vyzkoušíme nejdříve ten tunel vpravo."

Starosta se ohlédl zpátky na skupinu a potom přistoupil blíž k D'Agostovi. "Hele," promluvil tichým prosebným tónem.

"Já vím, že bloudíte. Vy to víte taky. Ale jestli to zjistí ti lidé vzadu, pochybuju, že se nám podaří přimět je, aby šli dál.

Voda stále stoupá, a když tady zůstanou stát, bude jim strašná zima. Tak proč to nezkusíme všichni společně? Je to naše jediná šance. I kdybychom se chtěli vrátit zpátky, polovina lidí by to proti proudu nezvládla."

D'Agosta okamžik hleděl na starostu. "Tak jo," řekl nakonec. Potom se obrátil k ostatním. "Teď dobře poslouchajte," zakřičel. "Půjdeme tím tunelem napravo. Všichni se chytňte za ruce, utvořte řadu. Pevně se držte. Zůstaňte u zdi - proud je uprostřed už příliš silný. Když někdo uklouzne, křičte, ale v žádném případě se nepouštějte. Rozuměli jste všichni? Tak jdeme."

Temná postava pomalu prošla rozbitými dveřmi, našlapovala po roztržitém dřevě jako kočka. Cuthbert cítil mravenčení v nohou. Chtěl vystřelit, ale ruka ho odmítla poslechnout.

"Prosím tě, běž pryč," řekl tak klidným hlasem, že ho to až překvapilo.

Ta příšera se najednou zastavila a pohlédla přímo na něj. Cuthbert ve slabém světle nedokázal rozeznat nic než mohutnou siluetu a malá červená očka. Vyzařovala z nich jakási inteligence.

"Neubližuj mi," žadonil Cuthbert.

Stvoření se nehýbalo.

"Mám pistoli," zašeptal Cuthbert. Opatrně namířil. "Nevystřelím, když odejdeš," řekl tiše.

Ta věc ustoupila pomalu stranou, hlavu měla stále obrácenou ke Cuthbertovi. Pak se náhle pohnula a byla pryč.

Cuthbert v panice ustoupil, světlo baterky se divoce míhalo po podlaze. V děsu se obrátil. Všude vládlo naprosté ticho.

Místnost naplnil puch té příšery. Náhle si uvědomil, že se tlačí do Sálu dinosaurů a zavírá za sebou dveře.

"Klíč!" vykřikl. "Lavinie, proboha svatého!"

Divoce se rozhlížel ztemnělým sálem. Ve středu sálu se vypínala obrovská kostra tyranosaura. Před ním spatřil temný obrys triceratopse se skloněnou hlavou, velké černé rohy se leskly ve tmě.

Zaslechl zavzlykání, potom ucítil v dlani tlak klíče. Rychle zamkl dveře.

"Pojďme," řekl a vedl ji ode dveří kolem nohy tyranosaura. Zašli hlouběji do tmy. Náhle strhl Cuthbert ředitelku pro styk s veřejností stranou, potom ji naznačil, aby se přikrčila. Díval se do stínů, smysly měl napjaté. V Sále dinosaurů období křídý panovalo hrobové ticho. Do téhle temné svatyně neproniklo dokonce ani bubnování deště. Světlo se dovnitř dostávalo pouze řadou vysokých úzkých oken.

Před obrovskou kostrou dravého dryptosaura se skloněnou hlavou, otevřenými čelistmi a napřaženými pařáty stála skupinka koster drobných ještěřů, sestavená do obranné formace ve tvaru písmena U. Cuthbert si vždy uvědomoval rozmanitost a dramatičnost, která v této místnosti vládla, ale v tomto okamžiku ho právě tohle děsilo. Teď už věděl, jaké to je být loven.

Za ním byl vchod do sálu zablokovaný těžkými ocelovými bezpečnostními dveřmi. "Kde je Winston?" zašeptal Cuthbert a snažil se pohlédnout mezerami v kostře dryptosaura.

"Nevím," zasténala Rickmanová a sevřela mu paži. "Zabils to?"

"Minul jsem," zašeptal. "Prosím tě, pusť mě. Takhle nemůžu mířit."

Rickmanová ho pustila, potom zalezla pozpátku mezi dvě kostry a s tlumeným vzlykem se schoulila do klubíčka.

"Buď zticha!" sykl Cuthbert.

Sál se znovu ponořil do zdánlivého klidu. Rozhlédl se, pokoušel se zrakem proniknout stíny. Doufal, že Wright našel útočiště v jednom z mnoha temných zákoutí.

"Iane?" rozlehl se sálem hlas. "Lavinie?"

Cuthbert se otočil a ke své hrůze spatřil Wrighta, jak se opírá o ocas stegosaura. Ve stejném okamžiku se Wright zapotácel, potom se znovu napřímil.

"Winstone!" sykl Cuthbert. "Zalez někde!"

Ale Wright nejistě vykročil k nim. "Jsi to ty, Iane?" zeptal se vylekaným hlasem. Zastavil se a na okamžik se opřel o roh jedné vitríny. "Je mi zle," konstatoval suše.

Náhle se sálem rozlehl silný třesk. Následovala další rána. Cuthbert zahlédl v šeru, že dveře Wrightovy kanceláře se změnilly v nepravidelnou díru. Z ní se vyřítíl temný stín.

Rickmanová za jeho zády zaječela a zakryla si hlavu.

Kostrou dryptosaura pozoroval Cuthbert, jak se ten stín rychle pohybuje volným prostorem. Přímou na mě, pomyslel si ale náhle se stočil k temné postavě Wrighta. Potom ty dva stíny splynuly v jeden.

Pak uslyšel Cuthbert nějaké čvachtavé zakřupání, výkřik a ticho.

Cuthbert zvedl zbraň a pokusil se namířit přes žebra vystavené kostry.

Před ním se vynořila silueta s něčím v tlamě, lehce zavrtěla hlavou a ozval se zvuk sání. Cuthbert zavřel oči a stiskl spoušť.

Ruger se mu v ruce zachvěl a uslyšel ránu a hlasitý třesk. Když otevřel oči, spatřil, že dryptosauovi chybí část jednoho žebra. Rickmanová za ním vzlykla a zasténala.

Ta temná postava před ním byla pryč.

Uplynulo několik dalších okamžiků a Cuthbert cítil, jak ztrácí poslední zbytky chladného uvažování. Pak v krátké záři blesku zřetelně viděl tu bestii postupovat rychle podél stěny. Blížila se k němu, rudá očka upírala na jeho tvář.

Namířil na ni hlavní a začal bezhlavě pálit, tři rychlé rány, každá jako bílý blesk ozářila police a police temných lebek, zubů a pařátů skutečná bestie se náhle ztratila v tomhle pralese krutých vyhynulých stvoření a potom zbraň už jenom cvakala, jak úderník naprázdno dopadal na vystřílené nábojnice.

Jako ze sna připadaly Cuthbertovi vzdálené lidské hlasy, které přicházely z Wrightovy staré laboratoře. A najednou se řítíl hlava nehlava rozbitými dveřmi, Wrightovou laboratoří a do temné chodby za ní. Slyšel se, jak ječí, a potom mu do tváře zářila svítlna a někdo ho popadl a silou přišpendlil ke zdi.

"Uklidněte se, už je to v pořádku! Podívejte se, má na sobě krev!"

"Vezměte mu tu zbraň," řekl nějaký další hlas.

"Je to ten, co po něm jdeme?"

"Ne, říkali, že tamto je zvíře. Ale kdoví."

"Přestaňte se rvát!"

Z Cuthbertova hrdla se vydral další výkřik. "Je tam vzadu!" zařval. "Všechny vás zabije! Ví to, můžete mu vidět na očích, že to ví."

"Víte co?"

"Nebavte se s ním, vždyť blouzní."

Cuthbert se náhle zhroutil.

Přistoupil k němu velitel. "Je tam vzadu ještě někdo?" zeptal se a zatřásl Cuthbertovým ramenem.

"Ano," řekl po dlouhé chvíli Cuthbert. "Wright. A taky Rickmanová."

Velitel vzhlédl.

"Myslíte Winstona Wrighta? Ředitele muzea? Vy teda musíte být doktor Cuthbert. Kde je Wright?"

"Žralo ho to," prohlásil Cuthbert, "žralo mu to mozek. Jenom to žralo a žralo. Je u dinosaurů, támhle za laboratoří."

"Vezměte ho zpátky do sálu a ať se o něho doktoři postarají," řekl velitel dvěma členům týmu. "Vy tři, pojdte se mnou. Připravte se." Uchopil vysílačku. "Jednička záloze. Našli jsme Cuthberta, posíláme vám ho."

"Jsou v téhle laboratoři, tady," řekl navigátor a ukázal na mapu. Teď, když došlo k průniku a tým byl hluboko v muzeu, utekli ti dva před bubnujícím deštěm na mobilní velitelské stanoviště.

"Laboratoř je čistá," zazněl z vysílačky velitelův klidný hlas. "Pokračujeme do Sálu dinosaurů. Tyhle dveře jsou také rozmlácené."

"Běžte dovnitř a vyžeňte tu věc!" vykřikl Coffey. "Ale dávejte pozor na doktora Wrighta. A udržujte volnou frekvenci. Chci s vámi být pořád ve spojení!"

Coffey čekal napjatě nad přístrojem, z něhož vycházelo jen vzdálené syčení a praskání. Potom rozeznal cvaknutí zbraně a něčí šepot.

"Cítíš to?" Coffey se sehnul blíž. Už byli skoro tam. Sevřel desku stolu.

"Jo," odpověděl nějaký hlas.

Ozvalo se rachocení.

"Zhasněte světlo a zůstaňte ve tmě. Sedmičko, kryj levou stranu té kostry. Trojko, napravo. Čtyřko, zády ke stěně a kryj to tam vzadu."

Nastalo dlouhé ticho. Coffey slyšel těžký dech a vzdálené kroky.

Potom uslyšel náhlý vzrušený šepot. "Čtyřko, hele, tady je nějaké tělo."

Coffey cítil, jak se mu sevřel žaludek.

"Bez hlavy," uslyšel. "Síla."

"Tady je další," zašeptal hlas. "Vidíš to? Leží v té skupině dinosaurů."

Další cvakání a rachocení zbraní, další dýchání.

"Sedmičko kryj nám ústupovou cestu. Jinudy se nedá uniknout."

"Možná je ještě pořád tady," zašeptal někdo.

"To stačí, Čtyřko."

Coffeymu zběhaly klouby. Proč to, do prdele, už neskončí? Tihle chlapi jsou spolek starých bab.

Další rachocení kovu.

"Něco se hýbe! Támhle!" Ten hlas byl tak silný, že Coffey nadskočil, a následující štěkot automatických zbraní zanikl v šumu, jak došlo k přetížení mikrofonu vysílačky.

"Sakra, sakra, sakra," opakoval Coffey stále dokola. Najednou uslyšel křik a další praskot rachot automatické pušky potom ticho. Jakési cinkání - co to bylo? Že by to na mramorovou podlahu padaly rozsypané dinosaurí kosti?

Coffey pocítil proud úlevy. Ať už to bylo cokoli, je po něm. Tuhle palbu přece nemůže nic přežít. Noční můra už je

konečně pryč. Uvolněně padl na židli.

"Čtyřko! Hoskinsi! Kurva!" zaječel velitelův hlas. A ten hlas náhle zanikl ve staccatu palby, pak následoval další praskot. Nebo to byl výkřik?

Coffey se prudce vztyčil a obrátil se k agentovi stojícímu za ním. Otevřel ústa, ale nedostal ze sebe ani hlásek. V agentových očích se zračila jeho vlastní hrůza.

"Jedničko!" zařval do mikrofonu. "Jedničko! Slyšíš?"

Jediné, co slyšel, byl praskot.

"Mluvte se mnou, veliteli! Slyšíte? Slyší mě někdo?"

Rychle přepnul frekvenci na tým, který pracoval v Nebeském sále.

"Pane, právě vytahujeme poslední tělo," ozval se lékařův hlas. "Dva ze záchranného týmu evakovali doktora Cuthberta na střeche. Seshora jsme zrovna zaslechli palbu. Bude potřeba další evakuace...?"

"Vypadněte odtamtud!" zaječel Coffey. "Hněte zadkama a vypadněte! Okamžitě vypadněte a vytáhněte ten žebřík!"

"Pane, co zbytek záchranného týmu? Nemůžeme přece ty muže..."

"Jsou mrtví! Jasně? Je to rozkaz!"

Vypnul vysílačku, opřel se o opěradlo a zíral nepřítomně z okna. K ohromné budově muzea pomalu přijížděl pohřební vůz.

Někdo mu poklepal na rameno. "Pane, chce s vámi mluvit agent Pendergast."

Coffey pomalu zavrtěl hlavou. "Ne, nechci s tím pitomcem mluvit, jasně?"

"Pane, on..."

"Už přede mnou to jméno nevyslovujte."

Otevřely se dveře a vstoupil další agent v promočeném obleku. "Pane, právě vynášejí mrtvé."

"Koho? O kom to mluvíte?"

"O lidech z Nebeského sálu. Bylo tam sedmnáct mrtvých, nikdo nepřežil."

"A Cuthbert? Ten chlapík, co jste ho dostali z laboratoře? Je venku?"

"Právě ho spustili na ulici."

"Chci s ním mluvit."

Coffey vyšel na déšť a rozběhl se kolem kruhu sanitek, v hlavě mu hučelo jako v úle. Jak to mohl záchranný tým takhle koupit?

Přibližovali se k němu dva záchranáři s nosítky. "Vy jste Cuthbert?" zeptal se Coffey nehybného těla.

Muž se rozhlédl nevidomýma očima.

Kolem Coffeyho se protáhl další doktor, rozeplnul Cuthbertovi košili, potom mu prohlédl obličej a oči.

"Tady je krev," řekl. "Jste zraněn?"

"Nevím," odpověděl Cuthbert.

"Jste v pořádku? Je to vaše krev?"

"Nevím."

Doktor spěšně prohlédl Cuthbertovy nohy, osahal je, osahal mu třísla, vyšetřil krk.

Obrátil se k záchranářům. "Odvezte ho na pozorování." Záchranáři se s nosítky znovu rozjeli.

"Cuthberte!" zavolal Coffey, který klusal vedle nich. "Viděl jste to?"

"Viděl to?" opakoval Cuthbert.

"Viděl jste tu zasanou bestii?"

"On to ví," řekl.

"Ví co?"

"Ví, co se děje, ví přesně, co se děje."

"Co to, sakra, znamená?"

"Nenávidí nás," řekl Cuthbert.

Když záchranáři otevřeli dveře sanitky, Coffey vybafl. "Jak to vypadalo?"

"Měl smutek v očích," prohlásil Cuthbert. "Nekonečný smutek."

"Je to blázen," prohlásil Coffey spíš pro sebe.

"Nezabijete ho," dodal Cuthbert s klidnou jistotou. Dveře se zabouchly.

"To si pište, že zabiju!" zařval Coffey za odjíždějící sanitkou. "Do prdele s vámi, Cuthberte! To si pište!"

57

Pendergast zavěsil vysílačku a pohlédl na Margo. "To stvoření právě zabilo tu lepší část záchranného týmu. Taky doktora Wrighta, jak jsem vyrozuměl. Coffey všechny ostatní stáhl a odmítá odpovídat na mé volání. Nejspíš si myslí, že je to všechno moje vina."

"Ale on musí poslouchat!" zahřimal Frock. "Víme co teď udělat. Musejí nám sem dolů dodat jenom pár silných reflektorů!"

"Mně je jasné, co se děje," řekl Pendergast. "Je toho na něj moc a hledá obětní beránky. Na jeho pomoc se spolehnout nemůžeme."

"Proboha," ozvala se Margo. "Doktor Wright..." Zakryla si rukou ústa. "Kdyby můj plán vyšel kdybych všechno pořádně promyslela, možná mohli ti lidé pořád žít."

"A možná by byli mrtví poručík D'Agosta, starosta a ti ostatní pod námi," namítl Pendergast. Zadíval se do chodby.

"Myslím, že mou povinností je dostat vás dva v pořádku odsud," prohlásil. "Možná bychom se mohli dát tou trasou, kterou jsem navrhoval D'Agostovi. Za předpokladu, že se ty mapy nemýlí, samozřejmě."

Potom pohlédl na Frocka. "Ne, myslím, že to by nešlo."

"Ale jen klidně běžte!" vykřikl Frock. "Kvůli mně tady nezůstávejte!"

Pendergast se pousmál. "Tak to není, doktore. To kvůli počasí. Víte dobře, že v době silných dešťů se podzemí zaplavuje. V policejní vysílače jsem zaslechl někoho říkat, že ten déšť venku se už hodinu blíží silou monzunovému lijáku. Když jsem házel ta vlákna do sklepení, všiml jsem si, že voda je přinejmenším dvě stopy hluboká a rychle plyne na východ. To by naznačovalo zaplavení od řeky. Dolů bychom se teď nedostali, ani kdybychom chtěli." Pendergast pozvedl obočí. "Jestli se D'Agosta do téhle chvíle nedostal ven - no, jeho šance vyváznout je přinejlepším mizivá." Obrátil se k Margo. "Možná byste měli vy dva zůstat tady uvnitř bezpečnostní zóny. Víme, že se ta bestie nedokáže dostat přes tyhle zpevněné dveře. Za pár hodin určitě obnoví dodávku proudu. Podle mě je ještě pořád několik mužů uvězněno na velitelství bezpečnostní služby a u počítačů. Jsou asi hodně zranitelní. Díky vám toho o tomhle stvoření vím spoustu. Známe jeho slabiny a také jeho silné stránky. Ty prostory jsou poblíž dlouhé nepřehrazené chodby. Když vy dva budete v bezpečí tady, můžu ho zkusit ulovit."

"Ne," řekla Margo. "Sám to nezvládnete."

"Možná ne, slečno Greenová, ale pokusím se o to."

"Půjdu s vámi," prohlásila rozhodně.

"To bohužel není možné," Pendergast se postavil do otevřených dveří bezpečnostní zóny.

"Ta věc je vysoce inteligentní," řekla. "Myslím, že proti ní nemůžete jít sám. Jestli mě s sebou nechcete proto, že jsem žena..."

Pendergast se zatvářil dotčeně. "Slečno Greenová, jsem šokován, že o mně máte tak nízké mínění. Pravý důvod spočívá v tom, že jste nikdy nebyla v podobné situaci. Beze zbraně nezmůžete nic."

Margo na něj vzpurně pohlédla. "Před chvílí jsem vám zachránila zadek, když jsem vám poradila, abyste rozsvítil svou lampu," zaútočila.

Pendergast pozvedl obočí.

Ze tmy se ozval Frock: "Pendergaste, nehrajte si na pitomého jižanského slušňáka. Vezměte ji s sebou."

Pendergast se obrátil k Frockovi. "Jste si jistý, že to tady sám zvládnete, doktore?" zeptal se. "Budeme potřebovat baterku i lampu, máme-li mít vůbec nějakou šanci na úspěch."

"Samozřejmě!" mávl Frock rukou. "Alespoň si po tom všem vzrušení trochu odpočinu."

Pendergast ještě okamžik váhal, potom na ně zamyšleně pohlédl. "Tak dobře," řekl. "Margo, zamkněte doktora v bezpečnostní zóně, vezměte jeho klíče a to, co zbylo z mého saka, a jdeme."

Smithback prudce zatřásl baterkou. Světlo zamrkalo, na okamžik zesílilo, potom znovu zesláblo. "Jestli zůstaneme bez světla," prohlásil D'Agosta, "jsme v prdeli. Zhasněte ji. Budeme svítit jenom občas, abychom zjistili situaci."

Pokračovali potmě, neslyšeli nic než plynoucí vodu. Smithback šel první. Za ním D'Agosta, který svíral novinářovu ruku, kterou, podobně jako všechno ostatní, už téměř necítil. Náhle Smithback nastražil uši. Ve tmě si postupně uvědomil nový zvuk.

"Slyšíte?" zeptal se.

D'Agosta naslouchal. "Něco slyším," odpověděl.

"Mně to připadá jako..." Smithback zmlkl.

"Vodopád," doplnil ho D'Agosta. "Ale v každém případě je ještě hodně daleko. V tomhle tunelu se zvuk hodně nese. Nechte si to pro sebe."

Skupina se mlčky brodila dál.

"Světlo," řekl D'Agosta.

Smithback rozsvítil, posvítil do prázdné chodby před nimi, potom zase zhasl. Zvuk byl už hlasitější, o hodně hlasitější.

Proud vody byl stále silnější.

"Sakra!" prohlásil D'Agosta.

Za nimi došlo k náhlému pohybu.

"Pomoc!" ozval se ženský hlas. "Uklouzla jsem! Nepouštějte mě!"

"Chytněte ji někdo!" zařval starosta.

Smithback rychle rozsvítil a namířil baterku za sebe. Nějaká žena ve středním věku sebou házela ve vodě, na inkoustové hladině se rozprostřela její večerní róba.

"Vstaňte!" volal starosta. "Podepřete jí nohy!"

"Pomozte mi!" ječela.

Smithback zastrčil svítilnu do kapsy a začal se brodit proti proudu. Žena plula přímo na něj. Spatřil, jak jí vystřelila paže, a když se mu ovinula kolem stehů, měl pocit, jako by mu je někdo upnul do svěráku. Začal ztrácet rovnováhu.

"Počkejte!" vykřikl. "Přestaňte sebou házet! Držím vás!"

Nohama mu objala kolena. Smithback pustil D'Agostu, potácel se kupředu a docela ohromen její silou ztratil rovnováhu.

"Táhněte mě dolů!" řekl, když se mu podařilo zvednout hrud' nad vodu, a cítil, jak ho proud znovu stahuje do hlubin.

Koutkem oka spatřil D'Agostu, jak míří jeho směrem. Žena na něj v panice lezla a tlačila mu hlavu pod vodu. Její mokré šaty se mu přilepily na nos a bradu, ztratil orientaci a dusil se. Pomalu ho začal zaplavovat pocit klidu. Znovu se potopil, v uších slyšel zvláštní hluboké burácení.

Náhle byl znovu nad vodou, kašlal a dusil se. Z tunelu vpředu k nim doléhaly děsivé skřeky. Ucítil něčí pevné objetí.

D'Agostovo.

"Tu ženu jsme ztratili," prohlásil D'Agosta. "Vstaňte."

Ozvěna jejích skřeků jim šla naproti, ale stále slábly, jak ji proud unášel stále dál. Někteří se jí snažili radit, jiní

nekontrolované vzlykali.

"Rychle, všichni!" zařval D'Agosta. "Zůstaňte u zdi! Půjdem kupředu a ať se stane cokoli, nepouštějte se." A tiše pronesl ke Smithbackovi. "Řekněte mi, že ještě pořád máte baterku."

"Tady je," řekl Smithback a vyzkoušel ji.

"Musíme jít dál, nebo všechny ztratíme," zabručel D'Agosta. Potom se krátce suše zasmál. "Vypadá to, že jsem tentokrát zachránil já vás. Takže jsme si kvit, Smithbacku."

Smithback mlčel. Snažil se v duchu překřičet ty děsivé, zoufalé výkřiky, v tu chvíli už slabé a zkeslené tunelem. Zvuk bouřící vody byl teď jasnější a hrozivější.

Událost celou skupinu demoralizovala. "Budeme v pořádku, když se budeme prostě držet za ruce!" zaslechl Smithback starostův výkřik. "Utvořte pořádný řetěz!"

Smithback sevřel D'Agostovi ruku co nejpevněji. Prodírali se dál temnotou po proudu.

"Světlo," řekl D'Agosta.

Smithback okamžitě rozsvítil. A v tu chvíli mu srdce spadlo do kalhot.

Sto yardů před nimi se vysoký strop tunelu snižoval v úzkou půlkruhovou šachtu. V ní vířila a pěníla bouřící voda a potom se ztrácela v temné hloubce. Kolem úzkého hrdla jámy se vznášela temná těžká mlha. Smithback se zoufale díval, jak v tom víru mizí všechny jeho naděje na bestseller, všechny jeho sny dokonce i touha zůstat naživu.

Jako ve snu si uvědomil, že ječení za ním není vlastně ječení, ale jásání. Ohlédl se a spatřil, jak ti zubožení lidé hledí vzhůru nad jeho hlavu. V místě, kde se setkával obloukovky cihlový strop tunelu se stěnou, spatřil šklebící se temný otvor o velikosti tří čtverečních stop. Z něj čouhal konec zrezivělého železného žebříku ukotvený do starého zdiva. Jásot rychle odumřel, jak všem došla strašlivá pravda.

"Je to zasraně vysoko, nedosáhneme tam," konstatoval D'Agosta.

58

Opustili bezpečnostní zónu a opatrně vystoupali po schodišti. Pendergast se obrátil k Margo, přiložil si prst na rty, potom ukázal na drobné kapky krve na podlaze. Přikývla - ta bestie tudy prchala před jejich světly. Vzpomněla si, že na tomhle schodišti stála včera se Smithbackem, když se snažili oklamat strážného. Kráčela za Pendergastem, který zhasl důlní svítilnu, opatrně otevřel dveře do prvního patra a s balíkem vláken přehozeným přes rameno vešel odhodlaně do tmy za nimi.

Agent se na chvíli zastavil a nasával vzduch. "Nic necítím," zašeptal. "Kudy se jde na velitelství bezpečnostní služby a k počítačům?"

"Myslím, že odsud musíme doleva," řekla Margo. "A potom přes Sál vyhynulých savců. Není to moc daleko. Hned za rohem za velitelstvím bezpečnostní služby je ta dlouhá chodba, o které vám říkal doktor Frock."

Pendergast krátce rozsvítil baterku a prozkoumal chodbu. "Žádné stopy krve," zamumlal. "To zvíře mířilo z bezpečnostní zóny přímo nahoru kolem téhle plošiny a bohužel rovnou k doktoru Wrightovi." Obrátil se k Margo. "A jak myslíte, že je k sobě přilákáme?"

"Znovu použijeme vlákna," odpověděla.

"Na tenhle trik minule neskočilo."

"Ale tentokrát se je nepokoušíme uvěznit. Chceme je přece jenom přilákat za roh. Vy budete připraven střílet na jednom konci chodby. A na tom druhém prostě necháme pár vláken. Na jednom konci si uděláme jak tomu říkáte?"

"Zálohu."

"Správně, zálohu. A skryjeme se tam ve tmě. Až přijde, namířím na ně touhle důlní svítilnou a vy můžete začít pálit."

"Výborně. A jak zjistíme, že to stvoření už dorazilo? Jestli je ta chodba tak dlouhá, jak říká doktor Frock, možná je včas neucítíme."

Margo mlčela. "To je fakt," připustila nakonec.

Chvilí stáli mlčky.

"Na konci té chodby je skleněná skříň," prohlásila Margo. "Slouží k vystavování nových knih publikovaných zaměstnanci muzea, ale paní Rickmanová se nikdy neobtěžovala, aby ji zaplnila. Určitě nebude zamčená. Můžeme dát ten ranec do ní. Ta stvůra se možná požene za krví, ale pochybuji, že tomuhle odolá. Když se bude snažit otevřít skříň, způsobí hluk. Až uslyšíme hluk, budete střílet."

"Je mi líto," řekl Pendergast po chvíli, "ale myslím, že je to až příliš okaté. Musíme si znovu položit otázku: Kdybych se do takové situace dostal já, věděl bych, že je to past? V tomhle případě zní odpověď ano. Potřebujeme vymyslet něco trochu méně nápadného. Každá nová past, v níž jako návnadu použijeme vlákna, vyvolá podezření."

Margo se opřela o chladný mramor chodby. "Má stejně dobrý sluch jako čich," podotkla.

"Ano?"

"Třeba bude nejjednodušší postup ten nejlepší. Použijeme jako návnadu sami sebe. Budeme se chovat hlučně. Hlasitě mluvit. Snažit se vypadat jako snadná kořist."

Pendergast přikývl. "Jako bělokur, který předstírá, že má zlomené křídlo, aby od hnízda odlákal lišku. A jak budeme vědět, že už je tady?"

"Než se objeví, budeme svítit baterkou. Budeme jí mávat a svítit do chodby. Použijeme nízký výkon; to stvoření to může podráždit, ale nevyplaší je to. A my ho uvidíme. Bude si myslet, že se rozhlížíme a hledáme cestu. Potom, až po nás půjde, rozsvítím důlní lampu a vy začnete střílet."

Pendergast chvíli uvažoval. "A co když se objeví z jiné strany? Třeba zezadu?"

"Tahle chodba ústí do zaměstnaneckého vstupu do Sálu národů Pacifiku," ukázala Margo.

"Takže budeme ve slepé uličce," protestoval Pendergast. "Mně se to nelíbí."

"I kdybychom nebyli v pasti," prohlásila Margo, "a minul jste, nedokázali bychom stejně utéct. Podle extrapolátoru se

ta věc dokáže pohybovat téměř tak rychle jako chrt."

Pendergast se zamyslel. "Víte, Margo, tenhle plán by mohl vyjít. Je přirozeně prostý a nekomplikovaný, jako zátiší od Zurbarána nebo Brucknerova symfonie. Jestliže to stvoření zničílo záchranný tým, má nejspíš pocit, že už ho lidé nedokáží nějak výrazněji ohrozit. Bude méně opatrné."

"A je zraněné, což ho může zbrzdít."

"Ano, je zraněné. Myslím, že to dostalo od D'Agosty a další jednu nebo dvě kulky do něj našil záchranný tým. Taký já jsem ho možná postřelil; to už nevíme. Ale Margo, poranění z něj dělají tvora mnohem nebezpečnějšího. Raději bych stál proti deseti zdravým lvům než proti jednomu zraněnému." Narovnal ramena a zkontroloval si zbraň. "Veďte mě, prosím. Když tady tak stojím ve tmě s tímhle rancem na zádech, nemám právě nejlepší pocit. Od téhle chvíle budeme používat jenom baterku. Buďte hodně opatrná."

"Nechcete mi dát tu důlní svítilnu, abyste se mohl pořádně soustředit na střelbu?" navrhla Margo. "Jestli na tu bestii narazíme neočekávaně, budeme ji muset světlem zahnat."

"Jestli je těžce zraněná, pochybuju, že ji něco zažene," namítl Pendergast. "Ale už jsme tady."

Kráčeli tiše chodbou, zahrnuli za roh a vstoupili služebními dveřmi do Sálu vyhynulých savců. Margo měla pocit, že se její opatrné našlapování rozléhá na vyleštěné kamenné podlaze jako výstřely. Řady skleněných vitrín se ve světle baterky matně leskly: ohromný los, kočky se šavlovitými zuby, děsiví vlci. Uprostřed místnosti se tyčila kostra mastodonta a vedle něj vlákný potažená kostra mamuta. Margo a Pendergast prošli ostražitě k východu ze sálu, Pendergast měl zbraň v pohotovosti.

"Vidíte ty dveře na druhém konci, ty s nápisem POUZE PRO ZAMĚSTNANCE?" zašeptala Margo. "Za nimi vede chodbička k velitelství bezpečnostní služby, údržbářům a počítačovému centru. Za rohem je ta chodba, kde vytvoříme naši zálohu." Zaváhala. "Jestli je to stvoření už tady..."

"... potom bych byl stokrát raději v New Orleansu, slečno Greenová."

Prošli služebním vchodem do sekce osmnáct a ocitli se v úzké chodbě lemované dveřmi. Pendergast přelétl celý prostor baterkou: nic.

"Tady to je," ukázala Margo na dveře vlevo. "Velitelství bezpečnostní služby." Když procházela kolem, zaslechla tlumené hlasy. Potom minuli další dveře s nápisem Ústřední počítač.

"Netuší, co se děje," řekla Margo. "Neměli bychom...?"

"Ne," zazněla odpověď. "Není čas."

Zahrnuli za roh a zastavili se. Pendergast posvítíl baterkou do chodby.

"Co to tady dělá?" zeptal se.

V půli chodby se v záři baterky zaleskly masivní ocelové bezpečnostní dveře.

"Ten dobrý doktor se mýlil," prohlásil Pendergast. "Blok dvě rozdělil tuhle chodbu napůl. Táhle je hranice oblasti."

"Jaká je vzdálenost?" zeptala se nevzrušeně Margo.

Pendergast si olízl rty. "Řekl bych nanejvýš sto, sto dvacet pět stop."

Obrátila se k agentovi. "Je to dost místa?"

Pendergast se nehnul. "Ne. Ale bude to muset stačit. Pojďme, slečno Greenová, zaujmeme pozice."

Na mobilním velitelském stanovišti bylo čím dál větší dusno. Coffey si rozeplnul košili a vzteklym trhnutím si uvolnil kravatu. Vlhkost musela být 110 procent. Takový déšť nezažil snad už dvacet roků. Kanály bublaly jako gejzíry, pneumatiky pohotovostních vozidel stály až po ventilký ve vodě.

Zadní dveře se prudce otevřely a objevil se v nich muž oblečený v maskáčích záchranného týmu.

"Pane?"

"Co chcete?"

"Muži chtějí vědět, kdy půjdeme zpátky dovnitř."

"Zpátky dovnitř!" zařval Coffey. "Zbláznili jste se? Právě tam zařvali čtyři vaši muži, byli roztrháni jako čerstvý hamburger!"

"Ale pane, ještě pořád jsou tam uvěznění lidé. Možná bychom měli..."

Coffey se obrátil na muže, oči mu metaly blesky, u pusy měl pěnu. "Nerozuměl jste? Prostě se tam nemůžeme znova hnát. Poslali jsme vás tam, protože jsme nevěděli, proti čemu jdeme. Nejdřív musíme obnovit elektrinu, zprovoznit systémy a pak teprve..."

Do dveří dodávky vstrčil hlavou nějaký policista. "Pane, právě jsme dostali hlášení, že v Hudsonu plave nějaká mrtvola. Zahlédli ji dole u kotviště člunů. Vypadá to, že ji vyplavila jedna z těch velkých štol."

"Koho to teď, sakra, zajímá..."

"Pane, je to žena ve večerní toaletě a identifikovali ji jako jednu z těch, co byly na večírku."

"Cože?" Coffey byl zmaten. To nebylo možné. "Někdo z té starostovy skupiny?"

"Patřila k lidem uvězněným uvnitř. Všechny ženy, o kterých jsme věděli, že jsou uvnitř, sestoupily před dvěma hodinami do suterénu."

"Myslíte se starostou!"

"Myslím, že ano, pane."

Coffey cítil, jak se mu v žaludku udělalo prázdno. To přece nemůže být pravda.

Ten zasraný Pendergast. Zasraný D'Agosta. Všechno to byla jejich vina. Neposlechli ho, odmítli jeho plán a poslali všechny ty lidi na smrt. Starosta, mrtvý. Tohle si pěkně odskáčou.

"Pane?"

"Vypadněte," zašeptal Coffey. "Vypadněte oba." Dveře se zavřely.

"Tady je Garcia. Slyší mě někdo?" zaskřehotala vysílačka. Coffey se rychle obrátil a prstem ji přepnul.

"Garcio! Co se děje?"

"Nic, pane, kromě toho, že proud stále nefunguje. Ale mám tady Toma Allena. Chce s vámi mluvit."

"Tak mi ho dejte."

"Tady Allen. Pane Coffey, začíná to už být příliš dlouhé. Nemůžeme nic dělat, dokud nepůjde proud. V Garciově vysílačce docházejí baterie a budeme ji muset vypnout, abychom šetřili šťávu. Chtěli bychom, abyste nás dostal ven." Coffey se zasmál, náhle, divoce. Agenti obsluhující pult na sebe nejistě pohlédli. "Tak vy byste chtěli, abych vás já dostal ven? Hele, Allene, vy géniové jste nás do tohoto průseru dostali. Přisahali jste na duši, že tenhle systém bude fungovat, že všechno je zálohované. Tak si ty své zadky dostaňte ven sami. Starosta je mrtvý a já jsem už ztratil víc mužů než jsem... haló?"

"Tady je znovu Garcia. Pane, je tady tma jako v hrobě a máme jenom dvě baterky. Co se stalo se záchranným týmem, který jste poslal dovnitř?"

Coffeyho smích ustal, jako když utne. "Garcio? Nechali se zabít. Slyšíte? Zabít. Nechali si tady kolem rozvěšet svá vlastní střeva jako vánoční ozdoby. A je to vina Pendergasta a D'Agosta a toho zasraného Allena a nejspíš taky vaše chyba. Naši muži se teď snaží, aby obnovili proud. Říkají, že to půjde, ale bude to pár hodin trvat. Jasně? Chci tu zatracenou věc tam uvnitř dostat, ale po svém a až budu chtít. Takže tam pěkně tiše sed'te. Nenechám si zabít další muže jenom kvůli vašim bídným zadkům."

Ozvalo se naléhavé zaklepání na dveře. "Dál," vyštěkl a vypnul vysílačku.

Dovnitř vstoupil jeden z agentů, přikrčil se vedle Coffeyho, v zářii monitorů získala jeho tvář ostré rysy. "Pane, právě mi řekli, že místostarosta je na cestě sem. A na drátě máte kancelář guvernéra. Chtějí vědět, co je nového."

Coffey zavřel oči.

Smithback si prohlížel žebřík, jehož první rezavá příčka visela dobré čtyři stopy nad jeho hlavou. Možná by tam dokázal doskočit, kdyby nebylo tolik vody, ale v tuto chvíli mu dosahovala po prsa, a tahle možnost nepřicházela v úvahu.

"Vidíte tam nahore něco?" zeptal se D'Agosta.

"Nic," odpověděl Smithback. "To světlo je slabé. Nedokážu říct, jak daleko tahle věc vede."

"Tak zhasněte," vzdychl D'Agosta. "Nechte mě chvíli přemýšlet."

Následovalo dlouhé ticho. Smithback ucítil další náraz do pasu. Voda tekla stále rychleji. Ještě jedna stopa a všichni poplují po proudu k... Smithback zavrtil hlavou a vztekle zaplašil tu myšlenku.

"Kde se, k čertu, všechna tahle voda bere?" zamumlal spíš pro sebe.

"Tohle sklepení je pod úrovní dna Hudsonu," odpověděl D'Agosta. "Při každém větším dešti dochází k prosaku."

"Prosakuje to, jasně možná to dokonce stoupne na jednu dvě stopy," zasupěl Smithback. "Ale nás to zaplavuje. Tam venku už určitě staví archy."

D'Agosta neodpovídal.

"K čertu s tím," ozval se kdosi. "Stoupněte mi někdo na ramena. Vylezeme nahoru jeden po druhém."

"Nikam!" vyštěkl D'Agosta. "Je to zatraceně vysoko."

Smithback si odkašlal. "Mám nápad!" řekl.

Nastalo ticho.

"Podívejte se, ten ocelový žebřík se zdá být dost silný," soukal ze sebe. "Když spojíme své opasky a přehodíme je přes žebřík, můžeme počkat, až voda stoupne natolik, že dosáhneme na spodní příčku."

"Tak dlouho to nevydrží!" vykřikl někdo.

D'Agosta vybuchl. "Smithbacku, to je nejpitomější nápad, jaký jsem kdy slyšel," zavrčel. "A kromě toho, polovina mužů má kšandy."

"Ale vy, jak jsem si dobře všiml, máte opasek," zaútočil Smithback.

"To mám," začal se bránit D'Agosta. "Ale kde berete to přesvědčení, že voda stoupne tak vysoko, abychom na tu příčku dosáhli?"

"Podívejte se támhle," přejel Smithback paprskem po stěně blízko konce kovového žebříku. "Vidíte ten jinak zbarvený pruh? Podle mě tam kdysi dosahovala nejvyšší hladina vody. Alespoň jednou v minulosti tak vysoko voda vystoupila. A jestli je ta bouře venku jenom z poloviny tak silná, jak si myslíte, měli bychom se dostat poměrně blízko."

D'Agosta zavrtil hlavou. "No jo, sice si pořád myslím, že je to šílenství," prohlásil, "ale pořád je to lepší než tady čekat na smrt. Všichni muži tam vzadu!" zavolal. "Opasky! Pošlete mi své opasky!"

Když se k němu opasky dostaly, spojil je k sobě a začal tou nejširší přezkou. Potom je podal Smithbackovi, který si je přehodil přes rameno. Rozhoupal těžší konec, vykročil do proudu, zaklonil se a vyhodil směrem k nejnižší příčce. O kus minul a dvanáct stop kůže padlo zpátky do vody. Zkusil to znovu a opět minul.

"Dejte mi to," řekl D'Agosta. "Nechte mužskou práci mužským."

"Do prdele s tím," prohlásil Smithback, zaklonil se, až málem ztratil rovnováhu, a znovu hodil. Tentokrát musel před houpající se přezkou uskočit; potom skrz ni protáhl druhý konec a utáhl improvizovaný provaz kolem první příčky.

59

"Tak fajn," řekl D'Agosta. "Hotovo. Teď se navzájem zaklesněte pažemi. Nepovolujte. Jak bude voda stoupat, ponese nás k žebříku. Budeme vám tohle postupně po částech podávat, jak se budeme zvedat. Jenom doufám, že vydrží," zabručel a pátravě si prohlížel spojené opasky.

"A že bude voda stoupat dost rychle," dodal Smithback.

"Jestli ne, potom si to spolu vyřídíme, pane."

Smithback se chystal k odpovědi, ale usoudil, že bude raději šetřit dechem. Vodu už cítil na hrudi a v podpaží a pomalu

vnímal, jak se mu chodidla začínají odlepovat od hladké kamenné podlahy tunelu.

Garcia sledoval, jak kužel světla z Allenovy baterky přešel tam a zpět po panelu mrtvých kontrollek. Nesbitt, strážný u monitorovacích systémů, se opíral o "poplašný pult" uprostřed velitelského stanoviště. Vedle něj seděli Waters a ten hubený, nemotorný programátor z počítačového centra. Zaklepali na dveře velitelské před deseti minutami a vyděsili je téměř k smrti. V tuhle chvíli seděl programátor tiše ve tmě, okusoval si kůži na prstech a popotahoval. Waters položil svůj služební revolver na stůl a nervózně jím točil. "Co to bylo?" řekl náhle Waters a zastavil otáčející se zbraň.

"Co jako?" zeptal se nevrle Garcia.

"Zdálo se mi, že se z haly ozval nějaký zvuk," polkl ztěžka Waters. "Jako něčí kroky."

"Pořád cosi slyšíš, Watersi," prohlásil Garcia. "Kvůli tomu jsme taky v tomhle srabu."

Nastalo krátké nervózní ticho.

"Jsi si jistý, žeš správně slyšel Coffeyho?" promluvil znovu Waters. "Jestli ta věc zničila záchranný tým, mohla by se snadno dostat k nám."

"Přestaň na to myslet," řekl Garcia. "A přestaň o tom mluvit. Stalo se to o tři patra výš."

"Nechce se mi věřit, že nás tady Coffey jenom tak nechá a..."

"Watersi? Jestli hned nezavřeš hubu, pošlu tě zpátky k počítačům."

Waters zmlkl.

"Zavolejte znovu Coffeymu," vyzval Allen Garcii. "Potřebujeme se, sakra, odsud hned dostat."

Garcia pomalu zavrtěl hlavou. "Nebude to k ničemu. Měl jsem pocit, jako by toho měl už plné kecky. Možná nevydržel ten tlak. Prostě to tady budeme muset nějak přečkat."

"Kdo je jeho šéf?" naléhal Allen. "Dejte mi tu vysílačku."

"V žádném případě. Baterie jsou už skoro vybité."

Allen začal protestovat, potom se prudce zarazil. "Něco cítím," prohlásil.

Garcia se napřiml. "Já taky." Potom popadl pistoli, pomalu jako spáč probírající se ze zlého snu.

"To je ten zabiják!" zaječel Waters. Všichni muži byli okamžitě na nohou. Židle se převrátily, dopadly na podlahu.

Ozvala se rána a zaklení, jak někdo narazil do rohu stolu, potom tříštivý zvuk, jak se o zem rozbil monitor. Garcia popadl vysílačku.

"Coffey! Je tady!"

Ozvalo se škrábání, potom tiché zarachocení knoflíku na dveřích. Garcia ucítil na nohou cosi teplého a uvědomil si, že mu povolil močový měchýř. Najednou se dveře prohnuly, dřevo zapraštilo pod strašlivým nárazem. Ve tmě, která je obklopila a zbystřila jim smysly, se někdo za ním začal modlit.

"Slyšela jste?" zašeptal Pendergast.

Margo posvítla do chodby. "Něco jsem slyšela." Zpoza rohu na druhém konci chodby se ozývalo praskání dřeva.

"Snaží se probít jedněmi z těch dveří!" řekl Pendergast. "Musíme upoutat jeho pozornost. Hej!" zvolal.

Margo uchopila Pendergasta za paži. "Neříkejte nic, co nechcete, aby pochopil," sykla.

"Slečno Greenová, na vtipy není čas," vyštěkl Pendergast. "Přece mi nechcete tvrdit, že rozumí anglicky."

"Nevím. Máme k dispozici pouze data z extrapolátoru. Ale ten tvor má vysoce vyvinutý mozek a nejspíš žil v muzeu celé roky a poslouchal ve tmě. Některým slovům může klidně rozumět. Nemůžeme to vyloučit."

"Jak si přejete," zašeptal Pendergast. Potom promluvil nahlas: "Kde jste? Slyšíte mě?"

"Ano!" zakřičela Margo. "Ale zabloudila jsem. Pomoc! Slyší nás někdo?"

Pendergast ztišil hlas. "Tohle musel slyšet. Teď už nám zbývá jenom čekat." Klekl si na jedno koleno, pravou rukou zamířil pětačtyřicetku, levou rukou uchopil pravé zápěstí. "Sviťte pořád směrem k zatáčce chodby, pohybujte baterkou, jako byste bloudila. Až ho uvidím, řeknu vám. Pak rozsviťte důlní lampu a za každou cenu ji držte namířenou na tu příšeru. Jestli je rozzuřená - jestli teď loví jenom kvůli pomstě musíme ji všemi prostředky zpomalit. Máme jenom sto stop chodby, na kterých ji musíme zabít. Jestli skutečně dokáže běžet tak rychle, jak říkáte, potom tu vzdálenost překoná za pár sekund. Nesmíte váhat a nesmíte zpanikařit."

"Pár sekund," řekla Margo. "Rozumím."

Garcia si klekl před řadu monitorů, pažbu pušky si opřel o tvář a mířil do tmy. Před ním se matně rýsoval rám dveří. Za ním stál v bojovém postavení Waters. "Až se dostane dovnitř, střílej a nepřestávej," prohlásil Garcia. "Já mám jenom osm nábojů. Pokusím se šetřit střelami, abys mohl aspoň jednou nabít, než se k nám dostane. A zhasni tu baterku. Chceš, aby nás ta mrcha snadno našla?"

Ostatní na velitelském stanovišti Allen, ten programátor a Nesbitt, strážný ustoupili k zadní stěně a krčili se pod tmavým plánem bezpečnostního zajištění muzea.

Waters se třásl. "Zlikvidoval záchranný tým," prohlásil rozechvělým hlasem.

Ozvala se další rána, dveře zapraskaly a nadskočily v pantech. Waters zaječel, vyskočil a hrnul se dozadu do tmy, zbraň nechal ležet na podlaze.

"Watersi, ty čuráku, vrať se!"

Garcia uslyšel nepříjemný náraz kosti na kov, jak se Waters při zalézání pod stoly praštil do hlavy. "Nedovol mu, aby mě dostal!" zaječel.

Garcia se přinutil obrátit zpátky ke dveřím. Snažil se namířit. Když se dveře otřásly pod dalším prudkým nárazem, vnikl mu do nosu odporný puch té bestie. Nejméně ze všeho si přál vidět to, co se právě snažilo probít do místnosti. Zaklel a otřel si čelo hřbetem ruky. Až na Watersovo vzlykání bylo ticho.

Margo svítila baterkou a snažila se napodobit nahodilý pohyb člověka, který hledá cestu. Světlo olizovalo stěny a podlahu chodby, slabě osvětlovalo vitríny. Srdce jí bušilo, lapala po dechu.

"Pomoc!" vykřikla znovu. "Zabloudili jsme!" Měla dojem, že její hlas zní až nepřírozně chraplavě.

Zpoza rohu se už žádné zvuky neozývaly. Stvoření poslouchalo.

"Haló?" zavolala, když se odhodlala znovu promluvit. "Je tam někdo?"

Hlas v ozvěnách zanikl. Čekala, dívala se do tmy, pokoušela se zachytit pohyb.

Daleko ve tmě, v dálce, kam světlo baterky už nedopadalo, se začala rýsovat temná postava. Zdálo se, že má vztyčenou hlavu. Zaslechli zvláštní vlhké čenichání.

"Ještě ne," zašeptal Pendergast.

Ta věc vystoupila zpoza rohu ještě o kousek. Čenichání bylo hlasitější a pak ji do nosu udeřil příšerný puch valící se chodbou.

Bestie udělala další krok.

"Ještě ne," zašeptal Pendergast.

Garciovi se tak hrozně třásla ruka, že téměř nemohl stisknout knoflík na vysílače.

"Coffey," zasyčel, "Coffey, proboha! Slyšíte?"

"Tady agent Slade z mobilního velitelského stanoviště. S kým mluvím, prosím?"

"Tady velitelství bezpečnostní služby," řekl Garcia a ztěžka a rychle dýchal. "Kde je Coffey? Kde je Coffey?"

"Zvláštní agent Coffey je momentálně indisponován. Od téhle chvíle přebírám velení operace až do příjezdu oblastního ředitele. Jaká je vaše situace?"

"Naše situace?" zasmál se zničeně Garcia. "Jsme v prdeli, to je naše situace. Ta věc je přede dveřmi. Snaží se dostat dovnitř. Snažte se prosím, pošlete nám sem hned záchranný tým."

"K čertu!" ozval se Sladeův hlas. "Proč mě nikdo neinformoval?" Garcia uslyšel tlumený hovor. "Garcio? Máte zbraň?"

"K čemu je mi puška?" zašeptal Garcia a téměř plakal. "Tak s pancéřovkou kdybyste se sem dostali. Pomozte nám, prosím."

"Garcio, snažíme se dát to tady do pořádku. Vládne tu zmatek. Vydržte tam ještě. Dveřmi na velitelství neprojde, mám pravdu? Jsou kovové, ne?"

"Jsou ze dřeva, Slade, jsou to prachobyčejné kancelářské dveře!" prohlásil Garcia a po tváři mu tekly slzy.

"Dřevěné? Co je to za místo? Garcio, teď mě poslouchejte. I kdybychom vám tam někoho poslali, trvalo by dvacet minut, než by se k vám dostali."

"Prosím..."

"Musíte to zvládnout sami. Nevím, co po vás jde, Garcio, ale musíte to zvládnout. Budeme tam co nejrychleji."

Zachovejte chladnou hlavu a..."

Garcia se sesul na podlahu, prst mu v zoufalství sklouzl z tlačítka. Bylo to beznadějně, byli odsouzeni k smrti.

60

Smithback sevřel opasek a posunul dalších pár palců skupině. Když nic jiného, pomyslel si, voda stoupá dokonce rychleji než předtím; národy se opakovaly už co pár minut, a ačkoli se nezdálo, že by byl proud silnější, řev na konci tunelu byl ohlušující. Nejstarší, nejslabší a nejzuboženější se drželi provazu z opasků hned za Smithbackem; za nimi v hrozu šlapali vodu ostatní. Všichni teď mlčeli; nezbyla jim už síla na pláč, sténání nebo dokonce mluvení. Smithback vzhlédl: ještě dvě stopy a bude schopný zachytit se žebříku.

"Tam venku musí být boží dopuštění," řekl D'Agosta. Byl vedle Smithbacka, podpíral nějakou starší ženu. "Ten spolek z muzea musel pěkně zmoknout," dodal s unaveným smíchem.

Smithback vyčerpaně pohlédl nahoru a rozsvítil. Ještě osmáct palců.

"Smithbacku, přestaňte blikat tím světlem, jo?" prohlásil podrážděně D'Agosta. Já vám řeknu, kdy se tam máte podívat."

Smithback ucítil další vlnu, která ho přirazila k cihlové zdi tunelu. Někteří lidé ve skupince vykřikli, ale nikdo se neutrlh. Kdyby opasky povolily, všichni by se během třiceti sekund utopili. Smithback se na to snažil nemyslet.

Starosta začal rozechvělým, ale odhodlaným hlasem vyprávět nějakou historku. Týkala se několika známých postav z radnice. A Smithback i přes myšlenky na svůj trháč byl stále ospalejší a ospalejší - jak se pamatoval, byla to známka hypotermie.

"O. K., Smithbacku. Zkontrolujte ten žebřík." Drsný D'Agostův hlas ho probral.

Zatřesením probudil světlu k životu a posvítil vzhůru. Za posledních patnáct minut voda stoupala o další stopu a žebřík už byl téměř na dosah. S radostným vyjeknutím poslal Smithback další opasky skupině za sebou.

"Teď to uděláme takhle," prohlásil D'Agosta. "Vy polezete první. Já vám zespodu pomůžu a půjdu jako poslední. Jasný?"

"Jasný," řekl Smithback a otrásl se, aby se vzpamatoval.

D'Agosta se přitáhl ke šňůře z opasků, potom uchopil Smithbacka za kalhoty a vytáhl ho nahoru. Smithback sáhl nad hlavu a volnou rukou uchopil nejnižší příčku žebříku.

"Podejte mi světlo," řekl D'Agosta.

Smithback podal dolů baterku a chytil se příčky i druhou rukou. Trochu se přitáhl, ale znovu povolil, svaly v pažích a zádech se mu třáslы zimou. S hlubokým nádechem se znovu vytáhl vzhůru a tentokrát se zachytil druhé příčky.

"A teď se té příčky chytněte vy," řekl komusi D'Agosta. Smithback se opřel o žebřík a lapal po dechu. Potom pohlédl vzhůru a zachytil se třetí příčky a vzápětí čtvrté. Vykořl lehce nohy, aby je dostal na první příčku.

"Nešlápněte někomu na ruce!" varoval ho D'Agosta.

Cítil, jak mu čísi ruka vede nohu, a pak přenesl váhu na dolní příčku. Ta jistota byla skvělá. Natáhl jednu ruku dolů a pomohl té starší ženě. Potom pocítil, jak se mu vracejí síly, obrátil se zpět a začal stoupat vzhůru.

Žebřík končil v ústí velké horizontální roury. Dychtivě se začal plazit rourou do tmy.

Okamžitě ho do nosu udeřil pach hniloby. Kanál, napadlo ho. Na okamžik se zastavil, potom se vydal dál.

Roura končila ve tmě. Rychle vystrčil nohy a zašátral v prostoru. Zhruba stopu pod ústím roury narazil chodidly na tvrdou podlahu. Ani nemohl uvěřit štěstí, které je potkalo: tady mezi suterénem a sklepením narazili na krytý prostor neznámé velikosti. Nejspíš nějaká architektonická hříčka, zapomenutý vedlejší produkt jedné z mnoha rekonstrukcí muzea. Vylezl ven a postoupil o několik palců vpřed, potom ještě o pár a nohama se v té tmě snažil prozkoumat podlahu. Puch kolem byl strašlivý, ale nebyl to puch té bestie, a tak mu v tu chvíli ani příliš nevadil. Pod nohama mu praskaly nějaké vyschlé věci - větvičky? Slyšel rachocení a další zvuky, jak se k němu plazili rourou ostatní. Slabá záře D'Agostovy baterky z podzemí nedokázala proniknout tmou.

Obrátil se, klekl si u ústí roury a začal pomáhat těm zuboženým lidem ven, posílal je stranou, varoval je, aby se ve tmě příliš nerozbíhali.

Lidé vylézali jeden po druhém a tlačili se ke zdi, hroutili se vyčerpáním. Obklopilo je ticho, ozývalo se pouze přerývané dýchání.

Konečně uslyšel Smithback hlas D'Agosty, který se blížil rourou k nim. "Proboha, co je to za smrad?" zamumlal ke Smithbackovi. "Ta zatracená baterka už definitivně odešla. Tak jsem ji hodil do vody. Tak, lidi," řekl hlasitěji a postavil se, "chci, abyste se spočítali." Při zvuku crčíci vody se Smithbackovi rozbušilo srdce, potom teprve si uvědomil, že to si jen D'Agosta ždímá promočené sako.

Lidé se unavenými hlasy postupně hlásili. "Dobře," prohlásil D'Agosta. "Teď zjistíme, kde to vlastně jsme. Možná budeme muset vylézt někam výš, jestli bude voda pořád dál stoupat."

"Asi by bylo lepší porozhlédnout se po nějakém jiném místě," ozval se kdosi ve tmě. "Strašně to tu smrdí."

"Ale bez světla to bude těžké," řekl Smithback. "Budeme muset jít naslepo."

"Já mám zapalovač," prohlásil někdo. "Mám zjistit, jestli ještě pořád funguje?"

"Opatrně," řekl další člověk. "Řekl bych, že tu páchne metan."

Smithback zamrkal, když prostor osvětlil třepotající se žlutý plamínek.

"Pane Ježíši!" zaječel kdosi.

Místnost se znovu ponořila do tmy, jak ruka držící zapalovač instinktivně ucukla ale ještě předtím si Smithback stačil udělat přesný, zdrcující obrázek toho, co leží všude kolem nich.

Margo napíjala zrak do tmy, pomalu přejížděla baterkou po stěnách chodby, snažila se nezasáhnout paprskem světla přímo bestii, která je zpoza rohu pozorovala.

"Ještě ne," zamumlal potichu Pendergast. "Počkejte, až se ukáže celá."

Měli pocit, že se to stvoření zastavilo na celou věčnost. Nehýbalo se, Bylo tak tiché a nehybné jako kamenný skřet.

Margo zahlédla, jak se na ni ve tmě upírají červená očka. Každou chvíli ta očka zmizela a pak se zase objevila, jak ten tvor mrkl.

Stvoření udělalo další krok, pak znovu ztuhlo, jako by se nemohlo rozhodnout. Jeho nízké, mohutné tělo bylo napjaté a připravené zaútočit.

Potom vyrazilo kupředu, zvláštním děsivým skokem se vrhlo do chodby.

"Ted!" vykřikl Pendergast.

Margo sáhla vzhůru, rozsvítla důlní lampu a chodba se náhle koupala ve světle. Téměř současně zaslechla ohlušující bang!, jak vedle ní vyštěkla Pendergastova zbraň. Stvoření se na okamžik zastavilo a Margo spatřila, jak mrká, snaží se hlavou uhnout před světlem. Zaklonilo se, jako by se chtělo zakousnout do zadku, kam ho zasáhla kulka. Margo cítila, jak se její myšlenky pomalu vzdalují od reality: ta nízká bledá hlava, hrůzně prodloužená, bílý pruh nad očima, pozůstatek po předešlé Pendergastově kulce; ta mohutná hrud', pokrytá hustou srstí a zakončená dlouhými drápotivými pařáty; kratší zadní nohy, vrásčité kůže přecházela v chodidla s pěti drápy. Kůži mělo potřísněnou zaschlou krví a čerstvá se leskla na šupinách zadních běhů.

BANG! Pravá, přední noha stvoření se zlomila a Margo uslyšela strašlivý vzteklý řev. Obrátilo se přímo k nim a vyrazilo vpřed, z čelistí mu visely provazce slin.

BANG! ozvala se zbraň minula a stvoření se blížilo, zrychlovalo strašlivou silou.

BANG!

Jako ve zpomaleném záznamu spatřila, jak se levá zadní noha prohnula vzad a stvoření lehce zakolísalo. Ale vzpamatovalo se a s dalším zařváním a se zježenou hustou srstí na zadních běžích se řítilo na ně.

BANG! pokračovala zbraň, ale stvoření nezpomalilo. V tu chvíli si Margo s naprostou jistotou uvědomila, že jejich plán selhal, že už mají čas jen na jediný výstřel a že tuhle masu nedokáží zastavit. "Pendergaste!" vykřikla a vrhla se zpět, světlo důlní lampy divoce vylétlo vzhůru, vzdalovalo se od červených očí, které vysílaly přímo do těch jejich úžasně srozumitelnou směsicí vzteku, touhy a triumfu.

Následovalo dlouhé strašlivé ticho. "Přestalo to," řekl Garcia šepem.

"Dostali to? Dostali to?" zakňoural Waters.

Ticho se protahovalo. Garcia sevřel zbraň, pažba a spoušť byly vlhké potem. Pět nebo šest výstřelů, to bylo všechno, co slyšel. A to stvoření zabilo záchranný tým s těžkou výzbrojí.

"Dostali to?" zeptal se Waters znovu.

Garcia špicoval uši, ale z chodby už nezaslechl nic. To bylo nejhorší: krátká naděje, potom pád do zoufalství. Vyčkával. Ode dveří se ozvalo rachocení.

"Ne," zašeptal Garcia. "Je to zpátky."

Garcia seděl na podlaze s napjatými ušima a uvažoval, jestli ten hlas, který slyšel, byl skutečný. Jestli je tam venku opravdu někdo další, uvězněný v té noční mříž, nebo jestli to byl pouze klam jeho přetaženého mozku.

Náhle se zpoza dveří ozvala naprosto odlišná rána; potom následovala další a pak další.

Vyškrábal se na nohy. To nemůže být pravda. Zápasil s vysílačkou.

"Slyšíte to?" ozval se hlas za ním.

Potom se ten zvuk opakoval, dvakrát; pak po krátkém tichu znovu.

"Přísámbohu, někdo tam na chodbě střílí!" vykřikl Garcia.

61

"Podejte mi ten zapalovač!" zaburácel D'Agosta. Smithback přepadl naslepo dozadu, potom náhle spatřil zajiskření kamínku a zakryl si instinktivně oči.

"Prokrista...", uslyšel D'Agostovo zasténání. Vyjekl, když ucítil, jak mu něco sevřelo rameno a zvedá ho na nohy.

"Poslyšte, Smithbacku," zasyčel mu do ucha D'Agostův hlas, "teď se na mě nemůžete vykašlat. Potřebuju, abyste mi pomohl držet tyhle lidi pohromadě."

Když se Smithback přinutil otevřít oči, zachvěl se. Špinavá podlaha před ním byla zaplavená kostmi: malými, velkými, některé byly rozbité a rozdrcené, na kloubech jiných ještě stále zůstaly zbytky chrupavek.

"Žádné větvičky," opakoval si Smithback tiše stále dokola. "Ne, ne, žádné větvičky." Světlo znovu zhaslo, D'Agosta se snažil plamenem šetřit.

Další žlutý záblesk a Smithback se rozhlédl vyděšeně kolem sebe. Právě zakopl o zbytky nějakého psa - vypadalo to na teriéra, skelné, vyvalené oči, světlá srst, k roztrhanému břichu se táhly v rovných řadách drobné bradavky. Po podlaze se válely další zdechliny: kočky, krysy, další stvoření, příliš zmasakrovaná nebo příliš dlouho po smrti, aby se dala rozpoznat, co jsou zač. Za ním kdosi soustavně ječel.

Světlo zhaslo, potom se objevilo o kus dál, jak se D'Agosta pohyboval. "Smithbacku, pojďte se mnou," ozval se jeho hlas. "Všichni se dívejte přímo pod nohy. Jdeme." Když Smithback pomalu našlapoval, aby se vyhnul tomu tam dole, koutkem oka cosi zahlédl. Obrátil hlavu ke zdi napravo.

Ve výšce ramen vedla kdysi po zdi nějaká trubka, snad vodovod, ale už před dlouhou dobou se rozpadla a její zbytky se povalovaly na zemi, napůl pohřbené v prachu. Ze zdi trčely mohutné kovové vzpěry, které připomínaly bodce. Na nich visela lidská těla, jejich obrysy se v komíhavém světle plamínku jakoby vlnily. Smithback spatřil, že všechna jsou bez hlavy, ale hrůznost tohoto zjištění mu okamžitě nedošla. Po podlaze podél zdi se válely nějaké drobné rozbité předměty, které, jak pochopil, musely být hlavami.

Těla dál od něj tady visela déle; připomínala spíše už kostry. Odvrátil se, ale příliš pozdě, a tak jeho mozek stačil zpracovat ještě poslední hrůzný obraz: Na zachovalém zápěstí nejbližší mrtvoly spatřil nezvyklé hodinky ve tvaru slunečních hodin. Moriartyho hodinky.

"Ach, proboha... proboha," opakoval Smithback dokola. "Chudák George."

"Vy jste toho chlapíka znal?" zeptal se D'Agosta staženým hlasem. "Do prdele, začíná mě to pálit!"

Zapalovač znovu zhasl a Smithback se okamžitě zastavil.

"Co je to za místo?" vykřikl někdo za nimi.

"Nemám ponětí," zamumlal D'Agosta.

"Já ano," pronesl Smithback dutě. "Je to špižírna."

Znovu se objevilo světlo a on pokračoval v chůzi, tentokrát už rychleji. Za sebou slyšel starostův hlas, který neživým, mechanickým hlasem nabádal lidi, aby se nezastavovali.

Náhle světlo znovu zhaslo a novinář ztuhl. "Jsme u stěny," uslyšel ve tmě D'Agostův hlas. "Vede tady jedna chodba dolů a druhá nahoru. Budeme stoupat."

D'Agosta znovu škrtl zapalovačem a pokračoval v chůzi, Smithback za ním. Po několika okamžicích se začal zápach vytrácet. Půda pod nohama byla vlhká a měkká. Smithback ucítil, nebo se mu to aspoň zdálo, na tváři chladivý závan.

D'Agosta se zasmál. "Bože, to je příjemné."

Tunel pod nohama byl stále vlhčí, potom náhle končil u dalšího žebříku. D'Agosta k němu přistoupil a zvedl zapalovač. Smithback rychle vykročil za ním a nasával čerstvý vzduch. Seshora se ozval jakýsi hluk a potom bumbum!, rychle nad ním prolétlo světlo a následovala sprška vody.

"Šachta!" vykřikl D'Agosta. "Dokázali jsme to, to není možné, my to dokázali!"

Vydrápal se po žebříku a opřel se o kulatý poklop.

"Je to přišroubované," zasténal. "Dvacet mužů by s tím nehnulo. Pomoc!" začal volat, vyšplhal po žebříku až nahoru a přitiskl ústa k jednomu z otvorů v poklopu. "Proboha, tak nám přece někdo pomozte!" A pak se začal smát, sjel po kovovém žebříku dolů a upustil zapalovač. Smithback se také složil na podlahu v chodbě, smál se, plakal, nedokázal se ovládat.

"My to dokázali," smál se D'Agosta. "Smithbacku! Dokázali jsme to! Dejte mi pusku, Smithbacku vy zatracený pisálku."

Mám vás rád a doufám, že z tohoto vytřískáte milion."

Smithback zaslechl seshora z ulice hlas.

"Slyšels to hulákání?"

"Hej, vy tam nahoře!" vykřikl D'Agosta. "Chcete si vydělat?"

"Slyšels to? Tam dole někdo je. Jo!"

"Slyšeli jste mě? Dostaňte nás odsud!"

"Kolik?" zeptal se další hlas.

"Dvacet babek! Zavolejte hasiče, ať nás vytáhnou!"

"Padesát, člověče, nebo jdem."

D'Agosta se přestal smát. "Tak dobře, padesát dolarů. A teď už nás odsud, sakra, vytáhněte!"

Obrátil se a rozhodil ruce. "Smithbacku, ať jdou všichni sem. Lidi, starosto, vítejte zpátky v New Yorku!"

Znovu se ozvalo zarachocení na dveře. Garcia si přitiskl pažbu pevně k tváři a tiše plakal. Zase se to snažilo dostat dovnitř. Zhluboka se nadechl a snažil se uklidnit třes ruky.

Potom si uvědomil, že rachocení se změnilo v zaklepání.

Následovalo další, tentokrát hlasitější a Garcia uslyšel tlumený hlas.

"Je tam někdo?"

"Kdo je to?" zeptal se nevěřicně Garcia.

"Zvláštní agent Pendergast, FBI." Garcia tomu nemohl uvěřit. Když otevřel dveře, spatřil vysokého, štíhlého muže, který ho pokojně pozoroval, světlé vlasy a oči působily ve ztemnělé chodbě nadpřirozeně. V jedné ruce držel baterku a ve druhé velkou pistoli. Po tváři mu stékala krev a košili měl promáčenou v bizarních vzorech. Vedle něj stála nějaká menší mladá žena se světle hnědými vlasy, hlavu jí zdobila žlutá důlní lampa, tvář, vlasy a svetr měla pokryty dalšími tmavými vlhkými skvrnami.

Pendergast se nakonec zakřenil. "Zvládli jsme to," prohlásil prostě.

Až z Pendergastova úsklebu pochopil Garcia, že krev, která ty dva pokrývala, není jejich vlastní. "Jak...?" Hlas mu selhal.

Protlačili se kolem něj k ostatním, kteří se krčili pod temným pláňem muzea a zírali na ně nevěřicně, ztuhlí strachem a nedůvěrou.

Pendergast ukázal baterkou na židli. "Posaďte se, slečno Greenová," řekl.

"Děkuji," řekla Margo a posvětila světlem na svém čele vzhůru. "Skutečný džentlmen."

Pendergast se také posadil. "Má někdo z vás kapesník?" zeptal se.

Allen vytáhl z kapsy kapesník a přistoupil k němu.

Pendergast ho podal Margo, která si utřela krev z obličeje a vrátila mu ho. Pendergast si pečlivě otřel tvář a ruce.

"Mockrát děkuji, pane...?"

"Allen. Tom Allen."

"Pane Allene." Pendergast podal krví promáčený kapesník Allenovi, který se ho chystal zasunout zpět do kapsy, potom ztuhl a rychle ho upustil. Zíral na Pendergasta. "Je to mrtvé?"

"Ano, pane Allene. Dočista mrtvé."

"Vy jste to zabil?"

"Zabili jsme to. Spíš tady slečna Greenová to zabila."

"Klidně mi říkejte Margo. A byl to pan Pendergast, kdo vypálil."

"Ale Margo, vy jste mi přece poradila, kam mám mířit. Mě by to nikdy nenapadlo. Všechna velká zvířata lvi, hroši, sloni mají oči po stranách hlavy. Když útočí, nikdy nemíříte na oči. Nejsou vidět."

"Ale tohle stvoření," vysvětlovala Margo Allenovi, "mělo typ obličeje primáta. Oči natočené dopředu kvůli prostorovému vidění. Přímý kanál do mozku. Jakmile vstříknete při tak neuvěřitelně silné lebce kulku do mozku, bude se tam odrážet tak dlouho, dokud se nezastaví."

"Vy jste tu bestii zabili střelou do oka?" zeptal se nevěřicně Garcia.

"Zasáhl jsem ji několikrát," řekl Pendergast, "ale byla příliš silná a rozzuřená. Pořádně jsem na ni neviděl myslím, že to necháme až na později - ale dá se říct, že žádný jiný zásah by ji včas nezastavil."

Pendergast si upravil dvěma štíhlými prsty uzel na kravatě - zbytečně distingovaný, napadlo Margo, vzhledem ke krvi a kouskům šedé hmoty pokrývajícím jeho bílou košili. Nikdy nezapomene, jak mozek té bestie vyhrzl očním důlkem, ani na ten strašlivý a současně krásný pohled. Právě při pohledu do těch strašných a rozzuřených očí jí ve chvíli, kdy už se tlačila dozadu před tím ochromujícím puchem a jatkami páchnoucím dechem, bleskla hlavou ta náhlá myšlenka.

Náhle se objímala rukama a třásla se.

V tu chvíli pokynul Pendergast Garciovi, aby si svlékl sako uniformy. Přehodil jí je přes ramena. "Uklidněte se, Margo," řekl a klekl si k ní. "Už je to pryč."

"Musíme vyprostit doktora Frocka," procedila mezi zmodralými rty.

"Za chvíli, za chvíli," konejšil ji Pendergast.

"Ohlásíme to?" zeptal se Garcia. "Ve vysílače je šťáva tak akorát na jedno hlášení."

"Ano a je třeba vyslat pátrací skupinu za poručíkem D'Agostou," podotkl Pendergast. Potom se zamračil. "Myslím, že to znamená mluvit s Coffeyem."

"Myslím, že ne," řekl Garcia. "Podle všeho došlo ke změně ve velení."

Pendergast zvedl překvapeně obočí. "Opravdu?"

"Opravdu." Garcia podal vysílačku Pendergastovi. "Jako velící se mi předtím ohlásil agent jménem Slade. Tak prosím, máte přednost."

"Jak si přejete," řekl Pendergast. "Jsem rád, že tam zvláštní agent Coffey není. Kdyby tam byl, bojím se, že by z toho moc hladce nevyšel. Na rány odpovídám tvrdě." Zavrtěl hlavou. "Strašně hloupý zvyk, ale nedokážu si pomoci."

62

O čtyři týdny později.

Když Margo přijela, byli už Pendergast a D'Agosta ve Frockově kanceláři. Pendergast si prohlížel něco na stolku a

Frock mu cosi zaujatě povídal. D'Agosta se neklidně procházel po kanceláři, zjevně se nudil, namátkově bral do rukou věci a znovu je pokládal. Uprostřed Frockova stolu trůnil latexový odlitek pařátu jako těžítka z noční můry. A místnosti zalité teplými slunečními paprsky dominoval obrovský dort, který Frock objednal na oslavu Pendergastova výjimečného příjezdu, jehož bílá poleva se pomalu začínala rozpouštět.

"Když jsem tam byl naposled, dal jsem si polévku z raků, která byla skutečně výtečná," sděloval právě Frock a uchopil Pendergasta za loket. "Á, Margo," řekl a obrátil se na vozičku. "Pojďte dál a podívejte se na tohle."

Margo přešla místnost. Města se už definitivně zmocnilo jaro a velkými okny viděla modrou masu Hudsonu plynoucí k jihu a zářící ve slunci. Na promenádě dole bylo vidět skupinky rekreačních běžců.

Na stolku ležel vedle křídového kamene s fosilním otiskem velký odlitek chodidla toho stvoření. Frock si stopy zamilovaně prohlížel. "Pokud nepatří ke stejné čeledi, rozhodně jsou ze stejného řádu," řekl. "A to stvoření mělo skutečně na zadním běhu pět prstů. Takže další pojitko se soškou Mbwuna."

Margo při bližším pohledu napadlo, že si ty dva odlitky vůbec nejsou příliš podobné.

"Fraktální evoluce?" navrhl.

Frock se na ni podíval. "To je možné. Ale bude potřeba je podrobit důkladnému srovnání, abychom to věděli jistě."

Ušklíbl se. "To samozřejmě nebude možné, když teď vláda z bůhvíjakých důvodů ostatky odvezla."

Za měsíc od té noční katastrofy, která se odehrála při zahájení výstavy, veřejné mínění postoupilo od šoku a nedůvěry k fascinaci, ke konečnému přijetí stavu. První dva týdny nebylo v tisku místo na nic jiného než na zkažky o bestii, ale protichůdné názory těch, co přežili, vyvolávaly zmatek a nejistotu. Jediný předmět, který mohl tyhle rozpory vyřešit, bylo tělo, ale to okamžitě odvezli ze scény ve velké bílé dodávce s vládním znakem a už ho nikdo nikdy nespátl. Ani Pendergast se o jeho současném umístění nic nedozvěděl. Sdělovací prostředky se brzy začaly věnovat obětem katastrofy a právním postihům, které hrozily výrobcům zabezpečovacích systémů a také policii a samotnému muzeu. V časopise Time vyšel úvodník nazvaný "Jak bezpečné jsou naše národní instituce?" Teď, týdny poté, začali lidé nahlížet na tohle stvoření jako na jedinečný fenomén: stalo se oživlou vykopávkou, jako ryby z hlubin, které se občas objevují v sítích rybářů lovicích na širém moři. Zájem začal opadat: v diskusních pořadech se už neobjevovali účastníci večírku, v sobotních novinách přestal vycházet kreslený seriál a v obchodech s hračkami se z akčních postavíček "Bestie z muzea" stávaly ležáky.

Frock se rozhlédl. "Jsem to ale hostitel. Dá si snad někdo sherry?"

Ozvalo se několikahlasé zamumlání: "Ne, díky."

"Leda byste měl ještě 7Up," podotkl D'Agosta. Pendergast zbledl a pohlédl jeho směrem.

"Tak hele, počkat," řekl Smithback, "jsou jisté zásady, kterými se musejí novináři řídit..."

"Kecy!" vybuchl D'Agosta.

Margo se obrátila k Pendergastovi. "Vidím, že to bude opravdu vzrušující spolupráce," zašeptala. Pendergast přikývl.

Ozvalo si tiché zaklepání a ve dveřích se objevila hlava Grega Kawakity. "Promiňte, doktore Frocku," omlouval se.

"Vaše sekretářka mi neřekla, že máte návštěvu. Můžeme ty výsledky projít později."

"Nesmysl!" vykřikl Frock. "Pojďte dál, Gregory. Pane Pendergaste, kapitáne D'Agosto, tohle je Gregory Kawakita. Je autorem EGS, extrapolačního programu, který nám umožnil získat tak přesný profil toho stvoření."

"Máte mé uznání," řekl Pendergast. "Bez toho programu by tady dnes už nikdo z nás nebyl."

"Mockrát děkuji, ale program byl ve skutečnosti dítětem doktora Frocka," prohlásil Kawakita a prohlížel si dort. "Já jenom sestavil kousky dohromady. A kromě toho vám extrapolátor spoustu věcí nesdělil. Například o čelním umístění očí."

"Copak, Georgi, snad tě úspěch nenaučil skromnosti?" konstatoval Smithback. "Co mě se týče," pokračoval a obrátil se k Pendergastovi, "mám na vás několik dotazů. Tohle letité šampaňské není zadarmo, víte." Upřel na agenta FBI pohled plný očekávání. "Či těla jsme to vlastně objevili v tom brlohu?"

Pendergast lehce pokrčil rameny. "Podle mě se nic nestane, když vám to řeknu ačkoli byste to neměl publikovat, dokud nedostanete oficiální svolení. Nakonec se podařilo identifikovat pět z těch osmi ostatků. Dvě těla patřila bezdomovcům z ulice, kteří se nejspíš do starého suterénu dostali, když se v chladné zimní noci chtěli trochu zahřát. Další byl zahraniční turista, jehož popis jsme našli na seznamu pohřešovaných Interpolu. Další, jak víte, byl George Moriarty, pomocný kurátor Iana Cuthberta."

"Chudák George," zašeptala Margo. Celé týdny se bránila pomyšlení na poslední chvíli Moriartyho života, na jeho marný boj s tou bestií. Takhle skončit a viset tam jako kus hovězího...

Pendergast okamžitě vyčkával a pak pokračoval. "Pátá mrtvola byla nakonec identifikována podle otisků zubů jako muž jménem Montague, zaměstnanec muzea, který zmizel před několika lety."

"Montague!" řekl Frock. "Tak ta historka byla pravdivá."

"Ano," přitakal Pendergast. "Zdá se, že jisté osoby ve vedení muzea - Wright, Rickmanová, Cuthbert, možná i Ippolito měli podezření, že v muzeu něco číhá. Když se ve starém suterénu našlo velké množství krve, nechali je uklidit, ale neoznámili to policii. Přestože s tím objevem časově souviselo Montaguovo zmizení, neudělali nic, aby tu událost objasnili. Také měli důvod předpokládat, že mezi stvořením a Whittleseyho expedicí je určitá souvislost. Jejich podezření možná stála za přenesením beden. Při zpětném pohledu to byl velmi nerozumný krok - vlastně vyvolal všechny ty vraždy."

"Samozřejmě máte pravdu," řekl Frock a popojel ke svému stolu. "Víme, že to stvoření bylo vysoce inteligentní."

Uvědomovalo si, že bude v nebezpečí, jestliže dojde k odhalení jeho pobytu v muzeu. Myslím, že muselo v zájmu sebezáchovy dlouho potlačovat svou agresivní povahu. Když se poprvé dostalo do muzea, bylo zoufalé, možná umíralo a zabilo Montagua, když ho spatřilo s artefakty a rostlinami. Ale rychle se stalo opatrným. Vědělo, kde jsou bedny, a mělo dostatečnou zásobu rostlin nebo přinejmenším mělo by, dokud by nespotřebovalo všechny. Snažilo se

příliš neplýtvat jídlem. Hormony byly v rostlině v silné koncentraci. A to zvíře si svou dietu občas různými způsoby zpestřovalo. Krysami žijící v podzemí, kočkami, které uprchli z oddělení chování zvířat... Jednou nebo dvakrát i nešťastníky, kteří zabloudili příliš hluboko do skrytých míst muzea. Ale vždycky pečlivě ukrylo své oběti a uplynulo několik let, po něž zůstalo z velké části nepovšimnuto okolím." Lehce se pohnul a vozík zavrzel.

"Pak se to stalo. Přemístili bedny do bezpečnostní zóny a zamkli je. Ta bestie začala být nejdříve hladová, potom zoufalá. Nejspíš ji také ovládl vražedný vztek na bytosti, které ji připravily o rostliny na bytosti, které samy mohly být náhražkou, třebaže jen ubohou, toho, co odnesly. Naléhavost rostla a ta bestie zabila a potom znovu."

Frock vytáhl kapesník a utřel si čelo. "Ale stále neztratila všechnu obezřetnost," pokračoval. "Vzpomínáte si, jak na výstavě skryla tělo toho policisty? I v okamžiku, kdy ji ovládl pach krve, přestože šlela touhou po těch rostlinách, si stále zachovávala dostatek rozumného uvažování, aby si uvědomila, že těmi vraždami by na sebe upoutala nežádoucí pozornost. Možná se chystala odnést Beauregardovo tělo do brlohu. Ale nejspíš to nedokázala - výstava byla příliš daleko od jejich obvyklých stezek, a tak místo toho tělo ukryla. Koneckonců jí šlo především o hypothalamus; zbytek byl pouhé maso."

Margo se zachvěla.

"Už mockrát jsem uvažoval, proč vlastně ta bestie šla na výstavu," prohlásil Pendergast.

Frock zvedl ukazovák. "Já také. A myslím, že jsem na ten důvod přišel. Vzpomínáte si, pane Pendergaste, co ještě na té výstavě bylo?"

Pendergast pomalu přikývl. "Samozřejmě. Ta soška Mbwuna."

"Přesně tak," řekl Frock. "Soška, která ztělesňovala samotnou bestii. Jediné pojítka té bytosti s domovem, který navždy ztratila."

"Zdá se, že jste si všechno dali dohromady," vložil se do jejich řeči Smithback. "Ale jestliže se Wright a Cuthbert téhle věci báli, jak věděli, že má souvislost s Whittleseyho expedicí?"

"Myslím, že odpověď znám," řekl Pendergast. "Věděli samozřejmě, proč se tak dlouho opozdila loď, která převážela bedny z Belemu do New Orleansu nejspíš ze stejných pramenů, z nichž jste to zjistil vy, pane Smithbacku."

Smithback náhle znervózněl. "Víte," začal, "já..."

"Také četli Whittleseyho deník. A znali lépe než kdo jiný ty legendy. Poté co zmizel Montague - člověk určený k tomu, aby ty bedny zdokumentoval, a blízko místa, kde se bedny nacházely, se objevila krvavá louže, jim nedalo asi moc práce, aby si dali dvě a dvě dohromady. A kromě toho," řekl a obličej se mu zachmuřil, "Cuthbert mi to víceméně potvrdil. Samozřejmě jak jen byl schopen."

Frock přikývl. "Zaplatili strašlivou cenu. Winston a Lavinie mrtví, Ian Cuthbert v ústavu... To svědčí o všem."

"To je pravda," řekl Kawakita, "ale není tajemstvím, že jste se tím stal hlavním kandidátem na post ředitele muzea."

A tebe to žere, pomyslela si Margo.

Frock zavrtěl hlavou. "Pochybuji, že by mi to nabídli, Gregory. Jakmile se situace zklidní, převládnu rozumné hlavy. Jsem příliš kontroverzní. A kromě toho, ředitelování mě nezajímá. Mám příliš mnoho nového materiálu, abych příliš neodkládal svou další knihu."

"Jednu věc však doktor Wright ani ostatní nevěděli," pokračoval Pendergast. "Vlastně jde o něco, co neví nikdo tady - totiž skutečnost, že vraždy nezačaly v New Orleansu. K podobné vraždě došlo v Belemu, ve skladu, kde byly uloženy bedny, než je nalodili. Zjistil jsem to, když jsem vyšetřoval ty vraždy na lodi."

"Takže to musela být první zastávka té bestie na cestě do New Yorku," řekl Smithback. "Myslím, že tím se celý příběh uzavírá." Odváděl Pendergasta k pohovce. "Tím je myslím, pane Pendergaste, vyřešena i záhada, co se stalo s Whittleseyem."

"To stvoření ho zabilo, to se zdá naprosto jisté," prohlásil Pendergast. "Nebude vám vadit, když si vezmu kousek toho dortu..."

Smithback mu zadržel ruku.

"Jak to víte?"

"Že Whittleseyho zabilo? Našli jsme v doupěti té bestie jeden suvenýr."

"Opravdu?" Smithback vytáhl diktafon.

"Buďte tak hodný, pane Smithbacku, a dejte si to zase zpátky do kapsy. Ano, bylo to něco, co Whittlesey zřejmě nosil na krku. Medailon ve tvaru dvojitého šípů."

"Ten byl na obalu jeho deníku," vyskočil Smithback.

"A v záhlaví dopisu, který poslal Montaguovi!" dodala Margo.

"Podle všeho to byl rodinný znak Whittleseyů. Našli jsme ho v doupěti, ale jenom jeho část. Proč si to ta bestie přinesla až z Amazonie, už nevíme, ale je to tak."

"Našli jsme tam ještě další věci," řekl D'Agosta s ústy plnými dortu. "I hromádku semeníků, které shromáždil Maxwell. Ta bytost byla skutečný sběratel."

"Co například jste našli?" zeptala se Margo, přešla k oknům a vyhlédla ven.

"Věci, kterých byste se ani nenadáli. Klíče k autu, spoustu mincí a žetonů na podzemku, dokonce překrásné zlaté hodinky. Vyhledali jsme chlapíka, jehož jméno na nich bylo vyryto, a ten nám řekl, že je ztratil před třemi lety. Navštívil muzeum a stal se obětí kapsáře." D'Agosta pokrčil rameny. "Možná tomu kapsáři patří jedno z těch neidentifikovaných těl. Nebo ho nikdy nenajdeme."

"To stvoření si je pověsilo za řetízek na hřebík v doupěti," doplnil ho Pendergast. "Libovalo si v pěkných věcech."

Podle mě je to další známka inteligence."

"Už jste vyzvedli z muzea všechno?" zeptal se zvědavě Smithback.

"Pokud vím, tak ano," odpověděl Pendergast. "Není prokázáno, že to stvoření našlo nějaký východ z muzea nebo se

ho snažilo najít."

"Ne?" opáčil Smithback. "A co ten východ, kterým jste vyvedl D'Agostu?"

"Ten našel sám," prohlásil Pendergast prostě. "Měli jste všichni velké štěstí."

Smithback se obrátil s další otázkou na D'Agostu a Pendergast toho využil, vstal a zamířil k dortu. "Bylo od vás moc milé, že jste uspořádal tuhle oslavu na mou počest, doktore Frocku," podotkl, když se vracel.

"Zachránil jste nám život," řekl Frock. "Napadlo mě, že malý dort by mohl být vhodným způsobem, jak se s vámi rozloučit."

"V tom případě se obávám," pokračoval Pendergast, "že je tahle oslava uspořádána při nesprávné příležitosti."

"Pročpak?" zeptal se Frock.

"Možná New York hned tak neopustím. Ředitelství newyorské kanceláře jedná o mém povýšení, víte?"

"Chcete nám snad říct, že Coffeyho nepovýší?" ušklíbl se Smithback.

Pendergast zavrtěl hlavou. "Chudák pan Coffey," řekl. "Doufám, že se mu bude na venkově líbit. V každém případě si starosta, který se stal velkým fanouškem tady kapitána D'Agosty, podle všeho myslí, že Coffeyho dokážu nahradit."

"Gratuluji!" vykřikl Frock.

"Ještě to není jisté," řekl Pendergast. "Ani já si nejsem jistý, jestli tady skutečně chci zůstat. Ačkoli tohle místo má své kouzlo."

Vstal a přešel k velkému oknu, u nějž stála Margo a dívala se na Hudson a zelené kopce pohoří Palisades.

"Jaké máte plány vy, Margo?" zeptal se.

Obrátila se k němu. "Rozhodla jsem se, že zůstanu v muzeu, dokud nedokončím disertaci."

Frock se zasmál. "Ve skutečnosti jsem jí nedovolil odejít," prohlásil.

Margo se usmála. "Víte, dostala jsem nabídku z Columbijské univerzity. Definitivu asistentky od začátku příštího roku. Columbia byla alma mater mého táty. Takže ji musím dokončit, víte."

"Skvělé zprávy!" prohlásil Smithback. "Budeme to muset dnes při večeři oslavit."

"Při večeři? Dnes?"

"Café des Artistes, v sedm," řekl. "Hele, musíte přijít. Jsem světoznámý autor, nebo aspoň budu. Tohle šampaňské už teplá," pokračoval a sáhl po láhvi.

Všichni se shlukli kolem skleniček, které podal Frock. Smithback namířil hrdlo láhve přímo na strop a korkový špunt s řádným bouchnutím vyletěl.

"Na co budeme pít?" zeptal se D'Agosta, když byly skleničky nalité.

"Na mou knihu," prohlásil Smithback.

"Na zvláštního agenta Pendergasta a bezpečnou cestu domů," navrhl Frock.

"Na památku George Moriartyho," řekla Margo tiše.

"Na George Moriartyho."

Následovalo ticho.

"Bůh nám všem žehnej," zanotoval Smithback. Margo mu uštědřila herdu do zad.

EPILOG

63

Long Island, o šest měsíců později

Králík sebou škubl, když mu jehla zajela do běhu. Kawakita sledoval, jak se stříkačka plní temnou krví.

Vrátil králíka opatrně do klece, potom krev rozdělil do tří odstředivacích zkumavek. Otevřel odstředivku, upevnil zkumavky do bubnu a zavřel poklop. Zapnul přístroj a poslouchal, jak se hučení pomalu mění v bzukot, při němž se silou rotace rozdělovala krev na jednotlivé složky.

Posadil se na dřevěnou židli a těkal očima po zaprášené a slabě osvětlené místnosti. Kawakitovi to takhle vyhovovalo. Nemělo smysl na sebe upozorňovat.

Začátky byly velmi obtížné: hledání správného místa, shromažďování vybavení, dokonce i placení nájmu. Bylo neuvěřitelné, kolik za ta polozřícená skladiště v Queensu chtěli. Nejobtížnější bylo sehnat počítač. Nakonec se mu podařilo napíchnout se pomocí telefonní linky na velký sálový počítač na Solokovově lékařské fakultě. Bylo to poměrně bezpečné místo, z něhož mohl spouštět svůj genetický extrapolační program.

Pohlédl špinavým oknem kanceláře do haly o patro níž. Velký prostor byl tmavý a relativně prázdný, jediné světlo pocházelo z akvárií stojících na kovových policích podél zadní stěny místnosti. Slyšel tiché bubláni filtračních systémů. Světla z nádob vrhala na podlahu matnou nazelenalou záři. Dva tucty, plus minus pár. Brzy bude potřebovat víc. Ale otázka peněz byla stále méně naléhavá.

Je skvělé, napadlo Kawakitu, že ta nejelegantnější řešení jsou vždycky ta nejjednodušší. Jakmile na ně člověk přijde, odpověď je nasnadě. Ale právě to, že přijde na odpověď, představuje rozdíl mezi geniálním a pouze velkým vědcem.

Podobně to bylo i s Mbunuvým tajemstvím. On, Kawakita, byl jediný, kdo je vycítil, přišel na ně a teď je i dokázal.

Bzučení odstředivky změnilo výšku tónu a brzy začalo pomalu, monotónně blikat červené světlo, signalizující dokončení úkolu. Kawakita vstal, otevřel víko a vytáhl zkumavky. Králičí krev se rozdělila na tři části: průzračné sérum nahoře, tenkou vrstvičku bílých krvinek uprostřed a těžký nános červených krvinek na dně. Opatrně odsál sérum, potom nakapal krvinky na řadu mikroskopických sklíček. Nakonec k nim přidal různá činidla a enzymy.

Jedno ze sklíček se zbarvilo do fialova.

Kawakita se usmál. Bylo to tak prosté.

Po blábolení Frocka a Margo na večírku se jeho prvotní skepse rychle změnila ve fascinaci. Už předtím se toho problému dotkl, ale nevěnoval mu pozornost. Ale prakticky od chvíle, kdy upadl ten večer na Riverside Drive vyneseno

davem hysterických hostů, kteří prchali z večírku, o tom nepřestával uvažovat. Následně si začal klást otázky. Když potom slyšel Frocka prohlašovat, že je ta záhada vyřešena, Kawakitova zvědavost ještě vzrostla. Možná, aby byl spravedlivý, měl jen větší odstup než ti, kteří se té noci ocitli ve tmě muzea a bojovali proti té bestii. Ale ať už byl ten důvod jakýkoli, řešení vykazovalo drobné trhliny: maličké problémy, nepatrné rozpory, kterých si nikdo nepovšiml. Nikdo, kromě Kawakity.

Vždycky byl při vědecké práci velmi opatrný: opatrný, ale přesto podléhal neukojitelné zvědavosti. Pomáhalo mu to v minulosti v Oxfordu i v prvních letech v muzeu. A teď mu to pomohlo znovu. Veden opatrností zabudoval do extrapolátoru program, který zaznamenával do paměti pořadí stisknutých kláves. Z bezpečnostních důvodů, samozřejmě ale také proto, aby se dozvěděl, k čemu užívají program ostatní.

A tak bylo zcela přirozené, že snadno zjistil, co Frock a Margo na extrapolátoru zkoumali.

Stačilo jen stisknout několik kláves a program mu zobrazil všechny otázky, které Frock a Margo kladli, veškeré informace, které do něj vložili, a všechny výsledky, které obdrželi.

Ty údaje ho nasměrovaly ke skutečnému řešení Mbwunovy záhady. Měli je celou dobu přímo na dosah ruky, kdyby věděli, jaké otázky mají klást. Kawakita se naučil klást správné otázky. A odpověď představovala současně i ohromující objev.

Ozvalo se lehké zaklepání na dveře. Kawakita sešel po schodech dolů do haly. Tmou se pohyboval nehlučně a bez sebemenšího zaváhání.

"Kdo je tam?" zašeptal chraplavým hlasem.

"Tony," uslyšel něčí hlas.

Kawakita bez známek námahy odsunul železnou závoru ze dveří a otevřel je. Návštěvník vstoupil dovnitř.

"Je tady tma," prohlásil. Byl drobný, hubený a měl výrazně svěšená ramena. Rozhlédl se nervózně kolem.

"Nerозsvěcuj," řekl ostře Kawakita. "Pojď za mnou." Přешli na druhou stranu haly. Stál tam dlouhý stůl matně osvětlený infračervenými lampami. Byl celý pokrytý schnoucími vlákny. Na jednom jeho konci byly váhy. Kawakita na ně položil hrstku vláken a zvažil je, několik jich odebral, potom zase pár přidal. Nakonec shrnul vlákna do uzavíratelného sáčku.

Pohlédl vyčkávací na návštěvníka. Muž zasunul ruku do kapsy kalhot a vytáhl hrst zmuchlaných bankovek. Kawakita je spočítal: pět dvacetidolarovek. Přikývl a podal mu sáček. Muž po něm lačně sáhl a začal otvírat zip.

"Tady ne!" prohlásil Kawakita.

"Promiň," řekl muž. Kráčet ke dveřím tak rychle, jak mu dovoľovalo slabé osvětlení.

"Zkus větší dávky," navrhl mu Kawakita. "Vhod' to do vařící vody, zvýší to koncentraci. Myslím, že ti výsledek přinese naprosté uspokojení."

Muž přikývl. "Uspokojení," řekl pomalu, jako by si to slovo vychutnával.

"V úterý pro tebe budu mít další," sdělil mu Kawakita na rozloučenou.

"Děkuji," zašeptal muž a byl pryč.

Kawakita zavřel dveře a zasunul závoru na místo. Byl to dlouhý den a cítil se na smrt unavený, ale těšil se na noc, až město ztichne a padne na něj tma. Noc se stala jeho oblíbenou částí dne.

Jakmile zrekonstruoval, co dělali Frock a Margo s programem, všechno ostatní do sebe perfektně zapadlo. Potřeboval jenom najít jediné vlákno. Ale tenhle úkol byl obtížný. Bezpečnostní zónu pečlivě uklidili, z beden vytáhli artefakty a bedny spálili spolu s balicím materiálem. Laborať, kde Margo prováděla prvotní výzkum, byla čistě ounce uklizená, lis na rostliny zničený. Ale nikdo si nevzpomněl na kabelku, která byla svým neuspořádaným obsahem pověstná po celém oddělení antropologie. Margo ji osobně zanesla několik dní po té katastrofě do spalovny, jako prevenci. Ale ještě předtím v ní stačil Kawakita najít vlákno, které tak potřeboval.

Následovaly další kroky, ale největším dobrodružstvím bylo vypěstovat rostlinu z toho jediného vlákna. Musel využít všechny své schopnosti a znalosti botaniky a genetiky. Na tu jedinou věc soustředil veškerou svou energii, myšlenky na definitivu ho opustily, z muzea dostal kvůli absencím padáka. A před pěti týdny se mu to konečně podařilo.

Pamatoval si na pocit triumfu, který ho zaplavil, když se na agaru v Petriho misce objevil ten drobný zelený uzlík. Ted už byla akvária plná rostlin naočkovaných reovirem. Tím zvláštním reovirem, který dokázal přežít neuvěřitelných šedesát pět milionů let.

Ukázalo se, že se jedná o zvráceně krásný druh lekninu, téměř nepetržitě ozdobený velkými temně fialovými květy s žilnatými oddenky a jasně žlutými tyčinkami. Virus se koncentroval v tuhém vláknitém stonku. Sklízal dvě libry týdně a postupně se chystal zvýšit výnosy.

Kothogové o téhle rostlině věděli všechno, pomyslel si Kawakita. To, co se zpočátku zdálo být požehnáním, se postupně změnilo v prokletí. Snažili se kontrolovat její moc, ale nepodařilo se jim to. Legenda to vyjádřila nejlépe: zlo přestalo dodržovat úmluvu a dítě zla, Mbwun, zdivočelo. Obrátilo se proti svým pánům. Stalo se nevladatelným. Ale Kawakita neselhal. Testy králíčího séra dokázaly, že byl úspěšný.

Poslední kousek skládačky zapadl na své místo, když si vzpomněl na to, co se dozvěděl na oslavě na rozloučenou s tím agentem FBI: že našli v brlohu toho stvoření medailon s dvojitým šípem, který patřil Johnu Whittleseymu. Důkaz, říkali, že ho ta příšera zabila. Důkaz. Pěkný vtíp.

Spíš důkaz, že ta příšera byl sám Whittlesey.

Kawakita si jasně pamatoval na den, kdy všechno pochopil. Bylo to jako božské zjevení. Všechno se tím vysvětlilo. To stvoření, bestie z muzea, Ten, kdo kráčí po čtyřech, byl Whittlesey. A důkaz ležel na dosah ruky jeho extrapolací program. Kawakita vložil na jednu stranu lidskou DNA a na druhou DNA reoviru. A potom požádal o meziformu.

Z počítače vylezlo to stvoření: Ten, kdo kráčí po čtyřech.

Reovirus z rostliny byl neuvěřitelný. Jak se zdá, prakticky nezměněný existoval od druhohor. V dostatečném množství dokázal v organismu vyvolat morfologickou změnu ohromujícího dosahu. Je všeobecně známo, že nejméně a nejdolehlější části deštného pralesa skrývají neobjevené rostlinné druhy s neocenitelným významem pro vědu. Ale Kawakita už svůj zázrak objevil. Tím, že snědl vlákna a nakazil se reovirem, se Whittlesey proměnil v Mbwuna. Mbwuna - tohle slovo užívali Kothogové pro tu úžasnou a úděsnou rostlinu a pro stvoření, v němž se proměnili ti, kteří ji snědli. Kawakita měl náhle před sebou část tajemství Kothogů. Rostliny pro ně představovaly kletbu, nenáviděli je a současně potřebovali. Ta stvoření udržovala v bezpečné vzdálenosti nepřátele kmene ale současně představovala trvalou hrozbu pro své pány. Zdá se pravděpodobné, že Kothogové vždy chovali pouze jedno takové stvoření. Středem kultu se stala samotná rostlina, její pěstování a sklizeň. Vrcholem všech obřadů bylo nepochybně stvoření nové bytosti násilím vynucené pozření rostliny nedobrovolnou lidskou obětí. Zpočátku bylo k zajištění dostatečného množství reoviru, který by vyvolal požadované tělesné změny, zapotřebí velkého množství rostlin. Jakmile ale došlo k proměně, stačilo konzumovat už jen malé množství rostliny, doplňované samozřejmě proteiny. Ale bylo nutné, aby byla dodržena dávka. Jinak následovala nesnesitelná bolest, dokonce i šílenství, jak se tělo snažilo proměnit zpět. Dříve by však došlo ke smrti. A tak ta zoufalá bytost našla náhražku za rostlinu - její potřeby dokázal alespoň částečně uspokojit lidský hypotalamus.

V temnotě, která Kawakitu obklopovala, naslouchal bublání akvárií a představoval si drama, které se v džungli odehrálo. Kothogové poprvé spatřili bělochy. Whittleseyho společníka Crockera podle všeho našli prvního. To stvoření už možná bylo staré nebo zesláblé. Možná Crocker střelil, než ho to stvoření rozpáralo. Nebo taky ne. Ale Kawakitovi bylo jasné, že když objevili Whittleseyho, měli jen jedinou možnost.

Uvažoval, co asi Whittlesey cítil: svázaného ho násilím přinutili sníst reovirus z rostliny, kterou před několika dny sám sbíral. Možná mu z listů připravili odvar nebo ho prostě přiměli, aby snědl suchá vlákna. Pokusili se vytvořit z toho bílého muže to, co se jim nezdařilo s mužem jejich vlastního kmene: stvořit monstrum, které by dokázali ovládat. Monstrum, které by zadrželo stavitele silnice, prospektory a horníky, kteří hrozili proniknout k tepui z jihu a zničit ji. Monstrum, které by terorizovalo okolní kmény, a přitom by neohrožovalo své pány, a navždy by zajistilo Kothogům bezpečí a izolaci.

Ale potom stejně přišla civilizace ve vši své hrůze. Kawakita si představoval den, kdy k tomu došlo. Ta příšera, která byla dříve Whittlesey, se choulí v džungli, vidí, jak z nebe padá oheň a zapaluje tepui, Kothogy i tu drahocennou rostlinu. Jenom on sám unikl. A jenom on věděl, kde se po zničení džungle stále nalézají životodárná vlákna. Věděl to, protože je tam sám poslal.

Také je možné, že Whittlesey už byl pryč, když došlo k vypálení tepui. Možná Kothogové nebyli schopni ovládat bytost, kterou stvořili. Možná se Whittlesey ve svém zuboženém, hrozivém stavu rozhodl jít svou vlastní cestou, v níž neměla hra na anděla pomsty místo. Možná se prostě chtěl vrátit domů, a tak opustil Kothogy, které brzy zničil pokrok. Ale Kawakitu v tomhle případě antropologické podrobnosti příliš nezajímaly. Zajímala ho síla obsažená v rostlině a zkrocení téhle síly.

Bylo potřeba ovládnout zdroj a potom bylo možno ovládnout i to stvoření.

A to, napadlo Kawakitu, je přesně ten důvod, proč se mi daří tam, kde byli Kothogové neúspěšní. On ovládal zdroj. Jenom on věděl, jak má pěstovat tenhle náročný a překrásný leknín z hloubi amazonského pralesa. Jenom on znal správné pH vody, správnou teplotu, správné světlo, přesnou směs hnojiv. Jenom on věděl, jak má naočkovat rostlinu reovirem.

Budou na něm závislí. A za pomoci genového křížení, které prováděl na králičím séru, se mu podařilo upravit virus, zkultivovat ho, aby byl čistší, a současně zamezit některým nepříjemným vedlejšími efekty.

Aspoň byl přesvědčen, že se mu to podařilo.

Uskutečnil převratný objev. Všichni vědí, že viry infikují buňky oběti svou vlastní DNA, která "nařídí" buňkám oběti, aby vytvářely další viry. Tak tomu je u všech virů známých člověku od chřipky po AIDS.

Tento virus byl ale jiný. Do oběti vnášel celé skupiny genů - ještěři geny. Pravěké ještěři geny staré šedesát pět milionů let, vyskytující se dnes pouze u drobných gekonů a několika dalších druhů. A vypůjčoval si současně některé primátí geny - bezpochyby lidské. Virus "ukradl" geny svému hostiteli a vkládal je do svých obětí.

Tyhle geny místo tvorby dalších virů obětí přetvořily. Změnily svou oběť kousek po kousku v monstrum. Viry nařídily tělesnému systému, aby změnil strukturu kostí, endokrinní systém, údy a kůži a vnitřní orgány. Došlo ke změně chování, hmotnosti, rychlosti a schopností oběti. Geny obdařily oběť dokonalým čichem a sluchem, ale oslabily její zrak a hlas. Obdařily ji obrovskou silou, velikostí a rychlostí, a přitom zachovaly relativně nedotčený úžasný lidský mozek. Zkrátka ta droga virus změnila lidskou oběť ve strašlivý vraždící stroj. Ne. Slovo oběť zcela nevystihuje člověka napadeného virem. Lepší je výraz symbiont. Protože dostat virus bylo privilegium. Dar. Dar od Grega Kawakity.

Bylo to nádherné. Vlastně až posvátné.

Možnosti genetického inženýrství nemají hranic. A Kawakita už v tuhle chvíli přesně věděl, jak vylepšit nové geny, které by reovirus vnášel do těla hostitele. Lidské geny stejně jako zvířecí. On řídil to, jaké geny reovirus do hostitele uloží. On řídil to, v co se hostitel změní. Na rozdíl od primitivních, pověřivých Kothogů měl díky vědě všechno pevně v rukou.

Zajímavým vedlejším účinkem rostliny byl narkotický účinek: báječný "čistý" vzlet bez nepříjemného dopadu, známého u mnoha jiných drog. Možná to byl původně důvod pro pozření rostliny. Ale pro Kawakitu tenhle vedlejší účinek zajišťoval příjem, z něhož financoval svůj výzkum. Zpočátku nechtěl drogu prodávat, ale kvůli finančnímu tlaku, kterému čelil, se z toho stala nutnost. Usmál se, když si vzpomněl, jak to bylo snadné. Droga už dostala od vybrané skupinky nadšených uživatelů i jméno tpyt. Poptávka byla obrovská a Kawakita prodal všechno, co vypěstoval. Až

se obával, že jde všechno tak rychle.

Padla noc. Kawakita si sundal tmavé brýle a vdechoval rozmanité pachy skladiště, slabý zápach vláken, pach vody a prachu a zatuchlého vzduchu, mísícího se s plísní, oxidem uhličitým a množstvím dalších vůní. Jeho chronická alergie se ztratila. Musí to být tím čistým vzduchem na Long Islandu, pomyslel si jedovatě. Sundal si těsné boty a s potěšením zakroutil prsty.

Učinil největší pokroky v genetice od objevu dvojité šroubovice. Zajistilo by to Nobelovu cenu, řekl si s ironickým úsměvem.

Ale on si vybral tuhle cestu.

K čemu je Nobelova cena, když se před člověkem náhle otvírá celý svět.

Znovu někdo zaklepal na dveře.